

BIBLIOTEKARZ ZACHODNIOPOMORSKI

KWARTALNIK ISSN 0406-1578 INDEKS 35263

W NUMERZE

Radosław Delida

Wiarygodność
informacji
w Internecie
Wiarygodne czy
niewiarygodne?

Urszula Wenta

Bibliotekarz a zmiany
w kulturze
komunikowania

Lilia Marcinkiewicz

Co to jest Netykieta
i dlaczego należy ją
stosować

Agnieszka Bajda, Anna Gryta

Internetowe źródła
informacji chemicznej

Władysław Michnal

Księgozbiory bibliotek
publicznych
województwa
Zachodniopomorskiego
w latach 1999-2009

Władysław Michnal

Słownik pracowników
księżki polskiej
suplement III

nr 1-2/2011

BIBLIOTEKARZ ZACHODNIOPOMORSKI

KWARTALNIK PL ISSN 0406-1578 INDEKS 35263

KSIAŻNICA POMORSKA
IM. STANISŁAWA STASZICA
W SZCZECINIE

ZACHODNIOPOMORSKIE
POROZUMIENIE BIBLIOTEK

KOSZALIŃSKA BIBLIOTEKA
IM. JOACHIMA LELEWELA
W KOSZALINIE

STOWARZYSZENIE
BIBLIOTEKARZY POLSKICH
Okręg Zachodniopomorski

ROCZNIK LII
NR 1–2 (138)
SZCZECIN 2011

Spis treści

TEKST NAUKOWY

Radosław Delida

Wiarygodność informacji w Internecie. Wiarygodne czy niewiarygodne?5

ARTYKUŁY

Urszula Wenta

Bibliotekarz a zmiany w kulturze komunikowania.....22

Lilia Marcinkiewicz

Co to jest Netykieta i dlaczego należy ją stosować.....28

Agnieszka Bajda, Anna Gryta

Internetowe źródła informacji chemicznej.....32

Władysław Michnał

Księgozbiory bibliotek publicznych województwa Zachodniopomorskiego
w latach 1999–200938

RELACJE, SPRAWOZDANIA

Anna Cymbor

Sprawozdanie z seminarium środowiskowego
„Formy dydaktyki w bibliotekach”43

Justyna Waluś

XVI Walne Zgromadzenie Federacji Bibliotek Kościelnych45

Anna Sobczak

Deutsches Kulturerbe auf dem Weg in die Europeana,
Berlin 04–05.10.201047

Anna Sobczak

Europeana Open Culture 2010, 14–15.10.2010, Amsterdam51

Anna Gryta i Agnieszka Bajda

Warsztat informacyjny współczesnej biblioteki54

Barbara Strączek

„Henryk Sienkiewicz – jakiego nie znacie”
wystawa w Książnicy Pomorskiej56

Elżbieta Malinowska,

Sprawozdanie z kongresu bibliotek publicznych – Biblioteka: lubię to!
22–23.11.2010 Warszawa65

Anna Kossak-Błachowicz i Anna Michalska

Fantastyka dla czytelnika – relacja z wystawy dedykacji
i autografów pisarzy fantastyki70

<i>Urszula Miłoszewska</i>	
Biblioteka Plus – pierwsza runda.....	73
<i>Elżbieta Andruszowska</i>	
„Szept krętych zdarzeń” Ewy Dybowskiej 29 grudnia 2010.....	75
<i>Anna Leszczyńska</i>	
Warsztaty dziennikarskie i multimedialny Herbert.....	78
<i>Magdalena Młynarczyk</i>	
Żywa Bibliotekaw Koszalińskiej Bibliotece Publicznej 14–17 marca 2011	80
<i>Tadeusz Krawiec</i>	
Poetycka wiosna.....	83

BIOGRAFIE

<i>Cecylia Judek</i>	
Z żałobnej karty. Henryk Konopka (1922–2011).....	85

NASZE BIBLIOTEKI

<i>Zofia Czasnowicz</i>	
Biblioteka – Gryfice.....	88

WYWIAD

<i>Anna Maria Kowalska</i>	
Wykorzystajmy potencjał małych bibliotek – wywiad z Jackiem Wojnarowskim, prezesem zarządu Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego	92

Z SZAFY BIBLIOFIŁA

<i>Andrzej Awtuszeński</i>	
Historia pewnego kłopotliwego zdjęcia prasowego	95

PO GODZINACH

<i>Jarosław Ryplewski</i>	
Fotografia cyfrowa	99

RECENZJE I OMÓWIENIA

<i>Władysław Michnał</i>	
Słownik pracowników książki polskiej. Suplement III	103
<i>Małgorzata Zychowicz, Przemysław Nowaczek</i>	
Kronika	105

Tekst recenzowany – prof. zw. dr hab. **Agnieszka Szewczyk**

Radosław Delida

Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica w Szczecinie

WIARYGODNOŚĆ INFORMACJI W INTERNECIE WIARYGODNE CZY NIEWIARYGODNE?

Obecnie korzystanie z zasobów Internetu przez bibliotekarzy, nie jest już tylko, unikatową formą wsparcia pracy, ale stało się sprawnością, w przypadku braku której, trudno uznać kompetencje zawodowe za pełne. Szczególnie istotne są umiejętności związane z wyszukiwaniem informacji w sieci. Od jakiegoś czasu, w niektórych akademickich ośrodkach kształcenia bibliotekarzy, funkcjonują specjalne kursy i przedmioty kształcące w tym zakresie. Jedną z najważniejszych cech informacji, szczególnie wpływających na jej przydatność, jest wiarygodność. W wypowiedziach i pracach osób, podejmujących tematykę dotyczącą jakości informacji, przekazywanych przez Internet przeważają opinie, że jeżeli nie istnieje możliwość potwierdzenia prawdziwości informacji w świecie realnym, to nie można być również pewnym jej wiarygodności. Trzeba jednak zauważyć, że przebiegająca tą drogą weryfikacja, może także doprowadzić do wysnucia błędnych wniosków, ponieważ jak powszechnie wiadomo, w rzeczywistości informacje również podlegają manipulacjom. Prezes Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji, Wacław Iszkowski zauważył, że *nie ma w 100% zaufanych portali, czy innych źródeł informacji w sieci. Nawet analogowa wersja Encyklopedia Britannica ma wiele haseł, które wymagają aktualizacji. Powszechnie uznane i wielokrotnie cytowane prace naukowe, są po ponownych badaniach niejednokrotnie weryfikowane czy podważane*¹. Tak więc, najpewniejszym, chociaż w wyjątkowych sytuacjach niedoskonałym, sposobem określenia wiarygodności informacji elektronicznej, jest odszukanie jej śladów w rzeczywistości. Wprawdzie Internet udostępnia narzędzia, pozwalające w jakimś stopniu ustalić prawdziwość określonych danych, to trzeba przy tym pamiętać, że umożliwia również stosunkowo łatwe manipulowanie wpływającymi na ich wiarygodność właściwościami. W Internecie znajdują się np. mogące być wykorzystane przez oszustów poradniki (bazujące

¹ Jacek Hetman, *Jakość informacji w internecie. Wywiad z Wacławem Iszkowskim, prezesem Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji*, http://www.web.gov.pl/aktualnosci/19_885_jakosc-informacji-w-internecie.html (5.01.2011).

na wynikach badań naukowych, mających na celu ustalenie cech uwiarygodniających w odczuciu użytkowników sieci strony internetowe) pouczające jak opracować wiarygodną witrynę WWW². Jeżeli poświadczenie prawdziwości informacji poza środowiskiem wirtualnym nie jest możliwe, to mając świadomość niedoskonałości tej metody, można poszukać w sieci odpowiedzi na pytanie dotyczące wiarygodności określonych treści. Proponowane przez autorów różnych opracowań metody oceny wiarygodności zasobów internetowych, są do siebie zbliżone i jednocześnie bazują na zasadach, stosowanych w świecie realnym. Wiarygodność źródeł drukowanych wiąże się z kompetencjami autora i reputacją wydawnictwa, dokładnością analizy redakcyjnej poprzedzającej publikację oraz recenzjami specjalistów. Analogicznie, badając wiarygodność informacji umieszczonych w sieci, zaleca się głównie, oprócz ustalenia celu powstania serwisu, zebranie danych o jego właścicielu oraz o osobie odpowiedzialnej za jego zawartość, a także odszukanie opinii na temat publikacji i znalezienie witryn zawierających odnośniki do analizowanego zasobu.

Informacje o wiarygodności informacji

Więcej szczegółowych wskazówek dotyczących określania wiarygodności zasobów sieciowych, znajduje się w Internecie niż w źródłach drukowanych, częściej umieszczane są na stronach anglojęzycznych, czasami w serwisach bibliotek. Przeważnie zagadnienia ściśle związane z wiarygodnością, zawarte są w publikacjach podejmujących całościowo temat oceny jakości stron WWW. Nierzadko funkcjonują w postaci uniwersalnego zestawu pytań, na które należy udzielić odpowiedzi, badając określoną witrynę aby ocenić stopień jej wiarygodności. Ciekawe opracowanie w formie warsztatów polegających na zapoznaniu się z pytaniami mającymi zwrócić uwagę na cechy badanego serwisu, świadczące o jego wiarygodności, proponuje Biblioteka Uniwersyteku Kalifornijskiego w Berkeley. We wstępie autorzy poradnika zachęcają internautów do wytrenowania oczu i palców u rąk, aby móc swobodnie stosować techniki umożliwiające wprowadzanie do komputera danych, pomocnych w szybkim uzyskiwaniu informacji na temat określonych stron. Namawiają też do wyćwiczenia umysłu w krytycznym myśleniu, a nawet podejrzliwości, mającej stanowić podstawę do zadawania szeregu pytań pomocnych w ustaleniu czy danej witrynie można zaufać³. Opracowana metoda składa się z oceny zawartości strony, oraz analizy wiadomości o niej i o jej autorze, znajdujących się poza nią. Osobom chcącym z niej skorzystać proponuje się przeanalizowanie adresu *URL* badanej

² W sieci znajdują się np. płatne kursy dla cyberprzestępców uczące m. in. zdobywania kradzionych kart kredytowych, wyludzania, zacierania śladów w sieci, tworzenia trojanów, zob. *Internetowe kursy „wyludzania dla opornych”*, <http://technowinki.onet.pl/wiadomosci/internet/internetowe-kursy-wyludzania-dla-opornych,1,3737952,artykul.html> (17.01.2011).

³ *Evaluating Web Pages: Techniques to Apply & Questions to Ask. UC Berkeley – Teaching Library Internet Workshops*, <http://www.lib.berkeley.edu/TeachingLib/Guides/Internet/Evaluate.html> (5.01.2011).

strony, zapoznanie się z zamieszczonymi na niej treściami dotyczącymi jej twórców i właścicieli, określenie jakości publikowanych na niej informacji, wyszukanie opinii na jej temat, ustalenie celu jej powstania⁴.

Bardziej znanym przedsięwzięciem, związanym z wiarygodnością zasobów sieci jest *Web Credibility Project*, będący częścią *Stanford Persuasive Technology Lab*⁵. W ramach tego projektu przeprowadzono m. in. badania mające na celu ustalenie co powoduje, że ludzie wierzą lub nie w informacje otrzymane przez Internet, jakie strategie są przyjmowane w celu oszacowania prawdziwości zasobów ulokowanych w sieci, jak kontekst i prezentacja treści, wpływają na jej postrzeganie oraz jak i dlaczego procesy oceny wiarygodności przeprowadzane w środowisku wirtualnym, różnią się od stosowanych w rzeczywistości⁶.

Porządek versus nieporządek

Większość wypowiedzi i publikacji na temat zasobów Internetu, kreuje ich obraz jako ogromny zbiór znajdujących się poza wszelką kontrolą elementów. Internet często uznaje się za wielką, rozproszoną i niejednorodną bazę danych⁷. Jeszcze przed jego wynalezieniem, w latach pięćdziesiątych ubiegłego wieku, Albert Einstein stwierdził, że w dwudziestym stuleciu wybuchły trzy bomby: demograficzna, atomowa i telekomunikacyjna. Ostatnie z wymienionych zjawisk, Roy Ascott – jeden z pionierów i głównych teoretyków sztuki sieci - określił obrazowo *drugim potopem* – potopem informacji⁸. Powstanie i rozpowszechnienie się Internetu ułatwiło gromadzenie, przechowywanie, udostępnianie i aktualizowanie niezliczonych ilości danych. Możliwości te, w połączeniu z niekontrolowanym rozwojem sieci sprawiły, że stała się ona środowiskiem rozrzuconych, rozdrobnionych i nieuporządkowanych informacji⁹. Umberto Eco zauważył, że między dysponowaniem milionami megabitów danych, a niedysponowaniem żadnymi danymi istnieje tylko niewielka różnica¹⁰. Wynika to, z niemożliwości ogarnięcia wszystkich informacji, bez posiadania odpowiednich kryteriów ich selekcjonowania¹¹. Wpływ na zmniejszenie się jakości informacji znaj-

⁴ Ibidem.

⁵ Celem tego przedsięwzięcia jest zbadanie jak technologie informacyjne mogą wpływać na zmianę ludzkich przekonań i zachowań, zob. <http://captology.stanford.edu/about> (19.01.2011).

⁶ *About the Web Credibility Project*, <http://credibility.stanford.edu> (19.01.2011).

⁷ Dorota Wilk-Kołodziejczyk, *Pozyskiwanie wiedzy w sieciach komputerowych z rozproszonych źródeł informacji*, w: *Spółeczeństwo informacyjne. Wizja czy rzeczywistość?* Tom. 1, red. Lesław H. Haber, Kraków 2004, s. 289.

⁸ Pierre Luvy, *Drugi potop*, w: *Nowe media w komunikacji społecznej w XX wieku. Antologia*, red. Maryla Hopfinger, Warszawa 2002, s. 373.

⁹ Ryszard Tadeusiewicz, *Spółeczność Internetu*, Warszawa 2002, s. 125.

¹⁰ Umberto Eco, *Nowe środki masowego przekazu a przyszłość książki*, w: *Nowe media w komunikacji...*, s. 538.

¹¹ Ibidem. Niektóre futurystyczne wizje opisują społeczeństwo przyszłości podzielone na trzy klasy. Według nich nierówny dostęp do Internetu oraz różne stopnie zaawansowania w korzystaniu z komputerów spowodują, że najniżej uplasują się osoby nie mające dostępu do sieci, na poziomie

dujących się w Internecie, oprócz swobody ich zamieszczania, ma również małą odpowiedzialność za publikacje, wynikająca z zapewniania przez to multimedium pozorowanej anonimowości, oraz umożliwiania szybkiego dokonywania zmian i usuwania danych¹². Metody wymiany opinii, takie jak poczta elektroniczna, czaty, fora dyskusyjne, systemy komentarzy, umożliwiają niekontrolowane rozprzestrzenianie się informacji, których w związku z tym końcowa forma może znacznie różnić się od jej pierwotnej postaci¹³.

Z drugiej strony pojawiają się głosy, mówiące, że każdy zasób przeznaczony do publikacji w formie elektronicznej zawiera informacje, które są rozpoznawane i indeksowane przez przemierzające regularnie w tym celu Internet programy¹⁴. Ich aktywność, w połączeniu z dążeniem autorów zdigitalizowanych opracowań, do zaprezentowania ich jak najszerzszemu gronu odbiorców, umożliwiają dotarcie do każdej publikacji w Internecie. Umiejscowienie fizycznych nośników informacji, nie ma żadnego wpływu na dostępność zgromadzonych na nich danych. Oprogramowanie i sprzęt komputerowy są ciągle udoskonalane. Są coraz łatwiejsze w obsłudze, a jednocześnie oferują do wykorzystania coraz bardziej zaawansowane funkcje. Dąży się do ujednolicenia standardów. Internet ewoluje w stronę przekształcenia się w zbiór sieci semantycznych, czyli systemów złożonych z pojedynczych źródeł, nawiązujących relacje umożliwiające dotarcie tylko do informacji zgodnych z oczekiwaniami użytkownika¹⁵. Zwykłe bazy danych przekształcają się w bazy ontologiczne, zapamiętujące nie tylko proste informacje, ale również ich kontekst. Precyzyjną nawigację w sieci umożliwiają między innymi adresy IP, identyfikujące poszczególne serwery, adresy URL, będące ścieżkami dostępu do poszczególnych zasobów umieszczonych w sieci, oraz system domen przedstawiający w jakiej części wirtualnej przestrzeni znajdują się określone dane. Internet nie mógłby funkcjonować bez rozbudowanych hierarchii i szczegółowych uzgodnień, określających reguły jego działania¹⁶.

średnim znajdują się ludzie korzystający z multimediiów biernie, a najwyżej umiejscowiają się jednostki potrafiące między innymi odróżniać informacje wartościowe od bezwartościowych, zob. ibidem, s. 539–540. Zapobiegnięcie takiej sytuacji stało się jedną z przyczyn, dla których w 1995 roku państwa grupy G-7, wzorując się na krajach Unii Europejskiej, przyjęły zasady, dotyczące funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego. Ich celem stało się zapewnienie powszechnego dostępu wszystkim ludzi do podstawowego zakresu techniki komunikacyjnej i informacyjnej, zob. Dorota Wilk-Kołodziejczyk, op. cit., 285.

¹² Joanna Lisewska, *Internet – wiarygodne źródło informacji czy przypadkowych wiadomości*, w: *Informacja – dobra lub zła nowina*, red. Agnieszka Szewczyk, Szczecin 2004, s. 198.

¹³ Ibidem, s. 195.

¹⁴ Nazywane są m. in. *botami indeksującymi, pajakami, spiderami, pełzaczami, web crawlerami, web wandererami*. Ich zadaniem jest zbieranie informacji o znajdujących się w sieci stronach internetowych. Na podstawie zgromadzonych przez nie wiadomości m. in. wyszukiwarki tworzą listy wyników wyszukiwania.

¹⁵ Lucjan Stalmach, *Nowe mechanizmy dystrybucji informacji w Internecie. Metadane i ich standaryzacja*, w: *Profesjonalna informacja w Internecie*, red. Maria Kocójowa, Kraków 2005, s. 151.

¹⁶ Jarosław Badurek, *Wiarygodność w sieci*, <http://www.computerworld.pl/artykuly/56592/Wiarygodnosc.w.sieci.html> (10.01.2011).

Zawężenie wyników wyszukiwania

Z powyższych wiadomości wynika, że aby dotrzeć w Internecie do wartościowych informacji, należy dysponować określoną wiedzą na jego temat, oraz posiadać w jakimś stopniu rozwinięte umiejętności posługiwania się technologiami informacyjnymi. Internet, udostępnia narzędzia, umożliwiające porządkowanie swoich zasobów zgodnie z określonymi oczekiwaniami i wymaganiami w ułamek sekundy. Niespotykane w rzeczywistości właściwości zasobów umieszczonych w środowisku wirtualnym, oraz specyficzny ład panujący w sieci, niemożliwy do osiągnięcia w świecie realnym, sprawiają, iż porządek ten w ciągu chwili może być dostosowany do indywidualnych wymagań. Mając na uwadze powyższe i inicjując poszukiwanie informacji w sieci, dobrze jest, stosując odpowiednie strategie i techniki, zacząć od zawężenia wyników wyszukiwania do najbardziej zgodnych z oczekiwaniami. Pozwoli to, m. in. uniknąć zjawiska określanego przez niektórych badaczy, mianem smogu lub szumu informacyjnego¹⁷. Może w tym pomóc korzystanie z wyszukiwarek dedykowanych specjalistycznym zasobom, multiwyszukiwarek, wyszukiwarek regionalnych, katalogów, portali i wortalu. Bardzo skutecznym sposobem uzyskania w wynikach wyszukiwania listy stron najbardziej odpowiadających oczekiwaniom, jest użycie podstawowych i zaawansowanych operatorów wyszukiwania. Są to określone znaki lub wyrazy, których odpowiednie umieszczenie, wraz ze słowami lub frazami kluczowymi, pozwala uściślić wpisywane w polu wyszukiwania polecenie. W wyszukiwarce Google, chcąc wyświetlić listę stron zawierających dokładnie poszukiwaną frazę, bez odmiany poszczególnych wyrazów i zgodną z wprowadzonym szykiem, należy objąć ją cudzysłowem. W przeciwnym wypadku, wyszukiwarka zwróci listę stron, zawierających poszukiwane wyrażenie, ale wyświetli także łącza do witryn zawierających poszczególne wyrazy, dodatkowo różnorodnie poodmieniane, sąsiadujące ze sobą albo nie, także w zmienionym szyku. Postawienie plusa przed wyrazem spowoduje, że przede wszystkim zostaną przedstawione odnośniki do stron, zawierających to słowo. Umieszczenie w tym miejscu minusa sprawi, że wyszukiwarka wylistuje serwisy nie zawierające wyrazu, przed którym się on znajduje. Oprócz wymienionych kilku przykładowych prostych operatorów, w zawężeniu wyników wyszukiwania w znaczący sposób pomagają operatory zaawansowane. Składają się one z komendy i dwukropka, po których, bez spacji wpisuje się słowa lub frazy kluczowe. Użycie *inurl:* sprawi, że wyszukiwarka wyświetli listę stron, zawierających w swoim adresie słowa, umieszczone po dwukropku. Po poprzedzeniu poszukiwanego wyrażenia operatorem *intitle:* uzyska się wykaz witryn, w których tytule znajdują się wpisane słowa kluczowe. Po wykorzystaniu *intext:* otrzyma się wyszczególnienie serwisów, zawierających w tekście pożądane wyrazy, a stosując *inanchor:* pozyska się wykaz stron WWW, na których znajdują się wprowadzone wraz z operatorem wyrażenia,

¹⁷ Ryszard Tadeusiewicz, *Smog informacyjny*, „Zagrożenia cywilizacyjne”, tom 2, 1999, s. 97–107.

będące jednocześnie hiperłączami. Wpisywane w polu wyszukiwania polecenia, jeszcze bardziej uściślają kombinacje operatorów. Efekty podobne do osiągniętych przez stosowanie operatorów można uzyskać, korzystając z udostępnianych przez wyszukiwarki opcji i formularzy wyszukiwania zaawansowanego. Warto też pamiętać, że większość wyszukiwarek nie rozróżnia małych i dużych liter oraz, że kolejność wpisywanych słów ma znaczenie.

W celu skuteczniejszego wyszukiwania informacji w Internecie, niektórzy specjaliści proponują zastąpienie strategii *on the Web* (w sieci) metodą *via the Web* (poprzez sieć). Jest to metoda wieloetapowa, która polega na wykorzystaniu wyszukiwarki internetowej bądź katalogu, w celu znalezienia bardziej wyspecjalizowanych narzędzi wyszukiwawczych¹⁸. Najbardziej popularne wyszukiwarki internetowe, pomijają zasoby sieci zgromadzone w bazach danych, nazywane bardzo często *głębokim Internetem*. Niektórzy wyróżniają także, będący częścią, *Internetu głębokiego Akademicki Ukryty Internet*, który uważany jest za dobrze zindeksowany i opisany oraz kontrolowany pod względem jakościowym. Aby skorzystać z tych zasobów, należy używać wyszukiwarek specjalistycznych¹⁹.

Ocena wiarygodności strony internetowej

Niekiedy, nie mogąc określić wiarygodności samej informacji, przyjmuje się, że jest ona tak wiarygodna jak jej źródło²⁰. Można założyć, że im bardziej wiarygodna jest witryna internetowa, tym bardziej wiarygodna jest umieszczona w jej przestrzeni wirtualnej informacja. Mimo, że czasami założenie to może nie być zgodne z prawdą, np. kiedy niewiarygodne treści znajdują się na sprawdzonej stronie²¹, to bez wątpienia ewaluacja serwisu dotycząca jego wiarygodności, przyczyni się do sformułowania bardziej zbliżonej do prawdy opinii, o zawartych w nim treściach.

Przystępując do badania wiarygodności serwisu internetowego, najlepiej jest na początku ustalić czy powstał on aby informować, czy aby przekonywać²². W tym drugim przypadku, istnieje niebezpieczeństwo manipulowania informacjami, w celu osiągnięcia zamierzonych korzyści. Dobrze jest ustalić, kto jest właścicielem strony i poszukać o nim informacji w sieci. Rozeznanie można zacząć od zapoznania się

¹⁸ Natalia Pamuła-Cieślak, *Wyszukiwanie informacji i źródeł w Internecie. Kształcenie studentów informacji naukowej i bibliotekoznawstwa w Toruniu*, w: *Od książki dawnej do biblioteki wirtualnej. Na marginesie trzydziestolecia Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii UMK w Toruniu*, red. Dorota Degen, Małgorzata Fedorowicz, Toruń 2009, s. 73–74.

¹⁹ Ibidem, s. 74.

²⁰ Witold Abramowicz, *Filtrowanie informacji*, Poznań 2008, s. 44.

²¹ Może się też zdarzyć, że na mało wiarygodnej stronie znajdują się wiarygodne informacje.

²² *Zasoby informacyjne Internetu. Kurs przygotowany i przeprowadzony przez Profesora Toma Wilsona z Wydziału Studiów Informacyjnych Uniwersytetu w Sheffield w ramach projektu Tempus realizowanego we współpracy z Międzynarodowym Centrum Zarządzania Informacją UMK w Toruniu oraz Wydziałem Bibliotekoznawstwa i Studiów Informacyjnych University College w Dublinie*, http://www.icimss.edu.pl/2001/tempus/unit5_pl.htm (20.04.2010).

z informacjami zamieszczonymi na badanej stronie internetowej, np. w sekcjach *O nas*, *Kontakt*, *Webmaster*, *Referencje*, *O serwisie*. Należy też sprawdzić, czy podany został nr telefonu, e-mail, adres, regon, NIP, KRS. Szukając stron, zawierających hiperłącza do będącej przedmiotem zainteresowania witryny, przydatny może być operator *link*:. Po umieszczeniu za dwukropkiem adresu badanej strony, wyszukiwarka zwróci listę witryn, zawierających odnośniki do serwisu znajdującego się we wskazanym miejscu. Dobrze jest zorientować się, czy na analizowanej stronie dostępne są informacje o celach i zadaniach podmiotu, do którego należy. Wskazane jest zbadanie, czy zastrzeżone są prawa autorskie. Wiele powie o intencjach właścicieli strony, ustalenie, czy odnoszą oni większe korzyści, prowadząc działalność nieuczciwą, nieetyczną, lub na granicy prawa, czy raczej większy pożytek osiągną z posiadania nieskazitelnej opinii. Można założyć, że im bardziej jasno i przejrzysto prezentowane są treści, tym bardziej szczerze są intencje osoby, instytucji lub firmy je przekazujące. Natłok informacji zamieszczonych w serwisie może spowodować ich błędną interpretację oraz przeoczenie ważnych wiadomości. Jedną z najczęściej stosowanych metod manipulacji informacjami, jest przekazywanie ich w nadmiarze, w celu wywołania chaosu dezinformacyjnego²³. Podobne skutki może spowodować nieprawidłowo funkcjonująca nawigacja. Dobrze jest zorientować się, czy badana strona posiada jakiś certyfikat lub inną ocenę jakości. Trzeba też, zwrócić uwagę kiedy została wykonana, czy jest na bieżąco aktualizowana i czy nie zawiera nieaktualnych hiperłączy.

Część informacji o stronie można zebrać analizując jej adres *URL (Uniform Resource Locator)*²⁴. Najbardziej wiarygodne są witryny posiadające w adresie rozszerzenie *gov* i *edu*, czyli rządowe oraz edukacyjne. Dobrze jest, zwrócić uwagę, czy domena dokładnie odzwierciedla nazwę podmiotu, do którego należy. Ze względów promocyjnych, każda organizacja stara się aby zarezerwowana przez nią domena, była jak najbardziej zbliżona do jej nazwy. Drobne przekłamania wykorzystywane są przez oszustów, którzy pod nieznacznymi zmienionymi adresami umieszczają kopie oryginalnych stron, starając się w ten sposób wyłudzić od nieuwważnych użytkowników poufne dane. Jest to jedna z metod tzw. *phishingu*, czyli łowienia – wyłudzenia haseł. Chcąc się uchronić przed tego typu oszustwami, należy przede wszystkim logować się do serwisów zabezpieczonych hasłami tylko wtedy, gdy na którymś z elementów wyszukiwarki (nie na stronie) znajduje się ikonka przedstawiająca kłódkę, a adres *URL* zaczyna się od *https* (a nie *http*). Nie należy natomiast nigdy podawać drogą

²³ Do innych technik manipulowania informacjami zalicza się stosowanie nieprawdziwych treści, zastępowanie informacjami nie mającymi znaczenia treści ważnych oraz zniekształcanie informacji, zob. Stanisław Juszczak, *Człowiek w świecie elektronicznych mediów – szanse i zagrożenia*, Katowice 2000, s. 66.

²⁴ Ewa Mirecka, *Wyszukiwanie, selekcjonowanie i gromadzenie informacji*, cz. 1: *Źródła informacji. Wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji*, Warszawa 2003, s. 93.

elektroniczną żadnych kodów dostępu, pamiętając, że np. żaden bank nigdy o to nie poprosi. Trzeba unikać wywoływania stron, z formularzami umożliwiającymi logowanie, przez łącza dostarczane w emailach, ponieważ mogą być one przesyłane przez oszustów. Można spróbować sprawdzić w serwisie *PhishTank*²⁵, który prezentuje listę witryn powstałych w wyniku działalności osób lub organizacji nieuczciwych, czy daną stronę można obdarzyć zaufaniem. Wykaz tworzony jest na podstawie zgłoszeń internautów²⁶.

Do innych bardziej interesujących serwisów oferujących informacje na temat określonych witryn internetowych, należy *Internet Archive*²⁷, który archiwizuje strony WWW i udostępnia wgląd do kopii witryn, zachowanych w formie w jakiej występowały wcześniej. Wiadomości o domenie indywidualnej w obrębie, której znajduje się będąca przedmiotem zainteresowania strona, dostarczają serwisy oferujące usługi *whois*. Np. w witrynie *Krajowego Rejestru Domen* znajduje się podstrona, ze specjalnym formularzem²⁸, po wypełnieniu którego uzyskuje się treści informujące kto jest właścicielem tej domeny, jakie są nazwy i adresy IP serwerów, z którym jest ona powiązana, a także kiedy została utworzona oraz ostatni raz zmodyfikowana. Dostępne są tam również dane kontaktowe rejestratora.

W celu zebrania dodatkowych informacji o określonej stronie internetowej, warto skorzystać z baz danych organizacji powołanych do wspierania infrastruktury Internetu. Przykładem takiej niedochodowej instytucji mającej siedzibę w Amsterdamie, jest *Réseaux IP Européens Network Coordination Centre (RIPE NCC)*²⁹. Zajmuje się ona m. in. przydzielaniem adresów IP w Europie i na Bliskim Wschodzie. Korzystając z udostępnianej przez nią bazy danych, można dotrzeć do informacji o serwerach obsługujących analizowaną stronę WWW, takich jak np. dane kontaktowe osoby, organizacji lub instytucji, do której należą, lub która się nimi zajmuje.

Wybijającym się, z pewnej liczby dostępnych przedsięwzięć dostarczających informacji o stopniu wiarygodności stron internetowych, jest projekt *Web Of Trust (WOT)*. Chcąc w pełni skorzystać z oferowanych przez niego możliwości, należy zainstalować bezpłatny, znajdujący się m. in. na jego stronie domowej program, będący dodatkiem do przeglądarki internetowej. Aplikacja prezentuje w formie graficznej (pierścieni w kolorach od czerwonego, przez żółty do zielonego) reputację poszczególnych stron przy prowadzących do nich hiperłączach, znajdujących się na liście wyników wyszukiwania przedstawianych przez wyszukiwarkę. Program, przed otwarciem mało wiarygodnej strony, żąda potwierdzenia decyzji przez użytkownika. Posiada

²⁵ <http://www.phishtank.com>

²⁶ 12.01.2011 przed południem, na liście znajdowało się 1 100 566 pozycji, dobowo później już 1 101 033.

²⁷ <http://www.archive.org>

²⁸ <http://www.dns.pl/cgi-bin/whois.pl>

²⁹ <http://www.ripe.net>

także opcje pozwalającą ocenić przeglądaną witrynę. Oddane w ten sposób głosy, oraz napisane opinie, są podstawą do określenia stopnia reputacji jaką cieszy się dana witryna. Ewaluację dowolnego serwisu można przejrzeć na stronie domowej projektu, wpisując w umieszczone tam specjalne pole adres będącej przedmiotem zainteresowania witryny. Na wywołanej w ten sposób karcie, widnieją wykresy obrazujące liczbę oddanych głosów, oraz zbudowaną na ich podstawie ocenę strony w takich kategoriach jak zaufanie, wiarygodność, prywatność, bezpieczeństwo dzieci. Ponadto prezentowane tam są komentarze dotyczące analizowanej witryny. Po zarejestrowaniu się i zalogowaniu można dodać swoją opinię. Przed otwarciem strony, wobec której istnieje podejrzenie, że posiada mogący szkodzić kod ostrzega również wyszukiwarka Google³⁰. Dodatkowo umożliwia ona, obejrzenie wcześniejszej wersji serwisu, oraz witryn do niego podobnych (przy pomocy opcji *Kopia – Podobne* lub operatorów *cache:* i *related:*). Stosując operator *site:* uzyska się listę podstron serwisu funkcjonującego pod adresem wpisanym po dwukropku. Dostęp do informacji otrzymanych w wyniku używania opisanych powyżej operatorów zaawansowanych Google osiągnie się też, wpisując w polu wyszukiwania wraz z adresem konkretnej strony operator *info:*.

Podobnie jak *WOT*, funkcjonuje oprogramowanie firmy *McAfee*, noszące nazwę *SiteAdvisor* będące dodatkiem do przeglądarki³¹. Po zainstalowaniu go, do wyników wyszukiwania dodawane są ikonki w postaci kółek, których kolor zależy od oceny witryny przy linku do której zostały umieszczone. Wskazanie kursorem znaku graficznego, powoduje wyświetlenie informacji o ilości i statusie plików do pobrania znajdujących się na ocenionej stronie, czy łączy z tej witryny prowadzą do bezpiecznych serwisów oraz czy strona ta nie zawiera wyskakujących okienek. Znajduje się tam też odnośnik do raportu o niej, znajdującego się w zasobach *McAfee*. Po kliknięciu go, otwiera się strona zawierająca szczegółowe informacje o analizowanej witrynie dotyczące kraju, w którym znajduje się serwer, na którym jest umieszczona, jej popularności oraz znajdujących się na niej adresów poczty elektronicznej wraz z ich oceną. Wyszczególnione są proponowane do pobrania pliki, także z podsumowaniem wiążącym się z ich bezpieczeństwem. Znajduje się tam też, wykres przedstawiający łączy wychodzące z badanej strony do innych witryn, oznaczone odpowiednimi kolorami zależnymi od ustalonego stopnia bezpieczeństwa. Kolejny element ewaluacji wskazuje elementy uznane za irytujące. Strona domowa przedsięwzięcia oferuje możliwość umieszczenia recenzji, zarówno przez właściciela witryny, jaki i osoby ją odwiedzające. Komentarze sklasyfikowane w działach odnoszących się do bezpieczeństwa witryny, rozsyłania przez nią spamu, zawartości złośliwego oprogramowa-

³⁰ Maciej Gajewski, *Google ostrzeże, że strona na którą wchodzisz może być zhakowana*, <http://technowinki.onet.pl/wiadomosci/internet/google-ostrzeze-ze-strona-na-ktora-wchodzisz-moze-1,4088336,artykul.html> (14.01.2010).

³¹ <http://www.siteadvisor.com>

nia, wyskakujących okienek, phishingu, doświadczeń związanych z zakupami można przejrzeć klikając specjalne łącze. Strony, które testowane są codziennie oznaczone są dodatkowo logiem firmy, co oznacza, że są pod stałą kontrolą i z tego względu są wyjątkowo bezpieczne. Program instaluje w przeglądarce specjalne hiperłącze, po kliknięciu którego, otwiera się strona ze szczegółową oceną, aktualnie przeglądanej witryny, oraz na życzenie użytkownika pole wyszukiwania filtrujące serwisy ocenione jako niebezpieczne. Ranking stron pod tym względem, odmiennie niż w projekcie *WOT*, opiera się na testach przeprowadzanych przez oprogramowanie firmy badające znajdujące się w sieci produkty do pobrania, pocztę elektroniczną, programy wykorzystujące luki w zabezpieczeniach przeglądarek, fałszywe witryny, reputację w Internecie, zagrożenia związane z handlem w sieci, irytujące elementy stron WWW, łącza³².

Żeby rozszerzyć swoją wiedzę o stronie, można zajrzeć do jej kodu źródłowego i zorientować się jakie informacje zamieszczono w metaznacznikach, znajdujących się w sekcji *head*³³. Czasem, korzystając z możliwości udostępnianych przez systemy operacyjne lub posługując się specjalnymi programami, można zapoznać się z bardziej szczegółowymi informacjami o plikach zawartych na stronie internetowej, a tym samym o niej samej, docierając do ich metadanych.

Do zdobycia pożytecznych informacji o stronie internetowej, można wykorzystać jeden z przeznaczonych do tego specjalnych rozszerzeń do przeglądarek. Przykładowym dodatkiem tego typu dla *Mozilli Firefox* jest *Flagfox*³⁴. Dzięki tej aplikacji przeglądarka wyświetla flagę kraju, w którym znajduje się serwer zawierający pliki tworzące przeglądaną stronę. Skrót w adresie URL, wskazujący w obrębie jakiej domeny krajowej umieszczona jest domena indywidualna, nie musi pokrywać się z rzeczywistym umiejscowieniem witryny. Otrzymane w ten sposób informacje, pozwalają np. określić jakie przepisy prawne mogą być zastosowane odnośnie właściciela serwisu³⁵. Dodatkowo *Flagfox* w menu kontekstowym, wywoływanym po kliknięciu prawym klawiszem myszki na ikonkę wyświetlanego przez niego znaku, będącego oznaczeniem państwa, prezentuje mapę z zaznaczonym miastem, w którym znajduje się serwer, podaje jego czas lokalny oraz *ISP* (*Internet Service Provider* – firma, instytucja obsługująca dostęp do Internetu). Ponadto oferuje m. in. szybki i bezpośredni dostęp do danych o przeglądanej witrynie w serwisie świadczącym

³² *Jak to działa*, <http://www.siteadvisor.com/howitworks/index.html#>

³³ Przeglądając daną stronę i chcąc uzyskać wgląd do jej kodu, należy wywołać prawym klawiszem myszki menu kontekstowe i wybrać z niego opcję wyświetlającą kod źródłowy. Sekcja *head* znajduje się u góry, umieszczone w niej są zazwyczaj słowa kluczowe, z którymi związana jest witryna, jej krótki opis czy tytuł ale mogą też tam znajdować się np. informacje dotyczące autora strony lub praw autorskich. Wgląd w te informacje umożliwiają też specjalne dodatki do przeglądarek.

³⁴ <http://flagfox.wordpress.com>.

³⁵ *Flagfox 4.0.12*, <https://addons.mozilla.org/pl/firefox/addon/flagfox/#reviews> (17.01.2011).

usługi *whois*, oraz do szczegółowej oceny *WOT*, *SiteAdvisor* i do projektu *Alexa*³⁶, którego jednym z celów jest tworzenie, opracowywanie i udostępnianie różnorodnych statystyk, dotyczących poszczególnych stron WWW oraz ruchu w Internecie.

Ocena wiarygodności informacji

Podobnie jak w rzeczywistości, tak w środowisku wirtualnym, aby ocenić wiarygodność informacji należy postarać się zebrać wiadomości o jej autorze i potwierdzić ją w niezależnych źródłach. Badając cechy twórcy informacji trzeba wziąć pod uwagę, przede wszystkim jego kompetencje, odpowiedzialność, uczciwość, fachowość, dokładność, obiektywizm oraz zwrócić uwagę na źródła z jakich korzystał³⁷. Aby dowiedzieć się czegoś więcej o autorze, analogicznie jak o właścicielu serwisu, należy spróbować poszukać o nim informacji w Internecie. Można sprawdzić, czy informacje o badanym dokumencie nie figurują, w którymś z internetowych systemów identyfikacji autorów lub dokumentów elektronicznych. Jednym z ważniejszych tego rodzaju projektów jest *Digital Object Identifier (DOI)*, opracowany przez powstałą w 1998 roku z inicjatywy wydawców organizację non-profit *International DOI Foundation (IDF)*³⁸. *DOI* identyfikuje dokument elektroniczny podobnie jak *ISBN* książkę, a *ISSN* czasopismo. Od 15.11.2010 jest standardem ISO³⁹. Każdy identyfikator odpowiada rekordowi w bazie danych, zawierającemu m. in. imię i nazwisko autora publikacji, pełny tytuł, nazwę wydawcy, datę wydania oraz język i kraj, w którym się ukazała, opis formy w jakiej ją wydano, URL, *DOI*, *ISBN*, *ISSN*. Przydzielaniem identyfikatora i jego zarządzaniem zajmują się zarejestrowane agencje, nad którymi nadzór sprawuje *IDF*. Numer *DOI* zazwyczaj widnieje w opisie dokumentu (w opisie bibliograficznym umieszczany jest małymi literami na końcu). Strony projektu udostępniają specjalną wyszukiwarkę, która po wpisaniu w jej pole wyszukiwania numeru *DOI* umożliwia szybki i bezpośredni dostęp do oznaczonego tym identyfikatorem dokumentu. Identyczny efekt wywoła umieszczenie *DOI* w polu adresu zwykłej przeglądarki internetowej, poprzedzonego adresem (pod którym znajduje się opisane wcześniej narzędzie) <http://dx.doi.org/>. Na stronie projektu oferowane są instrumenty umożliwiające rozszyfrowywanie numerów *DOI*, funkcjonujące m. in. w postaci dodatków do przeglądarek internetowych⁴⁰. Na przejrzanie bazy danych *DOI* pozwala m. in. wyszukiwarka, znajdująca się na stronie agencji *mEDRA (multilingual European DOI Registration Agency)*⁴¹.

³⁶ <http://www.alexa.com>.

³⁷ Leon Dyczewski, *Kryteria rzetelnej informacji*, w: *Jaka informacja?*, red. Leon Dyczewski, Lublin – Warszawa 2009, s. 30–31.

³⁸ <http://www.doi.org>.

³⁹ Elżbieta Jankowska, *System DOI oraz systemy identyfikacji autora – narzędzia do wykorzystania*, <http://bg.zut.edu.pl/pliki/ch/7c.pptx> (19.01.2011).

⁴⁰ <http://www.doi.org/tools.html>.

⁴¹ <http://www.medra.org>

Konfrontując informację z treściami zamieszczonymi w innych źródłach, warto zacząć od sprawdzenia, czy na prezentującej ją stronie znajduje się bibliografia, umożliwiająca jej weryfikację w innych wydawnictwach. Jeżeli nie, to witrynę można uznać, za prezentację poglądów jej właścicieli, ale nie źródło faktów⁴². Wiarygodność potwierdzą na pewno też recenzje i cytowania. Z kolei cytaty znajdujące się w analizowanej publikacji, mogą świadczyć o czerpaniu wiedzy o danym zagadnieniu z różnorodnych źródeł. Opublikowaną treść uwiarygodnia, pojawianie się odnośników prowadzących do niej w innych, dobrej jakości serwisach (aby to sprawdzić można wykorzystać operator *inanchor*:). Ponadto, zapoznając się z treściami witryn internetowych powinno się zwrócić uwagę, czy fakty są wyraźnie oddzielone od opinii, czy możliwe jest odróżnienie ich od reklam, czy opisy, np. produktów, są wyczerpujące i równie szczegółowe we wszystkich sekcjach⁴³. Należy zwrócić uwagę, czy treści nie zawierają błędów, gdyż ich występowanie, tak jak ubogie słownictwo, może świadczyć o braku kontroli jakościowej oraz profesjonalizmu. Trzeba również pamiętać, że zniekształcenia informacji w procesie przekazywania są trudne do wyeliminowania i dlatego, należy zachować dystans do wiadomości, które przeszły długą drogę⁴⁴. Dobrym sposobem sprawdzenia prawdziwości informacji zamieszczanych w sieci, jest skorzystanie z wiarygodnego forum dyskusyjnego lub portalu, umożliwiającego publiczne wyrażanie opinii. Dobrze jest też, przemyśleć logiczność i prawdopodobność budzących wątpliwości informacji⁴⁵.

W literaturze można znaleźć, uznawaną za prostą, metodę sprawdzenia wiarygodności komunikatu, polegającą na zorientowaniu się czy jego treść mogłaby zostać użyta w bezpośredniej komunikacji z kimś, kogo się zna i czy w ten sposób można rozmawiać ze znajomym⁴⁶. Jeżeli odpowiedź jest przecząca, istnieje prawdopodobieństwo, że celem takiej informacji jest manipulacja, a to wiąże się z obniżeniem jej wiarygodności. Wiarygodność informacji podnosi także, jej konkretność faktograficzna⁴⁷.

Wiarygodność jest tylko jedną z wielu cech informacji, ale można uznać, że wysoka jakość tych z pozostałych jej pożądanych właściwości⁴⁸, które wiążą się właśnie z wia-

⁴² *Zasoby informacyjne Internetu...*

⁴³ Ibidem.

⁴⁴ Joanna Lisewska, op. cit., s. 195–196.

⁴⁵ Krystyna Polańska, *Informacja, jej wiarygodność i co z nich dla nas wynika*, w: *Informacja – dobra...*, s. 110.

⁴⁶ Don Tapscott, *Cyfrowa dorosłość. Jak pokolenie sieci zmienia nasz świat*, Warszawa 2010, s. 340.

⁴⁷ Krystyna Polańska, op. cit., s. 107.

⁴⁸ Zgodnie z interpretacją infologiczną, pożądanymi cechami informacji są aktualność, rzetelność, dokładność, kompletność, jednoznaczność, elastyczność, relewantność. Za niepożądane właściwości informacji uznaje się fragmentaryczność, ogólnikowość, rozwlekłość, niejednoznaczność, złożoność. Z powodu braku jednolitych zasad definiowania cech poświadczanych oraz nieprecyzyjnego określania pojęcia informacji, dotychczasowe opisy poświadczanych właściwości informacji, odnoszą

rygodnością może pomóc w określeniu jej stopnia prawdziwości. Zgodnie z tą tezą można uznać, że informacja obiektywna jest bardziej wiarygodna niż nieobiektywna, podobnie informacja dokładna jest bardziej wiarygodna niż niedokładna, rzetelna jest bardziej wiarygodna niż nierzetelna, kompletna jest bardziej wiarygodna niż niekompletna, zrozumiała jest bardziej wiarygodna niż niezrozumiała, przejrzysta jest bardziej wiarygodna niż nieprzejrzysta, weryfikowalna jest bardziej wiarygodna niż nieweryfikowalna. Analogicznie, niski udział wybranych cech niepożądanych informacji, wpływa na podniesienie jej wiarygodności. Np. im informacja jest mniej fragmentaryczna, tym bardziej jest wiarygodna.

Wpływ ustosunkowania do informacji na jej ocenę

Błędna ocena wiarygodności informacji, może być spowodowana, nie tylko przez czynniki niezależne od użytkownika Internetu, ale również przez subiektywny odbiór przekazu. Może on wynikać z emocjonalnego stosunku do treści informacji, nadmierne go zaufania do jej źródła⁴⁹ oraz z samego faktu otrzymania jej przez Internet. Badania dowodzą, że wielu internautów ma skłonność do postrzegania informacji uzyskanych za pośrednictwem mediów elektronicznych jako bardziej wiarygodnych, od treści docierających do nich innymi drogami⁵⁰. Aby uniknąć kłopotów będących efektem takiej postawy wobec danych pozyskiwanych za pomocą technologii informacyjnych, trzeba sobie uświadomić, że ich źródłem nie jest maszyna, ale człowiek, który nią kieruje. Poza tym, niektóre sondaże pozwalają wysnuć wnioski mówiące, że osoby szukające materiałów do pracy kierują się raczej ich dostępnością niż zawartością. Jeżeli więc Internet oferuje łatwy dostęp do treści, wśród których znajdują się informacje nie najlepszej jakości, to może on w znacznym stopniu przyczynić się do pogorszenia poziomu tejże pracy⁵¹. Jako ciekawostkę można dodać w tym miejscu, że niektórzy specjaliści zajmujący się bezpieczeństwem informatycznym zauważają, że częściej jako cel wyspecjalizowanych ataków oszustów, wybierane są kobiety, otrzymując m. in. fałszywe oferty finansowe (np. dotyczące niezwykle nisko oprocentowanych kredytów)⁵².

się jednocześnie po części do samej informacji, po części do metod jej zbierania i po części do sposobu jej interpretacji, co powoduje pewne nieścisłości. Wykładnia indologiczna opiera się na pojęciu komunikatu [informacji], określonego przez zależność, co pozwala wyeliminować niektóre mankamenty wynikające z opisanej powyżej sytuacji, zob. Bogdan Stefanowicz, *Informacja*, Warszawa 2004, s. 101–110.

⁴⁹ Krystyna Polańska, op. cit, s. 111.

⁵⁰ Katarzyna Stankiewicz, *Wpływ Internetu na percepcję wiarygodności informacji*, w: *Społeczeństwo informacyjne. Wizja czy rzeczywistość?*, tom 2, red. Lesław H. Haber, Kraków 2004, s. 408–409.

⁵¹ Clifford Stoll, *Krzemowe remedium. Garść rozważań na temat infostrady*, Poznań 2000, s. 217.

⁵² 40 proc. Polek pada ofiarą internetowych przestępców, <http://technowinki.onet.pl/wiadomosci/bezpieczenstwo/40-proc-polek-pada-ofiara-internetowych-przestepco,1,4084305,artykul.html> (17.01.2011).

Częste aczkolwiek mało znane zjawiska manipulacji treściami w sieci

Bibliotekarzom, jako osobom z założenia zainteresowanym wszelkimi zagadnieniami związanymi z tworzeniem różnego rodzaju treści, ciekawymi mogą się wydać niektóre aspekty powstawania tekstów specjalnie przeznaczonych do publikacji w Internecie. Zadaniem tej szczególnej kategorii artykułów, jest swoista manipulacja treściami, mająca na celu promowanie określonych serwisów internetowych, poprzez wpływanie na ich pozycję w wynikach wyszukiwania wyszukiwarek sieciowych. Ścisłe wiąże się to z zasadą, że im więcej linków, umieszczonych w odpowiednim tematyce i unikatowym tekście prowadzi do danej witryny z innych stron WWW, tym wyżej pojawia się do niej łączy na liście rekordów wyszukiwania, po wpisaniu słów kluczowych, z którymi jest kojarzona. Wiele instytucji czy firm zabiega o umieszczenie hiperłączy do ich serwisu na czołowych miejscach list zwracanych przez wyszukiwarki, gdyż zgodnie z badaniami, większość internautów przegląda jedynie kilka pierwszych stron ze wszystkich oferowanych przez program wyszukiwujący informacje. Działania mające na celu podwyższenie pozycji serwisu w wynikach wyszukiwania prezentowanych przez wyszukiwarkę to *Search Engine Optimization* (SEO) nazywane potocznie *pozycjonowaniem*. Rosnąca konkurencja wśród osób i firm zajmujących się pozycjonowaniem stron internetowych i wynikająca z tego konieczność umieszczania większej liczby łączy prowadzących do promowanego serwisu powoduje, lawinowe powstawanie witryn internetowych z zamieszczonymi na nich tekstami promocyjnymi, określanymi mianem *presell pages* lub częściej w Polsce słowem *precle* (tak nazywa się również umieszczane w nich teksty). Podstawowym zadaniem tych serwisów jest, gromadzenie artykułów promocyjnych. Od treści zamieszczonych na tego typu stronach wymaga się jedynie, aby były na temat (tzn. zawierały wymaganą liczbę słów i fraz kluczowych), miały określoną objętość i były unikatowe. Tę ostatnią właściwość uzyskuje się głównie, tworząc wiele wersji jednego artykułu, poprzez wymianę wybranych słów na ich synonimy. Używa się do tego specjalnych programów, nazywanych *mieszarkami tekstów*. Pozwalają one na wygenerowanie w krótkim czasie wielu artykułów, nie rozpoznawanych przez specjalne aplikacje jako takich samych.

Zwraca się też uwagę, na odpowiednie rozmieszczenie słów i fraz kluczowych w tekście, oraz ich wyszczególnienie, np. przez pogrubienie czcionki lub umieszczenie w tytule lub nagłówku. Jako, że serwisy, w których są umieszczone, oprócz promowania innych witryn, mają często za zadanie generowanie zysków ze znajdujących się tam reklam, treści w nich umieszczone, aby nie odstraszały internautów, pisane są w miarę poprawnie gramatycznie i stylistycznie. Nie przywiązuje się w ogóle uwagi do jakości informacji. Dla osoby szukającej w sieci informacji na określony temat, nie zdającej sobie sprawy z istnienia opisanego powyżej zjawiska, stworzone w ten sposób publikacje mogą wydać się dość wiarygodne. Treści te można tworzyć samemu (zgodnie z radami znajdującymi się w sieci), lub można zlecić ich napisanie

za niewielką cenę osobom zajmującym się tym profesjonalnie. W Internecie znajduje się sporo stron firm i osób oferujących tego typu usługi. Można je również znaleźć na popularnych portalach aukcyjnych, oraz w serwisach dla *freelancerów* (*wolnych strzelców*), gdzie zamieszcza się zapotrzebowanie na wykonanie określonej usługi. Spośród zgłaszających się kandydatów, wybiera się osobę zobowiązującą się wykonać pracę na najlepiej odpowiadających zleceniodawcy warunkach (najczęściej żądającego najniższą sumę). Oto przykład treści typowego zamówienia:

Witam,

Zlecenie obejmuje napisanie 30 tekstów po 1000-1200 znaków przed wymieszaniem i około 500-700 po wymieszaniu. Chodzi o mieszkarki typu <http://tnij.org/jpc> Tematyka tekstów to nowinki z telefonii komórkowej, przy czym tekstów nie trzeba wymyślać, wystarczy przerobić już istniejące, np [sic!] <http://tnij.org/jpcm> stąd. Wykonawca sam decyduje, który news wygodniej mu „przerobić”. Każdy tekst musi mieć kilka wersji tytułów (które oczywiście wliczają się ogólnej liczby znaków). Po wymieszaniu treść musi być w miarę unikalna [sic!] i zrozumiała. Proszę o podanie ceny za całość. Termin realizacji do 7 dni⁵³.

A oto treść jednej z odpowiedzi na to ogłoszenie:

Witam, moja propozycja to 85 zł. Zlecenie zostanie wykonane w ciągu siedmiu dni⁵⁴.

Nawet nie badając zawartości merytorycznej, trudno uznać teksty powstające w tym trybie za rzetelne.

Inną formą stron, których przeznaczeniem jest promowanie określonych serwisów, a często jednocześnie dostarczanie korzyści finansowych ich właścicielom, poprzez zamieszczanie w nich różnego rodzaju reklam, są witryny określane czasem mianem specjalistycznych. Opublikowane w nich treści dotyczą zazwyczaj jednego tematu, a umieszczone w nich linki prowadzą do stron o tematyce zgodnej z zagadnieniami podejmowanymi przez prace, w których je zamieszczono. Stworzenie i utrzymanie jak największej ilości tego typu stron, zawierających hiperłącza do promowanego serwisu jest uważane za bardzo skuteczną metodę pozycjonowania. Treści przeznaczone do publikacji na stronach specjalistycznych, powstają w takich samych okolicznościach, jak teksty przeznaczone do prezentacji na *presell pages*.

Charakterystycznym zjawiskiem przyczyniającym się do dezinformacji jest również sztuczne rozwijanie forów tematycznych, mające na celu zgromadzenie jak największej liczby użytkowników. Celem tego typu aktywności jest, wykazanie jak największej liczby odwiedzin serwisu, pozwalające na umieszczenie w nim płatnej reklamy, przynoszącej dochody jego właścicielowi. Wpisy na tego rodzaju stronach, dokonywane są często przez osoby specjalnie do tego wynajęte. Podobnie nagminnym zjawiskiem

⁵³ <http://www.zlecenia.przez.net/aukcja,71249,napisanie-tekstow-do-mieszkarki-tresci> (18.01.2011).

⁵⁴ *Ibidem*.

jest, opłacanie osób lub firm, za umieszczanie pozytywnych komentarzy w serwisach zbierających opinie o produktach. Oto fragment oferty złożonej w sieci przez jedną z firm zajmujących się m. in. kreowaniem wizerunku w Internecie:

Jako klient użytkujący Państwa produkt prezentujemy waszą ofertę na wybranych forach tematycznych. [...] Często każdy z internautów korzysta z opinii o danym produkcie zanim go zakupi (skorzysta z usługi) – my umożliwimy potencjalnemu [sic!] klientowi znalezienie pozytywnej opinii [sic!]. [...] Tworzymy nowe tematy na forach branżowych, zapraszamy do zapoznania się z produktem poprzez odwiedzenie linku do sklepu, strony firmowej. Kontynuujemy rozpoczęte wcześniej wątki, budując tym samym wiarygodność marki⁵⁵.

Świadomość istnienia takich praktyk powinna skłaniać, do daleko posuniętej ostrożności osoby chcące zasięgnąć prawdziwych informacji na jakiś temat, poprzez zapoznanie się z opiniami wyrażanymi na łamach przeznaczonych do tego portali. Ze względu na swoją specyfikę serwisy te, umożliwiają też wystawianie negatywnych komentarzy na temat konkurencyjnych podmiotów. Niektóre portale, wprowadzają zabezpieczenia przed umieszczaniem fałszywych opinii polegające np. na specjalnym oznaczaniu wpisów umieszczonych przez osoby, które rzeczywiście nabyły określone towary.

Coraz częściej stosowaną w Internecie praktyką, mającą na celu manipulowanie informacjami jest *amplifying* (w języku angielskim słowo to znaczy *wzmacniający*), czyli zatrudnianie przez różne firmy osób zajmujących się pisanem blogów, do reklamowania w sieci oferowanych przez nie produktów. Do głównych zadań wynajętych blogerów należy nawiązywanie dialogu z potencjalnymi klientami, zachwalanie produktów, wyszukiwanie w różnego rodzaju serwisach negatywnych opinii o ich klientach i jak najszybsze reagowanie na nie odpowiednimi komentarzami. Niektórzy z prowadzących tego typu działalność blogerów wynajmowani są przez agencje zajmujące się *public relations* do współtworzenia grup fanów na portalach społecznościowych⁵⁶.

Wiedza i rozsądek

Przystępując do weryfikacji wiarygodności strony WWW przy pomocy wyłącznie Internetu należy pamiętać, że korzystając tylko z metod oferowanych przez sieć, nigdy nie można być pewnym trafności końcowej oceny. Powinno się mieć świadomość stanu swojej wiedzy i umiejętności związanych z technologiami informacyjnymi, a także opierać się na zdrowym rozsądku i stosować zasadę ograniczonego zaufania. Internet gromadzi oprócz treści pożytecznych także informacje wprowadzające w błąd jego użytkowników. Najczęściej są to działania świadome,

⁵⁵ <http://www.merive.pl/wizerunek.htm> (19.01.2011).

⁵⁶ Katarzyna Gontarczyk, *Jestem drogi i kontrowersyjny*, <http://podatki.onet.pl/jestem-drogi-i-kontrowersyjny,18727,4088033,3,agencyjne-detel> (17.01.2011).

ale zdarzają się też wynikające z błędów i braku kompetencji. W celu manipulacji informacjami w środowisku wirtualnym stosuje się, zarówno metody sprawdzone w świecie realnym, jak i bazujące na możliwościach wynikających z cech Internetu oraz właściwości technologii informacyjnych. Bardziej skuteczne są te drugie, gdyż mogą być nierozpoznawalne dla osób nie zajmujących się profesjonalnie zagadnieniami związanymi z siecią. W związku ze stosunkowo dużym udziałem w Internecie negatywnych zjawisk związanych ze znajdującymi się tam informacjami, oraz dzięki rozwojowi technologii, w sieci pojawiają się coraz częściej narzędzia będące swoistymi przewodnikami po niej. Są one jeszcze nie zawsze doskonałe i nie zawsze tworzone przez osoby lub podmioty godne zaufania. Nie mniej jednak, wiele z nich wciąż jest rozwijanych i ulepszanych. Pojawiają się też nowe, wśród których także można wyróżnić lepsze i gorsze. Dlatego korzystając z tego rodzaju pomocy, dobrze jest nie dobierać ich przypadkowo, oraz korzystać jednocześnie z kilku aby mieć możliwość porównania wyników. Należy też wciąż poszukiwać nowych. Pamiętać jednak trzeba, że ten sam postęp technologiczny, który umożliwia rozwój instrumentów pomagających selekcjonować i ewaluować zasoby Internetu sprawia, że także udoskonalane są metody manipulowania informacjami. Taki stan rzeczy powoduje, że użytkownicy Internetu chcąc mieć możliwość dokonywania świadomych wyborów muszą posiadać o nim i o zachodzących w nim zjawiskach odpowiednią wiedzę. Im będzie ona większa, i im bardziej aktualna, tym mniejsze będzie prawdopodobieństwo podjęcia błędnej decyzji. Trzeba przynajmniej próbować dążyć do zajęcia pozycji pozwalającej kształtować wirtualny świat zgodnie z własnymi potrzebami.

Urszula Wenta

Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica w Szczecinie

BIBLIOTEKARZ A ZMIANY W KULTURZE KOMUNIKOWANIA

Zmiany we współczesnej polszczyźnie

Przemiany polityczno-ekonomiczne jakie następują w Polsce po 1989 roku, postępujący proces globalizacji, gwałtowny rozwój mediów masowych, Internetu, technologii komunikacyjnych, a przede wszystkim amerykańizacja kultury znalazły swoje odbicie w zmianach w kulturze komunikowania. Zalew amerykańskiej kultury popularnej, zwany macdonaldyzacją, ma ogromny wpływ na współczesną polszczyznę, między innymi na etykietę i zwyczaje językowe, słownictwo i stylistykę wypowiedzi. Język pokolenia dziadków i rodziców różni się do tego stopnia od języka dzieci i wnuków, że zostaje osłabiona skuteczność komunikowania między pokoleniami. Wyznawcy McŚwiata swój swobodny stosunek do norm i barier przenoszą również do języka. Rozpadają się mozolnie ustalane kryteria poprawności językowej, zacierają się różnica pomiędzy wysoką a niską odmianą języka, do polszczyzny oficjalnej przedostają się wyrażenia potoczne, środowiskowe, specjalistyczne. Prasa, radio i telewizja, jeszcze do niedawna dbające o poprawność i staranność wypowiedzi, będące „strażnikami” językowej normy, przyczyniają się do upotocznienia, a nawet wulgaryzacji języka. Powoduje to dezorientację społeczeństwa co do istnienia granic lub w ogóle istnienia normy językowej. Język niejednokrotnie traktuje się tylko jako płaszczyznę porozumiewania się. Wystarczy aby był skuteczny. Jego wartości estetyczne i etyczne schodzą na drugi plan. Pod pretekstem odświeżania staromodnego języka ojców i dziadków media posługują się przekraczającym granice dobrego smaku językiem celebrytów.

Zmiany w polskiej etykietce językowej

Etykieta (czyli grzeczność językowa) to zbiór przyjętych w danej społeczności wzorów językowych zachowań grzecznościowych, zwyczajowo przyporządkowanych określonym sytuacjom pragmatycznym, takim jak: spotkanie znajomej osoby, wyświadczenie przez kogoś przysługi, sprawienie komuś przykrości czy odniesienie przez kogoś sukcesu¹.

¹ M. Marcjanik, *Grzeczność w komunikacji językowej*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007, s. 12.

W skład etykiety językowej wchodzi środki służące wyrażaniu grzeczności wraz z zasadami i uwarunkowaniami ich stosowania. Jej przestrzeganie świadczy o dobrym wychowaniu, wspiera skuteczność porozumiewania się i sprzyja sukcesowi komunikacyjnemu. Model grzeczności wypełniają obligatoryjne formuły powitalne i pożegnalne, zwroty adresatywne (np. Szanowna Pani), określenia honoratywne (tytuły, nazwy stanowisk).

Polska grzeczność językowa zawsze była hierarchiczna. W ostatnim czasie obserwujemy jej demokratyzację oraz upraszczanie ceremoniału komunikacyjnego. Spontanicznie przejmowane są wzorce i obyczaje językowe obce nam kulturowo. Nie ma dbałości o ich harmonijne włączanie do polskiej tradycji. Propagowana moda na „luz” nie omija komunikacji językowej, a rozpowszechnianie się na masową skalę potocznej polszczyzny powoduje osłabianie tradycyjnej etykiety grzecznościowej. Sprzyja temu również postępująca „komputeryzacja” relacji między członkami wspólnoty językowej. Obserwujemy egalitaryzm polegający na przekonaniu, że wszyscy w grzecznościowych prawach i obowiązkach jesteśmy równi. Powszechne jest „tykanie” (fraternizacja), zwłaszcza w mediach, skracanie dystansu, na przykład poprzez zwracanie się do osób znacznie starszych po imieniu oraz skracanie formy (np. *panie profesorze* na *profesorze*). Często są również eufemizmy-wyrażenia bardziej oględne, ze względów przyzwoitości użyte zamiast dosadnego (*nie fantazuj* zamiast *nie kłam*, *urodzony w niedzielę* zamiast *leniwy*) lub nieprzyzwoitego (*kurcze*, *kurde* zamiast *kurwa*). Obserwujemy również zjawisko nonszalancji językowej. Nonszalancja językowa to takie zachowanie werbalne lub niewerbalne, które zasadniczo nie jest złamaniem którejś z podstawowych norm polskiej grzeczności, lecz przez adresata odbierane jest jako niedostatecznie stosowne bądź niewystarczająco uprzejme w danej sytuacji mówienia². Do takich zachowań należy zwracanie się młodego pracownika firmy do klienta z użyciem form adresowanych typu *pani Beato*, *panie Krzysztofie* lub do zbiorowego odbiorcy za pomocą zaimka osobowego wy: *wasze pytania* zamiast *Państwa pytania*, *podajcie swój adres* zamiast *proszę o podanie adresu*.

Polska etykieta językowa, stosowana w relacjach ekspedient-klient, usługodawca-usługobiorca, urzędnik-petent, ulega po roku 1989 głębokiej przemianie. Sprowadza się ona do przedmiotowego, instrumentalnego traktowania klienta. Zachowania grzecznościowe personelu wobec klienta są często nachalne, służalcze, uniżone. Niespełnienie przez klienta oczekiwań natychmiast powoduje ochłodzenie stosunków, a nawet natychmiastowe zaprzestanie kontaktu.

Istnieje dość powszechne przekonanie, że neutralizacja dystansu pomiędzy partnerami komunikacji oraz czynienie kontaktu mniej oficjalnym sprzyja sukcesowi komunikacyjnemu. W praktyce okazuje się, że nie zwracanie uwagi na odmiennosć

² *Retoryka codzienności. Zwyczaje językowe współczesnych Polaków*. Pod red. Prof. Małgorzaty Marcjanik. Warszawa: TRIO, 2006, s. 230.

ról społecznych jakie pełnią współrozmówcy nie tylko takiemu sukcesowi nie służy, ale powoduje duży dyskomfort i osłabia skuteczność komunikowania.

Grzeczność w komunikowaniu interpersonalnym

Komunikowanie interpersonalne zachodzi, gdy jego uczestnicy są twarzą w twarz i mają możliwość obserwowania zachowania, mimiki, gestów, postawy i ruchów ciała partnera. Mogą też bezpośrednio reagować na wypowiedź nadawcy i wpływać na przebieg komunikacji.

Poprawne gramatycznie i słownikowo użycie języka świadczy o kompetencji językowej uczestnika komunikacji. Umiejętność stosownego użycia języka w każdej sytuacji komunikacyjnej to kompetencja komunikacyjna, nazywana również kompetencją kulturową.

Umiejętność komunikowania należy do najważniejszych kompetencji zawodowych bibliotekarzy³. W komunikowaniu interpersonalnym obowiązują zasady tradycyjnej polskiej grzeczności, o których stosowaniu bibliotekarz nie powinien zapominać wbrew panującym modom. Są to:

- A. Zasada symetryczności zachowań grzecznościowych.
- B. Zasada solidarności z partnerem.
- C. Zasada bycia podwładnym:
 - a. zasada umniejszania własnej wartości,
 - b. zasada pomniejszania własnych zasług,
 - c. zasada wyolbrzymiania własnej winy,
 - d. zasada bagatelizowania przewinień partnera⁴.

W sytuacji oficjalnej, a w takiej niewątpliwie zachodzi interakcja bibliotekarz-użytkownik, obowiązują stosowne formy powitania i pożegnania oraz formy adresatywne:

Dzień dobry; Dzień dobry Pani (Panu; Państwu); Dzień dobry Pani Profesor (Panie Profesorze); analogicznie przy pożegnaniach: *Do widzenia; Do widzenia Pani (Panu; Państwu); Do widzenia Pani Profesor (Panie Profesorze).* Poprawne są również formy: *Witam; Witam Panią (Pana, Państwa).* Formy *Witam Panią Profesor (Pana Profesora)* nie powinna używać osoba niższa rangą.

Popularny zwrot *Życzę miłego dnia! (Miłego dnia!)* jest akceptowalny na gruncie prywatnym, ale razi w relacjach nauczyciel-uczeń, wykładowca-student, bibliotekarz-czytelnik.

Najbardziej neutralną i uniwersalną formą adresatywną są: w których przyjęte jest *proszę Pani (proszę Pana, proszę Państwa).* Są one jednak niewystarczające

³ Pisałam o tym w artykułach: *Komunikowanie w bibliotece publicznej*. „Bibliotekarz Zachodniopomorski”; kwartalnik, 2003, nr 1 oraz *Kompetencje komunikacyjne bibliotekarzy a bariery w komunikowaniu*. „Bibliotekarz Zachodniopomorski”; 2003, nr 2–3.

⁴ M. Marcjanik..., s. 21.

w środowiskach, używanie tytułatury profesjonalnej i funkcyjnej. Klientami bibliotek są również księża i siostry zakonne. Należy zwracać się do nich: *proszę księdza, proszę siostry (siostrę)*. Niestosowne jest zwracanie się per *pan, pani*. Nieładnie brzmi używanie przez bibliotekarzy przeniesionego z kultury anglo-saskiej zwrotu *W czym mogę pomóc?*. Lepiej zwrócić się do czytelnika za pomocą *Czym mogę służyć?*.

Grzeczność w komunikowaniu przez Internet

Najpopularniejszą formą wymiany informacji w Internecie jest list elektroniczny (e-mail). Jego prawozorem jest list tradycyjny, ale stosunek nadawcy i odbiorcy jest tu mniej oficjalny niż w listach tradycyjnych. Można zauważyć, że celowo unika się oficjalności zbliżając formę listu do bezpośredniej rozmowy, zaś potoczne powitania i pożegnania służą zmniejszaniu dystansu między rozmówcami. Tymczasem znaczna część listów elektronicznych to korespondencja oficjalna. Tu również obowiązuje grzeczność językowa. Od użytkowników poczty elektronicznej wymaga się pewnych zachowań zwanych netykietą. Obowiązują tu podobne wzorce stylistyczne jak w korespondencji tradycyjnej. Ważną częścią e-maila jest nagłówek. Informacje w nim zawarte są odpowiednikiem napisu na kopercie i w nagłówku (stopce) listu tradycyjnego. Formę nagłówka do osoby adresata należy dobierać ze szczególną starannością. Gdy piszemy do osoby o wyższej randze pragmatycznej (w tym przedstawiciela instytucji) najlepiej zastosować formę *Szanowna Pani, Szanowny Panie*, do grupy *Szanowni Państwo*. Jest to forma najbardziej elegancka, a zarazem neutralna. Możemy ją uzupełnić o tytuł, stopień, stanowisko, funkcję adresata: *Szanowny Panie Profesorze, Szanowna Pani Dyrektor* (również gdy jest „tylko” zastępcą dyrektora), *Szanowny Panie Wójcie*, itp. Pisząc do osoby duchownej (np. księdza wikarego) właściwym zwrotem adresatywnym jest *Wielebny Księżę*. Do księdza proboszcza zaś zwracamy się używając *Przewielebny Księżę Proboszczu*. Formy pożegnań również pozostają w ścisłym związku z relacją, w jakiej są nadawca z odbiorcą. Jeśli e-maila rozpoczynamy nagłówkiem wyrażającym dystans, np. *Szanowny Panie*, to stosowaną formą zakończenia będą *Z poważaniem, Z wyrazami szacunku, Łączę wyrazy szacunku*. W listach oficjalnych nie stosujemy emotikonów (tzw. buziek, minek) ani akronimów. W innej korespondencji możemy ich używać tylko jeżeli jesteśmy pewni, że są czytelne dla adresata.

Bibliotekarz wobec zachodzących zmian

Zmiany w polszczyźnie nie omijają również bibliotekarzy. Jednakże pomimo panującej mody czy tendencji powinni oni pielęgnować polszczyznę staranną, zgodną z normami i tradycjami kultury rodzimej, umiejętnie przyswajając przekazy obce nam kulturowo. Bibliotekarze obok nauczycieli stanowią grupę, która zawsze świadomie i celowo posługiwała się językiem w różnych sytuacjach komunikacyjnych i posiadała umiejętność poprawnego mówienia i pisanie zgodnie z obowiąz-

zującymi normami językowymi. Bibliotekarze nie od dziś stoją na straży kultury języka i komunikacji. Potrafią również zmieniać styl wypowiedzi w zależności od sytuacji i potrzeb.

Kultywowanie poprawnej polszczyzny i jej popularyzacja nie przestaje być ich obowiązkiem i dziś, gdy zjawisko infantylizacji i wulgaryzacji języka rozszerza się również na sferę publiczną.

Bibliotekarze mają wiele możliwości popularyzacji poprawnej polszczyzny wśród swoich czytelników. Przede wszystkim w codziennej pracy z użytkownikiem, na stanowiskach w informatorium, w wypożyczalniach i czytelnich powinni dawać przykład wysokiej kultury języka i komunikacji. Do działań przyczyniających się do propagowania pięknej polszczyzny należą: powszechnie znana kampania społeczna „Cała Polska Czyta Dzieciom” oraz „Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom”, lekcje biblioteczne, konkursy wiedzy o języku polskim, głośne czytanie wybitnych dzieł literackich, spotkania z językoznawcami, twórcami słowników i podręczników poprawnej polszczyzny, spotkania z pisarzami, lokalne dyktanda.

Bibliotekarze pracują głównie wśród ludzi młodych, którzy nie zdążywszy utożsamić się jeszcze z kulturą rodzimą ulegają obcym wzorom medialnym. Często są to dla nich jedyne propozycje kulturowe. Dlatego tak ważne jest aby biblioteka była miejscem gdzie młody czytelnik spotka się z wysoką kulturą komunikacji, z językiem pozbawionym luzu, manipulacji, nowomowy, za to pięknym, eleganckim, starannym.

LITERATURA:

1. „Gość Niedzielny”. Tygodnik katolicki. Wydawnictwo Kurii Metropolitalnej w Katowicach. 2010 nr 2. Katowice, 2010. ISSN 0137-7604.
2. Grybosiova A.: *Dynamika zmian językowych o podłożu kulturowym u progu XXI wieku* (na materiale polskim). [online]. [dostęp 2010-01-08]. Dostępny w Internecie: <www.poradniajezykowa.us.edu.pl/artykuly/AG_dynamika.pdf
3. Grzenia J.: *Komunikacja językowa i Internet*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008.
4. *Język trzeciego tysiąclecia III*. Zbiór referatów z konferencji. Kraków 4–7 marca 2004. T. 1: *Tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny*. Red. tomu Grzegorz Szpila. Kraków, Tertium, 2005. ISBN 83-922234-03.
5. Marcjanik M.: *Grzeczność w komunikacji językowej*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007. ISBN 978-83-01-14981-9.
6. *Retoryka codzienności. Zwyczaje językowe współczesnych Polaków*. Pod red. prof. Małgorzaty Marcjanik. Warszawa: TRIO, 2006.

-
7. *Słownictwo współczesnej polszczyzny w okresie przemian*. Red. Jan Mazur. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2000. ISBN 83-227-1617-6.
 8. Wolańska E.: *Szybko, mobilnie, skrótowo czyli właściwości komunikacyjne, tekstowe i stylistyczne krótkiej wiadomości tekstowej*. Warszawa: Dom Wydawniczy „Elipsa”, 2006. ISBN 83-7151-723-8.
 9. *Zmiany w publicznych zwyczajach językowych*. Pod red. Jerzego Bralczyka i Katarzyny Mosiołek-Kłosińskiej. Warszawa: Rada Języka Polskiego przy Prezydium PAN, 2001. ISBN 83-916268-10-6.

Lilia Marcinkiewicz

Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica w Szczecinie

CO TO JEST NETYKIETA I DLACZEGO NALEŻY JĄ STOSOWAĆ

W XXI wieku Internet stał się powszechnie dostępną usługą, oferowaną większości społeczeństwa, firmom, w tym także bibliotekom. Wszyscy korzystamy z jego dobrodziejstw w swojej pracy i życiu codziennym. Poczta elektroniczna, witryny i portale WWW, newslettery, kanały RSS, serwisy społecznościowe, blogi, fora i grupy dyskusyjne, komunikatory typu Gadu Gadu lub Skype stały się podstawowymi narzędziami do komunikacji i zdobywania wiedzy.

Wszyscy powinniśmy więc wiedzieć, jakich zasad należy przestrzegać, aby nasze zachowania w przestrzeni wirtualnej były postrzegane jako nienaganne i nie naruszały ogólnie przyjętych norm. Te zasady zachowania w Internecie, to netykieta.

Słowo netykieta jest kontaminacją, czyli połączeniem dwóch słów w jedno, gdzie *net* w języku angielskim oznacza „sieć” a *etiquette* w języku francuskim oznacza „formy zachowania się”. Jest to więc zbiór zasad *savoir-vivre*, czyli kultury i przyzwoitego zachowania w Internecie, swoista internetowa etykieta. Do powszechnie znanych zasad *savoir-vivre* możemy zaliczyć:

- grzeczność,
- uśmiech,
- uprzejmość,
- życzliwość,
- punktualność,
- dyskrecję,
- lojalność.

Anglicy określają zasady dobrego wychowania skrótem IMPACT. Akronim ten oznacza:

- Integrity — prawość
- Manners — maniery
- Personality — osobowość
- Appearance — prezencja
- Consideration — wzgląd na innych
- Tact — takt.

Słowa netykieta, skupia więc w sobie wszystkie wymienione wyżej zasady francuskiego *savoir-vivre* i angielskiego IMAPCT. Korzystając z Internetu należy więc pamiętać, aby każdego użytkownika sieci traktować z szacunkiem i życzliwością, zabierać głos z rozważą i wykazać się cierpliwością, dyskrecją i lojalnością.

Zasady netykiety zostały wypracowane wiele lat temu przez społeczność internetową i miały ułatwić porozumiewanie się w sieci. Są one zbiorem zaleceń, których nieprzestrzeganie jest co najmniej niemile widziane. Warto je znać, choćby po to, aby się nie ośmieszyć w sieci i nie zostać uznanym za osobę niegrzeczną. Nagminne łamanie zasad netykiety może się wiązać z różnymi przykrymi konsekwencjami, jak odcięcie od określonej usługi internetowej przez jej administratora, zablokowanie konta mailowego, ignorowanie przez grupy dyskusyjne a w sytuacjach skrajnych z konsekwencjami karnymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania karnego. Należy bowiem pamiętać, że w sieci nikt nie jest anonimowy. Każdy komputer ma swój unikatowy adres IP. Każdy dostawca łączy internetowego prowadzi statystyki co, kiedy i z jakiego komputera było wysyłane lub pobierane. Każdy pracodawca może kontrolować ruch w sieci komputerowej i zażądać od administratorów sprawozdań z wykorzystania Internetu przez pracowników, zatrudnionych w jego zakładzie pracy i korzystających z komputerów firmy, przeznaczonych do wykonywania czynności służbowych.

Netykieta określa podstawowe zasady zachowania się w czasie korzystania z poczty elektronicznej, udziału w grupach dyskusyjnych i forach internetowych, korzystania z komunikatorów typu GaduGadu, Skypa lub tworzenia stron WWW. Wśród najważniejszych, wspólnych dla każdego medium internetowego, znalazły się poniższe zalecenia.

Nie rozpowszechniaj w sieci niestosownych treści

Zakazane jest rozpowszechnianie w sieci treści pornograficznych, rasistowskich, obraźliwych, kłamliwych.

Najpierw pomyśl, potem działaj

Pamiętaj – wysłanego maila lub posta nie można już zawrócić. Zatem zanim cokolwiek wyślesz w świat – pomyśl, a najlepiej pomyśl dwa razy. Odczekaj, pozwól opaść emocjom.

NIE KRZYCZ

Nie używaj w tekście dużych liter (zarówno w mailach, postach jak i na stronach WWW), gdyż jest to powszechnie traktowane jako krzyk. Nie pisz „Tematu” wiadomości dużymi literami. Po prostu NIE WRZESZCZ na innych – to niestosowne i niegrzeczne.

Nie spamuj

Nie rozsyłaj żadnych reklam, spamu, łańcuszków szczęścia, masowej korespondencji, wirusów i szkodliwego oprogramowania, linków bądź innych informacji do odbiorców, którzy wcześniej nie wyrazili zgody na taką korespondencję. Takie masowe wysyłanie listów jest sprzeczne z aktualnie obowiązującym prawem.

Sprawdzaj pocztę elektroniczną

Nie każ nikomu zbyt długo czekać na odpowiedź. Możesz użyć specjalnych funkcji powiadamiających o nowej poczcie. Najlepiej sprawdzać pocztę każdego dnia, a jeżeli nie zamierzasz tego robić, to nie podawaj nikomu swojego maila.

Chroń prywatność swoją i innych

Gdy rozsyłasz wiadomości do grupy odbiorców, staraj się korzystać z pola „BCC” (lub „UDW” – „Ukryte do Wiadomości”), gdyż nie każdy musi sobie życzyć, by jego adres e-mail został ujawniony pozostałym Twoim adresatom.

Nie toppostuj

Odpowiadając na maila zawsze pisz pod cytowanym fragmentem.

Nadawaj temat wiadomościom

Wysyłając wiadomość, pamiętaj aby nadać jej sensowny temat. Najlepiej aby dotyczył właściwej treści wiadomości.

Odpowiadając na wiadomość dodawaj skrót Re w polu Temat wiadomości lub stosuj funkcję: Odpowiedz, wtedy program doda automatycznie stosowny skrót.

Nie pisz maili w HTML-u

Nie pisz maili w HTML-u. Pisz swoje listy w czystym formacie tekstowym, a nie w HTML-u.

Nie używaj standardowo formatu HTML, ponieważ ma on większą objętość, jest nieczytelny dla osób sprawdzających pocztę ze strony www. Jest także podatny na przesyłanie szkodliwego kodu i oprogramowania i dlatego wiele programów takie wiadomości umieszcza automatycznie w folderze niechcianych wiadomości.

Nie pisz maila w temacie

Nigdy nie pisz treści maila w polu przeznaczonym na jego temat. Pole „Temat”, jak sama nazwa wskazuje, służy do umieszczenia tematu wiadomości. Treść należy umieścić w miejscu na treść przeznaczonym.

Używaj poprawnie skonstruowanej sygnatury

Twój podpis (sygnatura) nie powinien przekraczać 4 linii tekstu, po nie więcej niż 80 znaków w każdej. Pamiętaj również aby, o ile nie robi tego automatycznie Twój program pocztowy, umieścić na początku sygnatury tzw. delimiter, czyli sekwencję znaków oznaczającą koniec listu a początek sygnatury

Wysyłaj załączniki z głową

Jeśli chcesz załączyć do maila jakiś plik, upewnij się że odbiorca się go spodziewa oraz że rozmiar takiego załącznika nie jest zbyt duży. Jeśli to możliwe, kompresuj załączniki.

Oszczędzaj czas innych i swój

Zanim zadasz pytanie, np. w mailu, w grupach lub forach dyskusyjnych, najpierw sprawdź FAQ, upewnij się, że odpowiedzi nie znajdziesz w sieci, pomocy typu Help lub specjalnie dla ciebie przygotowanej, bowiem administratorzy 95% swego czasu

pracy spędzają na tłumaczeniu leniwym użytkownikom tego, czego sami mogą się dowiedzieć z dokumentacji, moźolnie i specjalnie dla nich przygotowanej.

Nie nadużywaj emotikonów

Emotikony to reprezentacja emocji za pomocą znaków, w większości przez przedstawienie wyrazu twarzy, graficzne lub tekstowe, gdzie zwykle dwukropek reprezentuje oczy, a drugi znak grymas twarzy - np. znaki: ;) oznaczają uśmiech z przymrużeniem oka.

Używaj poprawnego kodowania znaków

Pamiętaj o używaniu i deklarowaniu (przez poprawne skonfigurowanie swojego programu pocztowego) języka lub zestawu znaków właściwego dla danego języka.

Nie kalecz języka

Pisząc w danym języku, staraj się nie robić błędów. Używaj narzędzi sprawdzających pisownię, jeśli tylko są dostępne.

Przestrzeganie tych kilku podstawowych zasad netykiety oraz traktowanie innych użytkowników z szacunkiem i życzliwością pomoże nam zapewne korzystać z dobrodziejstw sieci wirtualnej.

BIBLIOGRAFIA:

1. <http://taat.pl/article/netykieta/index.php>
2. <http://pl.wikipedia.org>
3. <http://netykieta.prv.pl/>
4. <http://www.banita.pl/reg/netykieta.html>
5. <http://www.netykieta.net/netykieta.php>

Agnieszka Bajda, Anna Gryta

Biblioteka Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej
Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie

INTERNETOWE ŹRÓDŁA INFORMACJI CHEMICZNEJ

Monitorowanie bieżącego stanu nauki i techniki stanowi nieodzowny element pracy naukowej. Wykorzystanie do tego celu Internetu stało się już standardem postępowania tym bardziej, że coraz więcej źródeł informacji zarówno o charakterze komercyjnym, jak i niekomercyjnym jest dostępne za pośrednictwem tego medium. Obecnie problemem staje się nie samo wyszukanie informacji, ale jej weryfikacja. Stanowi ona jedno z głównych zadań bibliotekarzy, infobrokerów i innych osób zawodowo związanych z wyszukiwaniem informacji. W przypadku bibliotekarzy istotna staje się, oprócz wyboru wiarygodnego źródła informacji, kwestia takiego wyselekcjonowania najistotniejszych umiejętności, jakie należy przekazać użytkownikowi, by sam mógł efektywnie korzystać ze źródeł oferowanych przez sieć.

Nie mniej istotną kwestią staje się także przedstawienie posiadanych zasobów, zarówno na stronie biblioteki, jak i w trakcie szkoleń użytkowników, które byłoby zgodne z zasadami architektury informacji. W literaturze światowej pojęciem architektury informacji określa się zazwyczaj układ treści na stronach internetowych¹, jednak szerzej można je również odnieść do odpowiedniej, czyli łatwo przyswajalnej i logicznej struktury informacji przekazywanych werbalnie, a dotyczących zasad i sposobów samodzielnego wyszukiwania informacji. Stąd w dalszej części opracowania przedstawiono te źródła, które przeszły proces weryfikacji i znajdują się wśród najczęściej wykorzystywanych w codziennej pracy Biblioteki Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie (ZUT), a co za tym idzie także będących elementem szkoleń użytkowników. Ta druga kwestia stanowi dla bibliotekarzy spore wyzwanie. Wciąż uczymy się, jak w najkrótszym czasie przekazać możliwie najistotniejsze kwestie dotyczące obsługi różnego rodzaju baz danych.

¹ *Architektura Informacji. Zarządzanie informacją w serwisach internetowych*, [on-line], [dostęp: 12.12.2010], dostępny w Internecie: <http://www.ap.krakow.pl/iinib/spai/>

W odróżnieniu od infobrokerów, którzy mają za zadanie przekształcać informacje w zindywidualizowaną wiedzę², bibliotekarze powinni przede wszystkim wyposażać użytkowników w umiejętności niezbędne do samodzielnego poruszania się w świecie informacji. Specyfika nauk technicznych sprawia, że studenci i naukowcy chemicy wykorzystują w swoich pracach wiele danych technicznych, fizykochemicznych, właściwości związków chemicznych i innych, które warunkują rozwój tej dziedziny wiedzy. Stąd opisywane w niniejszym tekście źródła należy traktować jako podstawowy „pakiet”, który w formie modułowej staramy się prezentować studentom Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej ZUT aby umożliwić im zdobycie informacji niezbędnych do prowadzenia badań.

Źródła licencjonowane

Na komercyjnym rynku informacji naukowej co roku pojawiają się nowe produkty – bazy danych, katalogi, przeglądarki itd. Niestety ich cena stanowi często barierę nie pozwalającą na ich powszechne wykorzystanie. Dużą rolę w upowszechnianiu tych źródeł odgrywają biblioteki akademickie, które starają się zapewnić dostęp licencyjny do baz tematycznie odpowiadających profilowi danej uczelni. Również działania Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, które wykupiło dostęp do baz ISI Web of Knowledge dla wszystkich instytucji naukowych w Polsce mają na celu zwiększenie ich dostępności.

Źródła licencjonowane stanowią jeden z najistotniejszych elementów warsztatu informacyjnego współczesnej biblioteki akademickiej. Za ich jakość i wiarygodność odpowiada wydawca. Wybór najbardziej korzystnej dla danej biblioteki opcji jest wyzwaniem dla działów gromadzenia, jednak wybierając najbardziej renomowanych wydawców można mieć pewność, że otrzymujemy produkt najwyższej jakości.

W pracy Biblioteki Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej ZUT najistotniejszym źródłem informacji z tej grupy jest baza „Chemical Abstracts”, obecnie oferowana na platformie „SciFinder” (<http://www.cas.org/products/scifindr/sfweb/>). Wydawana od 1907 roku przez American Chemical Society (ACS), od lat cieszy się zasłużoną renomą wśród chemików, jako najobszerniejsze i najbardziej aktualne źródło informacji chemicznej. Chemical Abstracts Service (CAS), czyli dział ACS odpowiedzialny za bazę, zatrudnia rzeszę naukowców – specjalistów ze wszystkich dziedzin chemii, opracowujących abstrakty dokumentów źródłowych takich jak artykuły z czasopism, opisy patentowe, konferencje, książki itd., stosując przy tym wysokie, wypracowane na przestrzeni ponad wieku, standardy. Baza oferuje 33 miliony rekordów, oprócz informacji bibliograficznych zawiera także obszerne dane o ponad 56 milionach substancji rejestrowanych w systemie „CAS Registry”.

² Cisek, S.: *Broker informacji w społeczeństwie wiedzy: istota zawodu*, [on-line], [dostęp 12.12.2010], dostępny w Internecie: <http://www.slideshare.net/sabinacisek/broker-informacji-istota-zawodu>

Serwis ten jest w tej chwili niekwestionowanym liderem w dziedzinie informacji chemicznej na świecie.

Kolejną bazą oferowaną przez bibliotekę od roku 2011 jest „Reaxys” (<https://www.reaxys.com/>) wydawnictwa Elsevier Information GmbH. „Reaxys” to baza bibliograficzno-abstraktowa z zakresu chemii organicznej, nieorganicznej i metaloorganicznej oraz nauk pokrewnych. Baza zawiera komplet danych z baz „Beilstein” (CrossFire, Reactions, Abstracts, Ecopharm), „Gmelin” oraz dodatkowo „Patent Chemistry Database”. Podaje dane faktograficzne: właściwości pierwiastków i substancji, informacje o reakcjach, pozwala na powiązanie danych o reakcjach i substancjach.

W odróżnieniu od bazy „Chemical Abstracts”, gdzie w ramach konsorcjum krajowego wykupiono dwa dostępy, „Reaxys” jest dostępna ze wszystkich komputerów sieci uczelnianej ZUT, co oczywiście zwiększa możliwości jej wykorzystania.

Wśród wykorzystywanych w codziennej pracy z użytkownikiem źródeł informacji naukowej, należy wymienić również pełnotekstową bazę książek elektronicznych „Knovel Library” (<http://www.knovel.com/>). Książki pogrupowano w 25 modułach tematycznych. Wśród zakupionych przez Bibliotekę Główną ZUT szczególnie cenne są pozycje o charakterze encyklopedyczno-poradnikowym. Pozwalają one na wyszukanie niezbędnych danych fizykochemicznych, a dodatkowe interaktywne narzędzia, w które baza jest wyposażona, dają możliwość bieżącej pracy z danymi, także w formie wykresów. Narzędzia te są chętnie wykorzystywane przez przyszłych inżynierów.

Należy także wspomnieć o pakiecie 12 baz pełnotekstowych dostępnych na platformie „EBSCOhost” (<http://search.ebscohost.com/>). Jednak w swej pracy szczególną uwagę studentów kierujemy na bardzo przydatne narzędzie, jakim jest alfabetyczna lista wszystkich zagranicznych czasopism prenumerowanych przez Bibliotekę Główną ZUT – „A-to-Z EBSCO” (<http://atoz.ebsco.com/>). Jest to bardzo przyjazna dla użytkownika forma organizacji zbiorów, z linkami odsyłającymi do tytułów czasopism na strony wydawców i zapewniająca uzyskanie pełnych tekstów wyszukiwanych dokumentów.

Nie sposób również pominąć w tym zestawieniu pełnotekstowe bazy czasopism zagranicznych takich wydawców, jak Elsevier, Springer, Kluwer, IOP Publishing i wiele innych. Jak już wcześniej wspomniano niektóre dostępy zostały wykupione przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Są to wydawnictwa Elsevier, Springer, Nature i Science oraz bazy ISI Web of Knowledge czyli Web of Science, Medline i Journal Citation Report. Zapewniają one dostęp do najnowszych publikacji naukowych we wszystkich dziedzinach wiedzy, a ostatnia z wymienionych baz pozwala na ewaluację czasopism naukowych.

Oczywiście wspomniane bazy nie wyczerpują zasobu źródeł licencyjnych Biblioteki Główniej ZUT, ale jak wspomniano, jest to „pakiet” minimum, zależy nam więc,

by każdy absolwent Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej ZUT, miał w toku studiów styczność z tymi podstawowymi dla chemika źródłami informacji.

Źródła ogólnie dostępne

Znacznie trudniejszy jest proces weryfikacji źródeł informacji naukowej, które są oferowane w wolnym dostępie, choć i wśród nich można przeprowadzić podział na te, o charakterze niekomercyjnym, a więc sygnowane na przykład przez agendy rządowe, ośrodki naukowe itp. których wiarygodność jest gwarantowana i te, które należy sprawdzić według pewnych ogólnie stosowanych kryteriów³.

Do najczęściej wykorzystywanych i polecanych wyszukiwarek naukowych, które mogą być wykorzystywane w pracy naukowca chemika należy „Scirus” (<http://www.scirus.com/>). Z kolei multidyscyplinarna wyszukiwarka firmy Elsevier stworzona w 2001 roku i wielokrotnie nagradzana, cieszy się sporym zaufaniem środowiska naukowego. Przeszukuje ponad 485 mln stron o tematyce naukowej, informujących o najnowszych doniesieniach naukowych, recenzjach, patentach, repozytoriach i czasopismach. Jej niewątpliwym atutem jest filtrowanie treści nienaukowych.

Inną wartościową wyszukiwarką jest tworzona przez Bibliotekę Uniwersytetu w Bielefeld od 2004 roku wyszukiwarka „BASE” (<http://www.base-search.net/>). Zawiera 20 mln dokumentów, pochodzących z 1400 źródeł, dostępnych w pełnych tekstach. Dodatkową zaletą jest interfejs także w języku polskim.

Oczywiście można wymieniać wiele podobnych źródeł, jak choćby wyszukiwarka „Galaxy” (<http://www.galaxy.com/>) indeksowana przez bibliotekarzy dziedzinowych, czy „Search4Science” (<http://www.search4science.as/>), tworzona przez naukowców. Nie sposób tu pominąć także polskich rozwiązań, czyli na przykład bibliograficzno-abstraktowej bazy zawartości polskich czasopism technicznych „BazTech” (<http://baztech.icm.edu.pl/>) tworzonej przez 22 instytucje zrzeszone w konsorcjum. Indeksowanych jest ponad 500 czasopism od roku 1998. Jest to cenne narzędzie, zwłaszcza dla studentów młodszych roczników, którzy chętniej korzystają z wydawnictw polskich.

Niezbędne w pracy chemika dane fizykochemiczne różnych związków znaleźć można w bazie „NIST Chemistry WebBook” (<http://webbook.nist.gov/chemistry/>). Jest ona tworzona przez National Institute of Standards and Technology (USA). W bazie można znaleźć dane fizykochemiczne kilku tysięcy związków chemicznych, w tym także bardzo poszukiwane wykresy widm tych związków.

Warto także wspomnieć o stronie domowej The Physical and Theoretical Chemistry Laboratory Oxford University (<http://physchem.ox.ac.uk/>), gdzie według różnych kryteriów można wyszukiwać dane fizykochemiczne substancji wykorzystywanych podczas ćwiczeń laboratoryjnych wraz z informacjami toksykologicznymi.

³ Szpunar, M.: *Internet – medium informacji versus dezinformacji*, e-mentor 2007, (19), s.46–51.

Przydatna będzie również baza SDBS – Integrated Spectral Data Base System for Organic Compounds (http://riodb01.ibase.aist.go.jp/sdbs/cgi-bin/cre_index.cgi) zintegrowana baza widm związków organicznych, którą udostępnia Japoński Narodowy Instytut Badań Naukowych.

Niezbędne w pracy każdego naukowca chemika jest znajomość własności toksycznych danej substancji chemicznej lub związku, który bada. Informacje takie zawierają karty charakterystyk substancji niebezpiecznych. Zwykle dostęp do kart zapewniają producenci chemikaliów, jak to ma miejsce przypadku Polskich Odczynników Chemicznych (POCH) (<http://www.poch.com.pl/>) czy też firmy Merck (<http://www.merck-chemicals.com/>). Dane toksykologiczne bezpłatnie udostępnia również TOXNET (<http://toxnet.nlm.nih.gov/>) jest to zbiór kilkunastu baz z zakresu bezpieczeństwa chemikaliów dla środowiska i ludzi zaopatrzone w bibliografię oraz abstrakty z publikacji źródłowych.

Specyficznym źródłem informacji są dokumenty patentowe. W tym względzie można posługiwać się bezpiecznym źródłem jakim są wszelkie strony krajowych urzędów patentowych z oferowanymi przez nie narzędziami do wyszukiwania patentów. Oczywiście czołowe miejsce zajmuje tutaj serwis Europejskiego Urzędu Patentowego – „esp@cenet” (<http://pl.espacenet.com/>), oferujący ponad 60 mln dokumentów patentowych, głównie zgłoszeń, będących najczęściej pierwszą publikacją pomysłu. Serwis oferuje dokumenty pochodzące z ponad 80 krajów, a dodatkowym atutem jest dostępność polskiego interfejsu. Istnieje również możliwość zapoznania się z najnowszymi zgłoszeniami patentowymi w Stanach Zjednoczonych. Na stronie Freshpatents.com możemy przeglądać zgłoszenia patentowe zanim jeszcze trafią na oficjalną stronę Amerykańskiego Urzędu Patentowego (USPTO).

Trudnością, na jaką napotykają studenci nauk technicznych, są w lawinowym tempie narastające zasoby patentów azjatyckich, których oryginalne pełnotekstowe wersje są dla naszych studentów bezużyteczne, ze względu na barierę językową. Proponujemy tym z naszych użytkowników, dla których niezbędne okazuje się dostarcenie do patentów azjatyckich, korzystanie z narzędzi umożliwiających uzyskanie tłumaczenia dokumentów patentowych na język angielski.

Pierwszym z nich jest wyszukiwarka patentów japońskich, proponowana przez Japan Patent Office (JPO) (<http://www.jpo.go.jp/>). Z perspektywy naszej pracy szczególnie cenna jest tworzona przez National Center for Industrial Property Information and Training (INPIT) (<http://www.inpit.go.jp/>), biblioteka literatury patentowej – Industrial Property Digital Library (http://www.ipdl.inpit.go.jp/homepg_e.ipdl), umożliwiająca uzyskanie bezpłatnych komputerowych tłumaczeń japońskich dokumentów patentowych na język angielski⁴. Tłumaczenia te nie są doskonałe, jednak pozwalają na bardziej wnikliwe przestudiowanie treści patentu niż abstrakt.

⁴ *Poradnik wynalazcy*. red. Pryża A., Krajowa Izba Gospodarcza, Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2009, 190 s.

Z podobną sytuacją mamy do czynienia w przypadku patentów chińskich. Ich automatyczne tłumaczenia na angielski są dostępne poprzez wyszukiwarkę uruchomioną przez China Patent Information Centre (CPIC) (<http://search.cnpat.com.cn/Search/EN/>).

Ten krótki przegląd najczęściej wykorzystywanych w pracy Biblioteki Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej ZUT, źródeł informacji naukowej ma zobrazować pewne zasady, czy ogólny kierunek, który wyznacza kompletowanie warsztatu informacyjnego współczesnej biblioteki akademickiej. Trudno tu mówić o jakimś stałym zestawie baz, jest to raczej dynamiczny proces, na który wpływ mają z jednej strony potrzeby użytkowników, z drugiej zaś możliwości biblioteki, czy szerzej uczelni. Ten wykaz, jak już wcześniej wspomniano, ma charakter modułowy, to znaczy, że pewne elementy są z niego usuwane, inne w miarę potrzeb dokładane. Przekłada się to również na szkolenia użytkowników. Trudno bowiem wyobrazić sobie sytuację, w której użytkownik „zalewany” jest potokiem informacji o wszystkich bazach, jakie polecamy. Dlatego też zdobywa tę wiedzę stopniowo i zgodnie z własnymi potrzebami.

Władysław Michnał

KSIEGOZBIORY BIBLIOTEK PUBLICZNYCH WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO W LATACH 1999–2009

Rok 1999 jest ważną cezurą czasową, gdyż wówczas zaczęło funkcjonować nowe województwo zachodniopomorskie utworzone po reformie administracyjnej państwa.

Sieć publicznych bibliotek samorządowych liczyła wówczas 406 placówek bibliotecznych (bibliotek i filii), a zasięgiem czytelnictwa bibliotecznego objęto 20,7% mieszkańców. Niestety w ciągu opisywanych lat sieć placówek bibliotecznych zmniejszyła się o 22 jednostki.

W 1999 roku dokonano też ważnych zmian organizacyjnych w samych bibliotekach. Od 1 stycznia Książnica Pomorska w Szczecinie przestała być biblioteką państwową a stała się biblioteką samorządową podporządkowaną samorządowi wojewódzkiemu i przez niego finansowaną jako zadanie własne. Biblioteka ta nadal pełni funkcje biblioteki wojewódzkiej. W tym też roku Książnica Pomorska oddała w użytkowanie czytelnikom nowy gmach przy ul. Podgórnej, co wiązało się z dużym nakładem pracy także samych bibliotekarzy, którzy przenieśli księgozbiory i przygotowali agendy do pracy i do obsługi czytelników. W Koszalinie Wojewódzka Biblioteka Publiczna od 1 lipca została przekształcona w Koszalińską Bibliotekę Publiczną (KBP) oraz połączona w jednolitą strukturę z Miejską Biblioteką Publiczną i jej siecią filii w mieście.

Jeśli chodzi o gromadzenie i dobór zbiorów to głównym celem działalności bibliotek publicznych jest zaspokajanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych społeczności lokalnych ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży uczącej się, studentów, pracowników naukowych oraz osób ze sfery gospodarczej. Gromadzenie zbiorów bibliotecznych odbywa się poprzez zakupy za środki budżetowe organizatora, za otrzymywane dotacje, otrzymywane dary i wymianę z innymi bibliotekami w kraju i za granicą oraz zakupy z funduszy pozyskiwanych od sponsorów. Książnica Pomorska otrzymuje ponadto ogólnokrajowy egzemplarz obowiązkowy nowo wydawanych druków.

Na koniec 1999 roku księgozbiór wszystkich bibliotek liczył 7 273,9 tys. woluminów (w tym 7 096,3 tys. książek i 177,6 tys. woluminów czasopism). Największą liczbę czasopism oprawnych miała Książnica Pomorska (144 tys.). Zasobność zbiorów charakteryzuje się wskaźnikiem stosunku liczby woluminów do liczby mieszkańców i wynosił on 420 wol. na 100 mieszkańców i był wyższy niż średni dla całej

Polski (350). Wskaźnik ten jest bardzo zróżnicowany w poszczególnych gminach. W omawianym roku przybyło bibliotekom 193,7 tys. książek (duża część z darów i wymiany), ale zakupiono jedynie 106 tys. co daje wskaźnik zakupu 6,1 książki na 100 mieszkańców i jest on również nieco wyższy niż w Polsce (5,6). Średnia cena książki zakupionej do bibliotek wynosiła 16 zł. Siedem bibliotek w ogóle nie dokonało zakupu książek, a także Książnica Pomorska w tym i naj-bliższych latach znacznie zmniejszyła zakupy. Taka sytuacja utrzymywała się do końca 2003 roku, kiedy to corocznie w kilku gminach nie dokonywano zakupu nowości książkowych dla bibliotek. Sytuacja poprawiła się dopiero od 2004 roku, a to także za sprawą otrzymywanych dotacji celowych. Najwięcej nowości książkowych kupują głównie biblioteki w pasie nadmorskim ze względu na dużą liczbę czytelników sezonowych.

Wskaźniki liczby zakupionych książek na 100 mieszkańców były najkorzystniejsze w latach 2005 i 2007 (8 wol.) oraz 2008 (9 wol.). Wiązało się to z otrzymywanymi przez biblioteki większymi środkami finansowymi od samorządów wymuszane dotacjami od Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W 2009 roku wskaźnik zakupu był identyczny jak dla bibliotek w całej Polsce i wynosił dokładnie 7,5 wol. na 100 mieszkańców.

Trzeba jednak stwierdzić, że wielkości te są zdecydowanie za małe w stosunku do potrzeb i wskaźnika zalecanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który wynosi 12 woluminów na 100 mieszkańców. Dodać także należy, że biblioteki publiczne, kiedy do początku lat 90. były bibliotekami państwowymi, znacznie przekraczały zalecany wskaźnik zakupu nowości książkowych.

Od 2000 roku biblioteki publiczne w całej Polsce otrzymują corocznie od Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotację celową na zakupy zbiorów bibliotecznych. Dotację tę otrzymywały biblioteki wojewódzkie, które dzieliły ją później na poszczególne powiaty i gminy zgodnie z otrzymywanymi zaleceniami. Od 2005 roku dotacje trafiają bezpośrednio do bibliotek wskazanych przez bibliotekę wojewódzką. Jest to nieoceniona pomoc zwłaszcza dla tych bibliotek, które mają na ten cel niewiele środków w budżecie. Dla województwa zachodniopomorskiego wielkość dotacji była zróżnicowana i wynosiła na ogół od kilkuset tysięcy do ponad miliona zł:

rok	kwota
2000	432 tys.
2001	354,4 tys.
2002	53 tys.
2003	0
2004	190 tys. (za rok poprzedni) i 475,8 tys.
2005	1.178 ,5 tys.

rok	kwota
2006	1.078,2 tys.,
2007	1.057,8 tys.
2008	1.063,4 tys.
2009	395,1 tys.

Warto odnotować także fakt, że dzięki dotacji celowej Urzędu Marszałkowskiego, Książnica Pomorska zakupiła począwszy od 2008 (przez trzy kolejne lata) bibliotekę prof. Henryka Markiewicza, wybitnego literaturoznawcy, emerytowanego profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zawiera ona ok. 45 tys. książek, czasopism i zbiorów specjalnych i na wielkie znaczenie dla szczecińskiego humanistycznego środowiska naukowego.

Od 2000 roku Książnica Pomorska gromadzi unikatową w skali całego kraju „kolekcję dalekowschodnią” obejmującą księgozbiór dotyczący kultur Dalekiego Wschodu. Dotychczas pozyskano, głównie w formie darów, ponad 8 tysięcy tytułów książek w różnych językach.

Struktura księgozbioru w 1999 r. przedstawiała się następująco:

- literatura piękna dla dzieci – 23,2%
- literatura piękna dla dorosłych – 39,7%
- literatura z innych działów – 34,7%
- czasopisma (woluminy) – 2,4%

Obserwuje się zmianę struktury zbiorów na korzyść literatury niebeletrystycznej. Łącznie z czasopismami oprawnymi stanowiła ona już 37,1 % całego księgozbioru. Ta tendencja utrzymywała się także w następnych latach. Odpowiada to zwiększonemu zapotrzebowaniu czytelników na literaturę fachową, poradnikową, popularyzacyjną, informacyjno-encyklopedyczną i kompendia z różnych dziedzin wiedzy. Szczególnie poszukiwana jest literatura ekonomiczna, prawnicza, o ekologii, psychologii, zarządzaniu, marketingu i informatyce. Świadczy to o wzroście funkcji edukacyjnych bibliotek publicznych. Rozwój szkolnictwa wyższego (zwłaszcza prywatnego, bez zaplecza bibliotecznego) i wzrastająca liczba studentów zaocznych powodują wzrost zapotrzebowania na literaturę naukową, po którą czytelnicy kierują się do bibliotek w miejscu ich zamieszkania.

Na koniec 2009 roku struktura księgozbioru przedstawiała się następująco:

- literatura piękna dla dzieci 21,5%
- literatura piękna dla dorosłych 39,0%
- literatura z innych działów i czasopisma 39,5%

Nieodczynnym elementem gromadzenia zbiorów jest systematyczna selekcja pozycji przestarzałych treściowo i zniszczonych fizycznie. Ogółem w 1999 roku ubytковано około ćwierć miliona woluminów, w latach następnych po około 200 tys., co powodowało, że pomimo zakupów i innych przybytków zasób księgozbioru

w kolejnych latach nie wzrastał. Na koniec 2009 roku wynosił podobnie jak dziesięć lat wcześniej 420 woluminów na 100 mieszkańców (Polska 352).

Ważnym uzupełnieniem zbiorów książkowych są czasopisma bieżące. Na ich zakupy i prenumeratę w 1999 roku wydano 495,1 tys. zł. Niestety w 92 placówkach bibliotecznych nie zakupiono żadnych gazet ani czasopism. Głównie dotyczy to wiejskich filii bibliotecznych, ale także bibliotek gminnych. Wielkości wydawanych kwot na zakup czasopism są podobne także w następujących latach, a skutek jest taki, że corocznie kilka lub kilkanaście bibliotek nie kupuje bieżącej prasy dla swoich czytelników ani podległych filii.

Oprócz księgozbioru, biblioteki publiczne posiadają zbiory specjalne, w mniejszych bibliotekach głównie audiowizualne. W 1999 roku stanowiły one 65,6% ogółu zbiorów specjalnych. Biblioteki wydają corocznie od 100 tys. do 200 tys. zł na dobór zbiorów specjalnych. W ciągu dziesięciu lat ich liczba prawie się podwoiła.

Największe kolekcje zbiorów specjalnych, w dużej części zabytkowych, ma Książnica Pomorska 453,7 tys. jednostek. Składają się na nie: stare druki z XV–XVIII w. (ok. 30 tys.), rękopisy, fotografie, zbiory muzyczne, ikonograficzne, kartograficzne, dokumenty życia społecznego i zbiory audiowizualne.

W tym miejscu warto nadmienić, że Książnica Pomorska od 1969 roku otrzymuje materiały z corocznego konkursu „Dzieje szczecińskich rodzin” organizowanego przez Szczecińskie Towarzystwo Kultury. Dotychczas otrzymano ponad tysiąc pamiętników, wspomnień, kronik, relacji i fotografii. Są one cennym materiałem historycznym i socjologicznym. Ponadto w swoim Oddziale Miejskim nr 1 w Muzeum Polskich Pionierów gromadzi dary (dokumenty i pamiątki) od osób związanych miejscem urodzenia z Kresami Wschodnimi.

Od 2004 roku Główny Urząd Statystyczny notuje w grupie zbiorów specjalnych także biblioteczne dokumenty elektroniczne (dokumenty w postaci czytelnej dla komputera). W wymienionym roku było ich 1,6 tys. jednostek. Wiązało się to z coraz szerszym wyposażeniem bibliotek w komputery dzięki wsparciu finansowemu przez programy rządowe i pomocowe oraz wzrastającym zapotrzebowaniem użytkowników bibliotek na tego typu zbiory. Nagrania muzyczne, filmy i audio książki na płytach stawały się coraz popularniejsze, zwłaszcza wśród młodzieży.

W 2004 roku 91 placówek bibliotecznych w naszym województwie dysponowało 493 komputerami, w tym 327 komputerów miało połączenie z Internetem. W 2008 roku już 235 placówek bibliotecznych (61,5%) dysponowało 1379 komputerami, w tym z dostępem do Internetu 1217. Stan ten corocznie się poprawia. W 2009 r. 68,9% placówek było wyposażonych w komputery (w Polsce 73,5%), a podłączonych do Internetu 89,4% jednostek (odsetek podany jak w całej Polsce 89,8%). Jednak nie do wszystkich komputerów z Internetem mają dostęp czytelnicy, gdyż część z nich jest użytkowana przez samych bibliotekarzy do prac technicznych.

Dzięki wyposażeniu bibliotek w sprzęt elektroniczny już w 2005 roku zauważono postępującą zmianę zainteresowań czytelników zbiorami tradycyjnymi na rzecz zasobów Internetu, zwłaszcza w zakresie dostępu do czasopism i informacji. W kolejnych latach bibliotekarze zaobserwowali, że ok. 10–30% odwiedzających w czytelnich bibliotecznych to użytkownicy Internetu.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że cała sieć filii Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie i Koszalińskiej Biblioteki Publicznej jest skomputeryzowana i do katalogów zbiorów jest zapewniony dostęp online. KBP udostępnia także na swoim serwerze katalogi zbiorów biblioteki powiatu koszalińskiego. Tą drogą idą także inne biblioteki miejskie mające funkcje powiatowe np. w Białogardzie i Choszcznie.

W 2009 roku zbiory audiowizualne stanowiły 40,2 % zbiorów specjalnych, a dokumentów elektronicznych biblioteki miały już 5,1 tys. jednostek.

Trzeba jeszcze powiedzieć o niezwykle ważnych przedsięwzięciach, które mają na celu ułatwienie czytelnikom dotarcia do najcenniejszych zbiorów. Do 2002 roku Książnica Pomorska zakończyła realizację międzynarodowego, pięcioletniego programu mikrofilmowania najcenniejszych własnych zbiorów pt. „Poprawa warunków udostępniania i ochrony druków z polsko-niemieckiego pogranicza kulturowego w zbiorach bibliotek polskich”. Wyposażona pracownia w nowoczesne urządzenia mikrofilmuje nadal zbiory na potrzeby czytelników naszego regionu.

W 2006 roku Książnica Pomorska rozpoczęła digitalizację zbiorów historycznych. Jednak prace te nabrały tempa dopiero od 2008 roku kiedy to uruchomiono budowę Zachodniopomorskiej Biblioteki Cyfrowej „Pomerania” finansowanej ze środków samorządu województwa zachodniopomorskiego. Jest to wspólne przedsięwzięcie Książnicy Pomorskiej i Zachodniopomorskiego Porozumienia Bibliotek. Skanowane są zbiory zarówno z dziedzictwa kulturowego regionu jak i dziedzictwa narodowego. Dzięki temu czytelnicy mają dostęp online nie tylko do katalogów ale również do treści i obrazu dokumentów.

Podsumowując można stwierdzić, że biblioteki publiczne ze względu na swoje zbiory, stabilność i zasięg oddziaływania stanowią ważne ogniwo w systemie nauki, oświaty i kultury. Są podstawowymi instytucjami edukacji ustawianej. Poprzez swoją działalność wpływają korzystnie na poziom cywilizacyjny społeczeństwa i gospodarkę narodową.

Anna Cymbor

Biblioteka Główna Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie

SPRAWOZDANIE Z SEMINARIUM ŚRODOWISKOWEGO „FORMY DYDAKTYKI W BIBLIOTEKACH”

20 maja br. w Bibliotece Główniej Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie odbyła się druga sesja z cyklu spotkań środowiskowych organizowanych przez Zachodniopomorskie Porozumienie Bibliotek oraz Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, poświęcona formom dydaktyki w bibliotekach. Siedmiu przedstawicieli szczecińskich bibliotek przedstawiło następujące referaty: Lidia Lewicka z Biblioteki Ekonomicznej Uniwersytetu Szczecińskiego „Kształcenie bibliotekarzy na potrzeby edukacji użytkowników bibliotek – rys historyczny”, Agnieszka Bajda z Biblioteki Główniej Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego „Początki szkoleń użytkowników w Bibliotece i Ośrodku Informacji Chemicznej Politechniki Szczecińskiej”, Anna Gryta z Biblioteki Główniej Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego „Blended learning (nauczanie mieszane) jako forma dydaktyki bibliotecznej”, Anna Cymbor z Biblioteki Główniej Pomorskiej Akademii Medycznej „Przysposobienie biblioteczne on-line – 2 lata doświadczeń – Dagmara Budek, Anna Cymbor, Edyta Rogowska”, Tomasz Zajączkowski z Biblioteki Ekonomicznej Uniwersytetu Szczecińskiego „Procedura dydaktyczna i szkolenia użytkowników na przykładzie Biblioteki Ekonomicznej Uniwersytetu Szczecińskiego” oraz Radosław Delida „Wiarygodność informacji w Internecie” i Małgorzata Skrzypczak-Słowińska z Książnicy Pomorskiej „Wyniki badań nad zawartością prasy dziecięco-młodzieżowej i jej wpływu na emocjonalny rozwój młodego czytelnika”.

W spotkaniu uczestniczyło ponad 40 osób z bibliotek Uniwersytetu Szczecińskiego, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego, Pomorskiej Akademii Medycznej, Akademii Morskiej i Książnicy Pomorskiej. Referujący zaprezentowali różne formy i szeroki zakres dydaktyki. W bibliotekach uczelnianych prowadzone są zajęcia z przysposobienia bibliotecznego dla nowych użytkowników oraz bardziej szczegółowe szkolenia z zakresu usług bibliotecznych i informacji naukowej. Wykorzystywane są takie formy dydaktyki jak: tradycyjne szkolenie prowadzone przez bibliotekarza w formie wykładów lub seminariów, szkolenie elektroniczne dostępne w Internecie, szkolenia mieszane. Każdy rodzaj dydaktyki w innym stopniu absorbuje uwagę użytkownika. Każdy rodzaj ma zalety, ale też i wady. Wybór formy szkolenia zależy od polityki biblioteki, możliwości personalnych i lokalowych

oraz od tego, do jakiej grupy użytkowników jest ono kierowane. Z wygłoszonych referatów i dyskusji wynika, że dydaktyka jest bardzo ważną i nieodłączną częścią funkcjonowania bibliotek – zarówno naukowych, jak i publicznych. Szkoleniom muszą podlegać bibliotekarze i użytkownicy. Podczas dyskusji poruszono temat komputeryzacji i automatyzacji procesów bibliotecznych oraz ich wpływu na relacje użytkownika z bibliotekarzem. Innymi słowy: czy komputeryzacja zastąpi kontakt z bibliotekarzem i czy bibliotekarz w ogóle będzie czytelnikowi potrzebny. Niezależnie od preferowanych form dydaktyki, w żadnej bibliotece nie dąży się do zastąpienia kontaktu użytkowników z pracownikami przez komputeryzację, tym bardziej, że nie dla każdego czytelnika jest to forma wygodna. Jednak coraz więcej aspektów działalności bibliotek wiąże się nierozzerwalnie z komputeryzacją. Tendencja ta musiała objąć również, przynajmniej częściowo, dydaktykę.

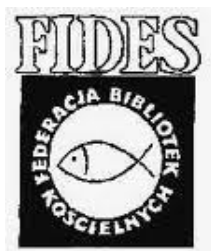
Tego typu spotkania bibliotekarzy są okazją do wymiany doświadczeń, a frekwencja i liczba referatów świadczy o potrzebie ich organizowania.

Justyna Waluś

Biblioteka Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego w Szczecinie

XVI WALNE ZGROMADZENIE FEDERACJI BIBLIOTEK KOŚCIELNYCH

W dniach 20-23 września 2010 roku w Koszalinie odbyło XVI Walne Zgromadzenie Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES, do której od wielu lat należy Biblioteka Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego.

Zgromadzenie rozpoczęło się późnym popołudniem, kiedy to uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z Biblioteką Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej oraz odwiedzenia Diecezjalnego Archiwum.

Na przedpołudniową część drugiego dnia obrad zaplanowano blok wykładów, który – po przywitaniu uczestników przez ks. Tadeusza Ceynowę – rozpoczął się wystąpieniem gospodarza. Przedstawił on gościom zarys historii Pomorza – okres chrystianizacji, działalność pierwszych biskupów, powstawanie i dzieje kolejnych przybywających na Pomorze zakonów (w okresie średniowiecza) oraz okres reformacji i nastanie protestantyzmu. Przybliżył również zagadnienie duszpasterstwa wśród katolików osiedlanych na ziemiach Pomorza w czasie zaborów aż do czasu ustalenia stałych organizacji kościelnych.

Kolejne wystąpienie – dyrektora Książnicy Pomorskiej w Szczecinie pana Lucjana Bąbolewskiego – poświęcone było „Roli i znaczeniu bibliotek na Pomorzu Zachodnim”. Przywołany został rok 1945 i sytuacja książki w owym czasie. Zarysowano sytuację ludności na „ziemiach odzyskanych”, przywołano kierunki w których zostały przeniesione zbiory szczecińskie w pierwszych latach po wojnie. Opowiedziano o tworzeniu pierwszych bibliotek – wraz z pierwszymi szkołami i parafiami, ale również o tych powstających w domach prywatnych. Wystąpienie zakończono prezentacją Zachodniopomorskiego Porozumienia Bibliotek i Zachodniopomorskiej Biblioteki Cyfrowej.

Trzeci referat – Ryszarda Żmudy – nosił tytuł „Kościelne dyscypliny naukowe bez bibliografii?” i poświęcony był zagadnieniu bibliografii, jej rodzajom oraz osobom znanych bibliografów (z dziedziny nauk kościelnych) i warsztatowi pracy bibliografa. Wystąpienie wzbogaciły liczne uwagi praktyczne dotyczące prac bibliograficznych materiał ilustracyjny i dowcipne komentarze prelegenta.

Po krótkiej przerwie z uczestnikami spotkania podzieliła się doświadczeniami z konwersji baz z formatu MARC BN na MARC 21 pani Grażyna Chłodnicka z Koszalińskiej Biblioteki Publicznej. Przedstawiono nam szczegółowo proces konwersji baz, możliwe do napotkania problemy jak również podzielono się cennymi wskazówkami.

Jako ostatni zaprezentowali bazy danych i e-booki przedstawiciele wydawnictwa Walter de Gruyter. Zaprezentowano korzyści, jakie książka elektroniczna niesie zarówno bibliotekom jak i czytelnikom.

Popołudnie upłynęło uczestnikom Walnego Zgromadzenia na zwiedzaniu okolic i poznawaniu historii Koszalina. Zwiedziliśmy katedrę, w której mieliśmy możliwość wysłuchania koncertu połączonego z opowieścią o niezwykłym instrumencie, jakim są organy. Mieliśmy również okazję wspiąć się na Górę Chełmską – najwyższe wzniesienie Pomorza Środkowego – podziwiać okolicę z wieży widokowej, zapoznać się z historią miejsca będącego dziś miejscem kultu maryjnego a w przeszłości – świętą górą pomorskich Słowian.

Wieczorną część spotkania poświęcono prezentacji nowości w programie MAK oraz Biblioteki Cyfrowej FIDES-u.

Przedostatni dzień poświęcono przedstawieniu sprawozdań Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej z pracy Federacji, wyborowi nowego zarządu i wszelkim sprawom organizacyjnym. Znalazło się też miejsce na prezentację firmy Digital-Center połączoną z wystawą sprzętu oraz interesujące wystąpienie przedstawiciela Śląskiej Agencji Finansowej – „Windykacja niezwróconych książek”. Problem ten jest bliski chyba wszystkim bibliotekom, więc prezentacja zagadnienia przez zawodowego windykatora wzbudziła ciekawość i spowodowała burzliwą dyskusję uczestników.

Popołudniowa część spotkania – podobnie jak dnia poprzedniego – upłynęła na zwiedzaniu okolic połączonych z opowieścią o historii ziem Pomorza. Dla gości z południowej części kraju największą atrakcją okazała się przejażdżka statkiem.

Jak co roku zjazd Federacji umożliwił pracownikom odległych od siebie bibliotek odnowienie starych kontaktów oraz nawiązanie nowych. Mimo niewielkiej ilości wolnego czasu udało się przeprowadzić ciekawe rozmowy, podzielić problemami i doświadczeniami. Często spotkania te stają się początkami współpracy między placówkami – oby miało to miejsce i tym razem.

Anna Sobczak

Uniwersytet Szczeciński w Szczecinie

DEUTSCHES KULTURERBE
AUF DEM WEG IN DIE EUROPEANA,
BERLIN 04-05.10.2010

W dniach 4-5 października 2010 odbyła się konferencja w Staatsbibliothek zu Berlin. Było to pierwsze tego rodzaju sympozjum poświęcone przede wszystkim przedstawieniu projektów związanych z Europeaną, realizowanych w Niemczech oraz wymianie doświadczeń związanych z współpracą z nią. Uczestniczyli w nim przedstawiciele czterech głównych partnerów Europeany – archiwów, bibliotek, muzeów oraz instytucji audiowizualnych. Organizatorami natomiast byli: Europa-naLocal, Athena, European Film Gateway, Biodiversity Heritage Library oraz Stiftung Preussischer Kulturbesitz.

W trakcie powitań, wygłoszonych przez wicedyrektora Stiftung Preußischer Kulturbesitz Norberta Zimmermanna (w zastępstwie za dyrektora SPK Hermanna Parzinger), dyrektorkę Zentral- und Landesbibliothek w Berlinie Claudię Lux, dyrektorkę Deutschen Filminstituts – DIF e.V. w Frankfurtzie Claudię Dillmann oraz dyrektora Museums für Naturkunde w Berlinie Reinholda Leinfeldera, najczęściej podkreślano znaczenie dostępu do zdigitalizowanych obiektów oraz możliwości nieograniczonego czasem i przestrzenią dotarcia do informacji o nich. W nawiązaniu do tego pojawiły się też sugestie, aby Europeanę upowszechnić jak najszerszym kręgom odbiorców.

Pierwszego dnia wygłoszono 12 referatów. Jako pierwsza wystąpiła Jill Cousins (Europeana Foundation), przedstawiając w zarysie Europeanę – zasób oraz główne cele przyświecające od jej założenia, do których należy przede wszystkim przybliżenie kultury Europejczykom. Referentka wśród wielu zalet serwisu podkreśliła możliwość znalezienia w jednym miejscu materiałów na wybrany temat z różnych instytucji rozmieszczonych w całej Europie. Do minusów portalu zaliczyła natomiast jak na razie mało urozmaicony zasób – zdominowany przede wszystkim przez zdjęcia (66%) oraz teksty (32%). Nie wielka ilość obiektów audio i wideo jest związana z trudnościami w ich udostępnianiu ze względu na kwestie prawne. Drugi referat Norberta Zimmermanna (Stiftung Preußischer Kulturbesitz) przybliżył audytorium powstający od niedawna projekt narodowego portalu Deutsche Digitale Bibliothek, która ma być, jak to ujął autor, „niemiecką furtką do Europeany”, skupiającą wszystkie

instytucje (ok. 30.000) posiadające obiekty zdigitalizowane. Biblioteka, bo na razie pod taką nazwą roboczą projekt istnieje, ma również stać się centrum kompetencji, dzięki któremu będzie można przyjąć krajową strategię digitalizacji na potrzeby współpracy z Europeana. W trzecim wystąpieniu, Monika Hagedorn-Saupe (Institut für Museumsforschung SMB-PK, Athena) przedstawiła rozwój europejskiego portalu skierowanego do muzeów. Athena Access to Cultural Heritage Networks cross Europe promująca zasadę *best practice* oferuje wytyczne dotyczące standardów opisanie eksponatów muzealnych, upowszechniania w Internecie celem ułatwienia dostępu do nich i przygotowywania metadanych dla Europeany. Następnie Georg Eckes (Deutschen Filminstitut –DIF, European Film Gateway) zaprezentował kolejnego agregatora danych, tym razem dla filmotek – EFG The European Film Gateway. Portal ma dostarczać do Europeany prawie 800.000 obiektów w tym filmy, plakaty, zdjęcia, rysunki, materiały dźwiękowe i ulotki ze świata filmu wraz z metadanymi. W dalszej części Birgit Gray (Deutsche Welle, VideoActive, EUScreen, Assets) wystąpiła z prezentacją na temat działalności Deutsche Welle w zakresie udostępniania online zdigitalizowanych materiałów audiowizualnych z radia i telewizji w projektach tematycznych współpracujących z Europeana – VideoActive Creating Access to Europe's Television Heritage, EUScreen Providing Online Access to Europe's Television Heritage, czy Assets Advanced Service Search and Enhancing Technological Solutions. Referentka zwróciła uwagę na ważny problem, a mianowicie na fakt potrzeby dostosowywania wypracowanych na własne potrzeby metadanych do modelu ESE¹, co zajmuje dużo czasu i bywa niekiedy skomplikowane. Kolejnym przedstawionym przez Johannes Theurera (Rundfunk Berlin-Brandenburg, EuropeanaConnect) projektem była EuropeanaConnect gromadząca kolekcje muzyczne oraz informacje o nich. Następny wartym uwagi jest projekt APENet Archive Portal of Europe zaprezentowany przez Angelikę Menne-Haritz (Bundesarchiv, APENet), który w przyszłości ma gromadzić inwentarze archiwalne oraz zdigitalizowane obiekty z archiwów – obecnie partycypuje 14 europejskich archiwów państwowych. Później Michael Götz (Zentral- und Landesbibliothek Berlin, EuropeanaLocal) przedstawił działalność EuropeanaLocal-D, która jest agregatorem dla regionalnych i lokalnych instytucji kultury w Niemczech. Jak na razie dostarczono do Europeany 50 000 obiektów z 17 różnych źródeł. Do zadań tego projektu należy też promowanie standardów digitalizacji, opracowywanie digitalizatów, jak i też promowanie idei upowszechniania cyfrowych odwzorowań i informacji o nich w Internecie. Następna referentka, Christina Wolf (Landesarchiv Baden-Württemberg) podzieliła się ze słuchaczami bogatymi doświadczeniami reprezentowanej przez nią instytucji ze współpracy z Europeana, jak i z wcześniejszych projektów poprzedzających jej powstanie. Elmar Schackmann (Landesbibliothekszenrum Rheinland-Pfalz) natomiast w swoim wystąpieniu za-

¹ Model metadanych, z którego korzysta Europeana.

prezentował dofinansowany przez Deutsche Forschungsgemeinschaft portal Dilibri z cyfrowymi zbiorami wybranych bibliotek z landu Nadrenia-Palatynat. W kolejnym referacie Volker Rodekampa (Stadtgeschichtliches Museum Leipzig) omówił jak wygląda współpraca z Europeaną za pośrednictwem Athena. Lipskie muzeum, jako pierwsze w Niemczech zaczęło udostępniać swoje kolekcje za jej pośrednictwem. Ostatni wystąpił Jens Bove (SLUB Dresden-Deutsche Fotothek), zarysowując kooperację instytucji gromadzącej zdjęcia z Europeaną, która wg planów docelowo ma udostępnić milion zdigitalizowanych obiektów. Poruszył on również dwa dość ważne problemy – korzystania z feedbacku użytkowników serwisów internetowych, dzięki którym można poprawić opisy obiektów oraz kwestię nieprzygotowania instytucji kultury do korzystania z nowych narzędzi cyfrowego świata.

Drugi dzień obrad, na który zaplanowano również 12 referatów otworzyło wystąpienie Torstena Brixu i Ulfa Döringa (TU Ilmenau, Think Motion) wygłoszone przez pierwszego z nich na temat portalu internetowego „thinkMOTION”, w którym gromadzone są przeróżne kolekcje dotyczące układów napędowych. Celem projektu jest popularyzacja wiedzy na temat osiągnięć technicznych, aby ułatwić możliwość dotarcia do tego, co już zostało stworzone i wpłynąć w ten sposób na rozwój nowych odkryć. W następnym referacie Hans-Christian Schmitz (Fraunhofer Institute for Applied Information Technology (FIT), Natural Europe) przybliżył uczestnikom konferencji projekt „Natural Europe” dotyczący standardów opracowywania obiektów muzealnych historii naturalnej. Natomiast Henning Scholz (Museum für Naturkunde-Leibniz-Institut für Evolutions- und Biodiversitätsforschung an der Humboldt-Universität zu Berlin, BHL Europe) przedstawił projekt „Biodiversity Heritage Library for Europe”, którego głównym celem jest utworzenie europejskiej biblioteki gromadzącej obiekty ukazujące pełną różnorodność biologiczną. Kolejny referat Thomasa Jaegera (Deutsche Nationalbibliothek, ARROW) poruszał bardzo ważny temat, który odgrywa kluczową rolę w przygotowywaniu wszelkiego rodzaju projektów udostępniających obiekty w Internecie – prawo autorskie. W celu ułatwienia i przyspieszenia digitalizacji powstała inicjatywa „ARROW”, która prowadzi badania, gromadzi i udostępnia informacje w zakresie ustalania praw autorskich dzieł, które mają zostać zdigitalizowane. Natomiast Christian Bizer (Freie Universität Berlin, DBpedia) w swoim referacie „Linked Data: Extending the Web with a global public dataspace” poruszył równie ciekawy, jak i ważny temat dotyczący możliwości zarządzania i jak najlepszego wykorzystania informacji zgromadzonych przez Europeaną i instytucje partnerskie dzięki strukturalnemu połączeniu ich dzięki metodzie linked data, czyli danych połączonych. Chodzi o to, aby potencjalny użytkownik Europeany uzyskiwał jak najwięcej informacji pokrewnych danemu zagadnieniu z różnych źródeł w jednym miejscu, aby nie musiał szukać ich dodatkowo w innych serwisach. Więcej szczegółów dotyczących wykorzystania tej metody przez Europeaną przedstawił Stefan Grädmann (Institut für Bibliotheks- und Informationswissenschaft HU Berlin, Europeana

v. 1, EuropeanaConnect) w wystąpieniu „Linked Open Europeana: Das Europeana Data Model edm”, prezentując nowy model opisu danych wykorzystujący omawianą wyżej metodę, który ma zostać w najbliższym czasie wprowadzony do użytku przez Europeana. Po tym przerwaniu ponownie powróciły prezentacje kolejnych projektów. I tak Andreas Richter (Ethnologisches Museum (SMB-PK), MIMO) przedstawił „MIMO – musical instrument museums online” projekt w ramach, którego tworzona jest wirtualna prezentacja instrumentów muzycznych gromadzonych przez muzea. Torsten Schaßan (Herzog August Bibliothek Wolfenbüttel, Europeana Regia) zaprezentował „Europeana Regia” – cyfrową bibliotekę rękopisów królewskich z okresu średniowiecza i oświecenia z takich kolekcji jak Bibliotheca Carolina, Library of King Charles V oraz Library of the Aragon Kings of Naples. Ernesto Harder (Friedrich-Ebert-Stiftung, HOPE) zwrócił natomiast uwagę na projekt „Heritage of the People’s Europe” dedykowany historii społecznej i ruchowi robotniczemu, gromadzonej w różnych instytucjach kultury i nauki w Europie. Sven Ole Clemens (DAI, Carare) ukazał projekty gromadzące archeologiczne obiekty – „Carare” (zabytki), „Emagines” (szklane negatywy) oraz „Arachne” (zdjęcia obiektów). Rachel Heuberger (Universitätsbibliothek Frankfurt am Main, Judaica Europeana) przedstawiła „Judaica Europeana”, która ma dostarczać informacji o wpływie Żydów na rozwój miast w Europie. Rita Funk (dpa, EUROPhoto) zaprezentowała „EURO-Photo” – projekt, który ma za zadanie zgromadzić zdigitalizowane zdjęcia ukazujące obraz XX stulecia w milionie różnych ujęć.

W podsumowaniu konferencji stwierdzone zostało, że osiągnięto cel – przedstawiono ponad 20 projektów współpracujących z Europeaną oraz ukazano stan zaawansowania ich prac, a nawet pierwsze efekty. Zapowiedziano również, że za rok odbędzie się kolejna konferencja.

Patrząc na całą konferencję, można zauważyć, że metadane i thumbnails udostępnia w ramach różnych inicjatyw bardzo szeroka gama instytucji poczynając od bibliotek, archiwów, muzeów, uczelni a skończywszy na filmotekach. Idea konferencji, jako przestrzeni udostępniającej informację o różnych projektach prowadzonych w ramach współpracy z Europeaną wydaje się bardzo dobrym rozwiązaniem zarówno dla instytucji organizujących własne projekty, jak i też dla osób postronnych, gdyż przybliży cały wachlarz inicjatyw podejmowanych w całych Niemczech, czy nawet za granicą². Ważnym jest też to, że konferencja ta wydaje się pełnić rolę forum, na którym różne instytucje kultury mogą mówić o swoich praktykach digitalizacyjnych oraz doświadczeniach nabytych w projektach.

Podkreślić należy fakt, że krótko po konferencji udostępniono większość prezentacji przygotowanych przez referentów, a uczestnicy dodatkowo otrzymują newslettery dotyczące projektów³.

² Cześć projektów jest o charakterze międzynarodowym np. APEnet.

³ <http://www.museumsdokumentation.de/tagung2010/index.php?ln=de&to=downloads>

Anna Sobczak

Uniwersytet Szczeciński w Szczecinie

EUROPEANA OPEN CULTURE 2010, 14–15.10.2010, AMSTERDAM

W połowie października 2010 roku odbyła się konferencja organizowana przez Europeanę, której mottem była „wolna kultura”. W ciągu dwóch dni wygłaszano referaty ukazujące sposoby udostępniania skarbów dziedzictwa kultury europejskiej oferowane przez Europeanę oraz planowane kierunki jej rozwoju na najbliższe 15 lat. Podczas kongresu skupiono się przede wszystkim na dwóch zagadnieniach: treść generowana przez użytkownika (*user generated content* oraz dane powiązane (*linked data*), które odgrywają coraz większą rolę w serwisach internetowych nowej generacji.

Jill Cousins ukazała w swojej prezentacji najważniejsze kierunki rozwoju skupiające się wokół użytkowników serwisu, dostawców obiektów zdigitalizowanych oraz przyszłych usługodawców zarówno z domeny publicznej jak i z komercyjnej. Planowane jest uatrakcyjnienie serwisu dla użytkowników poprzez ciągłe pozyskiwanie nowych urozmaiconych tematycznie zdigitalizowanych obiektów, a przede wszystkim audiowizualnych, do tej pory najubożej reprezentowanych od wszystkich czterech głównych grup partnerów. Wraz z udostępnieniem nowej wersji serwisu, co ma nastąpić w połowie 2011 roku planowane jest uruchomienie nowych funkcji opartych o *Web 2.0*, które mają pozwalać użytkownikom na większe dostosowywanie serwisu do swoich potrzeb i na generowanie treści, która miałaby być w przyszłości włączona do zasobu Europeany. Na dzień dzisiejszy portal umożliwia założenie indywidualnego konta, zapisywanie wyników wyszukiwań, tworzenie galerii ulubionych obiektów, dodawanie tagów, polecanie innym oraz generowanie kodów pozwalających na udostępnianie obrazu obiektu na innych stronach internetowych. Kolejnym krokiem zmierzającym do rozwinięcia oferty Europeany jest wprowadzenie różnych usług *premium*, choć żadne z nich nie zostały jeszcze bliżej sprecyzowane.

Liam Wyatt skupił się natomiast na przedstawieniu, w jaki sposób powstawała Wikipedia, mówił o początkach współpracy z instytucjami kultury w celu pozyskania materiałów do opracowania nowych haseł dla encyklopedii czy zdjęć, które miałyby je wzbogacać. Początkowy sceptycyzm instytucji kultury został przełamany, gdy okazało się, że dzięki tej współpracy korzyści zyskują również instytucje udostępniające swoje dobra. Wikipedyści przy poszczególnych hasłach podawali linki skąd

czerpali informacje i gdzie wykonane były zdjęcia eksponatów. Dzięki temu czytelnicy encyklopedii zaczęli odwiedzać strony internetowe danych instytucji, jak również je same z tego względu, że odkryli ciekawe obiekty, o których istnieniu nie wiedzieli. Wyatt wyjaśnił również, w czym tkwi sukces Wikipedii. Okazuje się, że kluczową rolę odgrywa możliwość aktywnego udziału w tworzeniu zawartości encyklopedii przez dowolnych użytkowników. Twórcy encyklopedii postanowili nie ograniczać się tylko i wyłącznie do współpracy z naukowcami, ale wręcz przeciwnie postawili na wirtualnych wolontariuszy.

Aby jednemu z tematów przewodnich konferencji, czyli aktywizacji użytkowników stało się zadość, to również uczestnicy konferencji mieli okazję aktywnie popracować w grupach podczas warsztatów poświęconych połączonym danym, treści generowanej przez użytkowników oraz ryzyku i korzyściach z publikowania danych w Internecie. Wyniki prac wszystkich trzech grup zostały przedstawione w telegraficznym skrócie podczas kolejnych wspólnych obrad.

Następnego dnia po podsumowaniu pierwszej części obrad Luca Martinelli przedstawił punkt widzenia Komisji Europejskiej wobec przyszłości Europeany uważanej za bardzo ważny czynnik integrujący Europejczyków. Reprezentanci KE widzą w niej również bodziec wpływający pozytywnie na całokształt rozwoju Unii Europejskiej, mający prowadzić w końcowym efekcie do ekspansji innowacyjnych rozwiązań, dzięki łatwemu dostępowi do wiedzy. KE sama sobie wyznaczyła zadanie wypracowania mechanizmów wspomagających finansowanie przedsięwzięcia i promowanie cyfryzacji dziedzictwa kulturowego w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Duże zainteresowanie wzbudziło wystąpienie James'a Crawford'a na temat usługi *Google Books*, która w całej Europie ma tyle samo oponentów, co zwolenników. Firma Google stawia sobie za cel uporządkowanie Internetu i digitalizację analogowej wiedzy. A ostatnimi czasy interesuje się szczególnie zasobami największych bibliotek europejskich i narzędziami do zarządzania informacją elektroniczną.

W następnej części swoje wystąpienia na temat projektów angażujących użytkowników w generowanie treści przedstawili: Kevin Sumption (*Solar Stormwatch, Old Weather, Galaxy Zoo*) oraz Mette Bom (*1001 Stories from Denmark*).

Ian Davis przedstawił natomiast projekt *BBC Wildlife Finder*, który wykorzystuje *linked data*, jako podstawę swojego funkcjonowania. Twórcom portalu zależało na połączeniu i wykorzystaniu wszystkich dostępnych materiałów w archiwum BBC, a więc nagrań dźwiękowych, audiowizualnych oraz tekstowych przygotowywanych w ramach różnych programów radiowych, telewizyjnych, czy serwisów internetowych.

W ostatniej sekcji konferencji zaprezentowane zostały referaty poświęcone dwóm portalom internetowym. Rolf Kallmann przedstawił *SOCH (Swedish Open Cultural Heritage)* wyposażony w aplikację *Kringla* wykorzystującą *API* Europeany i dzięki

temu oferujący swoim użytkownikom wyniki wyszukiwań poszerzone o trafienia z jej bazy danych. Natomiast Nathan Yergler zapoznał uczestników konferencji z najmłodszym projektem wspierającym Europeanę – *Reading Europe*, którego zadaniem jest zagwarantowanie reprezentacji 100 najcenniejszych dzieł literatury z każdego kraju należącego do projektu.

W referacie zamykającym konferencję oraz konkluzjach Jill Cousins podkreśliła rolę Europeany w zakresie wspierania bibliotek i innych instytucji posiadających w swoich zbiorach obiekty należące do domeny publicznej oraz dalszego rozwoju inicjatyw zmierzających do ważnego celu, jakim jest uwolnienie kultury i przybliżenie jej wszystkim ludziom za pośrednictwem Internetu.

Anna Gryta i Agnieszka Bajda

Biblioteka Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej
Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie

**WARSZTAT INFORMACYJNY
WSPÓŁCZESNEJ BIBLIOTEKI**

W dniu 25 listopada 2010 roku w Bibliotece Głównej Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie odbyła się sesja środowiskowa Zachodniopomorskiego Porozumienia Bibliotek i Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Tematem seminarium był „Warsztat informacyjny współczesnej biblioteki”.

Spotkanie rozpoczęła Dyrektor Biblioteki Głównej ZUT – Anna Grzelak-Rozenberg, która przypomniała historię powstania Zachodniopomorskiego Porozumienia Bibliotek (ZPB) oraz główne cele jego działalności, to jest, wspólne działanie na rzecz poprawy poziomu usług bibliotecznych oraz integracji zachodniopomorskiego środowiska bibliotekarzy. Służą temu również seminaria organizowane w ramach sesji środowiskowych ZPB. Pierwsze z nich dotyczyło form promocji w bibliotekach i zorganizowane zostało przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Szczecińskiego, drugie skupiło się na dydaktyce bibliotecznej, organizatorem tego spotkania była Biblioteka Główna Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego. Sesja zorganizowana przez Bibliotekę Główną ZUT miała na celu wymianę doświadczeń w zakresie gromadzenia i udostępniania informacji, sposobów zarządzania nią oraz prezentacji różnych źródeł informacji, z których korzystają użytkownicy poszczególnych bibliotek tworzących ZPB.

W trakcie spotkania zaprezentowano dziesięć referatów. Dotyczyły one głównie zasobów informacyjnych bibliotek uniwersyteckich Szczecina oraz Książnicy Pomorskiej. Były również prezentacje poruszające tematykę Internetu jako źródła informacji.

W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele większości bibliotek wchodzących w skład ZPB, to jest: Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego, Biblioteki Głównej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Biblioteki Głównej Akademii Morskiej, Biblioteki Głównej Politechniki Koszalińskiej, Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, Książnicy Pomorskiej oraz Biblioteki Wyższej Szkoły Integracji Europejskiej w Szczecinie.

Seminarium towarzyszyły dwie wystawy. Pierwsza z nich, zatytułowana „Rok”, prezentowała fotografie Danuty Kotuli-Krajewskiej, kierownika Oddziału Gromadze-

nia Biblioteki Głównej ZUT. Autorka od wielu lat zajmuje się fotografią krajobrazową i przedstawiała swoje prace na wielu wystawach. Tym razem miała okazję pokazać swoje krajobrazy w rodzimej bibliotece.

Druga wystawa dotyczyła, najogólniej mówiąc, piwa w rozmaitych ujęciach. Tytuł wystawy, „Pivaria, czyli co nieco o piwie”, oddaje jej tematykę. Prezentowane materiały odnosiły się zarówno do technologii produkcji (także domowej) złotego trunku, możliwości zastosowania piwa w kuchni, jak i jego właściwości zdrowotnych. Na szczególną uwagę zasługiwały przedmioty kolekcjonerskie związane z piwem, a także informacje dotyczące historii browarnictwa w naszym mieście. Przedstawiono również wątki literackie z piwem w tle.

Obydwie wystawy eksponowane były w holu Biblioteki Głównej ZUT i cieszyły się dużym zainteresowaniem osób odwiedzających bibliotekę oraz uczestników spotkania.

Seminarium oraz towarzyszące mu wystawy przygotował zespół Biblioteki Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej ZUT.

Barbara Strączek

Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica w Szczecinie

„HENRYK SIENKIEWICZ – JAKIEGO NIE ZNACIE” WYSTAWA W KSIĄŻNICY POMORSKIEJ

16 listopada 2010 roku to dzień, w którym przypadła 94 rocznica śmierci Henryka Sienkiewicza. Była to szczególna okazja aby przypomnieć i przybliżyć naszym czytelnikom, a w szczególności młodzieży odwiedzającej Książnicę Pomorską postać polskiego noblisty. Celem wystawy było uczczenie rocznicy śmierci pisarza oraz popularyzacja wiedzy na temat życia, pasji i zainteresowań, które były inspiracją pisarza, a których odzwierciedlenie odnajdujemy w jego twórczości. Scenariusz wystawy był ukierunkowany na to, aby bardziej przybliżyć zwiedzającym pasjonujące życie prywatne pisarza niż jego twórczość, gdyż każdy z nas dzieła Henryka Sienkiewicza poznaje podczas edukacji szkolnej oraz znamy ją z ekranizacji filmowych, natomiast o faktach z życia prywatnego nie zawsze wspominają szkolne podręczniki. Ponadto zadaniem wystawy było zobrazowanie czytelnikom zarysu osobowości i charakteru Henryka Sienkiewicza, co daje większą możliwość zrozumienia jego twórczości i pasji tworzenia „ku pocieszeniu serc” Polaków. Wystawa była adresowana głównie do młodzieży szkolnej, która twórczość pisarza poznaje przez pryzmat lektury, czytanej z konieczności, a nie dla przyjemności. Celem jaki zamierzano osiągnąć poprzez organizację wystawy było zmotywowanie młodych czytelników do sięgnięcia nie tylko po literaturę, którą należy przeczytać w ramach lektury obowiązkowej w szkole, ale również po fascynującą biografię noblisty.

Wystawa cieszyła się dużym zainteresowaniem ze strony czytelników Książnicy Pomorskiej oraz młodzieży szkolnej. Spełniała rolę pomocnego środka dydaktycznego, uatrakcyjnając lekcje biblioteczne organizowane przez zespół Czytelni Młodzieżowej w Książnicy Pomorskiej dla dzieci i młodzieży szkolnej.

W jedenastu gablotach zaprezentowane zostały najważniejsze i najciekawsze wydarzenia z życia noblisty oraz jego pasje i zainteresowania. Prezentacji towarzyszył wernisaż prac plastycznych dzieci i młodzieży ilustrujących twórczość bohatera ekspozycji.

Układ materiałów gablotach

• Henryk Sienkiewicz – uczeń i student

W pierwszej gablocie zaprezentowano najważniejsze wydarzenia z czasów edukacji szkolnej pisarza. Wystawa była skierowana w szczególności dla młodzieży, więc

aspekt dzieciństwa i młodości, szczególnie osiągnięcia szkolne były istotne dla zainteresowania wystawą młodych czytelników.

• **Marie jego życia**

Druga gabłota była poświęcona sylwetkom kobiet, pięciu Marii w życiu pisarza, a zarazem historii owych związków. Przedstawiono zdjęcia, krótkie życiorysy i znane ze źródeł okoliczności poznania i rozstania pisarza z Mariami jego życia.

• **Amerykańska przygoda luty 1876 – marzec 1878**

Zawartość trzeciej gabłoty przedstawia pisarza jako wielkiego miłośnika podróży i przygody. Fotografie i fakty z wyprawy do Ameryki posłużyły do zobrazowania Henryka Sienkiewicza jako reportera i korespondenta prasowego, którego „Listy z Ameryki” dały początek jego wielkiej kariery pisarskiej.

• **Afrykańska przygoda styczeń 1891 – kwiecień 1891**

Kolejna gablota, to kontynuacja podróżniczej pasji Henryka Sienkiewicza. Trudna i wyczerpująca wyprawa na Czarny Ląd dowodzi odwagi, siły ducha i charakteru podróżnika, jakim był nasz noblista.

• **„Takim stałem się zagorzałym myśliwym”**

Henryk Sienkiewicz lubił męskie rozrywki; polowania i grę w karty. Polował u Dzieńduszyckich, Krasickich, Rejów. Trofea myśliwskie, które chętnie gromadził były nieodłącznym atrybutem wystroju wnętrza mieszkalnych noblisty. Zawartość piątej gabloty to unikatowe fotografie z polowań, w których

pisarz brał udział oraz wnętrza pałacowych w Oglęborku udekorowane trofeami myśliwskimi i bronią myśliwską.

• Rysownik i karykaturzysta

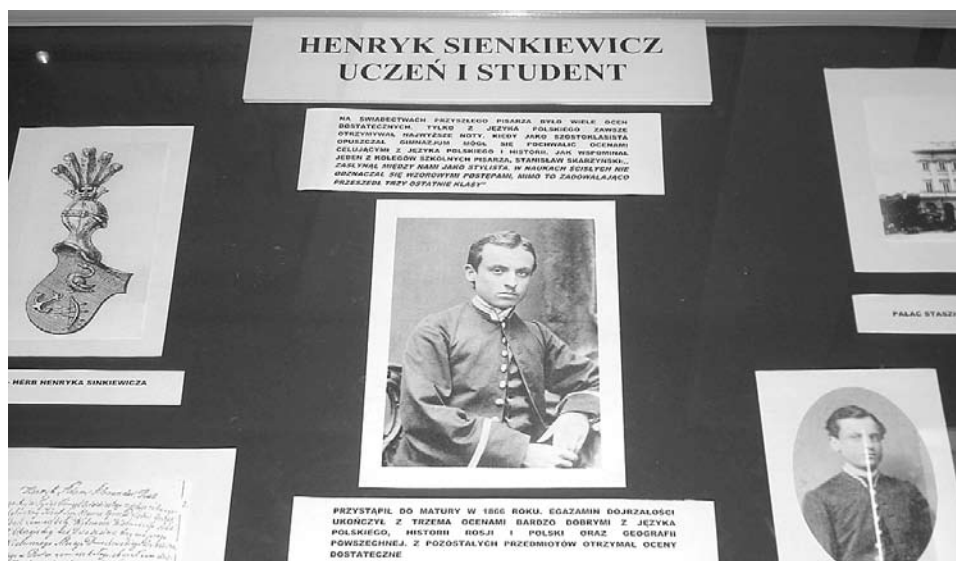
O wszechstronnych talentach Henryka Sienkiewicza dowiadujemy się oglądając zawartość szóstej gabloty, w której zaprezentowano rysunki i karykatury wykonywane własnoręcznie w listach i szkicownikach. Były to rysunki z podróży, wyobrażenia postaci kreowanych w powieściach oraz karykatury przyjaciół, jak i własnej osoby. Poczucie humoru, dystans do siebie i talent plastyczny to kolejna odsłona charakteru i talentu pisarza.

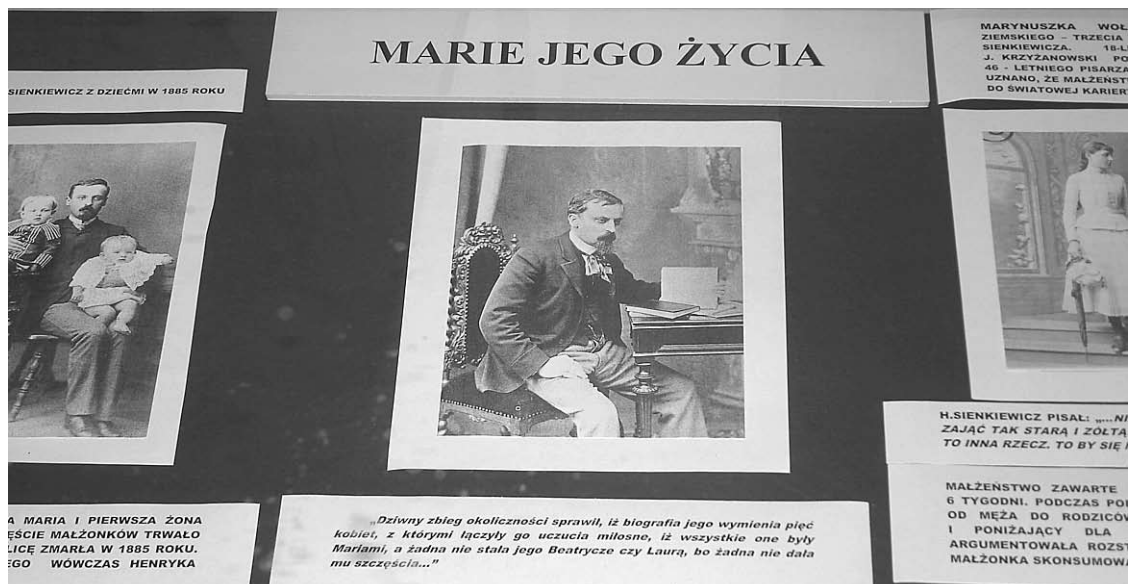

• Miłośnik sportu i turystyki

Henryk Sienkiewicz z uwagą śledził początki sportu warszawskiego, przypadające na lata osiemdziesiąte XIX stulecia, wiążące się z rozwojem mieszczaństwa oraz wzrostem jego wpływów w życiu społecznym i kulturalnym. Angażował się w popularyzację kultury fizycznej, mając na względzie dobro i zdrowie społeczeństwa. Hasła „sport dla zdrowia”, oraz „przez sport do wzmożenia sił fizycznych i odrodzenia narodu” były zbieżne z poglądami pisarza i znalazły odbicie w jego powieściach.

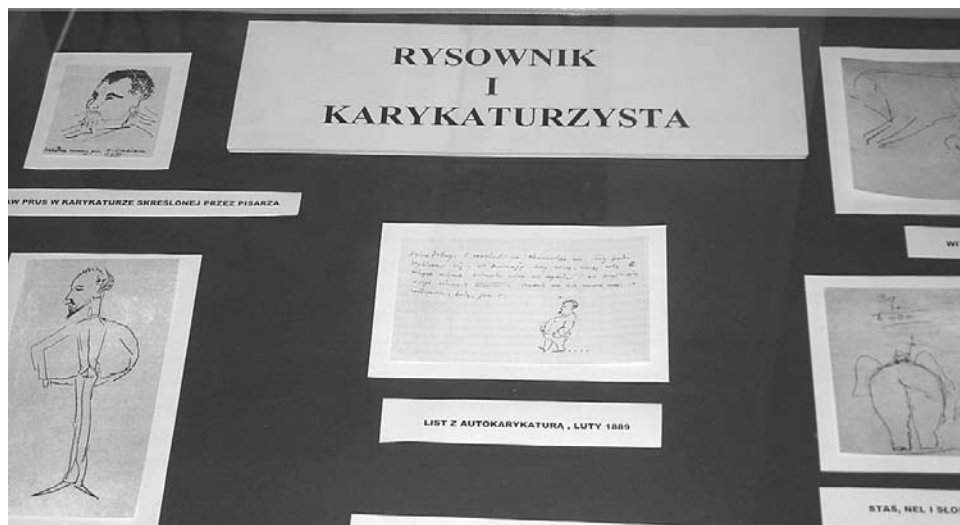
W styczniu 1912 roku w przemówieniu okolicznościowym z okazji 25-lecia działalności Warszawskiego Towarzystwa Cyklistów pisarz zaznaczył „... że istnieć, trwać i przetrwać, to główne zadanie społeczeństwa znajdującego się w tak trudnych, jak

nasze warunkach; należy zatem rozwijać solidarność społeczną, a wielką w tym kierunku usługę mogą właśnie oddać stowarzyszenia sportowe, mające za zadanie dać polskiej duszy sprawne polskie ciało...”.

Z polskich uzdrowisk Zakopane było szczególnie ulubioną przez Henryka Sienkiewicza miejscowością wypoczynkową. Rozsławione przez Tytusa Chałubińskiego w latach osiemdziesiątych XIX wieku gościło w tym czasie wielu wybitnych i sławnych Polaków. Oprócz Sienkiewicza bywali tam: Stanisław Przybyszewski, Lucjan Rydel,

Kazimierz Tetmajer, Stefan Żeromski, Stanisław Wyspiański i in. Do grona zakopiańskich przyjaciół pisarza należeli sławni przewodnicy – Klimek Bachleda i Bartek Obrochta oraz gawędziarz i pieśniarz góralski – Jan Sabała Krzeptowski. Serdeczna przyjaźń łączyła pisarza z odkrywcą walorów Zakopanego doktorem Tytusem Chałubińskim, po którego śmierci napisał wspomnienie pt. „Tytusowi Chałubińskiemu”. Ukazało się ono na łamach „Słowa” w 1889 roku. Zakopane gościło Sienkiewicza przez 20 lat począwszy od roku 1886. Był miłośnikiem pieszych wycieczek górskich z przyjaciółmi, z Sabałą na czele. W 1901 roku towarzystwo tatrzańskie założone w 1873 roku nadało mu tytuł honorowego członka swojej organizacji. W czasie pobytu w Zakopanem powstało w całości bądź we fragmentach wiele dzieł pisarza takich jak: *Potop*, *Pan Wołodyjowski*, *Bez dogmatu*, *Rodzina Połanieckich*, *Quo Vadis*.

• Henryk Sienkiewicz na świecie

Henryk Sienkiewicz był pisarzem cenionym i cieszył się uznaniem oraz popularnością nie tylko w ojczyźnie, ale również za granicą podczas całego swego pasjonującego życia. Uwieńczeniem popularności i uznania na świecie było przyznanie polskiemu pisarzowi nagrody Nobla w dziedzinie literatury w 1905 roku. Następna gabłota zatem, to ekspozycja obcojęzycznych wydań dzieł pisarza.

• W blasku sławy

Henryk Sienkiewicz był pisarzem uwielbianym przez cały naród. Gdziekolwiek się pojawiał, witany był z wielkim entuzjazmem i szacunkiem. Kolejna gabłota daje temu wyraz.

• Działacz i polityk

Henryk Sienkiewicz był wnikliwym obserwatorem życia społecznego i politycznego. Końcowy etap życia pisarz poświęcił działalności politycznej i społecznej na rzecz ojczyzny i narodu. Dziesiąta gabłota to zarys tych jego działań.

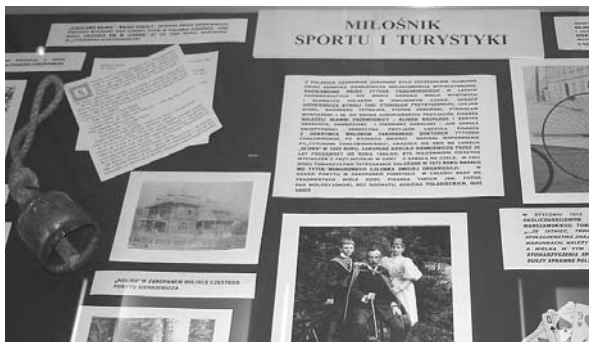
• Pożegnanie

Zawartość ostatniej gabłoty to materiały przedstawiające okoliczności śmierci Henryka Sienkiewicza. Fotografie testamentu pisarza oraz uroczystości pogrzebowych

w Vevey i w Warszawie. Henryk Sienkiewicz zmarł 15 listopada 1916 roku w hotelu „Du Lac” w Szwajcarii w Vevey. Trzy dni później odbyła się ceremonia pogrzebowa, w której uczestniczyły delegacje poselskie wielu krajów w tym Anglii, Francji, Rosji, Niemiec.

Hołd należny nobliście oddał również król Jerzy V, nadsyłając wieniec kwiatów, a papież Benedykt XV nadesłał depeszę kondolencyjną. 27 października 1924 roku odbyły się uroczystości pogrzebowe w Warszawie, po uprzednim sprowadzeniu zwłok pisarza do niepodległej już Polski.

WYKAZ ŹRÓDEŁ WYKORZYSTANYCH PODCZAS PRZYGOTOWYWANIA WYSTAWY:

- Florkowska – Francisc H., *Sienkiewicz w Vevey. Dobroczynność pod presją polityki*, W: Henryk Sienkiewicz i jego twórczość: materiały z konferencji naukowej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie, 5–7 maja 1996 r. / pod red. Zbigniewa Przybyły, Częstochowa, WSP, Księgarnia Akademicka Wydaw. Naukowe 1996.
- Kaniewska B., *Henryk Sienkiewicz*, Poznań, Podsiadlik – Raniowski i Spółka, 1999.
- Krzyżanowski J., *Henryk Sienkiewicz*, Warszawa, PWN, 1972.

- Krzyżanowski J., *Henryka Sienkiewicza żywot i sprawy*, Warszawa, Państwowy Instytut Wydawniczy, 1966. Krzyżanowski J., *Twórczość Henryka Sienkiewicza*, Warszawa, Państwowy Instytut Wydawniczy, 1970.
- Krzyżanowski J.R., *Sienkiewicz w Wyoming, czyli „trick or trip”*, w: *Pamiętnik Literacki*. 1996, nr 4, s. 65–75.
- Majchrowski St., *Sienkiewicz*, Warszawa, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1975.
- Wachowicz B., *Dom Sienkiewicza*, wyd. II, Warszawa, Oficyna Wydawnicza „Rytm”, 2005.
- Wachowicz B., *Syn Polski*, Poznań, Miejska Biblioteka Publiczna im. E. Raczyńskiego: Wielkopolskie Towarzystwo Przyjaciół Książki, 1978.
- Pilich M., Pilich P., *Nobliści znad Wisły, Odry, i Niemna*, Warszawa, Sport i Turystyka – Muza, 2005.
- Płygawko D., *Polonia Devastata: Polonia i Amerykanie z pomocą dla Polski (1914-1918)*, Poznań, Wydawnictwo Poznańskie, 2003.
- Płygawko D., *„Prusy i Polska”: Ankieta Henryka Sienkiewicza (1907– 1909)*, Poznań, Wielkopolska Agencja Wydawnicza, 1994.
- Przybyła Z., *Obłęgorek – spełnienie pragnień Sienkiewicza*, w: *Henryk Sienkiewicz i jego twórczość: materiały z konferencji naukowej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie, 5-7 maja 1996 r.* / pod red. Zbigniewa Przybyły, Częstochowa, WSP, Księgarnia Akademicka Wydawnictwo Naukowe 1996.
- Rotkiewicz M., *Henryk Sienkiewicz – wielki orędownik sportu i turystyki*, w: *Kultura Fizyczna*, 1996, nr 7–8, s. 1–7.
- Sienkiewicz H., *Listy, T. IV. cz. I i II*, Maria z Szetkiewiczów Sienkiewiczowa, Maria z Wołodkowiczów Sienkiewiczowa, Maria z Babskich Sienkiewiczowa (1888-1907), listy oprac., wstępem i przypisami opatr. Maria Bokszczanin, Warszawa, Państwowy Instytut Wydawniczy, 2008.
- Sienkiewicz H., *Listy, T. V. cz. II*, Aleksandra Ulanowska, Józef Żychoń, listy oprac., wstępem i przypisami opatr. Maria Bokszczanin, Warszawa, Państwowy Instytut Wydawniczy, 2008.
- Stala T., *Zakopiańskie fascynacje Henryka Sienkiewicza*, w: *Pamiętnik Literacki*. 1996, nr 4, s. 77–89.
- Żabski T., *Sienkiewicz*, Wrocław, Wydawnictwo Dolnośląskie, 1998.

Elżbieta Malinowska

Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica w Szczecinie

SPRAWOZDANIE Z KONGRESU BIBLIOTEK PUBLICZNYCH – BIBLIOTEKA: LUBIĘ TO! 22-23.11.2010 WARSZAWA

Biblioteka: lubię to! Takie hasło przyświecało „więcej niż kongresowi” bibliotek publicznych odbywającemu się w dniach 22 i 23 listopada 2010 roku w warszawskim Centrum Artystycznym Fabryka Trzciny. Kongres został zorganizowany przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego (FRSI), która prowadzi ogólnopolski Program Rozwoju Bibliotek (PRB). Objęły go swoim patronatem Prezydent m. st. Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz i Jolanta Koczorowska – burmistrz Pragi Północ.

W warsztatach, wykładach, dyskusjach i spotkaniach wzięło udział blisko 500 bibliotekarek, bibliotekarzy i osób związanych z bibliotekami z całej Polski. Warsztaty miały charakter interaktywny. Ich celem było dostarczyć bibliotekarzom solidnej wiedzy na temat tego, jaka powinna być i co może oferować użytkownikom nowoczesna biblioteka. Dotyczyły również nowych technologii, które coraz częściej wkraczają do bibliotek, oraz nowych trendów i zjawisk społecznych, które mogą mieć wpływ na funkcjonowanie bibliotek w przyszłości.

Oferta wykładowa i warsztatowa kongresu była szeroka. Obejmowała równolegle prowadzone 32 zajęcia poświęcone różnym zagadnieniom, zgrupowanym w cztery bloki tematyczne: „Nowoczesna biblioteka”, „Pasje w bibliotece”, „Wysłuchaj eksperta” i „Ludzie w bibliotece”.

Tytuły warsztatów to m.in.: „Biblioteka – centrum lokalnej sfery publicznej”, „Być jak generał Patton, czyli rzecz o planowaniu działań public relations”, „Cyfrowa biblioteka publiczna – od skanera do Europeany”, „Po linku do kłębka – czy serwis WWW to Labirynt?”, „Nie tylko zabawa – edukacyjny potencjał gier komputerowych i innych narzędzi elektronicznej rozrywki”, „FOTO biblioteka”, „Sztuka kształtowania przestrzeni w bibliotece”, „Kim są nieużytkownicy bibliotek i jak ich przyciągnąć”, „Kultura w sieci gadżetów”, „Społeczeństwo sieciowe. Implikacje dla kultury i edukacji Polaków”, „Równość płci i aktywność kobiet w społeczeństwach lokalnych”, „Niepełnosprawny klient, pełnoprawny czytelnik”, „Aktywni seniorzy w społeczności lokalnej”.

Jednak zanim wszystko na dobre się zaczęło, w sesji inauguracyjnej uczestnicy kongresu zachwycili się występem aktorek pantomimy, obrazującymi mimiką, gestem i podkładem muzycznym, etapy rozwoju biblioteki od tradycyjnej do nowoczesnej.

Po występie, słowa powitania do bibliotekarek i bibliotekarzy skierowali: Jerzy Koźmiński (prezes Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności), Jacek Wojnarowski (prezes Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego) oraz prowadząca sesję Dorota Kostowska.

Wiele ciepłych słów uczestnicy kongresu usłyszeli także od Włodzimierza Paszyńskiego – Wiceprezydenta Warszawy i Jolanty Koczorowskiej – burmistrza Dzielnicy Praga Północ. Został również odczytany list do uczestników kongresu od Małżonki Prezydenta RP – Anny Komorowskiej, w którym padły ważne słowa o roli i znaczeniu bibliotek publicznych w społeczeństwie.

Z oferty programowej kongresu wybrałam uczestnictwo w dwóch warsztatach: „Po linku do kłębka – czy serwis WWW to Labirynt?” i „Cyfrowa biblioteka publiczna – od skanera do Europeany”, oraz dwóch wykładach: „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – wielowymiarowość problemu a rola publicznych punktów dostępu do Internetu” i „Mówienie jako działanie – o nawiązywaniu kontaktów, pobudzaniu uwagi i przekonywaniu”.

Istnienie biblioteki w Internecie wymaga nie tylko posiadania dobrego technicznie serwisu, aktualnego katalogu i interesujących informacji. Serwis biblioteki powinien sprostać wymogom pragmatycznym – dostęp do informacji musi być szybki i łatwy. Czytelnik nie może czuć się zagubiony. Twórcy serwisu powinni przewidzieć, czego i kiedy użytkownik będzie potrzebował i odpowiednio zaplanować architekturę informacji. Serwis internetowy biblioteki może być efektywnym narzędziem wymiany informacji, promocji oferty czytelniczej oraz pozaczytelniczej i budowania wizerunku nowoczesnej instytucji współtworzącej życie społeczności.

Warsztat „Po linku do kłębka – czy serwis WWW to Labirynt?” prowadzili Dorota Kostowska – przedstawicielka FRSI oraz Hubert Turaj – projektant interakcji i badacz użyteczności¹.

Warsztat był okazją do praktycznej refleksji nad użytecznością e-serwisu biblioteki. Preferowana była formuła interaktywna polegająca na dzieleniu się doświadczeniami prowadzących i uczestników. W trakcie zajęć zastanawialiśmy się nad elementami strategii serwisu internetowego biblioteki – kto, jak i po co ma z niego korzystać. Jakie elementy strony WWW budują wrażenie odbiorców i wizerunek biblioteki. W jaki sposób zadbać na poziomie mikro i makro, aby serwis spełniał oczekiwania odwiedzających go osób czyli użytkowników w różnym wieku, którzy są bardziej lub mniej biegli technologicznie.

¹ Kostowska D., Turaj H. Po linku do kłębka – czy serwis WWW to Labirynt? [online]. [dostęp 20.12.2010]. Dostępny w Internecie: <http://www.biblioteki.org/repository/PLIKI/KONGRES/Prezentacje/03_Kostowska_Turaj.pdf>.

Na przykładach bibliotek posiadających własne strony WWW omówiliśmy ich zalety i wady. Strona WWW Książnicy Pomorskiej ogólnie się podobała. Do naszych dobrych praktyk zaliczono odnośniki do mediów społecznościowych oraz esencję informacji przy bieżących wydarzeniach, zawierającą krótką notkę o tym co, kiedy i gdzie. Niestety, wytknięto nam też wadę, czyli zbyt długą (przez co nieczytelną) instrukcję dotyczącą korzystania z Katalogu Głównego.

Tworzenie bibliotek cyfrowych i digitalizacja zbiorów jest w tej chwili jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się obszarów działalności bibliotek. Polskie biblioteki publiczne dotychczas w niewielkim stopniu były zaangażowane w realizację większych projektów digitalizacyjnych. Problemem dla małych instytucji kultury był brak środków finansowych na zakup sprzętu i oprogramowania, brak pracowników czy niedostatek specjalistycznej wiedzy. Sytuacja zaczęła się powoli zmieniać. Biblioteki publiczne mają coraz więcej możliwości tworzenia i publikowania zasobów cyfrowych – samodzielnie bądź we współpracy z innymi instytucjami. W coraz większym stopniu mogą liczyć na wsparcie finansowe, szkoleniowe oraz instytucjonalne – zarówno w skali ogólnopolskiej (programy Ministerstwa Kultury, oferty Biblioteki Narodowej, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, projekt Cyfrowe Archiwa Tradycji Lokalnej Ośrodka KARTA), jak i regionalnej (współpraca z regionalnymi bibliotekami cyfrowymi).

Warsztat „Cyfrowa biblioteka publiczna – od skanera do Europeany” był prowadzony przez członków Zespołu Koordynacyjnego Śląskiej Biblioteki Cyfrowej, Agnieszkę Koszowską i Remigiusza Lisa – wicedyrektora Biblioteki Śląskiej².

Podczas warsztatów uzmysłowiono wszystkim uczestnikom, że każda, nawet najmniejsza biblioteka publiczna może promować w skali globalnej swoje zbiory, miejscowość i lokalną kulturę. Bibliotekarzom z małych miejscowości zwrócono uwagę na funkcjonujące w Polsce biblioteki cyfrowe oraz możliwości współpracy z nimi. Wspólnie zastanawialiśmy się nad tym, co może być ciekawym materiałem do digitalizacji. Wśród propozycji znalazły się m.in.: kroniki szkolne, księgi parafialne, efekty konkursów literackich, twórczość dzieci i osób niepełnosprawnych, zbiory osób prywatnych, pamiątki rodzinne, kolekcje stowarzyszeń i innych organizacji, księgi cechowe.

W okolicach godziny 20.00 dobiegł końca pierwszy dzień kongresu. Oczekiwaliśmy jeszcze na koncert. Organizatorzy przygotowali niespodziankę, występ zespołu, który – jak się okazało – też lubi biblioteki. Był to zespół AudioFeels, który gra gatunek muzyczny Vocal Play polegający na wzbogaceniu wokalne muzyki a capella imitacją brzmienia instrumentów muzycznych za pomocą głosu i elementów improwizacji.

² Koszowska A., Lis R. *Cyfrowa biblioteka publiczna – od skanera do Europeany* [online]. [dostęp 20.12.2010]. Dostępny w Internecie: <http://www.biblioteki.org/repository/PLIKI/KONGRES/Prezentacje/04_Koszowska_Lis.pdf>.

Następnego dnia uczestniczyłam w wykładzie „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – wielowymiarowość problemu a rola publicznych punktów dostępu do Internetu” prowadzonym przez Dominika Batorskiego, adiunkta w Interdyscyplinarnym Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego (ICM) na Uniwersytecie Warszawskim, specjalizującego się w badaniach relacji i sieci społecznych (social network analysis) oraz procesów społecznych zachodzących w sieciach.

Żyjemy w czasach, kiedy dostęp do informacji jest jednym z najważniejszych dóbr. Cyfrowe wykluczenie jest związane z szerokim upowszechnianiem się nowych zastosowań technologicznych w różnych sferach życia. Przede wszystkim dotyczy osób, które nie mają dostępu do Internetu lub nie posiadają umiejętności korzystania z niego.

Wykład miał na celu przedstawienie skali i znaczenia zjawiska wykluczenia cyfrowego w Polsce oraz głównych barier w upowszechnieniu korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Wyniki przeprowadzanych badań wskazują, że dostęp do sieci zależy głównie od wykształcenia i wieku, a także (w mniejszym stopniu) od statusu społeczno-zawodowego, miejsca zamieszkania i dochodów. Z Internetu korzystają przede wszystkim studenci i uczniowie oraz osoby pracujące poza rolnictwem, mieszkające w dużych miastach. Najmniejszy odsetek internautów to emeryci, renciści i rolnicy. Trzy na cztery osoby, które nie korzystają z sieci w ogóle, przekroczyły 75 rok życia. Niemal taki sam odsetek Polaków niekorzystających z sieci ma wykształcenie podstawowe lub zawodowe³.

O wykluczeniu cyfrowym mówimy również wtedy, gdy istnieje fizyczny dostęp do sieci, połączony z brakiem kompetencji osoby wykluczonej. Pomimo posiadania Internetu w domu bądź w pracy, taka osoba nie jest w stanie korzystać z sieci. Wynika to m.in. z braku odpowiedniej edukacji i umiejętności, dotyczy przede wszystkim osób starszych oraz słabiej wykształconych. Do powiększenia cyfrowego wykluczenia przyczyniają się również twórcy stron internetowych. Strony WWW nie zawsze dostosowane są do potrzeb osób mających problemy ze wzrokiem. Nie wszystkie witryny standardowo udostępniają swoje wersje dla niedowidzących. Zbyt małe litery i niewidoczne linki uniemożliwiają korzystanie z serwisu. Do innego rodzaju wykluczenia cyfrowego zalicza się również znaczące ograniczenie w korzystaniu z Internetu. Wiele osób korzysta stale z tych samych stron, nie poszukując nowych źródeł wiedzy i ograniczając się przede wszystkim do rozrywki. Przeszkodą dodatkową jest również brak znajomości języków obcych, która znacząco ogranicza liczbę dostępnych witryn.

Podsumowując, ułatwianie dostępu do komputerów i dostarczanie bezpłatnego Internetu nie rozwiązuje problemu wykluczenia cyfrowego najbardziej

³ Batorski D. *Cyfrowe wykluczenie i bariery upowszechnienia korzystania z Internetu*. [online]. [dostęp 22.12.2010]. Dostępny w Internecie: <<http://www.ww.org.pl/data/INWprezentacje/1.pdf>> .

i mniej wykształconych osób. Nie wystarczy ludziom odciętych od sieci dostarczyć możliwości korzystania z Internetu. Samo narzędzie to za mało. Bez przekazania podstawowej choćby wiedzy na temat Internetu, jego zastosowań i możliwości, nie ma mowy o zwalczeniu cyfrowego wykluczenia. Bardzo istotne jest, by uczyć ludzi korzystania z nowoczesnych technologii, tak by mogli użyć ich do podniesienia kwalifikacji, zdobycia nowej wiedzy czy znalezienia pracy. Ważne jest uświadomienie takim osobom, że dzięki nowym możliwościom ich potrzeby mogą być zaspokojone szybciej, efektywniej i kompleksowo⁴.

Prof. dr hab. Jerzy Bralczyk – językoznawca, specjalista w zakresie języka mediów, polityki i reklamy – brawurowo wygłosił ostatni wykład pt. „Mówienie jako działanie – o nawiązywaniu kontaktów, pobudzaniu uwagi i przekonywaniu”.

Z właściwą sobie swadą i humorem przedstawił ciekawostki dotyczące mówienia, komunikowania się i rozumienia tego, co mówimy i słyszymy oraz sposobów przekonywania do własnych poglądów. Zwrócił wszystkim bibliotekarzom uwagę, że w naszej pracy ważne są: intonacja głosu, styl wypowiedzi, używane słownictwo, kontrola siebie i sposobu, w jaki wyrażamy swoje myśli.

Reasumując, kongres pozwolił środowisku bibliotekarzy na rozmowy, dyskusje, wypowiadanie swoich opinii i podzielenie się doświadczeniami. Było to o tyle ważne, gdyż toczy się coraz żywsza dyskusja na temat przyszłości systemu bibliotecznego w Polsce. Zauważalna staje się świadomość wśród decydentów o tym, jaką rolę mogą odgrywać biblioteki, jakie powinno być ich finansowanie, jaki powinien być system kształcenia bibliotekarzy. Być może doprowadzi to do tego, że w coraz większym stopniu władze lokalne będą się kierowały poważną diagnozą potrzeb społeczności, dla której pracują.

Prawdopodobnie będzie to też sprzyjało takiemu profilowaniu bibliotek, aby odpowiadały one na lokalne potrzeby. Czas, kiedy biblioteki i wiele innych instytucji funkcjonowało tylko dlatego, że tak było zapisane w przepisach prawa dobiega końca. Biblioteki mają służyć ludziom, którym ma być w nich wygodnie, dobrze, przyjemnie i nowocześnie.

Następny kongres bibliotek publicznych „Biblioteka: lubię to!” odbędzie się w 2011 roku.

⁴ Dobrym przykładem jest starszy mężczyzna korzystający z zasobów IGiP. Nie potrafił korzystać z komputera, ale bardzo chciał się nauczyć. Ta chęć miała głębsze podłoże. Był w trakcie postępowania sądowego. Złożył skargę przeciwko Polsce do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu. Jak wiadomo sprawy sądowe wymagają czasu, wielu dokumentów, znajomości przepisów i orzeczeń sądowych, orientacji w obowiązujących terminach. Realizacja takiej potrzeby wymagała od niego zdobycia nowej wiedzy. Z pomocą pracowników IGiP początkowo nauczył się korzystać z Lexa, potem poznał możliwości Internetu, sięgnął do poczty elektronicznej. Wyrok orzeczono na jego korzyść. Nasz czytelnik przekonał się, że dzięki nowoczesnym technologiom, może znaleźć więcej potrzebnych mu informacji i odpowiednio wykorzystać je w celu wygrania sprawy w sądzie. To motywuje go do dalszych poszukiwań i zdobywania nowych umiejętności.

Anna Kossak-Błachowicz i Anna Michalska

Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica w Szczecinie

**FANTASTYKA DLA CZYTELNIKA
– RELACJA Z WYSTAWY DEDYKACJI I AUTOGRAFÓW
PISARZY FANTASTYKI**

Staje się już coroczną tradycją, że Książnica Pomorska prezentuje swoim czytelnikom postacie twórców fantastyki. Czyni to za pośrednictwem książek, wzbogaconych autografami oraz dedykacjami ich autorów. Wpisy owe adresowane są do czytelników naszej biblioteki.

Wystawa za każdym razem prezentowana jest na terenie Wypożyczalni Główniej. Albo w bezpośredniej bliskości regałów z literaturą fantastyczną, takie umiejscowienie nie jest przypadkowe, gdyż jest ona adresowana głównie do czytelników pasjonujących się tym rodzajem literatury, albo też w pobliżu wejścia głównego do WG, by swymi eksponatami zachęcić nowych czytelników do sięgnięcia do półek z fantastyką.

Pierwotnie czas trwania wystawy, odbywającej się w 2009 roku zaplanowany był na jeden miesiąc – październik, jednak duże zainteresowanie ze strony czytelników spowodowało wydłużenie czasu ekspozycji o kolejne dwa miesiące. Wystawa trwała w tym samym miejscu do końca grudnia 2009 roku.

Bogatsi o to doświadczenie kolejną edycję wystawy postanowiliśmy więc prezentować przez okres nieco dłuższy. Inauguracja nastąpiła z pierwszym dniem grudnia 2010, a jej planowane zakończenie przewidziane było na koniec stycznia 2011. Jednak i tym razem ogromne zainteresowanie czytelników spowodowało przedłużenie ekspozycji o kolejny miesiąc. Prezentacja wzbudzała żywe zainteresowanie i często prowokowała do zadawania pytań o pochodzenie tychże autografów, proces pozyskiwania czy też planowane kolejne nabytki do sporej już kolekcji.

Tak interesująca wystawa musiała mieć również swoistą fantastyczną oprawę graficzną, której twórcy poświęcili dużo artystycznej energii. Motywy jakby rodem pochodzące z ilustracji książek fantasy wprowadzały widzów w baśniowy, tajemniczy klimat. Cynowe figurki smoków, oryginalne biżuterie wysypujące się ze zdobnych szkatulek, inkrustowane puzderka, fragmenty nietypowej roślinności stanowiły ważny, przyciągający wzrok element idealnie wpasowujący się w klimat świata fantastycznego. Jedną z gabloz ozdobiona w wulkaniczne i tajemnicze „księżycowe” kamienie, których tłem stała się srebrna poświata, jakby księżycowego blasku, była holdem dla klimatu science-fiction. Oprawa artystyczna tej wystawy stanowiła bardzo istotny element całości.

Pomysł takiej prezentacji ma swój początek w 2008 roku, kiedy to pracownicy Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów gościli w Poznaniu podczas ogólnopolskiego konwentu fantastyki. Okazał się on skarbnicą wiedzy z szeroko rozumianej tematyki fantastycznej i miejscem bezpośrednich spotkań z twórcami fantastyki z Polski i zagranicy. Konwent dawał możliwość bezpośredniego kontaktu z ulubionymi autorami oraz zdobycia ich autografów.

Natomiast sam pomysł wyjazdu na konwent ma swoje źródło w obserwowanym dużym zainteresowaniu tematyką fantastyczną w różnych jej przejawach, i to zarówno wśród młodzieży jak i czytelników dorosłych. Trend ten wyraźnie zaznacza się w preferencjach czytelniczych, obserwowanych w statystykach Wypożyczalni Główniej Książnicy Pomorskiej.

Już od dłuższego czasu Książnica Pomorska gromadzi autografy i dedykacje pisarzy polskich i zagranicznych w ramach, specjalnie w tym celu stworzonej kolekcji dedykacji. Wśród tych pisarzy coraz więcej jest autorów związanych z nurtem fantastycznym.

Fantastyka nie ogranicza się jedynie do literatury, lecz zauważalna jest również w innych formach, przejawach działalności człowieka. Należałoby tu wspomnieć o dominacji tego gatunku w grach komputerowych, filmach a także bajkach. Związany jest też z tym cały rynek zabawek, czasopism, komiksów czy tzw. gadżetów dla dzieci i młodzieży. Nawet reklamy nie są pozbawione elementów fantastycznych. Wśród niektórych form charakterystycznych dla fantastyki można wymienić też np. gry RPG, LARP-y czy gry karciane. Trend ten świętuje aktualnie swój „złoty czas”, coraz powszechniej ze sztuki przenika do kultury masowej.

Cytując za Justyną Sobolewską : „Po 1989 r. zmieniła się nie tyle sama literatura, co jej rola i sposób funkcjonowania – życie literackie, rynek wydawniczy, media. Nasze oczekiwania wobec niej pochodzą z innej epoki. To, że sztuka nie przedstawia świata, oddaje w pewnym sensie nową rzeczywistość, w jakiej się znajdujemy, płynną, migotliwą, nie do ogarnięcia w całości (...), Mariusz Sieniewicz dodaje: „Wydaje się, że nie można dzisiejszego świata opisać w realistyczny sposób. Trzeba w codzienności szukać szczelin i szyfrów, które by o nas samych mówiły więcej niż czysto realistyczny opis.”¹

I w związku z tą nową sytuacją, z tą zmianą oczekiwań i gustów czytelniczych, i również niejako pokłosie poznańskiej wizyty pracowników na konwencie Pyrkon 2008 kolekcja książek sygnowanych własnoręcznymi wpisami autorów zaczęła systematycznie wzbogacać się o nowe pozycje. Autografy i dedykacje zbierane są w trakcie prywatnych wizyt pracowników biblioteki na festiwalach, sympozjach, spotkaniach i konwentach poświęconych literaturze fantastycznej. W ten sposób wzbogacają zbiór rokrocznie o kilkanaście nowych egzemplarzy. Obecnie kolekcja ta zawiera 34 pozycje książkowe z dziedziny fantastyki.

¹ Justyna Sobolewska, *Republika solistów*; „Polityka” 30.05.2009, nr 22; s. 61–63.

Są wśród nich autorzy, których nikomu nie trzeba przedstawiać, tacy jak: Andrzej Sapkowski, Jarosław Grzędowicz czy Jacek Dukaj, ale są też i młodzi, dopiero debiutujący pisarze np. Robert Foryś czy Piotr Rogoża.

Większość z nich to nasi rodzeni twórcy, lecz są wśród nich również pisarze amerykańscy jak np. twórca postaci Endera i Alvina – Orson Scott Card. Czy też Robert Silverberg, kreator świata Majipooru. Kolejny to autor m. in. cyklu *Egipt* – John Crowley. Koniecznie należy wymienić również pisarza czeskiego, twórcę postaci Koniasza, Baklyego, Mariki Zachanskiej a także Agenta JFK – Miroslava Žambocha. Warto wspomnieć też o autorze rosyjskim – Andrieju Bielaninie, równocześnie malarzu i poecie, którego powieści charakteryzują się swoistym poczuciem humoru i dużą fantazją. Jest też zupełnie „świeży” w naszych zbiorach wpis angielskiego pisarza o polskich korzeniach – Adriana Tchaikovsky’ego, twórcy oryginalnego, nowatorskiego nurtu w fantastyce odnoszącego się do owadzych społeczności i cech tego gatunku.

Na uwagę zasługują autografy ciekawe, niebanalne, których złożenie wymagało inwencji twórczej od autora. I tu prym wiedzie dedykacja Marcina Przybyłka złożona na jednej z części *Gamedeca*, którą pozwolę sobie zacytować: „Dla czytelników Książnicy Pomorskiej – Wyobraźnia człowieka nie zna granic. Niektórzy jednak zapominają gdzie w ich duszy znajdują się do niej drzwi...Marcin Przybyłek”². Piękne i jakże prawdziwe. Jakub Ćwiek w swojej dedykacji zachęca nas do przeczytania swojej powieści, jak i wszystkich pozostałych, które jako efekt końcowy pisarskiego natchnienia niebawem trafią do naszych czytelniczych rąk. Są autografy w języku polskim, są w języku angielskim, ale również i w czeskim czy rosyjskim.

Tegoroczny Festiwal Fantastyki w Nidzicy szykuje dla Polskich czytelników nie lada gratkę, dzięki której Książnica Pomorska wzbogacić się może o niezwykle cenny autograf jednego z tuzów nurtu fantasy Georga R.R. Martina. Mamy nadzieję, że do kolekcji przybędą również autografy i dedykacje innych, może mniej popularnych autorów, lecz tworzących równie ciekawe „światy fantastyczne”.

Przyszłoroczna kolekcja autografów na pewno będzie uatrakcyjniona nowymi dedykacjami. Nasz zbiór, systematycznie powiększany, ku radości fanów gatunku, chcielibyśmy regularnie prezentować na podobnych, jak dwie poprzednie, wystawach.

Kontynuując ten coroczny cykl wystaw, planujemy już kolejną na koniec 2011 roku, w związku z tym śledzimy uważnie planowane wydarzenia literackie. Na kolejną wystawę zapraszamy Naszych Czytelników już dziś!

Cytując hasło z jednego z fanowskich portali poświęconych literaturze fantastycznej: „fantastyka żyje!!!”³ i jest to z pewnością pozytywny znak dla fanów tego gatunku.

² Marcin Przybyłek *Gamedec: sprzedawcy lokomotyw*; SuperNova, Warszawa, 2006; (egzemplarz dostępny w Czytelnicy Naukowej Książnicy Pomorskiej pod numerem N452941)

³ <http://olgierd-czarnomski.fm.interia.pl/> ; [Dostęp: dnia 4 kwietnia 2011]

Urszula Miłoszewska

Biblioteka w Drawsku Pomorskim

BIBLIOTEKA PLUS – PIERWSZA RUNDA

Pierwsza runda programu „Biblioteka Plus” za nami. Nadszedł więc czas na krótką refleksję.

Program „Biblioteka +” jest wieloletnim programem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, mającym charakter aplikacyjny, uznającym dobrowolność uczestnictwa. Celem podstawowym programu jest przekształcenie bibliotek publicznych w nowoczesne centra kultury, centra dostępu do wiedzy oraz ośrodki życia społecznego. Realizacja programu zakłada wykorzystanie środków na realizację zadań przekraczających możliwości samorządów terytorialnych. Do programu aplikowało kilkanaście bibliotek publicznych z województwa zachodniopomorskiego. Harmonogram szkoleń obejmował wykłady i ćwiczenia z zakresu komunikacji interpersonalnej oraz organizacji i zarządzania bibliotekami. Omówione zostały metody i techniki zarządzania jakością oraz działania służące podnoszeniu jakości pracy. Zagadnienia zarządzania strategicznego i marketingowego omówiono wskazując sposoby poprawy sprzedaży oferowanych przez biblioteki, usług. Podczas szkoleń nie zabrakło też zagadnień przedstawiających, istotne w pracy bibliotekarza: planowanie pracy, kulturę organizacyjną, wpływ kultury na tożsamość i wizerunek biblioteki oraz badanie i analizę potrzeb czytelniczych. Szkolenia programowe obejmowały również warsztaty nowych technologii informatycznych z uwzględnieniem programu Mak Plus.

Zwieńczeniem programu był wyjazd studyjny do Berlina. W planie zwiedzania znalazły się obiekty Zentral- und Landesbibliothek, Kinder- und Jugendbibliothek oraz Amerika Gedenkbibliothek. Nie można pominąć faktu, iż w każdej z wizytowanych placówek znajdowały się mobilne regały i oświetlenie, które mogło być zmieniane przy różnym ustawieniu mebli. Regały były jezdne z blokadą na kółkach, metalowe, z regulowanymi wysokościami półek. Takie regały gwarantują efektywne wykorzystanie przestrzeni w bibliotece i przejrzysty układ księgozbioru. Na uwagę zasługuje fakt, iż w każdej z placówek meble dostosowano do przechowywanego księgozbioru. Dokumenty audiowizualne oraz różnoformatowe książeczki dla dzieci gromadzono w odpowiednich koszach, gwarantujących odpowiednią dostępność. Nie zabrakło także oznakowania zbiorów. Każda ze zwiedzanych bibliotek była w remoncie, jednak pomimo niedogodności remontowo-budowlanych czytelni mógł swobodnie korzystać ze zbiorów. Zachowane zostały duże przestrzenie, dopasowano oświetlenie do nowego

roztawienia regałów. Udostępniono nawet czytelní internetow¹, a poszczególne stanowiska oddzielono ściank¹, by zachowaæ komfort swobody korzystania z Internetu.

Główne biblioteki berlińskie, w przeciwieństwie do wielu bibliotek polskich, czynne s¹ w godzinach 10⁰⁰ – 18⁰⁰, za³ w soboty i niedziele pozostaj¹ zamkníete. Wi¹ze si¹ to z mniejsz¹ frekwencj¹, zw³aszcza gdy wiêkszoœæ mieszkañców Berlina te godziny spędza w pracy.

Berlin jest miastem wielokulturowym. Ta wielokulturowoœæ jest powszechnie widoczna. Zachwyca barwami strojów i mnogoœci¹ j¹zyków. Przeraża wyparciem w³asnej to¿samoœci. Ale Berlin jest miastem, w którym architektoniczne „perelki” same przedstawiaj¹ jego histori¹, która niezmiennie œwiadczy o trudnych losach mieszkañców. Uczestnicy naszej wycieczki mieli okazj¹ poznaæ fragment jego historii.

Wielu turystów zaczyna zwiedzanie Berlina od Bramy Brandeburskiej. Wzniesiona zosta³a przed laty jako brama miejska. Po upadku muru berlińskiego Brama Brandenburska uros³a do rangi jednego z najbardziej znanych pomników na œwiecie.

W programie wycieczki znalaz³o si¹ tak¿e zwiedzanie Wyspy Muzeów. Wyspa usytuowana jest pomiêdzy rzek¹ Szprew¹, a Kupfergraben, niemal w samym centrum miasta. Ze wzglêdu na liczebnoœæ obiektów zaliczana jest do najwiêkszych œwiatowych kompleksów muzealnych. Jednym z muzeów na wyspie jest Muzeum Pergamoñskie, stanowi¹ce niema³¹ atrakcj¹ dla turystów odwiedzaj¹cych Berlin. Przechowuje si¹ w nim eksponaty sztuki staro¿ytnej, islamskiej oraz Azji Przedniej. Do ka¿dego zakupionego biletu wstêpu do³aczane s¹ s³uchawki, które umo¿liwiaj¹ d¿wiêkow¹ wêdrówk¹. Lektor oprowadza zwiedzaj¹cych i charakteryzuje zbiory. Muzeum mieœci m. in. O³tarz Zeusa, który powsta³ na pocz¹tku II wieku p. n. e. W oddziale, który gromadzi eksponaty z Azji Przedniej, uwag¹ przykuwa Brama Isztar z 575 roku p. n. e. i sala tronowa Nabuchodonozora. W dziale sztuki islamskiej prezentowane s¹ dywany, manuskrypty i drzeworyty.

Pewnie ka¿da wycieczka do Berlina wi¹ze si¹ z obejrzeniem Muru Berliñskiego, symbolu zimnej wojny i podzia³u Niemiec. Obecnie fragment tego muru, dawniej mierz¹cego ok. 160 km, zosta³ zachowany by pamiêæ o nim by³a przestrog¹ dla potomnych.

Uczestnicy wycieczki mogli tak¿e zobaczyæ Charlottenburg i Reichstag. Odnowiony budynek Reichstagu przyci¹ga turystów szklan¹ kopu³¹ z tarasem obserwacyjnym, z którego mo¿na obejrzeæ panoram¹ miasta. Charlottenburg, kiedyœ niezale¿ne miasto, dziœ za³edwie dzielnica Berlina, zach¹ca wykwinnoœci¹ i majestatem pa³acu Charlottenburg, dawn¹ siedzib¹ margrabiów brandenburskich.

W planie wycieczki znalaz³ si¹ tak¿e Pomnik Holokaustu w Berlinie. Nietypowa architektonicznie budowla mieœci na rozleg³ym placu niemal trzy tysíce betonowych szeœciok¹tów symbolizuj¹cych trumny zamordowanych Źydów.

Napi¹ty plan wyjazdu nie pozwoli³ na zwiedzenie innych zabytków. Mo¿e przy innej okazji, mo¿e przy innym programie...

Elżbieta Andruszewska**„SZEPT KRĘTYCH ZDARZEŃ”
EWY DYBOWSKIEJ****29 GRUDNIA 2010**

Koniec roku to czas bilansów i refleksji nad tym, co nam przyniosło minionych dwanaście miesięcy. W Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Marii Dąbrowskiej w Choszczynie w ostatnim tygodniu grudnia nie było czasu na takie podsumowania, gdyż trwały intensywne przygotowania do wieczoru poetyckiego Ewy Dybowskiej. Pracownicy biblioteki dołożyli wszelkich starań, by stworzyć ciepły, liryczny nastrój. Natura, jakby wyczuwając atmosferę zbliżającego się spotkania, osnuła krajobrazy bielą szadzi i śniegu, tworząc bajkową scenę dla tego wydarzenia.

Spotkanie poświęcone było twórczości choszczeńskiej poetki, a przede wszystkim promocji jej tomiku pt: *Szept krętych zdarzeń*. Najnowszy zbiór liryków Ewy Dybowskiej wydany został przez Miejską Bibliotekę Publiczną im. Marii Dąbrowskiej w Choszcznie w Wydawnictwie Pro Libris z Zielonej Góry, dzięki przychylności Roberta Adamczyka, Burmistrza Choszczna a zwłaszcza za sprawą zabiegów, przedsiębiorczości i wrażliwości na piękno zawarte w literaturze, Anny Lewickiej – dyrektora biblioteki

W gronie słuchaczy znalazły się osoby blisko związane z poetką – jej rodzina, przyjaciele oraz członkinie Dyskusyjnego Klubu Książki. Honorowym gościem była Janina Dziełak-Grześkowiak – autorka słowa wstępnego do *Szeptu...*

W atmosferze, przesyconej niezwykle zapachem książek zgromadzonych w czytelnicy, i czarem barokowej muzyki, wysłuchaliśmy wybranych wierszy czytanych przez Janinę Dziełak-Grześkowiak oraz przez autorkę, Ewę Dybowską. Poezja, z którą się zetknęliśmy, przepełniona jest magnetyzmem ludzkich myśli, miłością do Boga i bliskich, a także nieprzewidywalnością i dostojnością natury. Wiersze zawierają wiele pytań, które towarzyszą nam każdego dnia, a na które często nie

znajdujemy prostych i jednoznacznych odpowiedzi. I chyba właśnie w tym tkwi tajemnica niezwyklej aury twórczości choszczeńskiej poetki, która wersetami swych wierszy potrafi dotknąć najdelikatniejszych i najwrażliwszych strun kobiecej duszy. Uczestnicy spotkania, w trakcie rozmów, przy podpisywaniu książki, nie kryli swego wzruszenia i nie szczędzili poetce słów uznania.

Warto wspomnieć, że *Szept Krętych zdarzeń* jest trzecim zbiorem poezji Ewy Dybowskiej, a pomysł wydania książki zrodził się podczas spotkania Autorki z członkami Dyskusyjnego Klubu Książki, działającego przy MBP w Choszczynie. Wcześniej ukazały się *Zatrzymane zamyślenia* i *Sabra*, które trafiły do wąskiego grona odbiorców. Zaplanowano też cykl spotkań z miłośnikami poezji w Dyskusyjnych Klubach Książki województwa zachodniopomorskiego.

Książka do nabycia w Księgarni „Pegaz” w Choszczynie.

Anna Leszczyńska

Biblioteka Publiczna w Marianowie

WARSZTATY DZIENNIKARSKIE I MULTIMEDIALNY HERBERT

Dnia 3 marca w Bibliotece Publicznej w Marianowie odbyły się warsztaty dziennikarskie, prelekcja i pokaz multimedialny o Zbigniewie Herbercie. Uczniowie z klas Publicznego Gimnazjum w Marianowie wzięli udział w spotkaniu poświęconemu życiu i twórczości Zbigniewa Herberta. Spotkanie poprowadziła Cecylia Judek – wieloletni pracownik naukowy z Książnicy Pomorskiej w Szczecinie, pedagog. W interesujący sposób przybliżyła uczestnikom postać Zbigniewa Herberta, poety, autora znakomitych tekstów o sztuce i dramaturgii. Z niezwykłą pasją i oddaniem przekazała swoją wiedzę na temat autora. Do najbardziej cenionych dzieł Herberta należy cykl utworów o Panu Cogito. W 1974 roku ukazał się tom wierszy Zbigniewa Herberta „Pan Cogito”. Bohater tytułowy Pan Cogito, czyli inaczej człowiek myślący, wyraźnie nawiązuje do Kartezjusza i słynnego „cogito ergo sum” – „myślę, więc jestem”. Na cykl o Panu Cogito składają się refleksje filozoficzne, etyczne i moralne Zbigniewa Herberta. Wystarczy przypomnieć kilka tytułów utworów o Panu Cogito: Pan Cogito o postawie wyprostowanej, Rozmyślenia Pana Cogito o odkupieniu, Pan Cogito rozmyśla o cierpieniu, Pan Cogito a myśl czysta. Ostatni utwór Przesłanie Pana Cogito, swoisty wiersz legenda jest zbiorem wskazań moralnych i etycznych dla człowieka pragnącego odnaleźć się we współczesnym świecie i poszukującego trwałych wartości. Następnie odbywały się warsztaty dziennikarskie które prowadził Bogdan Twardochleb wieloletni redaktor, dziennikarz „Kuriera Szczecińskiego” oraz przyjaciel Marianowa. Była to okazja do rozmów o dorobku i kunszcie dziennikarstwa. Młodzież podczas spotkania mogła zapoznać się z pracą dziennikarza. Pan Twardochleb nie ukrywał, że jest to ciężki kawałek chleba. Tłumaczył, jak często to zajęcie wymaga poświęceń, wyjaśnił też, że dziennikarstwa nie zostawia się w redakcji; wręcz przeciwnie: reporterem jest się

zawsze i wszędzie. Dziękuję Elżbiecie Rink – Wójt Gminy Marianowo, nauczycielom Gimnazjum Pani Sabinie Bojko oraz Monice Gajdzińskiej za uczestnictwo i pomoc. Podziękowania dla Pani Izabeli Szaber – starszego bibliotekarza za pomoc przy organizacji warsztatów dziennikarskich. Inicjatorką i organizatorem spotkania była Anna Leszczyńska – dyrektorka Biblioteki Publicznej w Marianowie.

Magdalena Młynarczyk

Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela w Koszalinie

**ŻYWA BIBLIOTEKA
W KOSZALIŃSKIEJ BIBLIOTECE PUBLICZNEJ
14–17 MARCA 2011**

Projekt „Żywa Biblioteka”, czyli metoda edukacji o prawach człowieka (stosowana od 2000 roku w kilkudziesięciu krajach świata, a od kilku lat również w Polsce) jest sposobem na osvajanie z innością, który ma zapobiegać dyskryminacji oraz wykluczeniu społecznemu. Realizuje się go poprzez zorganizowanie otwartego spotkania z przedstawicielami grup dyskryminowanych lub zagrożonych dyskryminacją. Celem projektu jest dotarcie do jak największej grupy osób z informacją, że inny nie znaczy gorszy czy mniej wartościowy.

Zauważyliśmy w naszym środowisku lokalnym potrzebę propagowania tolerancji. Poprzez projekt włączyliśmy się do wymiany poglądów na temat stereotypów i dyskryminacji. Takie zetknięcie z innością, która tylko niepoznana budzi lęk, a więc też niechęć czy agresję, jest rewelacyjną metodą ułatwiającą funkcjonowanie społeczeństwa różnorodnego i przez to wewnętrznie bogatego.

Impreza została zrealizowana w formie biblioteki, czyli były Książki – osoby reprezentujące grupy dyskryminowane, byli Czytelnicy, tj. wszyscy, którzy zechcieli w tym dniu odwiedzić KBP i porozmawiać z wybraną „żywą książką” i byli Bibliotekarze – osoby obsługujące Żywą Bibliotekę, udostępniające ten wyjątkowy żywy księgozbiór.

To szczególne spotkanie „twarzą w twarz” Czytelnika i Książki miało przede wszystkim wpłynąć na stereotypy i uprzedzenia względem konkretnej grupy – mniejszości, którą dana Książka reprezentowała.

Wydaje się, że biblioteka publiczna (dostępna dla wszystkich) jest doskonałym miejscem na realizację edukacji o wzajemnym szacunku, równości i prawach.

Wielką radością jest dla nas to, że takie wyjątkowe wydarzenie zostało realizowane w Koszalinie, w naszej bibliotece. Żywa Biblioteka to dla nas (organizatorów) nowe doświadczenie oraz pełen różnorodności czas spędzony w przyjemnej atmosferze.

Żywej Bibliotece towarzyszyły imprezy promujące ideę poszanowania praw człowieka, tolerancji, otwartości na inność. Na początek zaproponowaliśmy naszym czytelnikom wystawę „Przeciwdziałaj dyskryminacji – to nie jest trudne”, która w związku z projektem została specjalnie sprowadzona z Warszawy do naszej Galerii Region.

Uroczyste otwarcie wystawy, składającej się z plakatów prezentujących podstawowe informacje o sytuacji konkretnej grupy oraz ukazujące ich codzienność, miało miejsce 14 marca. Plakaty w artystycznym ujęciu dotyczyły problematyki dyskryminacji ze względu na brak pełnej sprawności (niepełnosprawność), wiek, orientację seksualną, wyznanie oraz pochodzenie etniczne.

Ponadto w tym dniu został rozstrzygnięty konkurs KBP na plakat pt. „Świat bez dyskryminacji”. Zwyciężczyni konkursu otrzymała nagrodę książkową. Jej praca będzie oficjalnym plakatem II edycji Żywej Biblioteki w Koszalinie w 2012 r. Nagrodzono również dwie prace pensjonariuszy zakładu karnego, którzy wzięli udział w konkursie. Wyróżniono też dzieci ze świetlicy socjoterapeutycznej, które nadesłały plakaty.

Tego samego dnia we współpracy z Centrum Kultury 105 przygotowaliśmy w ramach maratonu filmowego projekcję filmów fabularnych dotyczących rasizmu, homofobii i antysemityzmu. W sali kinowej biblioteki widzowie mieli okazję zobaczyć „Daleko od nieba”, w reżyserii Todda Haynes’a z 2002 roku oraz „Fanatyka” w reżyserii Henry’ego Bean’a z 2001.

We wtorek 15 marca odbyło się spotkanie autorskie z Nigeryjczykiem Iykiem Nnaka, autorem powieści *Black factor*, mieszkającym w Koszalinie. Książka ukazuje sytuację osób czarnoskórych mieszkających w Polsce. Iyke jest z zamiłowania podróżnikiem, posługuje się językami: igbo, angielskim, polskim, niemieckim i arabskim. Promocja jego książki przebiegała w miłej atmosferze, która wywoływała spontaniczne reakcje publiczności i swobodną rozmowę uczestników.

Również we wtorek oraz kolejnego dnia, w środę, miały miejsce szesnastogodzinne warsztaty antydyskryminacyjne wrażliwości genderowej komplementarne z projektem Żywa Biblioteka przeprowadzone przez trenerkę z Gdańska Annę Urbańczyk dla pracowników Koszalińskiej Biblioteki Publicznej. Celem ogólnym było uświadomienie pracownikom biblioteki na problematykę dyskryminacji i wrażliwy kontakt z klientami, współpracownikami z różnych grup mniejszościowych, narażonych na dyskryminację.

W środę rano w naszej sali konferencyjno-kinowej miał miejsce wykład dr Moniki Kaczmarek-Śliwińskiej z Politechniki Koszalińskiej o prawach człowieka oraz prezentacja filmów edukacyjnych mówiących o prawach człowieka, dyskryminacji oraz manipulacji („Niebieskoocy”, „Delikatnie nas zabijają”, „Maska twardziela”).

17 marca to najważniejszy dzień tego tygodnia. Wszyscy chętni mogli porozmawiać z „żywymi książkami”, tj. przedstawicielami grup dyskryminowanych i traktowanych stereotypowo. Książka w Żywej Bibliotece ma wyjątkowe znaczenie. Jej rola polega na szczerej rozmowie z Czytelnikiem, który zdecydował się ją „wypożyczyć”. Rolą Książki nie jest jednak promocja swojego stylu życia czy światopoglądu. Rozmowa z Czytelnikiem jest dialogiem, próbą zrozumienia, poznania się, oswojenia z innością.

W tym szczególnym dniu odbyły się również pokazy filmów dokumentalnych, prezentujących zapis warsztatu równościowego, obraz uprzedmiotowionej kobiety

w reklamach, czy związki między popkulturową symboliką a pojęciem męskiej tożsamości w Stanach Zjednoczonych.

17 marca ok. 420 osób odwiedziło naszą bibliotekę. Ponad 100 osób zdecydowało się na wypożyczenie „żywych książek”. W tym niezwykłym księgozborze oferowaliśmy: Ateistkę, Byłego pensjonariusza zakładu karnego, Feministkę, Geja, Lesbijkę, Osobę czarnoskórą, Osobę niesłyszącą, Osobę pochodzenia żydowskiego, Osobę starszą, Osobę z niepełnosprawnością, Osobę 50+, Ukraińca, Wegankę.

Największą popularnością cieszyły się Książki: Ateistka, Gej i Osoba czarnoskóra, zaraz potem Weganka, Feministka i Lesbijka. Wszystkie Książki były bardzo chętnie „wypożyczane” i „czytane”. Okazało się, że Książką, która w naszych Czytelnikach nie budzi kontrowersji, to Książka pt. Ukrainiec.

Książki w wolnej chwili chętnie wypożyczają też siebie nawzajem.

Żywa Biblioteka przerosła nasze oczekiwania – w pozytywnym znaczeniu. Udało nam się zaprosić bardzo ciekawe „żywe książki” – osoby otwarte, interesujące, bardzo sympatyczne. Pozytywnie też reagowali Czytelnicy, najpierw ostrożnie wypożyczali „żywe książki”, potem coraz śmielej sięgali po kolejne Tytuły. Atmosfera była rewelacyjna – czuło się sympatię i szacunek wobec inności i różnorodności. Cieszy, że Koszalinianie zechcieli przyjść na naszą I edycję Żywej Biblioteki oraz to, że sami podpowiadali nam w ankietach, kogo chcieliby poznać w przyszłym roku, m.in.: osobę otyłą i jej problemy, osobę biseksualną, byłego księdza lub byłą zakonnicę, osoby z mniejszości wyznaniowych, anorektyczkę czy bulimiczkę, anarchistę, epileptyka.

Wśród naszych Czytelników zdecydowanie przeważały kobiety. Poza jedną osobą każdy Czytelnik wyraził chęć uczestniczenia w Żywej Bibliotece w przyszłym roku (jako Czytelnik, a w kilku przypadkach jako Książka). 99% Czytelników przyznało, że akcje tego typu są potrzebne w naszym regionie i mieście. Czytelnikami byli głównie ludzie bardzo młodzi (poniżej 20 roku życia) oraz młodzi (między 22-29 rokiem życia). Nie zabrakło jednakże osób starszych oraz rodzin.

Szacujemy, że ok. 800 osób w ciągu tych dni (14–17 marca) dowiedziało się o naszym projekcie i w różnym stopniu osobiście z niego skorzystało. Było sporo osób, które codziennie przez 4 dni odwiedzały naszą bibliotekę, wybierając różnorakie imprezy.

Żywa Biblioteka oraz imprezy towarzyszące zostały przygotowane przez 5 bibliotekarek Koszalińskiej Biblioteki Publicznej. Ogromne wsparcie zostało udzielone przez dyrekcję KBP oraz pozostałych współpracowników. W projekt zaangażowany był jeden wolontariusz.

Ta akcja pokazała, że z naszą tolerancją i otwartością nie jest tak źle, chyba, że w Żywej Bibliotece uczestniczyli tylko ci, którzy poważnie myślą o prawach człowieka i przestrzegają ich w życiu codziennym. Ważne było dla nas, aby tytuły Książek z naszego katalogu odpowiadały na bieżące problemy i wpisywały się w lokalny kontekst. Takie spotkanie z rzeczywistą osobą, reprezentującą obcą dla nas grupę może przynieść odpowiedzi na pytania, których nie moglibyśmy zadać w innych okolicznościach.

Tadeusz Krawiec

POETYCKA WIOSNA

We wtorek (22 marca) w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Marii Dąbrowskiej miłośnicy poezji spotkali się z choszczeńskimi autorami. Inspiracją do tego wydarzenia było wiosenne Święto Poetów. W Polsce rzadko obchodzone, w Choszcznie ma stać się tradycją.

O tym, że poezja nie zna żadnych granic przekonują zawody poetów, którzy przyjęli zaproszenie biblioteki. Agnieszka Szuba jest polonistką, Sławomir Kokorzycki księdzem, Artur Szuba dziennikarzem, a Sławomir Giziński historykiem. Miała też być Ewa Dybowska, dyrektorka szkoły i oficer Wojska Polskiego, saper Andrzej Szutowicz. O tym, jak różnorakie jest to środowisko przekonuje też Anna Lewicka, dyrektorka MBP, która specjalnie na tę okazję przygotowała kilkudziesięcioosobową listę osób, których wiersze ukazały się w indywidualnych tomikach, *Przekazie*, *Strofach z szuflady* i prezentowani byli m.in. na wystawie „Nasi Autorzy”, którą biblioteka zorganizowała w 1999 roku. O tym, że tę listę można zdecydowanie poszerzyć mówili też młodzi ludzie, którzy przyszli na spotkanie. Ich zdaniem środowisko choszczeńskich poetów jest dla nich zbyt anonimowe, często niedostępne i brakuje miejsca-przystani, w której także oni mogliby zaistnieć.

O wierszach, sobie i przyszłości

Nikogo raczej nie zdziwił fakt, że w Roku Miłosa choszczeńskie obchody Światowego Dnia Poezji zainaugurowano wierszem „Orfeusz i Eurydyka”, który tu zaprezentowała młoda, ale bardzo utalentowana recytatorka i piosenkarka Joanna Rybka. W dyskusji mówiono głównie o przeszłości, a raczej o tym, że kilkanaście czy kilkadziesiąt lat temu było zdecydowanie więcej poetyckich wydarzeń. A. Szuba podkreślał, że to głównie za sprawą ludzi, którzy gromadzili się wokół redakcji kulturalnego rocznika „Przekaz”, a także organizatorów ogólnopolskiego, a w ostatnich latach nawet międzynarodowego konkursu poetyckiego „Szuflada”. Bohdan Soro-ko, były dyrektor choszczeńskiej biblioteki wspominał lata gdy przyjazd poety do Choszczyna stawał się kulturalnym wydarzeniem nie tylko miasta ale i regionu. – Na spotkania przychodziło nawet kilkaset osób, a dziś? Dziś mamy poetów w zasięgu ręki, a mimo to łatwiej z nim pogadać na portalu społecznościowym, niż na ulicy czy wieczorku poetyckim – pytał autorów o to, czy zdarza się, że ktoś ich zaczepi i zapyta o konkretny wiersz. Ks. Kokorzyckiego nie dziwi to, że w Korytowie, gdzie

jest proboszczem, raczej mówi się o drożącym chlebie, a nie o poetyckiej modlitwie. Agnieszka Szuba również przecząco kręciła głową, natomiast Artur Szuba potwierdził, że każdy wiersz umieszcza w Internecie, gdzie dziś zdecydowanie łatwiej można wywołać dyskusję na jego temat. – W internecie brakuje mi takiego miejsca gdzie mogliby być przedstawiani ludzie z Choszczna, którzy nie tylko piszą, ale malują, śpiewają, tworzą – sugerował młody mężczyzna. Nie przedstawił się, ale nie zapomniał pochwalić się, że prowadzi anonimowego bloga, gdzie również prezentuje swoje wiersze. Miłą niespodziankę ks. Kokorzyckiemu i widowni sprawiła Anetta Bikowska, a dokładniej jej uczeń Marcel Iwanicki, który zaprezentował jeden z jego wierszy. Chwilę potem zaskoczyła wszystkich Janina Dzielak-Grześkowiak, która przeczytała wiersze z broszury, którą specjalnie na tę okazję złożył ks. Kokorzycki.

Propozycji jest wiele

Anna Lewicka zachęca, szczególnie młodych poetów do kontaktu z biblioteką. Liczy na to, że to właśnie oni sprawią, że choszczeńskie „Święto Poetów” będzie kontynuowane. Zaproponowała też udostępnienie miejsca na stronie internetowej, a nawet pomoc w organizacji konkursu poetyckiego. Z kolei S. Giziński proponował, żeby wrócić do pomysłu z plakatem poetyckim. Swoją pomoc zaoferowało też biuro promocji choszczeńskiego magistratu. Na razie pewne jest tylko, że korytowski proboszcz zaprosił wszystkich na sierpniowe spotkanie z poezją w podziemiach tamtejszego pałacu.

Cecylia Judek

Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica w Szczecinie

Z ŻAŁOBNEJ KARTY. HENRYK KONOPKA (1922–2011)

Henryk Konopka urodził się 27.04.1922 w miejscowości Kupowalce na Wołyniu. Jego rodzice Stanisław i Barbara z d. Komorowska prowadzili gospodarstwo rolne. Henryk, ze względu na wcześniaczy poród, miał drobną posturę, ciężką wadę wzroku oraz kłopoty ruchowe. W 1939 roku ukończył powszechną szkołę siedmioklasową w Łucku. Dzięki wielokulturowemu sąsiedztwu poznał język ukraiński i język rosyjski. Miał starsze rodzeństwo. Brat Marian, inżynier drogownictwa, po zakończonej klęską kampanii wrześniowej, znalazł się w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie, a po wojnie pozostał w Londynie. Siostra, Janina Dobrzyńska w ramach repatriacji przyjechała wraz z mężem do Szczecina,

gdzie podjęła pracę jako kierowniczka referatu w Wydziale Finansowym Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Szczecinie. Pan Henryk po śmierci matki przeniósł się z Wołynia wraz z ojcem do wsi Słoneczna w powiecie niemodlińskim w województwie opolskim. Do 1950 roku pomagał ojcu w prowadzeniu siedmiohektarowego gospodarstwa rolnego, a następnie zamieszkał u siostry w Szczecinie. Chcąc się usamodzielnąć, od 1 marca 1951 roku rozpoczął pracę w Wydziale Oświaty Bibliotek Gminy miasta Szczecina z rekomendacją do zatrudnienia w Bibliotece Miejskiej, w której do Oddziału Inwentaryzacji Działu Gromadzenia i Opracowania na stanowiska pomocnika bibliotecznego przyjęła go dyr. Stanisława Karczewska. W opiniach położonych podkreślano pracowitość Pana Henryka, jego sumienność, obowiązkowość, duże zainteresowanie pracą, a także chęć dokształcania się. W 1958 Henryk Konopka ukończył roczny korespondencyjny kurs biblioteczarski dla pracowników bibliotek fachowych przy zakładach pracy, zorganizowany przez POKKB [Państwowy Ośrodek Kształcenia Korespondencyjnego Bibliotekarzy] w Warszawie. Z uwagi na dysfunkcję wzroku na wniosek Dyrekcji WIMBP w Szczecinie Ministerstwo Kultury

i Sztuki w dn. 23 lipca 1964 r. zwolniło (pismo z dn. 1 sierpnia 1964 r.) Henryka Konopkę, manipulacyjnego pracownika bibliotecznego od wymagań kwalifikacyjnych. Pan Henryk szybko wrósł w społeczność bibliotekarską, zaczął aktywnie działać w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich (w l. 1953–1961 powierzono mu funkcję skarbnika koła SBP) oraz w Związkach Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki (od 1955 roku do lat 60-tych w Komisji Kulturalno-Oświatowej załatwiał bilety do kina, teatru, na wyjścia kulturalne pracowników, organizował wycieczki turystyczne po mieście). Ponadto był członkiem Towarzystwa Rozwoju Ziem Zachodnich, Ligi Przyjaciół Żołnierza, Polskiego Towarzystwa Archeologicznego, a przede wszystkim aktywnym działaczem Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Turystyka była jego pasją, zachwycał się przyrodą, a szczególnie uмирował góry. Jako członek szczecińskiego Koła PTTK brał udział w organizacji rajdów, m.in. II Ogólnopolskiego Rajdu Pieszego po Pomorzu zachodnim w 1954 roku, szlakiem Bolesława Chrobrego w 1963 roku, Centralnego Złotu Kół Zakładowych PTTK w Szczecinie w 1963, uczestniczył w kolejnych kursach, podnosząc swą wiedzę o walorach turystyczno-krajoznawczych Szczecina i Pomorza Zachodniego. Za czterdziestoletnią aktywną pracę w szczecińskim Kole Przewodników PTTK otrzymał od Zarządu Koła w grudniu 1994 roku List gratulacyjny, a w lutym 1996 – tytuł Honorowego Przewodnika.

Stanisław Badoń, dyrektor Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie w swej opinii z 10 listopada 1963 roku podkreślał: „Ob. Henryk Konopka mimo dość ciężkiej wady wzroku pracuje bardzo ofiarnie i wydajnie, gotowy jest na pełnienie wszelkiego rodzaju zastępstwa, nie liczy się z godzinami pracy. (...) Cieszy się wielkim zaufaniem pracowników i kierownictwa (...) pracę w bibliotece traktuje bardzo poważnie i z wielkim zapałem”. Jego bezpośredni przełożony, Józef Hebał zaznaczał, że pomimo żmudnej, a nawet uciążliwej pracy wykonywał ją z jednakową sumiennością i obowiązkowością, przyjmował przesyłki księgarskie, znakował pieczęcią akcesyjną i własnościową tysiące najrozmaitszych druków, segregował książki do oprawy introligatorskiej, organizował warsztat pracy, dostarczając materiały piśmienne dla całego zespołu, porządkował i włączał karty otrzymane z Biblioteki Narodowej. Czuł się odpowiedzialny za zespół, w którym pracował, interesował się całością pracy biblioteki.

Mgr Leokadia Grabowska, jego ówczesna przełożona, składając w 1966 roku wniosek o przyznanie H. Konopce Medalu 1000-lecia napisała, że swą postawą służy za wzór dla wszystkich pracowników. W uznaniu jego zasług został odznaczony ponadto: w 1972 roku Brązowym Krzyżem Zasługi, a w 1976 – Odznaką Honorową Gryfa Pomorskiego. Otrzymywał także nagrody pieniężne.

Z okazji 35-lecia pracy zawodowej w dniu 28 października 1986 roku Stanisław Krzywicki dyrektor Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie, dziękując panu Henrykowi za wieloletnią, rzetelną pracę w bibliotece, pisał, że jego

koleżeństwo, życzliwość, zaangażowanie w sprawy zawodowe „mogą być przykładem dla młodych koleżanek i kolegów”. Po ponad 36 latach pracy w dniu 31 sierpnia 1987 roku odszedł na zasłużoną emeryturę, co nie przeszkodziło, iż w dalszym ciągu Pan Henryczek, bo tak się zwracali do Niego koledzy, był stałym gościem w bibliotece, brał udział w spotkaniach związkowych (był członkiem NSZZ „Solidarność”), bywał na uroczystościach imieninowych, pamiętał o rocznicowych spotkaniach, m.in. uczestniczył w obchodach 100-lecia Książnicy Pomorskiej w dniu 3.10.2005 roku. Jego ostatnia wizyta w Książnicy związana była z udziałem w spotkaniu autorskim Tadeusza Zwiłniana Grabowskiego z okazji promocji powieści „Zielone głębiny. Saga rodzinna 1923–1953” w dniu 10 lutego 2009 roku.

W późnym wieku całkowicie utracił wzrok, co było dla niego wielką udręką, zwłaszcza, że wcześniej zmarła jego siostra. Był jednak bardzo dzielny, nie poddawał się, starał się być samodzielny. W dużej mierze pomagała mu w tym jego silna wiara, był bowiem bardzo religijny. Wielkim wsparciem była dla niego żona Danuta, która towarzyszyła mu w jego wyjściach do znajomych, do biblioteki, do kościoła. Zmarł 19 marca 2011 roku. Na pogrzeb w dniu 25 marca przybyło liczne grono bibliotekarzy, głównie seniorów. Nad grobem pożegnał Zmarłego dr Władysław Michnał, wieloletni Sekretarz Naukowy Książnicy i kierownik Działu Metodycznego.

Zofia Czasnowicz

Miejska Biblioteka Publiczna im. Zbigniewa Załuskiego w Gryficach

BIBLIOTEKA – GRYFICE

Miejska Biblioteka Publiczna im. Zbigniewa Załuskiego jest pierwszą instytucją kultury utworzoną w powojennych Gryficach. Pierwszą siedzibą biblioteki był budynek przy ul. Tadeusza Kościuszki 53, o powierzchni 50m², a następnie przy ul. Niedziałkowskiego 2 (obecnie ks. Stanisława Ruta) o powierzchni 155m².

Placówka rozpoczęła swoją działalność już w roku 1947 udostępniając księgozbiór mieszkańcom Gryfic i okolic. Nowy etap rozwoju placówki wyznaczyło przejęcie przez nią w dniu 3 maja 1982 roku odbudowanej kamienicy z XVIII wieku, usytuowanej nad rzeką Regą, przy wejściu do Parku Miejskiego, przy ul. Wojska Polskiego 23. W nowej siedzibie o kubaturze 5940m³ i powierzchni użytkowej 1326m² mieści się bogaty księgozbiór liczący ok. 80 tys. woluminów, oraz 3200 zbiorów specjalnych. Duże, przestronne i nowoczesne pomieszczenia zapewniają czytelnikom swobodę w poruszaniu się i wolnym dostępie do księgozbioru. Biblioteka posiada oddział dla dzieci wraz z czytelnią, wypożyczalnię dla dorosłych, czytelnię naukową, dział zbiorów specjalnych, gabinet do nauki języków obcych oraz dział przetwarzania danych.

Biblioteka jako instytucja kultury działa od 1 stycznia 2003 roku w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej Nr XXXVI/431 z 8 października 2002 roku, załącznik do uchwały Rady Miejskiej w Gryficach Nr V/39/2003 z dnia 11 marca 2003 roku i Statut Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gryficach. Biblioteka ma osobowość prawną i jest wpisana do rejestru instytucji kultury zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 17 lutego 1992 roku. Wpisu dokonano 1 lipca 2003 roku pod poz. II/1/2003. Biblioteka zasięgiem terytorialnym obejmuje miasto i gminę Gryfice. Posiada 5 filii bibliotecznych usytuowanych na wsiach i jedną w Gryfickim szpitalu. Dnia 16 października 2007 roku na XI sesji Rady Miejskiej w Gryficach podjęto uchwałę w sprawie przejęcia od powiatu gryfickiego zadań w zakresie pełnienia funkcji powiatowej biblioteki publicznej. Funkcję tę Biblioteka pełni od 1 stycznia 2008 roku. W ramach podpisanego porozumienia Bibliotece merytorycznie podlegają:

1. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Płoty
2. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Trzebiatów im. Marii z Czarotoryskich Wirtemberskiej z filią w Gołańczy Pomorskiej
3. Gminna Biblioteka Publiczna Brojce
4. Gminna Biblioteka Publiczna Karnice z filią w Cerkwicy

5. Biblioteka Szkolno-Publiczna w Rewalu

6. Biblioteka Szkolno-Publiczna w Niechorzu

Biblioteka dziś jest nowoczesną i przyjazną dla użytkownika instytucją kultury, gdzie nie tylko można skorzystać z bezpłatnego dostępu do Internetu, czy wypożyczyć książkę, ale uczestniczyć w różnorodnych formach spędzania wolnego czasu. Przy Bibliotece działa Dyskusyjny Klub Książki, który skupia dorosłych i młodzież. Od kilku lat działa również dziecięce i młodzieżowe kółko szachowe, które prowadzi profesjonalista pan Kazimierz Łaszewski.

Organizowane są spotkania z ciekawymi ludźmi (leśnik, strażak, policjant, listonosz, pielęgniarka, ratownik, regionalista), wieczory poezji, głośne czytanie bajek przez dorosłych w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, spotkania seniorów przy komputerze, wystawy i wystawki okolicznościowe, wernisaże filatelistyczne. Od 3 lat z okazji Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego organizowane jest Biblioteczne Dyktando z Języka Polskiego. Uroczystie obchodzony jest Dzień Bibliotekarza i Bibliotek, w którym uczestniczy Burmistrz Gryfic Andrzej Szczygiel oraz Sekretarz Gminy Gryfice Wanda Piwoni. Ponadto prezentowane jest malarstwo, grafika, fotografia, których autorami są artyści i amatorzy z terenu Gryfic i okolic, jak również uczniowie gryfickich szkół. Ekspozycje wystawiane są w holu biblioteki, gdzie każda z osób odwiedzających może zobaczyć wystawioną twórczość. Między innymi można zobaczyć „Gryfice w starej fotografii”, czy „Gryfickie grafiki” Waldemara Seniuty. Ogromne znaczenie mają również spotkania autorskie z lokalnymi twórcami, jak na przykład: Maria Joanna Chmielewska, Krzysztof Wilczyński, Antoni Cieśliński, Edyta Szalek, Monika Maliszewska – Gruca, Jakub Ptaszyński, Andrzej Skoczylas. Ponadto bibliotekę odwiedzili między innymi:

Grzegorz Kasdepke, Krzysztof Petek, Wanda Chotomski, Ewa Nowak, Eliza Piotrowska, Agnieszka Fitkau – Perepeczko, Barbara Kosmowska, Marta Fox, Hanna Kowalewska, Elżbieta Śnieżkowska-Bielak, Jerzy Sosnowski, Arkadiusz Niemirski, Mirosław Rutkowski, Anna Onichimowska, Mirosław Keller.

Od kilku lat rozwija się współpraca oddziału dla dzieci z placówkami szkolnymi i przedszkolami. Dotyczy ona między innymi: wspólnej organizacji różnorodnych imprez, takich jak tematyczne lekcje biblioteczne, spotkania czytelnicze, rozbudzanie zainteresowań, przygotowanie do uczestnictwa w kulturze. Działalność pracy kulturalnej i edukacyjnej oddziału wykracza poza mury biblioteki, np. z książką w plenerze, w Domu Dziecka, Galerii Muzeum „Brama”, oddziale pediatrycznym gryfickiego szpitala, Placu Zwycięstwa, Parku Miejskim czy w pociągu. Dwa razy w roku oddział dziecięcy odwiedza teatr dla dzieci ze Szczecina. Organizowane są parady dziecięce, ferie i wakacje z książką, Dzień Wiosny, pasowanie na czytelnika. Z okazji Międzynarodowego Tygodnia Pisania Listów nawiązano współpracę z Marzycki Poczta, gdzie dzieci piszą listy, robią laurki i wysyłają do chorej 6-letniej Julki, mieszkającej w Koszalinie. Organizowane są zajęcia z pisania, zabawy ze słowem, konkursy, krzyżówki. Coraz częściej oddział dla dzieci odwiedzają rodzice z małymi dziećmi do lat 5-ciu. Aby dotrzeć do wszystkich instytucji, które mają kontakty z dziećmi (przedszkola, szkoły, dom kultury) rozsyłane są zaproszenia na organizowane imprezy i spotkania czytelnicze. Zajęcia plastyczne dla dzieci są stałym elementem jej działalności. Tematy prac są różne, przeważnie związane z bajkami, książkami, wydarzeniem lub świętem. Z prac tworzone są dziecięce wystawy i galerie.

Działalność wydawnicza biblioteki, to różnego rodzaju informatory, foldery, zakładki do książek z zabytkami Gryfic. Materiały informacyjne wydane przez bibliotekę to:

- *Informator „60-lat MBP w Gryficach”*;
- *Powiatowe obchody „Dnia Strażaka”* – Trzygłów, 2008
- *Historia parafii p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa* – Gryfice, 2008
- *W Krainie Gryfitów* – Gryfice, 2007
- *Tradycje, zwyczaje, obrzędy* – Rzęskowo, 2010
- Ulotki informacyjne o działalności biblioteki.

MBP Gryfice uczestniczy w Programie Rozwoju Bibliotek jako biblioteka Wiodąca. Aplikowała również o środki finansowe do Fundacji Orange w ramach programu „Akademia Orange dla bibliotek”. Swoją działalność prowadzi we współpracy z różnymi instytucjami, które działają na terenie miasta, gminy i powiatu. W styczniu 2005 roku otwarto czytelnię internetową w ramach programu „Ikonka” z trzema stanowiskami wyposażonymi w pakiet biurowy oraz program antywirusowy. Celem programu jest zapewnienie bezpłatnego, łatwego i powszechnego dostępu do Internetu jak największej liczbie mieszkańców w celach edukacyjnych.”. Także od 2005 roku w bibliotece mieści się Gminne Centrum Informacji wyposażone w 5 stanowisk komputerowych wraz z oprogramowaniem, oraz pełnym dostępem do Internetu. GCI zapewnia bezpłatną pomoc w uzyskaniu wszelkich

informacji dotyczących zatrudnienia, zarówno przy korzystaniu z Internetu, jaki i innych źródeł, np. literatury z zakresu przedsiębiorczości oraz doradztwa zawodowego. W GCI można uzyskać informacje na temat integracji europejskiej, aktualnych ofert pracy w sieci EURES, poszukiwania pracy przez Internet, a także dokumentów aplikacyjnych (listu motywacyjnego i Curriculum Vitae) wraz z wzorami i schematami ich tworzenia. Usługi świadczone przez Gminne Centrum Informacji są bezpłatne.

Dzisiaj biblioteka jest w pełni skomputeryzowana. Zainstalowany jest program MAK w wersji 4.3, a opisy bibliograficzne zapisywane są w formacie MARC-21. Biblioteka za pomocą programu MAKWWW, publikuje bazy na stronie Internetowej biblioteki w zakładce katalogi on-line. Wprowadzono nowe karty biblioteczne z kodem kreskowym, a czytelnicy mają możliwość rezerwacji woluminów on-line. Również on-line udostępniane są zeskanowane artykuły z czasopism lokalnych w formacie PDF i DJVU. Trwają prace nad digitalizacją zbiorów bibliotecznych o tematyce regionalnej.

Ze zbiorów bibliotecznych korzysta około 5 800 czytelników, w tym 1 300 osób to dzieci do lat 15-stu.

Za rozwój czytelnictwa, promocję książki i prowadzenie szerokiej działalności kulturalnej i edukacyjnej biblioteka otrzymała wiele nagród i wyróżnień. Fundacja ABC XXI „Cała Polska czyta dzieciom” przyznała bibliotece dwukrotnie medal, statuetkę i dwukrotnie Superstatuetkę. Polski Związek Filatelistów Okręg Zachodniopomorski w Szczecinie w uznaniu zasług dla Polskiej Filatelistyki przyznał bibliotece srebrną Odznakę Honorową. W 2008 roku, w plebiscycie Starostwa Powiatowego w Gryficach „Gryficka Rega”, biblioteka otrzymała wyróżnienie w kategorii Edukacja. Za aktywne uczestnictwo w życiu kulturalnym miasta i za promocję czytelnictwa biblioteka otrzymała podziękowanie od Burmistrza Gryfic. Ponadto w Galerii biblioteki jest wiele dyplomów i podziękowań od różnych instytucji.

Informacje o nas takie jak: struktura biblioteki, filie biblioteczne, kontakt czy kronika prowadzona od 2005 roku, a także wiele innych ciekawych informacji można znaleźć na stronie www.biblioteka.gryfice.eu.

Anna Maria Kowalska

Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica w Szczecinie

WYKORZYSTAJMY POTENCJAŁ MAŁYCH BIBLIOTEK
– WYWIAD Z **JACKIEM WOJNAROWSKIM**,
PREZESEM ZARZĄDU
FUNDACJI ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO

Jaka jest istota Programu Rozwoju Bibliotek?

Program Rozwoju Bibliotek ma za zadanie umożliwić bibliotekom publicznym w małych miejscowościach, na wsiach, przekształcenie się czy zmodernizowanie zakresu swojego działania ku takiemu modelowi, który by można określić jako wielofunkcyjne centrum dostępu do wiedzy, kultury i informacji. Wiedza i informacja jest już dostępna nie tylko poprzez słowo drukowane, ale też poprzez Internet. W Polsce mieliśmy ogromne zaległości z dostępem do Internetu, zwłaszcza w filiach małych bibliotek gminnych. Jeszcze półtora roku temu ok. 3 tysięcy z ponad 6,5 tys.

Jacek Wojnarowski (pierwszy z lewej) podczas podpisania umowy z władzami województwa zachodniopomorskiego o wsparciu „Programu Rozwoju Bibliotek” Fundacji Billa i Melindy Gates” w ramach Regionalnego Partnerstwa na rzecz Rozwoju Bibliotek

z nich nie miało dostępu do Internetu i nie udostępniało użytkownikom żadnego komputera.

Czyli połowa...

Tak. Nasze działania są więc próbą namówienia, przekonania środowiska bibliotekarskiego do wykorzystania tych atutów, które to środowisko posiada, włącznie z nowoczesnym, sprawnym dostępem do Internetu i udostępnienia tego całego potencjału mieszkańcom.

Jak przebiega w tym zakresie współpraca z bibliotekami wojewódzkimi, w tym z Książnicą Pomorską?

Biblioteki wojewódzkie są kluczowym partnerem w realizacji tego programu. Nasza fundacja, jak i Instytut Książki, który realizuje program „Biblioteka+” podpisaliśmy z bibliotekami wojewódzkimi wspólną umowę. Państwa przedstawicielka, pani Monika Kwaśniak jest koordynatorką i „Programu Rozwoju Bibliotek”, i programu „Biblioteka+”. Takie połączenie personalne pozwala maksymalnie wykorzystać wszystkie synergie, które mogą powstać, pomaga również unikać dublowania. Państwa biblioteka to jedna z wiodących książnic w kraju, jest niezwykle zaawansowana i technologicznie, i jeśli chodzi o zakres podejmowanych działań. Współpraca układa się wręcz modelowo. Zawsze spotykamy się tutaj z życzliwą radą. Pracownicy Książnicy nie szczędzą też, jeśli zachodzi taka potrzeba, krytycznych uwag. Bez owijania rzeczy w bawełnę uprzedzają nas o tym, że jakiś pomysł, jakaś idea powinny zostać zmodyfikowane. Bardzo sobie cenimy tę szczerą, bezpośrednią, roboczą współpracę. Muszę przyznać, że goszcząc w Szczecinie u Państwa, czujemy się jak u siebie.

Bardzo się cieszymy. Tu zrodziło mi się dodatkowe pytanie. Czy małe biblioteki mają się same kierować do Państwa, czy powinny czekać na inspirację bibliotek wojewódzkich?

To jest bardzo ważne pytanie. Nie ukrywam, że bardzo liczymy na to, że biblioteki wojewódzkie zechcą wykorzystywać narzędzia wynikające z instrumentów prawnych, chociaż słabych i wątych, jak wszyscy wiemy, do inspirowania bibliotek gminnych w kierunku modernizacji oraz szukania takiego zakresu działania, który sprawi, że staną się one jeszcze bardziej potrzebne użytkownikom. Tak, aby wychodziły poza tradycyjny kanon przedsięwzięć, funkcji, który jest oferowany w małych bibliotekach. Bo nie jest prawdą, że one nie mogą nic więcej zaoferować. To wyłącznie kwestia pomysłu, inspiracji, gotowości, bo zapotrzebowanie użytkowników jest bardzo duże.

Chciałabym poprosić o podsumowanie wyników pierwszej rundy realizacji Programu. Czy są z niej Państwo zadowoleni? I co obejmie druga runda?

Zasadniczo druga runda nie różni się od rundy pierwszej. Ma podobny zakres. Nadal są realizowane cztery podstawowe komponenty: komponent szkoleniowy, komponent sprzętowy, promocja bibliotek i wzmacnianie systemu bibliotecznego. To wzmacnianie systemu bibliotecznego nawiązuje troszkę do tego poprzedniego pytania, które Pani zadała. Tutaj szczególnie widać ogromną rolę wszystkich woje-

wódkich bibliotek publicznych w wykorzystywaniu tych tradycyjnych kanałów komunikacji. Takie zadania jeszcze nie wszędzie są realizowane w dostatecznym stopniu... A czy jesteśmy zadowoleni z pierwszej rundy? Jej wyniki i oceny ewaluacyjne, które otrzymujemy, przeszły nasze najśmielsze oczekiwania. Stopień zainteresowania tematem, liczba inicjatyw publicznych, rządowych, w ogóle debata społeczna o roli bibliotek, która przewija się teraz przez łamy prasy, jest coraz większa. Oczywiście nie przypisujemy sobie tutaj wszystkich zasług! Jest jednak faktem, Pani też zapewne to dostrzega, że w przeciągu kilku zaledwie tygodni czytamy w ogólnokrajowej prasie, trzy czy cztery poważne wywiady, które mówią o bibliotekach, o podatku VAT na książki, o zakupie nowości itp. Ta tematyka jest coraz bardziej obecna. Dodatkowym wątkiem, który się teraz pojawił, jest kwestia wykluczenia cyfrowego, tzn. nagle okazało się, że to jest ważny problem rozwojowy i biblioteki publiczne ze swoją fantastyczną siecią mogą być jednym z głównych miejsc, w których wykluczenie będzie ograniczane. Kształtuje się zupełnie nowa perspektywa, nagle już nie tylko resort, czy osoby zajmujące się kulturą interesują się bibliotekami, ale również np. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych czy Departamenty Rozwoju Regionalnego Urzędów Marszałkowskich zaczynają widzieć w bibliotekach sojusznika.

Bardzo dziękuję za rozmowę.

Andrzej Awtuszeński

HISTORIA PEWNEGO, KŁOPOTLIWEGO ZDJĘCIA PRASOWEGO

W mojej bibliotece znajduje się książka pt. *Wyzwolenie*. Jest to polska wersja wydanego w Moskwie w roku 1974 przez Wydawnictwo Progres albumu *Oswobodzenie dla upamiętnienia 30-lecia zwycięstwa nad Niemcami w 1945 roku Fotokniga na polskom jazykie*. Prawdopodobnie były i inne wersje językowe tego wydawnictwa. Album podzielony jest na części odpowiadające kolejno wyzwolonym krajom spod okupacji niemieckiej przez Armię Czerwoną. Reportaże znanych radzieckich¹ korespondentów wojennych² ilustrowane są wydobytym z archiwów radzieckich bogatym materiałem zdjęciowym, który pochodził z Centralnego Archiwum Państwowego Kinofoto – dokumentów ZSRR, z Fotokroniki TASS, Fotokroniki APN. Zdjęcia są bez

¹ Ze względów stylistycznych używam wymiennie określeń sowiecki – radziecki.

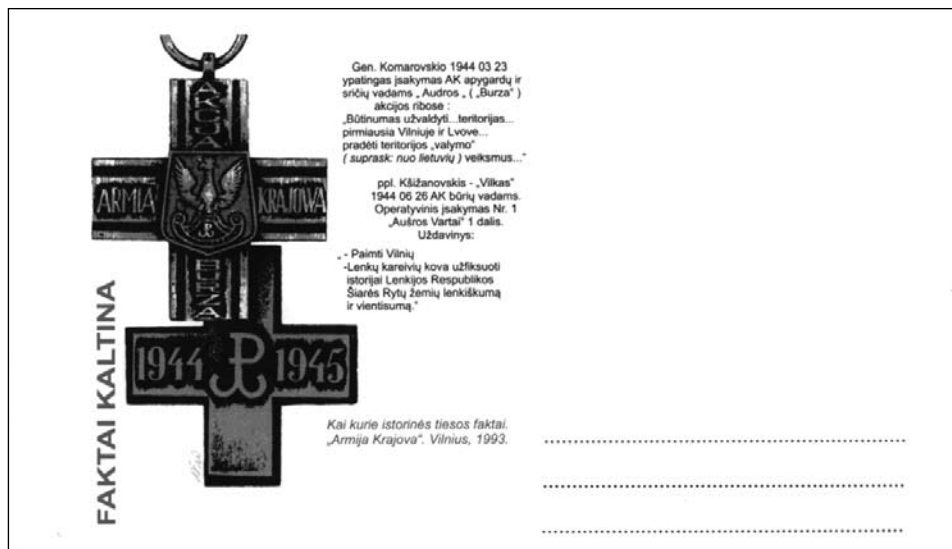
² Autorami tekstów są: Borys Polewoj, Konstanty Siemianow, Michał Trachman.

objaśnień i niesygnowane. Na karcie tytułowej jest wykaz 32 wojennych reporterów, których prace wykorzystano. Część poświęconą wyzwalanu ziem polskich rozpoczynają autorzy, zgodnie z nowymi granicami, od przekroczenia Bugu. Tę część otwiera dwustronicowe zdjęcie wspólnego patrolu partyzantów polskich i żołnierzy sowieckich idących ulicą wyzwolonego miasta. Tło zdjęcia jest bardzo wyraźne i rozpoznawalne. Tym miastem jest Wilno wówczas już, gdy zdarzenia te miały miejsce, stolica Litewskiej Socjalistycznej Republiki Sowieckiej. Żołnierze idą ulicą Wielką a w tle widoczna jest cerkiew św. Paraskiewy (Piątnicka) przy ul. Wielkiej u wylotu ul. Bakszty, wybudowanej z rozkazu Murawiewa (Wieszatiela) w roku 1874. Jest dzień 13 lipca 1944 roku, dzień wspólnego wyzwolenia miasta przez oddziały Armii Krajowej i 3 Frontu Białoruskiego pod dowództwem gen. armii Iwana Czerniachowskiego po tygodniowej walce z Niemcami.

W roku 1944 Armia Czerwona szybko prze na zachód, zbliża się do granic Rzeczypospolitej sprzed września 1939 roku. Sytuacja polityczna okupowanej Polski i jej przyszłość jest skomplikowana. W lipcu 1944 roku są dwa rządy, jeden konstytucyjny na uchodźstwie w Londynie, drugi wspierany i współtworzony przez Sowietów, albo inaczej, przez Związek Patriotów Polskich w Moskwie zwany Krajową Radą Narodową. Sprzymierzeńcy na naradzie w Teheranie pod koniec 1943 roku skłaniają się ku radzieckiej koncepcji wschodniej granicy wyzwolonej Polski na linii Bugu bez Wilna i Lwowa.

Na terenach okupowanej Polski, w granicach sprzed września 1939 roku funkcjonuje dobrze zorganizowane Podziemne Państwo Polskie, ze strukturami administracyjnymi i wojskowymi. Państwo podległe Rządowi Polskiemu w Londynie, w jego strukturach wojskowych główną siłę stanowi ok. 400 tysięczna Armia Krajowa. Dowództwo AK wydało pod koniec roku 1943 instrukcję rozpoczęcia akcji o kryptonimie „Burza”. Miała to być wzmożona akcja dywersyjna i współdziałanie z Armią Czerwoną. Polskie podziemne struktury administracyjne miały się ujawnić, by pokazać kto jest gospodarzem wyzwolanych od Niemców terenów Polski. Na wileńszczyźnie przeprowadzono w ramach „Burzy” operację „Ostra Brama”, która rozpoczęła się z 6 na 7 lipca 1944 roku. Zgrupowane wokół Wilna oddziały AK w sile 6 tysięcy rozpoczęły w porozumieniu z oddziałami 3 Frontu Białoruskiego dowodzonego przez gen. armii Iwana Czerniachowskiego natarcie na Wilno. Wspólne walki trwały kilka dni i 13 lipca 1944 roku Wilno zostało opanowane. Żołnierze polscy zawiesili biało-czerwoną flagę na zdobytej przez nich i górującej nad miastem tzw. Baszcie Gedymina³. Powiewała nad Wilnem zaledwie kilka godzin zastąpiona czerwoną. Kto wie czy to nie żołnierze, którzy umieścili tam polską flagę spotkali „czerwonoarmiejców” i szli razem ulicą Wielką, która jest w pobliżu, gdy sfotografował ich radziecki

³ Według St. Starby Bałuki. Polacy na frontach II wojny światowej 1939–1945. Warszawa 1995. Wspólny patrol radziecko-polski miał miejsce 15 lipca 1944 roku.

korespondent wojenny. Czy zdjęcie to wówczas publikowano, raczej nie. Oddziały AK na Wileńszczyźnie uważane były przez ZSRR jako oddziały reakcyjne działające bezprawnie na terenach radzieckich.

14 lipca 1944 roku zawarta została umowa między gen. „Wilkiem” (Aleksandrem Krzyżanowskim) a szefem sztabu 3. Frontu Białoruskiego o utworzeniu polskiego korpusu Armii Krajowej. 17 lipca oddziały AK zostały podstępnie skoncentrowane i rozbrojone. Przetrzymywano ich później na przełomie lipca-sierpnia w Miednikach Królewskich i większość z nich wraz z gen. „Wilkiem” wywieziono do sowieckich łagrów w Workucie, Kałudze i innych. Krótko więc trwało to „braterstwo” broni, ale zdjęcie jest chyba jedynym, które to „nieustawiane” braterstwo pokazuje.

Przez wiele następnych lat zdjęcie, które pokazywało żołnierzy z niewłaściwymi politycznie polskimi partyzantami w niewłaściwym miejscu, przeleżało w archiwach. Dopiero w roku 1974 zostało stamtąd wydobyte i zamieszczone, zapewne przez zwykły przypadek i przegapione przez cenzurę, we wspomnianej na wstępie tego artykułu moskiewskiej publikacji *Oswobodzenie*, ilustrując rozdział o przekroczeniu Bugu przez Armię Czerwoną i rozpoczęciu wyzwalać ziem polskich. W roku 1981 było reprodukowane w obszernym albumie Tadeusza Kura, wydanym w Warszawie przez Krajową Agencję Wydawniczą, pt. *9 maja 1945 i polskie to było zwycięstwo* – w rozdziale „Wolność przyszła ze Wschodu” z podpisem „18 VIII 1944 r. – na ulicach wyzwolonego Sandomierza” (sic!). Źródło pochodzenia zdjęcia nie było podane, zaznaczono jedynie, że zdjęcia pochodzą z archiwum KAW i Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce. Od końcowych lat 80-tych ubiegłego wieku zdjęcie było wielokrotnie publikowane z właściwą już identyfikacją w literaturze

wspomnieniowej i pracach o akcji „Burza” i operacji „Ostra Brama”. Znalazło się ono m.in. w książce Koraba-Żebryka. *Operacja wileńska AK Stefana Starba-Bałuki. Polacy na frontach II Wojny Światowej*. Warszawa 1995 czy w obszernym albumie *Armia Krajowa. Kronika fotograficzna*, Warszawa 1999. Stanisława Kopfa i Stefana Starba-Bałuki.

Po wojnie sowieckie Wilno uczciło pomnikami gen. armii Iwana Czerniachowskiego był też plac jego imienia. Na Rosie zachowało się kilka mogił akowskich żołnierzy poległych w dniach walki o miasto. Czy dzisiaj Litwini świętują rocznicę wyzwolenia miasta spod okupacji niemieckiej, raczej nie. Zniknął pomnik Czerniachowskiego, nie ma też placu jego imienia. Akowskie oddziały jak i sowieckich wyzwolicieli traktuje się na równi jako agresorów. Ilustracją tych niechęci do polskiej partyzantki na terenach Wileńszczyzny w czasie ostatniej wojny są, w pewnym sensie i zakresie, antypolskie koperty sprzedawane kilka lat temu na Poczcie Głównej w Wilnie. Autorem tych kopert jest znany litewski grafik starszego pokolenia Antanas Šakalys⁴.

Więc i dzisiaj to rzeczzone zdjęcie, unikalny dokument historyczny, gdy Litwa i Polska są we wspólnej Europie, politycznie poprawne nie jest, jako wspomnienie faktów, które mogą być dla jednej strony nieprzyjemne i urazy podtrzymywać.

⁴ Reprodukowana koperta wydana była w roku 2010 przez FILOP (www.filop.org).

Jarosław Ryplewski

Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica w Szczecinie

FOTOGRAFIA CYFROWA

Fotografia od początków swego istnienia miała jeden cel, zatrzymać w miejscu czas. Abstrahując od zasad działania aparatu można by powiedzieć że to wehikuł czasu który pokazuje nam obraz z przeszłości, przy czym ogranicza go miejsce, czas, energia i nośnik. Tak było kiedyś i tak jest dziś. Wprawdzie w ostatnich latach fotografia przeżyła istną rewolucję, gdyż zmieniły się pewne mechanizmy zapisu obrazu, to jednak zasada nadal pozostała niezmienna. Dawniej sprzęt profesjonalny był „dla wybranych”, teraz dostępny jest praktycznie dla każdego.

Największą zaletą amatorskiej fotografii cyfrowej jest możliwość robienia setek lub nawet tysięcy zdjęć w różnym kadrze lub parametrami które aparat zapisuje na karcie pamięci i wybranie tego jednego, idealnego naszym zdaniem zdjęcia. Dawniej trzeba było wydać górę pieniędzy na klisze i jej wywoływanie a i to rezultat nie zawsze był taki jakiego oczekiwaliśmy, wyjątkiem od reguły były własne ciemnie. Oczywiście zrobienie poprawnego zdjęcia to tylko ułamek drogi do naszego „super zdjęcia”. Każdy fotograf robiący zdjęcia w technologii cyfrowej jest także po części grafikiem, gdyż zdjęcia na ogół są przetwarzane, poprawiane, dodatkowo kadrowane. Proces ten jest często czasowo- i pracochłonnym etapem pracy nad zdjęciem. Jednakże, nie zawsze jest to konieczna operacja ale musimy pamiętać, że w zasadzie każdy fotograf pracujący w technologii cyfrowej posiada w swoim bagażu jakiś program graficzny. Na rynku mamy duży wybór oprogramowania od podstawowego, często darmowego, po bardzo profesjonalne narzędzia które dodatkowo poprawiają naszą fotkę lub zmieniają ją w całkowicie surrealistyczny świat.

Co fotografujemy? Praktycznie wszystko co widzimy może być tematem naszej fotografii, czasami jednak warto pokazać to czego nie widać na pierwszy rzut oka lub coś co chcemy ukazać inaczej, w sposób dla nas bardzo indywidualny. Zdarza się, iż zdjęcie które zostało zrobione kilka lat wcześniej, zdjęcie które z pewnych przyczyn uznaliśmy za „śmieszne”, kiedy już nabierzemy pewnej wprawy w programach graficznych przechodzi swój renesans. Zdjęcie to zostaje przez nas obrobione i okazuje się, że fotografia ta staje się dla nas pewnym wzorcem.

To, co fotografujemy oraz czym i jak fotografujemy to temat rzeka, możemy fotografować przyrodę, architekturę, obiekty, zwierzęta, przedmioty, gwiazdy, pojazdy, dorosłych, dzieci itp. itd., możemy to robić aparatem analogowym lub cyfrowym,

Makro - makrofotografia

MegaMakro – obiekty wielkości do 10 mm – Pająk ze skrzydłem zdobyczy

Portret

kompaktowym lub lustrzanką z zaznaczeniem tego ostatniego. Niestety fotografowanie osób na ulicy w dzisiejszych czasach spotyka się z narastającym ograniczeniem ze strony prawa, ale o tym pragnę opowiedzieć w kolejnych naszych podróżach do świata fotografii, jak również zaznaczyć Państwa z techniką i terminologią wyrażeń

Rzeczy

Ptaki

Zjawiska atmosferyczne

Architektura miasta
– II miejsce konkursu
„Język miasta”
- fot. pt. „Silent choice”

Kwiaty

HDR

i nazewnictw które obowiązują w tej dziedzinie. W tym wydaniu pragnę jednak zachęcić Państwa do sztuki fotografowania pokazując zaledwie kilka przykładowych tematów i przykładów fotografii amatorskiej. Większość zdjęć (w kolorze) znajdują Państwo na mojej nowej stronie internetowej: www.vps.szczecin.pl która jest jednocześnie fan page'em na portalu Facebook. Wszystkie zdjęcia wykonano aparatem Nikon D70s z matrycą 6,1 Mpix, wykorzystując najczęściej standardowe obiektywy marki Nikkor i Tamron oraz darmowe programy graficzne.

Serdecznie zapraszam.

Władysław Michnał

SŁOWNIK PRACOWNIKÓW KSIĄŻKI POLSKIEJ SUPLEMENT III

Słownik pracowników książki polskiej. Suplement III opracowany pod red. Hanny Tadeusiewicz to wysoko ceniona publikacja stanowiąca uzupełnienie do Słownika wydanego w 1972 roku. Kolejne Suplementy ukazywały się w 1986 i 2000 roku. Suplement III został opublikowany przez Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Warszawie w 2010 roku. Zawiera on 404 biogramy osób zmarłych, związanych z wytwarzaniem i rozpowszechnianiem książki polskiej, działających w Polsce i poza jej granicami.

Ten tom jest szczególnie ważny dla historii bibliotekarstwa polskiego na Pomorzu Zachodnim. Zawiera on bowiem 26 biogramów osób zmarłych, szczególnie zasłużonych dla bibliotekarstwa i czytelnictwa w województwie zachodniopomorskim. Przedsięwzięcie to zostało zrealizowane dzięki wielkiemu wysiłkowi przewodniczącej ZOZ SBP w Szczecinie, Cecylii Judek (Książnica Pomorska). Nie tylko, że sama opracowała 12 biogramów i była współautorką kolejnych czterech, to pilotowała to przedsięwzięcie od strony organizacyjnej i merytorycznej. Wyszukiwała i pozyskiwała autorów biogramów osób zasłużonych z bibliotek różnych sieci i z całego województwa, prowadziła korespondencję z prof. H. Tadeusiewicz, wykonywała korektę tekstów. Cztery biogramy opracowała Regina Bogacka (Koszalińska Biblioteka Publiczna), a inne osoby były autorami lub współautorami pojedynczych biogramów. Dodać trzeba, że każdy biogram jest opatrzony bibliografią publikacji dotyczących danej osoby.

Niestety w poprzednich tomach Słownika została zamieszczona biografia tylko jednej osoby z naszego regionu. Jest nią Stanisław Badoń, dyr. WiMBP w Szczecinie (1955-1974), później dyr. Biblioteki Głównej Politechniki Poznańskiej (1974-1992). Biogram opracowany przez Red. został zamieszczony w Suplemencie II pod red. M. Lenartowicz, wyd. w 2000 roku Ponadto w publikacji „Zasługi dla Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich” pod red. Andrzeja Jopkiewicza wyd. w 2005 roku, w serii: Bibliotekarze polscy we wspomnieniach współczesnych (9) ukazała się obszerna nota biograficzna dotycząca Stanisława Badonia oprac. przez Halinę Ganińską, s. 18-25.

Ponadto w serii: Bibliotekarze polscy we wspomnieniach współczesnych (10) w publikacji „Bibliotekarze bibliotek specjalnych” pod red. M. Lenartowicz, wyd. w 2007 roku ukazały się obszerne noty biograficzne m.in. dwóch bibliotekarzy szczecińskich.

– „Tadeusz Biernacki (1917–1994) – organizator bibliotek kolejowych w okręgu szczecińskim”, opr. Maria Dota-Kurzaj, s. 7–14. T. Biernacki był wieloletnim kierownikiem Okręgowej Biblioteki i Ośrodka INTE przy DOKP w Szczecinie.

– „Józef Czerni (1915–1999) – dyrektor bibliotek uczelni technicznych” opr. Ewa Lang, s. 15–20. J. Czerni był kierownikiem Biblioteki Głównej Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie (1951–1955), późniejszej Politechniki Szczecińskiej, obecnie ZUT.

Stąd też Suplement III Słownika jest tak ważną dokumentacją dokonań nie tylko dla rodzin wymienionych tam osób, ale przede wszystkim dla bibliotek, w których i dla których oni pracowali. Publikację w cenie 49 zł można nabyć w Wydawnictwie ZG SBP w Warszawie.

Poniżej w kolejności alfabetycznej zamieszczono nazwiska osób z naszego regionu, które znajdują się w trzecim Suplemencie Słownika. W nawiasach podane są miejscowości związane z ich główną pracą.

Anna Beata Chodorowska-Gorzelniaska (Świnoujście), Jan Frankowski (Kołobrzeg), Jolanta Goc (Szczecin), Aleksandra Gustolek (Szczecin), Józef Hebal (Szczecin), Jan Karakulski (Szczecin), Stanisława Karczewska (Szczecin), Danuta Maria Kelch (Choszczno), Maria Krogulska (Szczecin), Aleksander Majorek (Koszalin), Tadeusz Malinowski (Szczecin), Tadeusz Marks (Kamień Pomorski), Stanisław Niśkiewicz (Świnoujście), Maria Pilecka (Koszalin), Danuta Przemieniecka (Koszalin), Jadwiga Rynkiewicz (Szczecin), Stanisław Siadkowski (Szczecin), Magdalena Śliwka (Szczecin), Stanisław Telega (Szczecin), Maria Salomea Wielopolska (Szczecin), Franciszek Wójcik (Nowogard), Jan Zarański (Szczecin), Jan Zduleczyński (Szczecin), Krystyna Zgrzebnicka (Koszalin), Bożena Zielińska (Szczecin), Helena Żak (Szczecin).

Od wysłania tekstów do publikacji upłynęło już trochę czasu i niestety odchodzą od nas na zawsze kolejne osoby. Stąd też apel ZOZ SBP o nadsyłanie biogramów osób zmarłych, zasłużonych dla upowszechniania książki polskiej, z różnych typów bibliotek. Pominięto także jeszcze niektóre osoby, których nazwiska i osiągnięcia powinny się znaleźć w Suplemencie IV. Ze swej strony proponowałbym, aby w następnym tomie leksykonu ukazały się biogramy następujących osób: Anny Chylińskiej (Szczecin), Bonifacji Jaworskiej (Szczecin), Jadwigi Karpowicz (Chojna), Bronisława Konickiego (Stargard Szcz.), Jadwigi Lesiak (Świnoujście), Zofii Lewandowskiej (Świdwin), Janiny Molskiej (Gryfice), Edwarda Molskiego (Gryfice), Elżbiety Pawłowicz (Szczecin), Urszuli Barbary Szajko (Szczecin), Jana Szlegela (Szczecin), Marii Wrzesień (Szczecin).

Tekst ten kończymy informacją zaczerpniętą u źródła, że ZOZ SBP w Szczecinie zwróci się niebawem do kół SBP i pracowników bibliotek o nadsyłanie wspomnień bibliotekarzy seniorów ze swojej pracy w różnych typach bibliotek. Jeśli one okażą się interesujące, to być może znajdą się w publikacji. Wspomnienia i pamiątki wzbogacają historię dodając jej kolorytu i pokazują często te aspekty działalności, których trudno znaleźć w dokumentach urzędowych. A więc Koleżanki i Koledzy do piór i do komputerów!

Małgorzata Zychowicz
Koszalińska Biblioteka Publiczna
im. Joachima Lelewela

Przemysław Nowaczek
Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica w Szczecinie

KRONIKA

1 stycznia Pyrzycka Biblioteka Publiczna stała się wydawcą „Gazety Ziemi Pyrzyckiej”.

1–10 stycznia w Galerii Region Koszalińskiej Biblioteki Publicznej można było oglądać wystawę, której bohaterem był laureat Nagrody Nobla z dziedziny literatury Mario Vargas Llosa i jego twórczość.

3 stycznia w Bibliotece Publicznej w Marianowie, realizacją projektu „Różni a podobni – podróże międzykontynentalne przedszkolaków” rozpoczęto III edycję programu „Na dobry początek” fundacji im. Jana Kantego Steczkowskiego, Banku Gospodarstwa Krajowego. W swoją pierwszą podróż dzieci wspólnie z rodzicami wybrały się do „Krainy Czwierćlandii”.

5 stycznia w Filii nr 9 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Struga, na spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki omawiano powieść Andrzeja Stasiuka *Zima*.

5 stycznia w wypożyczalni „książek mówionych” Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyło się spotkanie ze studentem Wydziału Wzornictwa Politechniki Koszalińskiej Michałem Dorofiejczukiem nt. Barier architektonicznych, z którymi spotykają się w Koszalinie osoby niewidome i niedowidzące.

5 i 7 stycznia odbyło się przekazanie ok. 9 tys. woluminów ze zlikwidowanej biblioteki Jednostki Wojskowej w Szczecinie do Gminnej Biblioteki Publicznej w Bielicach.

5–26 stycznia w Sali Pod Piramidą w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa malarstwa „Szyrin Szach II”, której współorganizatorem było Stowarzyszenie Romów w Pyrzycach „Patra”. Podczas wernisażu wystąpił cygański zespół wokalny-taneczny, była też okazja do spróbowania specjałów kuchni cygańskiej.

5–27 stycznia w Sali Kolumnowej Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa malarstwa Jolanty Szczygiał do poezji Aleksandry Petruszewicz „Wierszem malowane”.

9 stycznia Miejska Biblioteka Publiczna w Międzyzdrojach włączyła się do zbiórki pieniędzy na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, organizując kiermasz książek w Międzynarodowym Domu Kultury.

9 stycznia Miejska Biblioteka Publiczna w Świnoujściu wsparła XVIII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Dzieci, młodzież i dorosłych bawili artyści z Narodowego Cyrku Holandii.

Kiermasz książek w Międzyzdrojach

11 stycznia miało miejsce uroczyste otwarcie Filii Biblioteki Publicznej w Złocięcu. Filia nr 1 została przeniesiona po remoncie do nowego lokalu znajdującego się na Osiedlu Czaplineckim. Uroczystość otwarcia uświetnili swoją obecnością dyrektor Książnicy Pomorskiej Lucjan Bąbolewski, instruktor działu metodycznego Książnicy Monika Kwaśniak, burmistrz Złocięca Waldemar Włodarczyk, przewodnicząca Rady Miejskiej Urszula Ptak, dyrektor Złocienieckiego Ośrodka Kultury Romana Kowalewicz oraz dyrektorzy i przedstawiciele placówek oświatowych w Złocięcu.

12 stycznia w Bibliotece Publicznej w Złocięcu na spotkaniu ze Związkiem Emerytów i Rencistów odbył się pokaz multimedialny dotyczący życia i twórczości Agnieszki Osieckiej.

12 stycznia w kołobrzesckim Hotelu Leda SPA odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone twórczości Mario Vargasa Llosy.

12 stycznia w Gminnej Bibliotece Publicznej w Domasławicach dzieci na kółku plastycznym wykonywały z tektury i rolek po papierze praktyczne przyborki na materiały biurowe.

12 stycznia–14 lutego w Galerii Region Koszalińskiej Biblioteki Publicznej można było oglądać wystawę poświęconą życiu i twórczości Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w 90 rocznicę urodzin poety.

13 stycznia–11 lutego w holu przy Wypożyczalni i Czytelnii Muzycznej Książnicy Pomorskiej eksponowana była polsko-niemiecka wystawa „Niemieccy muzycy i krytycy muzyczni o Chopinie”, przygotowana przez Książnicę Pomorską z okazji Roku Chopinowskiego dla Landesbibliothek Mecklenburg-Vorpommern w Schwerinie. Oprócz cytatów współczesnych Chopinowi niemieckich twórców kultury na wystawie zaprezentowane były liczne ilustracje miejsc związanych z biografią kompozytora,

Dyskusyjny Klub Książki w kołobrzesckim hotelu

Podróżnik, Romuald Koperski na spotkaniu w Kaliszu Pomorskim

fotografie archiwalnych wydań nutowych oraz dzieł plastycznych i muzycznych inspirowanych osobą i twórczością Fryderyka Chopina.

14 stycznia w Filii nr 3 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Młyńskiej, członkowie

młodzieżowego Dyskusyjnego Klubu Książki omawiali powieść Krystyny Siesickiej *Zatrzymaj echo*.

17 stycznia w Bibliotece Publicznej w Kaliszu Pomorskim odbyło się spotkanie autorskie z Romualdem Koperskim, dziennikarzem, podróżni-

Kurs komputerowy dla seniorów w Polanowie

kiem, autorem publikacji *Pojedynek z Syberią* oraz *Przez Syberię na gapę*.

18 stycznia w Bibliotece Publicznej w Złocieńcu miało miejsce spotkanie autorskie z Regionalną poetką, Stanisławą Żak. Uczestnicy spotkania wysłuchali wierszy autorki tomiku *Nagrabiłam sobie* recytowanych przez uczennice Gimnazjum nr 1 w Złocieńcu.

18 stycznia w Bibliotece Publicznej w Kaliszu Pomorskim odbyło się spotkanie z Reinhardem Kemmetherem, niemieckim dziennikarzem, reporterem, podróżnikiem i fotografem i redaktorem Bogumiłem Kurylczykiem. Realizują oni międzynarodowy projekt, w którego wyniku ma powstać książka, obrazująca słowami i fotografiami przemiany zachodzące obecnie na Pomorzu.

19 stycznia na cotygodniowym spotkaniu czytelników „Książki Mówionej” Koszalińskiej Biblioteki Publicznej gościła dr Lidia Dzienisiewicz, trener rozwoju osobistego i zawodowego, mediator, która przedstawiła metodę komunikacji „porozumienie bez przemocy”.

20 stycznia w Filii nr 8 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Andersa, na spotkaniu Dys-

kusyjnego Klubu Książki omawiano powieść Dawida Bieńkowskiego *Biało-czerwony*.

20 stycznia w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Polanowie rozpoczął się kurs obsługi komputera dla seniorów, oparty o materiał e-Centrow Kształcenia funkcjonujących w filiach bibliotecznych w gminie Polanów.

20 stycznia w Filii nr 6 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyło się spotkanie z przedszkolakami z klasy „O” ph. „Książka ciekawa – dobra zabawa”.

20 stycznia–26 lutego w Holu przy Informatorium w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa przedstawiająca sylwetkę jednego z najwybitniejszych polskich aktorów teatralnych i filmowych, Krzysztofa Kolbergera (1950 – 2011).

21 stycznia w Bibliotece Publicznej w Marianowie odbyły się pierwsze zajęcia z cyklu „Internetowe podróże z Myszką Klik”, na których seniorzy, razem ze swoimi wnukami uczą się obsługi komputera.

22 stycznia filia biblioteczna w Sitnie Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Myśliborzu

Pokazy tańca towarzyskiego dla babć i dziadków z okazji ich święta

gościła Babcię i Dziadków z okazji ich święta. W miłej atmosferze goście obejrzeni pokazy tańca towarzyskiego w wykonaniu zespołu z klubu tańca „Ester”, występ kabaretu „Bym” i zespołu muzycznego „Czerwone korale” działających przy Myśliborskim Ośrodku Kultury.

25 stycznia w filii nr 11 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie czytelnicze dla dzieci. Zaproszonym gościom czas w bibliotece umiliło czytanie książki Zofii Staneckiej i Marianny Oklejak pt.: *Basia i Dziadkowie*.

25 stycznia w ramach kampanii „Cała Polska czyta dzieciom” bibliotekarze Białogardzkiej Biblioteki Publicznej odwiedzili Szkołę Podstawową nr 3 w Białogardzie. Dyrektor Dariusz Florek przeczytał najmłodszym bajkę *Mama Mu na sankach* a Anna Nowak z Czytelni dla dzieci zadała dzieciom kilka zgadywanek z książki *Kraina Zagadek*.

26 stycznia w ramach akcji „Pomóżmy bezdomnym psom z przytuliska w Białuniu” organizowanej przez Miejską i Powiatową Bibliotekę w Goleniowie, wizytę w bibliotece złożyła grupa trzylatków „Żabki” z przedszkola Publicznego nr 4 w Goleniowie. Dzieci wraz z opiekunką przyniosły 19 kg karmy, 3 koce i koldrę.

26 stycznia Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Goleniowie zaprosiła dziennikarzy „Kurier Szczeciński” na spotkanie z adeptami zawodu dziennikarza. Udział w spotkaniu wzięły zespoły redakcyjne szkolnych gazetek z dwóch goleniowskich gimnazjów.

26 stycznia z okazji 255 rocznicy urodzin Wolfganga Amadeusza Mozarta, spotkanie w wypożyczalni „książek mówionych” Koszalińskiej Biblioteki Publicznej było poświęcone genialnemu kompozytorowi. Oprócz biografii, czytelnicy mogli wysłuchać paru fragmentów kompozycji jubilata oraz obejrzeć fragment filmu Miłocha Formana „Amadeusz”.

26 stycznia w Filii nr 4 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyło się spotkanie z przedszkolakami ph. „Karnawał w Polsce i na świecie”.

26 stycznia – 11 marca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach czynna była wystawa malarstwa Marii Magdaleny Proskurowskiej.

27 stycznia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach odbyło się pierwsze w 2011 roku spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych. Tematem przewodnim spotkania były polskie nowości wydawnicze.

Magdalena Proskurowska ze swoimi pracami

27 stycznia Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Myśliborzu gościła wychowanków Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Myśliborzu na spotkaniu czytelniczym „W mroźnej krainie Pani Zimy”.

27 stycznia w Czytelni dla Dzieci Biblioteki Publicznej w Gryfinie odbyło się spotkanie uczniów klas drugich Gimnazjów Nr 1 i 2 w Gryfinie z jedną z najpopularniejszych obecnie polskich pisarek dla młodzieży, Ewą Nowak.

28 stycznia w Sali Kolumnowej w Książnicy Pomorskiej odbył kolejny wykład z cyklu Academia Buddhica zatytułowany „Ajurweda: starożytna wiedza medyczna”, który poprowadził dr Lokesh Kumar Raturi, lekarz ajurwedy w Bangalore w Indiach. Dr Lokesh jest specjalistą ajurwedy, o wieloletnim doświadczeniu w swojej pracy z pacjentami. Prowadzi własną klinikę Panchakarmy w Himalajach, szkoli lekarzy ajurwedy oraz udziela konsultacji zarówno w Indiach, jak i w Europie.

28 stycznia–24 marca przy wejściu do Wypożyczalni Główniej w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa najciekawszych zbiorów z Kolekcji Dalekowschodniej Książnicy „Mandala jako symbol Wszechświata”. Zaprezentowano grafiki, książki, zwoje, ulotki, komiksy i fotografie dotyczące mandali w aspekcie duchowym i artystycznym.

29 stycznia w Filii Miejskiej Biblioteki Publicznej w Choszczynie w Kolkach odbył się Bał Przebierańców, w którym uczestniczyło ponad 100 dzieci.

1 lutego w sali wystawowej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Nowogardzie odbył się wernisaż nowogardzkiej artystki, Katarzyny Mościńskiej.

1 lutego w Bibliotece Publicznej w Złocięcu odbył się „Wieczór kołęd i piosenek bożonarodzeniowych” w wykonaniu wokalistek Złocienickiego Ośrodka Kultury.

1–28 lutego w holu przy Czytelni Główniej Książnicy Pomorskiej w ramach Galerii Jednego

Dyskutantki z Międzyzdrojów

Obrazu Książnicy Pomorskiej prezentowany był obraz Marceliny Rydelek „001”.

2 lutego w Oddziale Dziecięcym Miejskiej Biblioteki Publicznej w Nowogardzie odbył się „Poranek malucha z książką”.

2 lutego rozpoczął działalność punkt biblioteczny Miejskiej Biblioteki Publicznej w Międzyzdrojach, znajdujący się w Szkole Podstawowej Nr 2 w Wapnicy.

2 lutego w Filii nr 9 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Struga, na spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki omawiano powieść Anity Nair *Przedział dla pań*.

2 lutego w Bibliotece Publicznej w Złocieńcu odbyło się spotkanie ze Związkiem Emerytów i Rencistów. Uczestnicy wysłuchali wierszy Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i własnoręcznie wykonali drobne upominki walentynkowe.

2 i 3 lutego w filiach bibliotecznych w Żydowie i Naclawiu Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy

Spotkanie z Ewą Nowak w Gryfinie

Przebierańcy w Filii Miejskiej Biblioteki Publicznej w Choszcznie w Kołkach

Wernisaż Katarzyny Mościńskiej w Nowogardzie

„Poranek malucha z książką”

w Polanowie odbyło się widowisko teatralne pt. „Niedźwiedź – strażnik lasu” przygotowane przez aktorów Studia Rozrywkowo – Teatralnego „DUET” z Krakowa. W przedstawieniu wzięło udział łącznie około 120 dzieci od grupy przedszkolnej do klasy szóstej.

3 lutego Miejska Biblioteka Publiczna w Sławnie gościła Studio rozrywkowo-teatralne DUET z Krakowa, które zaprezentowało bajkę „Koziołek Pacanolek”. Całość spotkania uświetnił występ uczniów sławieńskiej szkoły muzycznej Zofii Zylewskiej (flet poprzeczny) i Mariusza Kryściaka (akordeon).

3 lutego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowogardzie w ramach cyklu spotkań „Z książką przez kontynenty” odbyła się lekcja biblioteczna „Wycieczka noworoczna w kraje Azji”, przygotowana na podstawie scenariuszy Fundacji Edukacji Międzykulturowej w Warszawie.

3 lutego w Czytelnicy Pomorzoznawczej Książnicy Pomorskiej odbyła się promocja książek *Dąbie – Prawobrzeże Wielkiego Szczecina* dr Alicji Biranowskiej-Kurtz i Michała Rembasa oraz *Altdamm – Dąbie na starych pocztówkach* dr Alicji Biranowskiej-Kurtz.

3 lutego w „Kąciku Malucha” w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Myśliborzu najmłodszy czytelnicy wzięli udział w zimowych zabawach.

4–27 lutego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sławnie odbywał się cykl imprez „Na bezludnej wyspie z Robinsonem Kruzoem”, poświęcony książce Daniela Defoe *Robinson Kruzoem*.

5 lutego w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Kaliszu Pomorskim miało miejsce otwarcie wystawy „Zaczęło się w Sarajewie. I Wojna Światowa”. Wernisażowi towarzyszyły wykłady o roli Polaków i Serbów w działaniach wojennych

Przedstawienie dla dzieci w Żydowie

Lekcja biblioteczna „Zwyczaje noworoczne w krajach Azji”

„Kącik Malucha” w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Myśliborzu

w czasie I i II wojny światowej – wygłoszone przez Radowana Protica i Andrzeja Szutowicza – oraz prezentacje mundurów 12. Pułku Ułanów Podolskich z lat 1918-1920, 1936, spadochroniarza wojsk brytyjskich z czasów II wojny światowej, mundurów Księstwa Warszawskiego oraz chińskich mundurów bojowych i mundurów środkowej Azji.

8 lutego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowogardzie odbyło się spotkanie dla seniorów „Spotkajmy się w Bibliotece”.

9 lutego w Bibliotece Publicznej w Złocieńcu odbyło się spotkanie organizacyjne projektu „Teatr trzech generacji”.

9 lutego w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbyło się spotkanie z bibliotekarzami i władzami starostwa powiatowego podsumowujące osiągnięcia bibliotek publicznych powiatu koszalińskiego. Starosta, burmistrzowie i wójtowie gmin

powiatu otrzymali dokument pt. „Działalność bibliotek publicznych powiatu koszalińskiego w 2010 r.” przygotowany przez instruktora Koszalińskiej Biblioteki Publicznej.

10 lutego w Filii nr 3 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Młyńskiej, członkowie młodzieżowego Dyskusyjnego Klubu Książki omawiali powieść Igi Karst *Magenta*.

11 lutego–2 marca w Sali Pod Piramidą w Książnicy Pomorskiej czynna była czwarta wystawa z cyklu „Lekarze fotografują przyrodę”.

12 lutego w Bibliotece Publicznej w Karnicach odbyło się uroczyste pasowanie na czytelnika najmłodszych uczniów szkoły podstawowej w Karnicach. W ramach spotkania, które było również zwiastunem ogólnopolskiej akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, Przewodniczący Rady Gminy Karnice Andrzej Przeździek przeczytał uczniom wiersze Jana Brzechwy.

W ramach cyklu imprez „Na bezludnej wyspie z Robinsonem Kruzoem”

12 lutego w filii w Jeżyczkach Gminnej Biblioteki Publicznej w Domasławicach odbyło się spotkanie z okazji Dnia Kobiet z inscenizacją tematyczną przygotowaną przez dzieci.

14 lutego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gryficach odbyło się spotkanie podsumowujące działania biblioteki w ramach współpracy z ogólnopolską kampanią społeczną „Cała Polska czyta dzieciom”. Wśród gości nie zabrakło Burmistrza Gryfic – Andrzeja Szczygła, Sekretarza Gminy Gryfice – Wandy Piwoni, nauczycieli ze Szkoły Podstawowej Nr 3 i Nr 4 w Gryficach i przedstawicieli mediów: Radia Plus Gryfice i Gazety Gryfickiej.

14 lutego w Sali im. Zbigniewa Herberta w Książnicy Pomorskiej odbyło się spotkanie informacyjne dla przedstawicieli bibliotek zainteresowanych II rundą Programu Rozwoju Bibliotek.

14 lutego w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Bobolicach odbyła się „Romantyczna Noc w Bibliotece”. Między godziną 19:00 a 8:00 rano biblioteka stała się miejscem niezwykłym. Młodzi czytelnicy mieli okazję poznać historię

święta zakochanych, stworzyli też własnoręcznie walentynki. Wzięli udział w miłosnych kalamburach, karaoke, pokazie mody zakochanych, romantycznym seansie filmowym i wspólnie przygotowali kolację.

14 lutego w Sali Kolumnowej w Książnicy Pomorskiej odbyło się spotkanie walentynkowe z cyklu „Miłość w życiu sławnych osób”, którego bohaterem był Stefan Żeromski.

14–18 lutego Biblioteka Publiczna w Kaliszu Pomorskim realizowała projekt „Pałacowe duszki” – cykl spotkań dla młodych czytelników zakończony nocnym zwiedzaniem lochów biblioteki. W komnatach podziemi grała muzyka, a wszystkich witał książę Drakula. W roli Drakuli wystąpił Oskar Winiarski, który odczytał także fragment tolkienowskiej powieści *Hobbit czyli tam i z powrotem*.

14–25 lutego w ośmiu filiach bibliotecznych Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbywały się całodzienne zajęcia dla dzieci. Czytelnicy uczestniczyli w różnorodnych zajęciach z pedagogiki zabawy, arteterapii, dramy i in.

14–25 lutego Miejska i Powiatowa Biblioteki Publiczna w Drawsku Pomorskim zorganizowała w swej siedzibie i filiach bibliotecznych w Gudowie, Rydzewie, Suliszewie i Łabędziach szereg zajęć dla dzieci i młodzieży: zgadywanki, zabawy ruchowe, zajęcia plastyczne, konkursy literackie, karaoke, turniej gier planszowych, tenisa stołowego, warcabów, kalambury, quizy, itp.

14–25 lutego w Filii nr 1 Biblioteki Publicznej w Złocińcu trwały ferie zimowe. W ich programie znalazły się: zajęcia czytelnicze, rozrywki, pokazy multimedialne, pogadanki na temat „Moja ulubiona książka”, „Złocieniec moje miasto” oraz zajęcia plastyczne.

14–25 lutego w Oddziale Dziecięcym Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Dębnie odbywały się „Edukacyjne ferie z Kubusiem Puchatkiem”.

14–25 lutego w Pyrzyckiej Bibliotece Publicznej i jej filiach w Krzemlinie, Ryszewku i Żabowie trwały ferie zimowe. W ich ramach odbywały się m.in. zajęcia plastyczne, gry i zabawy literackie.

Na otwarciu wystawy w Kaliszu Pomorskim

Spotkanie dla seniorów w Nowogardzie

Podsumowanie akcji czytania dzieciom w Gryficach

„Romantyczna noc w Bibliotece”

„Ferie w bibliotece” w Myśliborzu

14 lutego w Gminnej Bibliotece Publicznej w Domasławicach odbyło się całonocne spotkanie z okazji Walentynek pod hasłem Romantycznej Nocy w Bibliotece.

14–27 lutego pod hasłem „Egzotyka głowy i języka – w świecie zwierząt i owoców egzotycznych”, w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Dębno odbywały się ferie zimowe. Codziennie bibliotekę odwiedzało ok. 30 dzieci, które uczestniczyły w edukacyjnych spotkaniach z książkami, rozwiązywaniu krzyżówek, zabawach integracyjnych, zabawach z masą solną, „Kinie u Kubusia” i wielkim balu, zamykających ferie.

14–27 lutego Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Goleniowie z okazji ferii zimowych przygotowała bogaty program zajęć, który w tym roku odbywał się pod hasłem: „W świecie bajek i baśni”. Dzieci mogły wziąć udział w quizach, konkursach oraz niezliczonych zabawach. Udostępnione zostały gry planszowe i komputerowe, a także mata taneczna i konsola Xbox 360 z sensorem Kinect. Chętni kształcili sprawności manualne i techniki plastyczne.

14–27 lutego Ferie zimowe w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bornem Sulnowie upłynęły pod hasłem „Zimowisko w bibliotece – czyli jak książki szykują się do snu”. W pierwszym tygodniu zajęć dzieci projektowały kartki walentynkowe, malowały witraże, wspólnie napisały baśń. Odbył się też pracowity dzień z krajami Europy. Drugi tydzień upłynął pod hasłem konkursów i czytania. Bohaterami tego tygodnia byli Jan Brzechwa i Hans Christian Andersen. Odbył się też Konkurs Pięknego Czytania i quiz Świat Baśni Andersena. Na zakończenie ferii odbyło się uroczyste spotkanie w Galerii MBP, gdzie dzieci pochwały się efektami swojej pracy i otrzymały nagrody i pamiątkowe dyplomy.

14–27 lutego w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Myśliborzu trwały „Ferie w bibliotece”. Spotkania obejmowały cykl różnorodnych zajęć: literackich, plastycznych, teatralnych oraz szereg zabaw integracyjnych i ruchowych.

14–27 lutego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kołobrzegu trwały „Ferie z dreszczykiem”. Były horrory filmowe i książkowe, turniej czytania opowieści z dreszczykiem, „straszne” zajęcia

„Straszne menu” na „Feriach z dreszczykiem”

„Zimowe podróże z białym niedźwiedziem”

Tomasz Trojanowski wśród dzieci z gminy Manowo

zręcznościowe, rebusy i zabawy literackie „Wiersze, że aż strach” oraz inscenizacja wiersza Dototy Gellner „Strachy”. Zwieńczeniem dwutygodniowych spotkań w bibliotece był „Bal u Draculi”.

14–27 lutego w Bibliotece im. M. Skłodowskiej – Curie w Policach trwały ferie zimowe. W oddziale dla Dzieci ferie przebiegały pod hasłem: „Podróż do Krainy Królowej Śniegu”. Uczestnicy codziennie poznawali losy bohaterów książki H. Ch. Andersena, uczestniczyli w zajęciach plastycznych, zabawach ruchowych i quizach a na koniec wzięli udział w uroczystym balu na Zamku Królowej Śniegu. W Filii nr 6 ferie przebiegały pod hasłem „Zimowe Podróże z Białym Niedźwiedziem”. Oprócz wspólnego czytania i zabaw teatralnych, dzieci mogły także pochwalić się swoim głosem podczas karaoke. Śpiewać mogły także przy „ognisku” – do Filii przybyła rozśpiewana grupa harcerzy ze Szczepu Ognia. Ferie zakończyły się balem przebierańców.

14 lutego – 5 marca w Sali Kolumnowej w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa malarstwa

„Norddeutsche Realisten”, czyli „Północnoniemieccy Realści” – to grupa artystów malarzy, która współpracuje ze sobą już ponad 20 lat. Spotykają się cyklicznie, by popracować razem nad wspólnymi projektami, głównie podczas plenerów malarskich w bezpośrednim otoczeniu przyrody, która jest najczęstszym tematem ich obrazów. Swoje obrazy zaprezentowali: Lars Möller, Frank Suplie, Nikolaus Störtenbecker. Tematem obrazów było polskie wybrzeże Bałtyku w okolicach Łeby.

15 lutego w filii w Rosnowie Biblioteki Publicznej Gminy Manowo odbyło się spotkanie autorskie z Tomaszem Trojanowskim, autorem książek dla dzieci i młodzieży.

16 lutego Biblioteka Publiczna Gminy Mielno rozpoczęła cykl spotkań „Ludzie z pasją są wśród nas”. Pani Irena Peszkin zaprezentowała swoje wiersze a Pani Jolanta Szejgiec obrazy, tworzone techniką haftu gobelinowego.

16 lutego w Bibliotece Publicznej w Złocieńcu odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone powieści J. M. Coetzee *Chłopięce lata*.

Cykl spotkań „Ludzie z pasją są wśród nas”

16 lutego w ramach integracji uczestników ferii z różnych bibliotek, w budynku głównym Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyło się spotkanie autorskie z Tomaszem Trojanowskim, znanym pisarzem książek dla dzieci i młodzieży.

17 lutego w Bibliotece Publicznej Gminy Manowo z okazji Dnia Kota zorganizowano zajęcia z przedszkolakami z Wiejskiego Ogniska Przedszkolnego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Motylki” w Manowie.

17 lutego w Światowym Dniu Kota, w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbył się wernisaż wystawy „Nasz przyjaciel kot” będącej pokłosiem konkursu fotograficzno-plastycznego zorganizowanego przez Tygodnik Miasto i KBP. W czasie imprezy nagrodzonym wręczono upominki.

17 lutego – 14 marca w Galerii Region Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyła się pokonkursowa wystawa fotografii i rysunków pt. „Nasz przyjaciel kot”.

18 lutego w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Dębnie otwarto wystawę witraży autorstwa Eugeniusza Bohuna.

19 lutego w Oddziale dla dzieci Miejskiej Biblioteki Publicznej w Choszczynie odbył się bal karnawałowy.

20 lutego w Filii nr 8 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Andersa, na spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki omawiano powieść Tomasza Mirkowicza *Lekcja geografii*.

21 lutego w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Kalisz Pomorski zakończyła się druga edycja „Kursu komputerowego dla seniorów”.

21 lutego w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Goleniowie odbyło się spotkanie dla dzieci z policjantkami z Komendy Powiatowej w Goleniowie.

21 lutego z okazji Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego, już po raz trzeci, Miejska Biblio-

Karnawałowa zabawa w Choszcznie

teka Publiczna w Gryficach oraz Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich – Koło nr 6 w Gryficach zorganizowało Biblioteczne Dyktando z Języka Polskiego. Dyktando przeprowadzone zostało w trzech grupach wiekowych.

21 lutego–5 marca w Wypożyczalni Główniej w Książnicy Pomorskiej czynny był Kiermasz „Książka za złotówkę”.

22 lutego Gminna Biblioteka Publiczna w Domaśławicach, z okazji Dnia Matki, ogłosiła konkurs fotograficzny dla dzieci i młodzieży „Matka w obiektywie”.

23 lutego Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Pelczycach wspólnie z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury zorganizowała dla najmłodszych czytelników bal karnawałowy.

23 lutego Izba Tradycji Regionalnej Białogardzkiej Biblioteki Publicznej gościła dzieci z Młodzieżowego Domu Kultury. Specjalnie dla nich została przygotowana prezentacja multimedialna z archiwalnymi fotografiami i widokówkami z Białogardem.

23 lutego w ramach ferii w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Dziwnowie odbyła się Dziecięca Sesja Rady Miejskiej. Plan sesji, która była Projektem Edukacyjnym Burmistrza Dziwnowa, Przewodniczącej Rady Miejskiej i pracowników został przygotowany przez pracowników biblioteki. Podczas Dziecięcej Sesji byli obecni dyrektorzy jednostek organizacyjnych, radni V i VI kadencji, urzędnicy, rodzice, ksiądz kapelan, dziennikarze oraz wszyscy pracownicy biblioteki.

23 lutego w wypożyczalni „książek mówionych” Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyło się spotkanie z dr. Leszkiem Laskowskim, autorem przewodnika *Pomniki Koszalina*.

23 i 24 lutego w ramach Ferii w bibliotece odbyły się bale karnawałowe dla wszystkich uczestników zajęć w filiach Koszalińskiej Biblioteki Publicznej.

24 lutego–18 marca w Holu przy Czytelnicy Główniej w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa fotografii Marcina Zaborowskiego „Tybet”, będąca efektem projektu „Wyprawa Tybet

Kurs dla seniorów w Kaliszu Pomorskim

Dyktando w Gryficach

Bal w Pelczycach

2010", powstałego dzięki współpracy podróżnika z Książnicą Pomorską i „The Buddhist Book Project Poland”. Całość wspierały serwis internetowy www.nationalgeographic.pl oraz Polskie Radio Szczecin, które dały możliwość śledzenia losów wyprawy oraz słuchania relacji z podróży. Wyprawa zakończyła się audiencją u najważniejszego uchodźcy z Tybetu, J.Ś. XIV Dalajlamy.

26 lutego Oddział dla Dzieci Miejskiej Biblioteki Publicznej w Choszczynie zainaugurował cykl spotkań dla maluchów i ich rodziców pod hasłem „Sobota z Bajką”. Na każdym spotkaniu inny rodzic czytał dzieciom wybrane bajki i baśnie, następnie odbywały się wspólne gry i zabawy z wykorzystaniem chusty terapeutycznej, a podsumowaniem był słodki poczęstunek.

28 lutego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bornem Sulinowie odbyła się, zwińczająca tegoroczne ferie zimowe w bibliotece, „Noc w Bibliotece”. Same ferie upłynęły pod hasłem „Zimowisko w bibliotece – czyli jak książki szykują się do snu”. W pierwszym tygodniu zajęć dzieci pracowały twórczo: projektowały kartki walentynkowe, malowały witraże, wspólnie napisały baśń. Drugi tydzień obfitował w konkursy

i czytanie, jego bohaterami byli Jan Brzechwa i Hans Christian Andersen. Odbył się Konkurs Pięknego Czytania i quiz Świat Baśni Anderse-na. Na zakończenie ferii odbyło się uroczyste spotkanie w Galerii MBP, gdzie dzieci pochwaliły się efektami swojej pracy. Wszyscy otrzymali również nagrody i pamiątkowe dyplomy.

1 marca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gryficach ogłoszono wyniki III Bibliotecznego Dyktanda z Języka Polskiego. Komisja konkursowa wręczyła nagrody laureatom w 5 kategoriach wiekowych.

1 marca w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Drawsku Pomorskim odbyły się warsztaty dla bibliotekarzy powiatu drawskiego „Opis bibliograficzny artykułów w formacie MARC 21”. Zajęcia prowadziła pani Małgorzata Bartosik, instruktor Książnicy Pomorskiej w Szczecinie.

1 marca w Wypożyczalni Główniej Biblioteki im. Marii Skłodowskiej-Curie w Policach otwarto wystawę malarstwa Bożeny Surmacz.

1–3 marca w Czytelni dla Dorosłych Miejskiej Biblioteki Publicznej w Choszczynie odbyły się

„Sobota z Bajką” w Choszczynie

tematyczne spotkania z cyklu „Pomyszkuj w bibliotece”: „Poradnia zdrowia” – spotkanie mające na celu zapoznanie seniorów z podstawowymi zasadami obsługi komputera oraz zasobami Internetu na temat zdrowia, „Koncert życzeń” – integracyjne spotkanie polegające na wyszukaniu i wspólnym wysłuchaniu ulubionych piosenek w serwisie YouTube i „Rozmowa?” – spotkanie polegające na pokazaniu seniorom łatwego i bezpłatnego narzędzia, jakim jest komunikator internetowy.

1 marca–10 kwietnia w Szkole Podstawowej nr 10 w Szczecinie trwał konkurs prac plastycznych inspirowanych lekturą Czesława Centkiewicza pt. *Anaruk, chłopiec z Grenlandii*. Nagrodą dla wyłonionych laureatów była ekspozycja powstałych „wiosek przestrzennych” w filii bibliotecnej nr 12 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie.

1 marca–30 czerwca w Sali im. Zbigniewa Herberta czynna była wystawa „Czesław Miłosz. Między Wschodem a Zachodem”. Wystawa rozpoczęła doroczny Tydzień Kresowy i jednocześnie zainaugurowała obchody Roku Miłosza w Książnicy Pomorskiej.

2 marca w Bibliotece Publicznej w Złocięcu odbyło się spotkanie ze Związkiem Emerytów

i Rencistów. Tematem spotkania była prezentacja multimedialna pt. „Sławne Kobiety”.

2 marca w Filii nr 9 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Struga, na spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki omawiano powieść Dawida Bieńkowskiego *Biało-czerwony*.

2 marca w Filii nr 6 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyło się spotkanie ph. „Przygoda ze Świerszczykiem” zorganizowane dla dzieci ze świetlicy Szkoły Podstawowej nr 18 w Koszalinie.

2 marca w Sali pod Piramidą w Książnicy Pomorskiej odbył się panel dyskusyjny w 30. rocznicę pierwszego wydania pisma „Jedność”, tygodnika NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego. Spotkanie poprowadził dziennikarz TVP Szczecin, Dariusz Baranik. W panelu uczestniczyli Leszek Dłouchy (pomysłodawca i redaktor naczelny „Jedności”), Tomasz Zieliński (jedyne zawodowy dziennikarz pracujący w „Jedności”), Michał Kawecki (członek redakcji), Przemysław Fenrych (reprezentujący Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność”). Spotkanie współorganizowane było przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział Szczecin, szczecińskie koło Stowarzyszenia Wolnego Słowa, Książnicę Pomorską w Szczecinie oraz

Ferie w bibliotece w Bornem Suliniowie

Ogłoszenie wyników III Bibliotecznego Dyktanda z Języka Polskiego

Internetowe warsztaty dla seniorów w Choszczynie

Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego.

2 marca w Filii nr 4 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyło się spotkanie z przedszkolakami ph. „Przedwiośnie.”

3 marca w Filii nr 8 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Andersa, na spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki omawiano powieść Herty Muller *Lis już wtedy był myśliwym*.

3 marca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kołobrzegu odbyło się spotkanie dla seniorów w ramach ogólnoeuropejskiej kampanii „Tydzień z Internetem 2011”.

3 marca w Holu przy Czytelnicy Pomorzoznawczej w Książnicy Pomorskiej miał miejsce wernisaż wystawy „Herbaciane Pomorze” – prac Marcina Yperyta Przydatka wykonanych niecodzienną techniką – herbatą i ziołami.

3 marca w Bibliotece Publicznej w Złocięcu odbyło się spotkanie dla czytelników „Moje

hobby, moje pasje” połączone z przeglądem literatury popularnej.

3 marca członkowie Polskiego Związku Niewidomych spędzili przedpołudnie w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Myśliborzu, świętując Tłusty Czwartek.

4 marca w Bibliotece Publicznej Gminy Biesiekierz odbył się „Wieczór malowany piosenką i wierszem”. W uroczystości wzięły udział władze gminy, radni, sołtysi, panie prowadzące punkty biblioteczne oraz czytelnicy. Spotkanie rozpoczęło się niespodzianką w wykonaniu Bibliotecznego Kabaretu „BiblioStars” – przedstawieniem opartym o skecz kabaretu „Hrabi” pt. „Kobieta”. Dużym wydarzeniem był koncert Joli Tubielewicz – kandydatki do Krajowych Eliminacji Eurowizja 2010 i 2011, laureatki „Szansy na sukces”. Ponadto wystąpili Iwona Niedzielska i Marek Malita, bibliotekarki zaprezentowały wiersze Zygmunta Królaka. Podczas uroczystości można było podziwiać drewniane ozdoby wykonane techniką decoupage przez podopiecznych i opiekunów ze Środowiskowego Domu Samopomocy z Biesiekierza.

Kołobrzesci „Tydzień z Internetem 2011”

4 marca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach odbyło się uroczyste zakończenie ferii zimowych i otwarcie wystawy prac dzieci. Na swój pierwszy wernisaż dzieci, które brały udział w warsztatach plastycznych pt. „Kreatywna pracownia plastyczna w Bibliotece”, zaprosiły swoich najbliższych.

4 marca w Filii nr 9 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Struga odbyła się promocja książki Magdaleny Omilianowicz *Kalejdoskop*.

4 marca–2 kwietnia w Holu przy Czytelni Głównej w Książnicy Pomorskiej w ramach Galerii Jednego Obrazu Książnicy Pomorskiej prezentowany był obraz Magdaleny Tyczki „New York”.

5 marca w Galerii Pałacowej Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Kalisz Pomorski odbył się wernisaż wystawy Polskiego Stowarzyszenia Fotograficznego Nikona pt. „Ptaki Polskie”.

8 marca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sławnie odbyło się spotkanie autorskie z Tomaszem Sikorą, słupskim pisarzem, autorem książki *Ona*.

8 marca–31 marca w Sali Kolumnowej w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa malarstwa Neli Karpińskiej i Józefa Maniurskiego „Łodzie i pejzaże”.

8–31 marca w Sali pod Piramidą w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa fotografii kobiet z różnych stron świata „Kobiety kobietom” autorstwa Krystyny Łczywek, Ewy Łczywek-Palki, Danuty Piotrowskiej, Anny Pisuli-Mandziej oraz Marzeny Wasikowskiej.

8 marca–2 kwietnia w Łączniku w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa plakatów „Wszystko dla pań” ze zbiorów Oddziału Ikonograficznego Książnicy Pomorskiej. Prezentowane plakaty pochodzą z lat 1979 – 1980, ich autorami są znani artyści m.in.: Mirosława Bernat, Janusz Wiktorowski, Sławomir Lewczuk. Wszystkie plakaty są tematycznie związane z Dniem Kobiet.

9 marca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kołobrzegu odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone powieści Aleksandry Mariny *Gra na cudzym boisku*.

Tłusty Czwartek w bibliotece w Myśliborzu

„Wieczór malowany piosenką i wierszem”

Kalisz Pomorski – wystawa „Ptaki Polskie”

9 marca w filii w Rzeplinie Gminnej Biblioteki Publicznej w Dolicach odbyło się pasowanie na czytelnika. Na uroczystość zostali zaproszeni uczniowie klasy pierwszej z wychowawcą i dyrektorem Szkoły Podstawowej w Rzeplinie, Jolantą Błaszczuk oraz uczennice z klas II i III przebrane za postacie z bajek.

9 marca w filii bibliotecznej nr 25 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie biblioteczne dla dzieci pod hasłem „Pożegnanie zimy”.

10 marca filia w Jeżyczkach Gminnej Biblioteki Publicznej w Domasławicach ogłosiła konkurs recytatorski dla dzieci i młodzieży „Mój ulubiony wiersz”.

10 marca filia dziecięca nr 3 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie zorganizowała spotkanie czytelnicze z grupą przedszkolaków z Przedszkola Publicznego nr 61. Dzieci wraz z Kuklikiem, bohaterem książki Heleny Bechlery pt. „Wiosenna wędrówka”, powitały wiosnę.

11 marca ubiegłoroczna „Noc w Bibliotece” zorganizowana przez Koszalińską Bibliotekę Publiczną otrzymała nagrodę kapituły w kategorii Wydarzenie Kulturalne Roku 2010 w Koszalinie.

11 marca w Filii nr 3 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Młyńskiej, członkowie młodzieżowego Dyskusyjnego Klubu Książki omawiali powieść Krystyny Siesickiej *Jezioro osobliwości*.

14 marca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach odbyło się spotkanie autorskie z Katarzyną Enerlich.

14 marca w Galerii Region Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyła się inauguracja wystawy „Przeciwdziałaj dyskryminacji – to nie jest trudne”. Podsumowano też wyniki konkursu na plakat promujący „Żywą Bibliotekę”. Obie wystawy można było oglądać do 30 marca.

14 marca w sali konferencyjnej Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyła się projekcja filmów o tematyce antydyskryminacyjnej „Daleko od nieba”, „Fanatyk”.

14–17 marca w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej zrealizowano projekt „Żywa Biblioteka”.

15 marca w Sali Widowiskowej Złocienieckiego Ośrodka Kultury miały miejsce organizowane przez Bibliotekę Publiczną powiatowe eliminacje do Małego Konkursu Recytatorskiego

Dyskusja o *Grze na cudzym boisku*

oraz 56 Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego.

15 marca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach gościła Ewa Chotomska, autorka takich książek jak *Pamiętnik Felka Parerasy* czy *Kuchenny alfabet*, założycielka dziecięcego zespołu Fasolki i autorka wielu dziecięcych hitów muzycznych. Na spotkanie z legendarną Ciotką Kłotką z „Tik-Taka” zostały zaproszone klasy I-III ze Szkoły Podstawowej z Wapnicy i klasy II-III ze Szkoły Podstawowej w Międzyzdrojach.

15 marca w sali konferencyjnej Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyło się spotkanie autorskie z czarnoskórym pisarzem lykiem Nnaka, promujące jego książkę *Black Factor*.

15–16 marca w sali klubowej Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyły się warsztaty antydyskryminacyjne prowadzone przez trenerkę Annę Urbańczyk.

15–18 marca w Gminnej Bibliotece Publicznej w Bielicach odbyły się lekcje biblioteczne dla klas I-III Szkoły Podstawowej w Bielicach, których tematem była twórczość dla dzieci Marii Konopnickiej.

15, 22 i 29 marca w filii bibliotecznej nr 30 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyły się lekcje biblioteczne pt. „Afrykańska przygoda”. Na spotkania zostały zaproszone dzieci sześciu i siedmioletnie z zerówek SP nr 55.

16 marca w sali konferencyjnej Koszalińskiej Biblioteki Publicznej dr Monika Kaczmarek-Słowińska z Politechniki Koszalińskiej wygłosiła dla uczniów liceów koszalińskich wykład nt. praw człowieka. Później odbyła się projekcja filmów dokumentalnych o tematyce antydyskryminacyjnej „Niebieskoocy”, „Delikatnie nas zabijają”, „Maska twardziela”.

16 marca w Bibliotece Publicznej w Złocięncu odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone książce Andrew Tarnowskiego *Ostatni Mazur*.

16 marca w Sali Kolumnowej w Książnicy Pomorskiej odbyła się promocja książki poetyckiej „Kolędy puszczyka” Zbigniewa Smoczka, która ukazała się w 2011 roku w Wydawnictwie Książnicy Pomorskiej.

16 marca w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Goleniowie rozpoczął się cykl

„Kącik Malucha” w Myśliborzu

cotygodniowych warsztatów komputerowych „Internet dla Seniora”.

16–18 marca w Sali Kolumnowej w Książnicy Pomorskiej trwała konferencja naukowa „Czesław Miłosz i rewolucja”, współorganizowana przez Uniwersytet Szczeciński i Książnicę Pomorską. Konferencji towarzyszyły warsztaty w VI Liceum Ogólnokształcącym w Szczecinie „Miłosz live. Inne czytanie poezji w szkole”. Konferencji towarzyszył wernisaż fotografii mgr Urszuli Frymus, oraz panel „Czesław Miłosz w mojej twórczości” z udziałem Ingi Iwasów, Artura Daniela Liskowackiego, Piotra Michałowskiego i Konrada Wojtyły.

17 marca w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Myśliborzu dzieci z „Kącika Malucha” świętowały rozpoczęcie wiosny.

17 marca Koszalińska Biblioteka Publiczna stała się wypożyczalnią „Żywych Książek”. W ramach wypożyczeń można było porozmawiać z ludźmi należącymi do grup dyskryminowanych. Wśród

12 „Żywych Książek” byli: ateistka, były pensionariusz zakładu karnego, feministka, gej, lesbijka, osoba niepełnosprawna, osoba ciemnoskóra, osoba niesłysząca, Żyd, osoba starsza, Ukraińiec, wegetarianin. Czytelnicy „Żywych Książek” wzięli udział w konkursie na najlepszy wywiad przeprowadzony z „Lekturami”.

18 marca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Dziwnowie odbyło się spotkanie poetyckie połączone z dyskusją „Herbatka z cukrem i Noblem”, poświęcone postaci Czesława Miłosza. Spotkaniu towarzyszyła wystawa fotografii Czesława Miłosza.

18 marca Biblioteka Publiczna w Kozielicach pod patronem Wiejskiego Domu kultury w Kozielicach ogłosiła Konkurs plastyczny „Mój ulubiony bohater bajkowy”.

18 marca w filii bibliotecznej nr 3 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie wychowankowie z Ogniska Przedszkolnego na osiedlu Majowym wraz z krecikiem powitali wiosnę. Dzieci poko-

Dzień Poezji z choszczeńskimi twórcami

lorowały wiosenne kolorowanki i przeczytały wspólnie książeczki związane z długo oczekiwaną porą roku.

18 marca w Sali pod Piramidą w Książnicy Pomorskiej odbyła się debata z udziałem prof. Władysława Stępnia, członka Polsko-Rosyjskiej Komisji ds. Trudnych i prof. Kazimierza Kozłowskiego z Uniwersytetu Szczecińskiego na temat: „Czy nastąpił przełom w stosunkach polsko-rosyjskich? Czy można dogadać się z Rosją?”. Spotkanie zostało zorganizowane przez Książnicę Pomorską i Centrum Dialogu Przełomy.

19 marca w restauracji „Magnolia” w Bornem Sulinowie odbył się Turniej Brydża, współorganizowany przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Bornem Sulinowie.

21 marca w Sali im. Zbigniewa Herberta w Książnicy Pomorskiej odbyły się IX Wagary z poezją, które w tym roku przebiegały pod hasłem „Aż, Miło...sz”, wpisując się w obchody Roku Czesława Miłosza. Gośćmi specjalnymi IX Wagarów z poezją byli znany dziennikarz radiowy, poeta i krytyk literacki Konrad Wojtyła, aktorka Teatru Współczesnego Beata Zygarlicka

oraz szczeciński pływak, srebrny medalista Mistrzostw Świata w Melbourne z 2007 roku Przemysław Stańczyk.

22 marca w Oddziale dla Dzieci Pyrzyckiej Biblioteki Publicznej odbył się konkurs dla młodzieży gimnazjalnej sprawdzający jej wiedzę o Regionie pyrzyckim. Udział w nim wzięło 15 osób z klas I – III.

22 marca w Czytelni dla Dorosłych Miejskiej Biblioteki Publicznej w Choszczynie z okazji Światowego Dnia Poezji odbyło się spotkanie z choszczeńskimi twórcami. O tym, że poezja nie zna żadnych granic przekonały zawody poetów, którzy przyjęli zaproszenie biblioteki. Agnieszka Szuba – polonistka, Sławomir Kokorzycki – ksiądz, Artur Szuba – dziennikarz, Sławomir Giziński – historyk.

22 marca Filia nr 5 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie zorganizowała spotkanie poświęcone tematowi narkomanii wśród młodzieży. Gościem specjalnym była policjantka z Miejskiej Komendy Policji w Szczecinie, sierżant Marzena Sobańska. Na lekcję została zaproszona młodzież z Gimnazjum Publicznego nr 9.

„Kuchnia smaków z czterech kontynentów”

22 marca w Sali im. Zbigniewa Herberta w Książnicy Pomorskiej odbyła się promocja książki Piotra Rosy *Pan pójdzie z nami*.

22 i 24 marca jak ważna jest znajomość liter, przekonali się dzieci z pierwszych klas Zespołu Szkół nr 13 podczas spotkania w filii nr 10 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie.

25 marca w Oddziale Dziecięcym Biblioteki Publicznej w Gryfinie gościła Agnieszka Frączek, autorka wierszy i opowiadań dla najmłodszych.

25 marca w Bibliotece Publicznej w Marianowie rozpoczął się cykl spotkań „Kuchnia smaków z czterech kontynentów”. Zaproszone dzieci, wspólnie z rodzicami, poznawały afrykańskie przyprawy i przepisy, na podstawie których przygotowały sałatki z kaszą kuskus, szaszłyki owocowe, banany w cieście i placuszki piluti. Uczta rozpoczęła się od koncertu muzyki afry-

kańskiej na instrumentach perkusyjnych, po którym nastąpiła degustacja wspólnie przygotowanych potraw.

25 marca z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru w salach wystawowych Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Dębno miała miejsce premiera spektaklu „Mole książkowe”.

26 marca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Choszczynie odbyło się spotkanie dla najmłodszych czytelników i ich rodziców pod hasłem „Sobota z Bajką”.

28 marca na pierwszych w tym roku warsztatach dziennikarskich zorganizowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Choszczynie spotkali się młodzi dziennikarze z Pelczyc, Choszczna i Lubiany. W zajęciach, poprowadzonych przez pracowników magistrackiego biura promocji wzięło udział ponad 40 redaktorów szkolnych gazet.

Warsztaty Dziennikarskie dla najmłodszych redaktorów

28 marca – 5 kwietnia w Holu przy Czytelnicy Naukowej w Książnicy Pomorskiej czynna była polsko-niemiecka wystawa twórczości osób niepełnosprawnych z cyklu „To jestem ja – to potrafię”, współorganizowana przez Stowarzyszenie Pomocy w Rozwoju Społecznym i Zawodowym Osób Niepełnosprawnych.

29 marca uczniowie uczestniczyli w zajęciach bajkoterapii w Oddziale Dziecięcym Biblioteki Publicznej w Gryfinie. Zajęcia z „Czerwonym Kapturkiem”, jako tematem przewodnim, poprowadził – w roli Charlesa Perraulta – Mariusz Kiełtyka.

29 marca w Filii nr 6 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyło się spotkanie z przedszkolakami z klasy „O” pt. „Bajki biedronki”.

29 marca w Sali Kolumnowej w Książnicy Pomorskiej odbyło się spotkanie z cyklu „Czy znasz swój Region?” dla niesprawnych wzrokowo czytelników, rencistów, emerytów i wszystkich zainteresowanych ze znanym miłośnikiem i znawcą historii Pomorza Zachodniego, Ryszardem Kotłą.

Od 30 marca w Galerii Region Koszalińskiej Biblioteki Publicznej można było oglądać prace dzieci nagrodzone w Powiatowym Konkursie Ilustratorskim „Plastyczne rekreacje Mikołajka”. Wystawa była prezentowana do 12 kwietnia.

31 marca w Filii nr 11 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyła się premiera przedstawienia pt. „Czarodziejskie pudło króla Bajdura” przygotowana przez uczniów z Gimnazjum nr 7 dla przedszkolaków z Przedszkola nr 15 w Koszalinie

31 marca Miejskiej Bibliotece Publicznej w Choszczynie po raz kolejny wzięła udział w programie „Dzień Przedsiębiorczości”. Uczniowie Zespołu Szkół Nr 1 im. Bolesława Krzywoustego podczas kilkogodzinnej praktyki poznawali specyfikę pracy bibliotekarza.

31 marca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki zatytułowane „Współcześni podróżnicy – o tych, którzy idą w ślady mistrza Tony Halika”.

„Dzień Przedsiębiorczości” w Choszczynie

1 kwietnia Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gryficach w Oddziale dla Dzieci święto książki obchodzili uczniowie klasy pierwszej z SP nr 3 w Gryficach.

3 kwietnia w studiu koncertowym S-1 Polskiego Radia Szczecin odbyło się, zorganizowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Szczecinie, spotkanie z Olgą Tokarczuk, promującą swoją nową książkę, *Bieguni*.

4 kwietnia w filii w Redle Biblioteki Publicznej w Połczynie Zdroju odbyło się spotkanie dla dzieci z poezją Stanisława Jachowicza z okazji 215 rocznicy urodzin poety. Ogłoszono też wyniki konkursu plastycznego „Ilustrujemy wiersze i powiastki Stanisława Jachowicza” i otwarto wystawę pokonkursową.

4 kwietnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Dziwnowie otwarto wystawę prac wykonanych przez uczestników warsztatów rysunku i malarstwa, które odbyły się w dniach 14-24

lutego w sali widowiskowej przy Przedszkolu Publicznym „Promyk Słońca” w Dziwnowie.

4 kwietnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowogardzie odbyła się debata pod hasłem „Stan wojenny – w Polsce 1981-1983”, w której udział wzięli: poseł Longin Komolowski, działacze nowogardzkiej Solidarności tamtego okresu, oraz licznie przybyli mieszkańcy miasta. W tym samym dniu, w godzinach przedpołudniowych odbyły się na ten sam temat dwa wykłady połączone z pokazami multimedialnymi dla uczniów szkół średnich. Debata i wykłady przygotował w ramach odbywanych w bibliotece praktyk studenckich Kamil Nieradka – student Instytutu Filozofii Uniwersytetu Szczecińskiego.

4 kwietnia w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kaliszu Pomorskim wystartowała trzecia edycja kursu komputerowego dla seniorów.

4 kwietnia w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Drawsku Pomorskim odbyło się

Rocznicowe spotkanie z poezją z filii w Redle

spotkanie dla uczniów LO w Drawsku z poetą, laureatem nagród literackich, redaktorem naczelnym Magazynu Związku Literatów Polskich, Miłoszem Kamil Manasterskim.

4 kwietnia w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Kalisz Pomorski wykład o poezji współczesnej wygłosił Miłosz Kamil Manasterski, laureat nagród literackich, redaktor naczelny Magazynu Związku Literatów Polskich.

4–30 kwietnia w Łączniku w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa plakatów „Od Szczecińskiego Przeglądu Teatralnego do Kontrapunktu”, prezentująca wybór plakatów różnych autorów z lat 1969, 1972, 1973, 1975, 2007. Plakaty pochodzą z kolekcji Sekcji Zbiorów Ikonograficznych Książnicy Pomorskiej i związane są tematycznie ze szczecińskim Przeglądem Teatrów Małych Form „Kontrapunkt”.

5 kwietnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bornem Suliniowie odbyło się zebranie jury konkursu wielkanocnego „Palmy, pisanki i stoły wielkanocne”. Wernisaż prac konkursowych

odbył się 8 kwietnia w Galerii MBP. Wystawę można było oglądać do 30 kwietnia.

5 kwietnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowogardzie odbyło się kolejne spotkanie z aktywnymi seniorami w ramach cyklicznych zajęć „Spotkajmy się w Bibliotece”. Tematem tego spotkania było zdrowe odżywianie i wypieki wielkanocne. Ciekawy wykład zaprezentowała Aniela Majkowska, technolog żywności.

5 kwietnia w filii bibliotecznej nr 10 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się wiosenne spotkanie z przedszkolakami z Przedszkola Publicznego nr 45 w Wielgowie.

5 kwietnia w Sali im. Stefana Flukowskiego w Książnicy Pomorskiej odbyła się promocja książki: Stanisław Ignacy Witkiewicz *Listy do żony 1932 – 1935*. Spotkanie poprowadził prof. Janusz Degler.

5–7 kwietnia w filiach Koszalińskiej Biblioteki Publicznej i bibliotekach gminnych powiatu

Debata w Nowogardzie

koszalińskiego odbyło się 8 spotkań autorskich z *Beatą Ostrowicką*, znaną i lubianą autorką książek dla dzieci i młodzieży. Autorska uświetniła swą obecnością VIII dziecięcą sesję naukową.

6 kwietnia w filii dziecięcej nr 3 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie czytelnicze z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci.

6 kwietnia w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbyła się *VIII dziecięca sesja „naukowa” pt. „Mikołajek i inne chłopaki”* pod patronatem honorowym Beaty Ostrowickiej. Podczas sesji zostały ogłoszone wyniki konkursu ilustratorskiego „*Plastyczne rekreacje Mikołajka*”. Nagrody książkowe z własnoręcznymi dedykacjami wręczyła Autorka.

6 kwietnia w Sali im. Zbigniewa Herberta w Książnicy Pomorskiej odbyła się konferencja dla bibliotekarzy województwa zachodniopomorskiego inicjująca program „Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek”.

6 kwietnia w Filii nr 9 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Struga, na spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki omawiano powieść

Huberta Klimki-Dobrzanieckiego *Kołysanka dla wisielca*.

6–29 kwietnia w Czytelnii Głównej w Książnicy Pomorskiej w ramach Galerii Jednego Obrazu Książnicy Pomorskiej prezentowany był obraz „Kobieta i słon” Stefana Gargaly.

7 kwietnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach odbyła się prelekcja Cecylii Judek – Sekretarza Naukowego Książnicy Pomorskiej w Szczecinie dla młodzieży z Gimnazjum nr 1 w Międzyzdrojach poświęcona życiu i twórczości poety, dramaturgo, eseisty Zbigniewa Herberta.

7 kwietnia w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Dębno odbyło się spotkanie – prezentacja książki Leszka Włodkowskiego-Moszeja *Dębno / Neudamm na starej pocztówce i fotografii*.

7 kwietnia w Filii nr 8 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Andersa, na spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki omawiano powieść Nory Roberts *Z nakazu serca*.

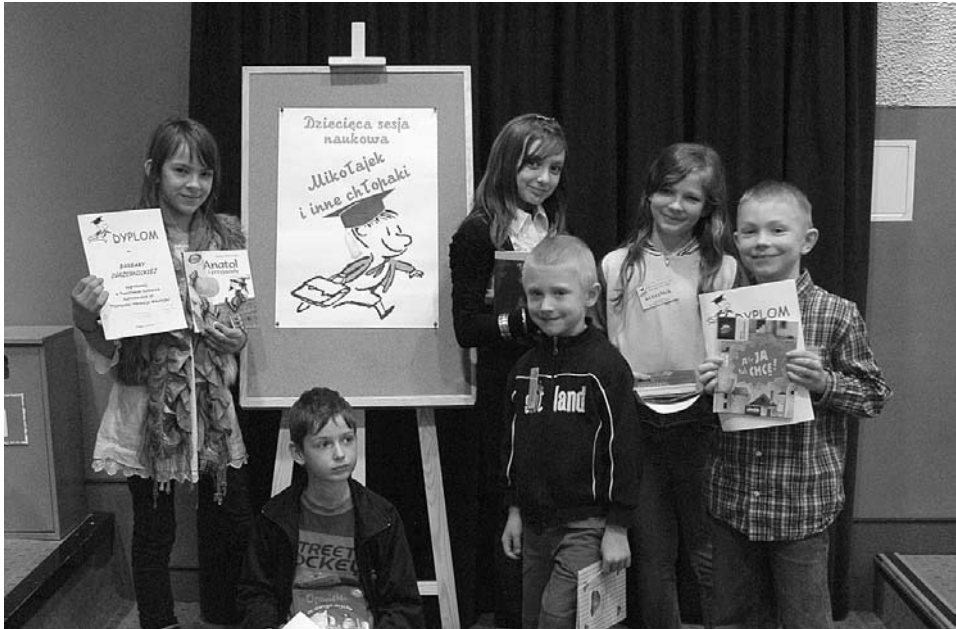
7 kwietnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach odbyło się zebranie zało-

Trzecia edycja kursu komputerowego dla seniorów w Kaliszu Pomorskim

Obrady wielkanocnego jury w Bornem Sulimowie

Dziecięca sesja naukowa „Mikołajek i inne chłopaki” w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

życielskie koła Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich przy Bibliotece w Międzyzdrojach. Gościem honorowym była Cecylia Judek – Przewodnicząca Okręgu Zachodniopomorskiego SBP.

7 kwietnia w Dziale Dziecięcym Miejskiej Biblioteki Publicznej w Nowogardzie kustosz Wiesława Parzybut przeprowadziła już 18 w tym roku spotkanie „Z książką przez kontynenty” - zajęcia dla uczniów szkół podstawowych poświęcone sztuce, życiu codziennemu, zwyczajom i tradycjom krajów azjatyckich a także eposom i teatrowi tego kontynentu.

7 kwietnia w Bibliotece Publicznej w Polczynie Zdroju odbyło się spotkanie członków „Klubu Młodego Czytelnika” z dorosłymi czytelnikami. Imprezę „Moje pierwsze spotkanie z książką” zorganizowano z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci.

7 kwietnia filię nr 1 Biblioteki Publicznej w Złocięcu odwiedziły przedszkolaki z przedszkola

na os. Czaplineckim. Dzieci obejrzały prezentację multimedialną o „Kopciuszku” i wysłuchały „Lokomotywy” Juliana Tuwima.

7 kwietnia w Bibliotece Publicznej w Złocięcu miała miejsce prezentacja multimedialna i otwarcie wystawy książek „Życie i twórczość ks. Jana Twardowskiego”.

7–30 kwietnia w Sali pod Piramidą w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa fotografii Ryszarda Dąbrowskiego „Złota rybka i rower”.

8 kwietnia w Galerii Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bornem Sulinowie odbyło się uroczyste wręczenie nagród laureatom konkursu „Palmy, pisanki i stoły wielkanocne”. Otwarto też wystawę z pracami konkursowymi.

8 kwietnia w Filii nr 3 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Młyńskiej, członkowie młodzieżowego Dyskusyjnego Klubu Książki omawiali powieść Janusza Domagaliaka *Koniec wakacji*.

Wykład Cecylii Judek dla młodzieży w Międzyzdrojach

8 kwietnia w Galerii Pałacu Wedlów w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Kalisz Pomorski otwarta została wystawa „Pastelem Malowane” autorstwa Marii Magdaleny Proskurowskiej.

8 kwietnia w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Trzebiatów obchodzony był Międzynarodowy Dzień Romów. Gościem specjalnym uroczystości była Romka, Tekla Siwak. Przedstawiono historię Romów, sposób życia, barwne stroje, tęskne pieśni i żywiołowe tańce. Zaproszona na spotkanie młodzież gimnazjalna poznała też flagę romską i pierwszy elementarz romski napisany przez Karola Parno Gierlińskiego. Uroczystość zakończyły wiersze cygańskiej poetki Papuszy, które zadeklamowały uczennice z Gimnazjum Publicznego i Liceum Ogólnokształcącego w Trzebiatowie.

9 kwietnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Choszczynie odbyło się spotkanie „Sobota z bajką”.

11 kwietnia filia biblioteczna nr 30 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie zorganizowała lekcję biblioteczną pt. „Zabawy z Brzechwą”. Wzięły w niej udział dzieci z Przedszkola Publicznego nr 48.

11 kwietnia–14 maja w Holu przy Czytelnii Głównej w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa „Książki malowane. Polska szkoła ilustrowania książek dla dzieci w XX i XXI wieku”. Wystawa prezentowała wybór najpiękniejszych książek uhonorowanych nagrodami przez polskie i międzynarodowe jury konkursów i biennale ilustracji oraz sylwetki wybitnych polskich ilustratorów książek dla dzieci XX i w XXI wieku i ich dzieła.

12 kwietnia w Sali Stefana Flukowskiego w Książnicy Pomorskiej odbyła się promocja książki Małgorzaty Gwiazdy-Elmerych *Nie całkiem dobra kobieta*. Fragmenty książki przeczytała Joanna Osińska, dziennikarka TVP.

12 kwietnia w filii nr 28 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie z uczniami ze Szkoły Społecznej STO. Dzieci poznały różnice między bajką a baśnią i przeniosły się w zaczarowany świat pełen książek.

13 kwietnia w Sali pod Piramidą w Książnicy Pomorskiej odbyło się spotkanie z uczestnikami GBS Bank Himalaya Expedition, Jarosławem Skowronem i Grzegorzem Kukurowskim. W programie spotkania znalazły się: pokaz zdjęć z wyprawy, aromatyczny poczęstunek z Nepalu serwowany przy dźwiękach tam-

Zebranie założycielskie koła SBP w bibliotece w Międzyzdrojach

tejszej muzyki oraz konkursy z atrakcyjnymi nagrodami.

13 kwietnia w Bibliotece Publicznej w Kozieli-
cach ogłoszono wyniki konkursu plastycznego
„Mój ulubiony bohater bajkowy”.

13 kwietnia w Bibliotece Niemieckiej Instytutu
Goethego w Książnicy Pomorskiej odbył się niemie-
ckojęzyczny wieczór literacki, prezentujący projekt
Literaturedepot. O działalności polsko-niemieckie-
go stowarzyszenia oraz portalu literackiego Litera-
turedepot mówili jego animatorzy Matthias Haucke
i Carmen Wustmann, fragmenty z publikacji portalu
odczytali Klaudia Grek i Wolfgang Stell.

13 kwietnia w Bibliotece Publicznej w Złocieńcu
odbyło się spotkanie z seniorami. Uczestnicy
spotkania wykonywali ozdoby świąteczne.

13 kwietnia w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Pub-
licznej w Goleniowie odbyło się spotkanie „O pielęgn-
acji twarzy i ciała” z Beą Jaworską, kosmologiem
z gabinetu dermokosmetycznego w Goleniowie.

Spotkanie z kulturą Azji w Nowogardzie

Impreza z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci w Polczynie Zdroju

13–30 kwietnia w Wypożyczalni dla Dorosłych w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Goleniowie czynna była wystawa zdjęć wykonanych w ramach konkursu zorganizowanego przez Nadleśnictwo Goleniów: „Las w obiektywie 2010. Lasy dostępne dla każdego”.

14 kwietnia w filii nr 28 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie z uczniami klasy 0 ze Szkoły Społecznej STO. Dzieci poznały przysłowia i wiersze o wiosnie, kwiaty, które można zobaczyć o tej porze roku w naszym mieście, a po zakończeniu wspólnego czytania wykonały portret Pani Wiosny.

14 kwietnia w filii dziecięcej nr 3 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie czytelnicze z uczniami kl. II SP nr 59. Czytano książeczki o tematyce wiosennej, m.in. bajki Pascala Védère d'Aurii pt. *Powrót jaskółki*.

14 kwietnia w Bibliotece Głównej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego odbył się trzeci zjazd Dziecięcego Uniwersytetu Medycznego PUM, którego uczestnikami były dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 48 w Szczecinie. W ramach kwietniowych zajęć pod hasłem „Biblioteka bez tajemnic” dzieci odwiedziły czytelnię, wypożyczalnię i dział informacji naukowej oraz magazyn biblioteczny, na co dzień niedostępny dla czytelników. Mali studenci zapoznali się z możliwościami nowoczesnej biblioteki, korzystali z elektronicznego, trójwymiarowego atlasu anatomicznego oraz komputerowego katalogu biblioteki w systemie ALEPH. Na koniec zajęć studenci rozwiązali quiz oraz otrzymali dyplomy „Honorowego czytelnika Biblioteki PUM” i zaliczenia w swoich indeksach.

14 kwietnia w Szkole Podstawowej Nr 3 w Białogardzie odbyła lekcja biblioteczna pt. „Związki Białogardu z kulturą i historią Kaszub”, którą poprowadził dyrektor Białogardzkiej Biblioteki Publicznej, Dariusz Florek.

Podczas inauguracji wielkanocnej wystawy w Bornem Sulinowie

14 kwietnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gryficach odbyło się spotkanie czytelnicze dla uczniów klasy I „B” ze SP nr 3 w Gryficach. Strażacy z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Gryficach odczytali „Jak Wojtek został strażakiem” autorstwa Czesława Janczarskiego.

15 kwietnia Biblioteka im. Marii Skłodowskiej-Curie w Policach ogłosiła konkurs plastyczny „Podróż moich marzeń”.

15 kwietnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach odbyło się spotkanie autorskie z młodzieżową pisarką Katarzyną Majgier.

15 kwietnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Dziwnowie odbyło się spotkanie autorskie z Katarzyną Enerlich, autorką książek *Prowincja pełnej marzeń*, *Kwiat Diabelskiej Góry*, *Prowincja pełna gwiazd*, *Czas w dom zaklęty*.

15 kwietnia Koszalińska Biblioteka Publiczna zorganizowała drugą już Noc w Bibliotece pt. „Pociąg do biblioteki”. Wśród atrakcji znalazły

się: spotkanie ze znanym dziennikarzem i podróżnikiem Jarosławem Kretem, wystawa „Salon ilustratorów książki dziecięcej” prezentowana do 6 maja, spotkanie z koszalińskimi podróżnikami Jagodą Koprowską, Grzegorzem Funke i Arturem Krawczykiem, warsztaty ilustracji, kaligrafii, pisma japońskiego, pisma klinowego na glinianych tabliczkach, starej sztuki drukarskiej, spacer szlakiem ulic dawnego Koszalina z Józefem Maciejem Spruttą – prezesem Towarzystwa Przyjaciół Koszalina, zagadka kryminalna, podróże kulinarne czyli pizzeria w czytelnii, wróżby Aleksandry i czarnego kruka, kiermasz książek Wydawnictwa Świat Książki, karykatury dla każdego, zajęcia integracyjne dla dzieci, koncerty big bandu Zespołu Szkół Muzycznych i kapel rockowych.

15 kwietnia w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Goleniowie odbyły się, poprowadzone przez Teatr La Fayette, warsztaty literacko-muzyczne „Księżniczka na ziarnku grochu”.

16 kwietnia Biblioteka Publiczna im. Marii z Czartoryskich Wirtemberskiej w Trzebiatowie

Zjazd Dziecięcego Uniwersytetu na PUM-ie

obchodziła 65. rocznicę powstania. W pałacowej Czytelni Głównej odbyły się uroczystości rocznicowe: wykład dr Janiny Kosman pt.: „Karta z dziejów dawnego bibliotekarstwa trzebiatowskiego”, prezentacja „Biblioteka w krajobrazie miasta” (dyr. Trzebiatowskiego Ośrodka Kultury, Renata T. Korek), promocja książki „Ex libris szczeciński” poprowadzona przez jej autora Jerzego Piosickiego. Wręczono też statuetki „Błękitnej Damy”, nadawane przez TOK osobom za szczególne zasługi. Wśród uhonorowanych był Krzysztof Wilczyński, redaktor naczelny Tygodnika Prywatnego „Gryfickie Echo”. Nie obyło się również bez odznaczeń dla koleżanek bibliotekarek za wybitne osiągnięcia w długoletniej pracy. Po części oficjalnej goście wysłuchali koncertu w wykonaniu trzebiatowskiej młodzieży.

16 kwietnia w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Kaliszu Pomorskim miała miejsce promocja książki Romualda Koperskiego *Syberia, zimowa odyseja*.

18 kwietnia w Oddziale dla Dzieci Biblioteki im. Marii Skłodowskiej-Curie w Policach odbyła się lekcja dla dzieci na temat ochrony środowiska.

18 kwietnia w Gminnej Bibliotece Publicznej w Dolicach i jej filiach rozpoczęły się obchody Światowego dnia książki. Przygotowano gazetki prezentujące ciekawostki dotyczące książek, hasła i cytaty o książkach. Otwarto wystawę „Qchnia literacka”, gdzie zaprezentowane zostały przepisy kulinarne ulubionych dań kilku popularnych pisarzy z Polski i ze świata. W jednej z filii odbyło się spotkanie z Kolem Pszczelarzy, gdzie zaprezentowane zostały książki poświęcone produkcji miodu oraz czasopisma, które biblioteka regularnie otrzymuje od Koła Pszczelarzy: „Pasieka” i „Pszczelarz polski”. Odbyły się także akcje głośnego czytania bajek dla dzieci.

18 kwietnia w filii Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Kalisz Pomorski w Pomierzynie odbył

Walki rycerskie przy pochodniach na zakończenie Nocy w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

się Pierwszy Solecki Konkurs na Stroik Wielkanocny. W konkursie wzięły udział dzieci ze Szkoły Podstawowej w Pomierzynie i dorośli mieszkańcy gminy Kalisz Pomorski.

18 kwietnia w Sali Widowiskowej Złocienieckiego Ośrodka Kultury miały miejsce organizowane przez Bibliotekę Publiczną gminne i miejsko-gminne eliminacje Turnieju Recytatorskiego „Ptaki, Ptaszki i Ptaszeta Polne”.

18 kwietnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gryficach odbyło się spotkanie czytelnicze dla dzieci pod hasłem „Wielkanoc – tradycja, obyczaj”.

18 kwietnia–14 maja w Holu przy Informacji Naukowej w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa „Jan Paweł II Wielki... Czytelnik”.

19 kwietnia Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Myśliborzu ogłosiła gminno-powiatowy konkurs literacko-plastyczny „Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa jaką sobie ludzkość wymyśliła”.

19 kwietnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Dziwnowie odbył się pierwszy z cyklu wykładów historycznych zorganizowanego przez bibliotekę i Stowarzyszenie na Rzecz Kultury i Edukacji – „Dziwnów w przededniu II Wojny Światowej” (Marian Klasik). Kolejne wykłady to: 28 kwietnia – „Wojenne Dzieje Dziwnowa” (Marian Klasik), 6 maja – „Wojsko Polskie w Dziwnowie” (Witold Brzozowski), 9 maja – „Spotkanie kombatantów – weteranów II Wojny Światowej” (Witold Brzozowski).

19 kwietnia w związku ze Światowym Dniem Ziemi w filii nr 14 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyła się prelekcja i multimedialna prezentacja prowadzona przez przedstawicieli Lasów Miejskich w Szczecinie. Podczas spotkania, którego uczestnikami byli uczniowie Gimnazjum nr 15, zostały poruszone problemy: współczesnych zagrożeń ekologicznych, sposobów ochrony środowiska w naszym kraju i regionie oraz aktywnego udziału dzieci i młodzieży w promowaniu postaw proekologicznych.

19 kwietnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowogardzie odbyło się spotkanie z Aleksan-

Aleksandra Petruszewicz podpisuje swoje tomiki

drą Petruszewicz, szczecińską pisarką książek dla dzieci oraz wydanego w roku ubiegłym tomiku wierszy dla dorosłych *Wiatrem malowane*.

20 kwietnia w sali kominkowej półczyńskiego Zamku odbyło się otwarcie wystawy fotograficznej zatytułowanej „Spotkałem Go...”, zorganizowanej m. in. przez Bibliotekę Publiczną w Półczynie-Zdroju z okazji beatyfikacji Jana Pawła II.

20 kwietnia w sali klubowej Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyły się warsztaty plastyczne dla bibliotekarzy bibliotek publicznych powiatu koszalińskiego i pracowników KBP. Zajęcia, które można zastosować w pracy z dziećmi w bibliotece przygotowała i poprowadziła Magdalena Wierzbowiecka.

20 kwietnia – 5 maja w Sali Kolumnowej w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa „Tereny nadodrzańskie miasta Szczecina okiem i pomysłem absolwentów architektury krajobrazu”, zorganizowana wspólnie z Katedrą Projektowania Krajobrazu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego. Na wystawie

prezentowane były projekty dyplomowe absolwentów kierunku Architektura Krajobrazu ZUT ukazujące wizje zagospodarowania przestrzennego terenów nadodrzańskich w Szczecinie.

21 kwietnia w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Myśliborzu, z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci, odbyło się specjalne spotkanie dla dzieci z Kącika Malucha.

22 kwietnia w Bibliotece Publicznej w Półczynie-Zdroju i filii w Popielewie, z okazji Dnia Ziemi, odbyły się spotkania z edukatorem z Nadleśnictwa Półczyn, Elżbietą Mielcarek.

22 i 27 kwietnia w filii bibliotecznej nr 2 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyły się spotkania z dziećmi z Akademii Edukacji Przedzszkolnej (grupy czterolatków i trzylatków). Celem spotkań było zapoznanie dzieci z biblioteką oraz wspólne czytanie bajek zachęcające młodych czytelników do korzystania z jej zbiorów.

27 kwietnia w Sali Kolumnowej w Książnicy Pomorskiej odbyło się zorganizowane w ramach Cen-

Otwarcie wystawy fotograficznej poświęconej Janowi Pawłowi II

trum Aktywności Kulturalnej Osób Niepełnych Wzrokowo przy Książnicy Pomorskiej spotkanie z Ryszardem Kotłą na temat obrzędów i zwyczajów wielkanocnych. Prelekcji towarzyszyła wystawa obrazów, prac plastycznych oraz ozdób tematycznie związanych z Wielkanocą wykonanych przez uczestników warsztatów plastycznych.

27 kwietnia w filii dla dzieci nr 9 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie wraz z uczniami kl. II z SP 18 zorganizowano spotkanie w ramach obchodów Światowego Dnia Książki. Dzięki książkom Grzegorza Kasdepki *Co to znaczy...* i *Co to znaczy... po raz drugi* wytłumaczono dzieciom najpopularniejsze związki frazeologiczne.

27 kwietnia w filii nr 10 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie z uczniami Zespołu Szkół nr 13, poświęcone dobremu wychowaniu, oparte o książki Grzegorza Kasdepki *Bon czy ton* i Marii Dańkowskiej *Nastolatki i bon ton*.

27 kwietnia w Sali Kolumnowej w Książnicy Pomorskiej odbyła się debata, współorgani-

zowana przez Centrum Dialogu Przełomy pod hasłem „Made in PRL”, w której wzięli udział m.in.: prof. Jan M. Piskorski – historyk, dr Jerzy Wojciechowski – psycholog, Andrzej Kotuła – działacz opozycji demokratycznej oraz Stanisław Malec – wojewoda szczeciński w latach 1982-1990.

28 kwietnia w Sali Kolumnowej w Książnicy Pomorskiej miała miejsce promocja książki *Leksykon Puszczy Wkrzańskiej*. Leksykon powstał z inicjatywy Stowarzyszenia Ziemia Warpieńska i dzięki osobistemu zaangażowaniu Stanisława Krzywickiego, wieloletniego dyrektora Książnicy Pomorskiej oraz prof. Tadeusza Białeckiego, którzy zajęli się redakcją tomu wydanego przez Książnicę Pomorską.

28 kwietnia w Izbie Tradycji Regionalnej Białogardzkiej Biblioteki Publicznej odbyły się eliminacje miejskie 43. Regionalnego Turnieju Recytatorskiego „Ptaki, ptaszki i ptaszęta polne”. Jury wyłoniło sześciu laureatów, którzy będą reprezentować Białogard w eliminacjach powiatowych 12 maja.

„Świat igiełek i szydełek” w galerii kaliskiej biblioteki

28 kwietnia w Bibliotece Publicznej w Złocieńcu odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone powieści Danielle Steel *Miłość silniejsza niż śmierć*.

29 kwietnia w Galerii Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bornem Sulinowie odbył się wieczorek poetycki, którego bohaterką była Jadwiga Żonko, mieszkanka Jelenia oraz członkini zespołu ludowego „Jarzębiny”.

29 kwietnia w Galerii Pałacowej Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Kalisz Pomorski odbył się wernisaż wystawy rękodzieła mieszkanek Giży na pt. „Świat igiełek i szydełek”. Zgromadzone prace prezentowały dzieła zwierzęta w poszyciu leśnym, bukiety kwiatów, panoramy miast lub charakterystyczne dla danych regionów świata budowle.

29 kwietnia w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Kalisz Pomorski odbyły się eliminacje do 43. Regionalnego Turnieju Recytatorskiego „Ptaki, ptaszki i ptaszka polne”.

29 kwietnia–31 maja w Łączniku w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa „Stocznioy, szczeciński 1 Maja czyli plakaty ze statkiem

w tle”, prezentująca plakaty m.in.: R.. Czerwieńca, B. Hulejacz i J. S. Janowskiego.

30 kwietnia przy Pomniku Papieskim obok kościoła p.w. WNMP w Złocieńcu odbył się wieczór poświęcony Janowi Pawłowi II z okazji jego beatyfikacji, zorganizowany przez Bibliotekę Publiczną w Złocieńcu.

1 maja Miejska Biblioteka Publiczna w Choszcznie ogłosiła amnestię dla wszystkich czytelników przetrzymujących książki. Do 30 czerwca mogli oni je zwrócić unikając kary pieniężnej.

3 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowogardzie odbyły się finały miejsko-gminnego konkursu historycznego pt. „Znamy Ziemię Nowogardzką”. Była to już 15 edycja tego bardzo popularnego wśród dzieci i młodzieży konkursu. Udział brały wszystkie szkoły podstawowe i gimnazja z terenu miasta i gminy Nowogard. Cenne nagrody: rowery, namioty, spiwory (i inne), wręczał burmistrz Nowogardu Pan Robert Czapla.

4 maja w Filii nr 9 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Struga, na spotkaniu Dys-

Podczas konkursu historycznego „Znamy Ziemię Nowogardzką”

kusyjnego Klubu Książki omawiano powieść Igi Karst *Magenta*.

4 maja w Bibliotece Publicznej w Złocieńcu odbyło się spotkanie ze Związkiem Emerytów i Rencistów „Życie i Twórczość ks. Jana Twardowskiego”. Uczestnicy obejrzeli prezentację multimedialną i wysłuchali recytacji wierszy z tomiku *Posłaniec nadziei*.

4 maja w Czytelni Głównej Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Trzebiatów odbyło się spotkanie autorskie z Marią Czubaszek.

4–31 maja w Holu przy Czytelni Głównej w Książnicy Pomorskiej w ramach Galerii Jednego Obrazu Książnicy Pomorskiej prezentowany był obraz „Totem” Grzegorza Ryszarda Janowicza.

5 maja Oddział dla Dzieci i Czytelnia Pyrzyckiej Biblioteki Publicznej zmieniły swoją siedzibę na budynek przy ul. Zabytkowej 34.

5 maja w Filii nr 8 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Andersa, na spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki omawiano powieść Andrzeja Stasiuka *Noc*.

5 i 13 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Marii Dąbrowskiej w Choszczynie odbyły się lek-

cje biblioteczne dla sześciolatków z Publicznego Przedszkola Nr 1 i Nr 5 w Choszczynie pod hasłem „Strach ma wielkie oczy”. Głównym celem zajęć było kształtowanie umiejętności radzenia sobie z lękiem, przełamywanie onieśmienia oraz zapoznanie dzieci z biblioteką i zachęcanie ich do korzystania z książek.

5–14 maja w Książnicy Pomorskiej trwały obchody Tygodnia Bibliotek. Rozpoczął się on ogłoszeniami wyników II edycji Konkursu im. Stanisława Badonia „Bibliotekarz Roku Województwa Zachodniopomorskiego” oraz wręczeniem nagród przez wicemarszałka Województwa Zachodniopomorskiego, Andrzeja Jakubowskiego. Tytuł Bibliotekarza Roku został nadany Małgorzacie Wojtaluk (Miejska Biblioteka Publiczna w Kołobrzegu), wyróżnione zostały: Agnieszka Borysowska (Książnica Pomorska), Anna Styrska (Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Bobolicach), Anita Cieślak (Miejska Biblioteka Publiczna w Międzyzdrojach) oraz Jadwiga Wysokińska (Koszalińska Biblioteka Publiczna). Zasłużonym bibliotekarkom – Jadwidze Walawko oraz Justynie Golanowskiej, wieloletnim pracownicom Książnicy Pomorskiej – wręczono też Srebrne Odznaki Honorowe Gryfa Zachodniopomorskiego. 9 maja w Sali Kolumnowej odbyło się spotkanie „Mruczę więc jestem” (promocja ekologii wśród dzieci i poezja Franciszka Klimka), na Dworcu PKP działał też kiermasz taniej książki „Pociąg do książki, książka do po-

Noc Muzeów w Książnicy Pomorskiej

ciągu", w centrum Szczecina trwała akcja miejska „Wszystkie drogi prowadzą do biblioteki” a w Sali Stefana Flukowskiego odbyło się spotkanie autorskie Michała Jagiełły połączone z promocją książek: *Ciało i pamięć. Wiersze oraz Narody i narodowości. Przewodnik po lekturach*. Od 9 do 13 maja w Sali Flukowskiego odbywały się zajęcia edukacyjne dla młodzieży „Przystanek książka – książka w dziejach”, do 14 maja czynne były kiermasze „Książka za złotówkę” (w Wypożyczalni) i „Bibliotekarze Dzieciom” (w Informatorium). 10 maja w Sali Flukowskiego odbył się wykład dla młodzieży „Imieniny Witkacego”, popularyzujący postać znakomitego pisarza, dramaturga i malarza oraz zbiory witkacowskie znajdujące się w zbiorach Książnicy Pomorskiej. Tego samego dnia, w Sali Kolumnowej, odbyło się spotkanie z Szczepanem Karasiem, połączone z otwarciem jego wystawy „Bajki – obrazy – rzeźby” oraz spotkanie z Jerzym Rostkowskim i promocją jego nowej książki „Podziemia III Rzeszy. Tajemnice Książa, Wałbrzycha i Szczawna-Zdroju.” Od 10 do 13 maja w Czytelnii Młodzieżowej odbywały się lekcje dla młodzieży „Przystanek biblioteka” a 12 maja w Czytelnii Muzycznej – „Przystanek

Muzyka”. 11 maja w Sali pod Piramidą otwarto wystawę Marii Gostylli-Pachuckiej „Tkaniny i akwarele” a w Oddziale Dziecięcym Szpitala przy Unii Lubelskiej odbyło się spotkanie z Aleksandrą Petrusiewicz, szczecińską pisarką dla dzieci, „Jak bańka mydlana pomaga dzieciom”, natomiast 13 maja w centrum Szczecina odbywała się akcja miejska „Po nitce do biblioteki”. Na zakończenie Tygodnia Bibliotek Książnica Pomorska włączyła się w obchody Europejskiej Nocy Muzeów – od godz. 18.00 do północy w Muzeum Literatury Książnicy Pomorskiej, mieszczącego się w odrestaurowanym najstarszym gmachu biblioteki przygotowano: pokaz oprawy i konserwacji książek (Pracownia Konserwacji i Oprawy zbiorów), „Nie wyrzucaj, przynieś!.. książki do nas” (Oddział Wymiany i Darów), „Przez szczecińskie ulice z piosenką” (Czytelnia Pomorzoznawcza), konkurs wiedzy o regionie: „Czy już to kiedyś widziałeś/ę?” (Czytelnia Pomorzoznawcza), „Muzyka ze starej płyty” (Czytelnia Muzyczna - Sala im. K.I. Gałczyńskiego), „Zbiory specjalne nocą” (Czytelnia Zbiorów Specjalnych – Sala im. Zbigniewa Herberta), projekcję „Biblioteka+ - film z życia Książnicy” (Sala im. Zbigniewa

Obchody Dnia Bibliotekarza w Sławnie

Herberta), „Magazyn – wstęp wzbroniony! Dziś nie...”, Muzeum Literackie z bliska (Sala Stefana Flukowskiego), „Witkacy i kobiety” (Sala Stefana Flukowskiego), „Eros w słowie i obrazie – dla dorosłych” (Sala Stefana Flukowskiego) i „Baśniowe Pomorze dla dzieci”.

6 maja z okazji Dnia Bibliotekarza Miejska Biblioteka Publiczna w Sławnie gościła bibliotekarzy z powiatu sławieńskiego – członków Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Spotkanie zorganizowano w ramach obchodów Tygodnia Bibliotek 2011. Gościem specjalnym była dziennikarka, autorka reportaży i felietonów o tematyce społecznej i podróżniczej Magda Omilianowicz. Pisarka zaprezentowała książkę *Kalejdoskop*.

6 maja w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Dębno odbyło się spotkanie „Wierszem malowane” ze szczecińską pisarką i poetką Aleksandrą Petrusiewicz oraz dębnowską twórczynią rękodzieł artystycznych Jolantą Szczygieł.

6 maja w Filii nr 3 Koszańskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Młyńskiej, członkowie młodzie-

żowego Dyskusyjnego Klubu Książki rozmawiali o swoich ulubionych lekturach.

7 maja na trasie Nordic Walking w Bornem Sulnowie rozegrano „Marsz na orientację”, którego współorganizatorem była Miejska Biblioteka Publiczna w Bornem Sulnowie.

7 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowogardzie odbył się I Konkurs Ortograficzny o tytuł Mistrza Ortografii Ziemi Nowogardzkiej. Patronat nad konkursem objął burmistrz Nowogardu, który ufundował nagrodę dla zwycięzcy – laptopa. W konkursie wzięło udział ponad 40 osób w wieku od 10 do 70 lat.

7 maja w związku z obchodzonym w całym kraju Dniem Bibliotekarza, bibliotekarze powiatu choszczeńskiego jak co roku wybrali się „w teren”, tym razem do Ogrodu Dendrologicznego w Przelewicach. Spotkanie rozpoczęło wspólnym śniadaniem na trawie. Bibliotekarskie święto zakończył poczęstunek zorganizowany w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Choszczynie, w czasie którego można było skosztować rozmaitych pyszności przygotowanych przez bibliotekarki.

Walka o tytuł Mistrza Ortografii Ziemi Nowogardzkiej

7 maja w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Goleniowie odbyła się Giełda Kolekcjonerów, na której regionalni hobbysci spotkali się, by zaprezentować swoje zbiory: starocie, antyki, biżuterie, obrazy, rzeźby i inne.

8 – 15 maja w Bibliotece im. Marii Skłodowskiej-Curie w Policach trwał Tydzień Bibliotek. W jego ramach odbyły się: koncert zespołu Nad Porami Roku zatytułowany „Czesław Miłosz 2011”, warsztaty origami, lekcja multimedialna dla uczniów gimnazjum „O szkodliwości palenia tytoniu i używania dopalaczy”. Otwarto też „Wystawę Starych Książek”, wystawę prac rękodzieła artystycznego grupy „Siedlisko” i wystawę fotograficzną „Barwy i emocje jeździectwa”.

8–15 maja w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Myśliborzu trwał Tydzień Bibliotek, w ramach którego odbyło się uroczyste spotkanie z okazji Dnia Bibliotekarza, otwarto wystawę „Czesław Miłosz 1911 – 2011”, przeprowadzono cykl spotkań z przedszkolakami „Tam gdzie mieszka bajeczka”, „Tajemnicze myśliborskich uliczek”, „Baśniowe porządki”. Ze swoimi czytelnikami spotkała się także poetka, Alicja Łukasik. Na zakończenie Tygodnia bibliotekarze

myśliborskiej biblioteki włączyli się w obchody Nocy Muzeów, odwiedzając Muzeum Pojezierza Myśliborskiego, gdzie zaprezentowali „Poezję i prozę z muzealnej szafy” – album poezji Margarete Muhlberg, utwory Antoniego Krużyńskiego (burmistrza Myśliborza w latach 1945-1947) oraz zbiór poezji Mateusza Marczewskiego.

8–15 maja w Bibliotece Wydziału Techniki Morskiej i Transportu – Biblioteki Głównej Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie w ramach „Tygodnia Bibliotek” zaprezentowano wystawę „Polskie statki i ich historie”. Wystawa została zorganizowana w oparciu o zbiory własne Biblioteki WTMiT. Oprócz książek i czasopism ukazujących, m.in. losy tak słynnych statków, jak Jan Heweliusz, czy Stefan Batory, na wystawie znalazły się też zdjęcia prezentujące czołowe statki pasażerskie, handlowe i wojenne należące do polskiej floty.

8–15 maja w Bibliotece Publicznej w Gryfinie trwał Tydzień Bibliotek. Rozpoczął się konkursem plastycznym w plenerze, który nawiązywał do tegorocznego hasła Tygodnia „Biblioteka zawsze po drodze, nie mijam – wchodzę”. Dzieci z SP Nr 3 z zapalem rysowały kredą strzałki do

Podczas Tygodnia Bibliotek w Myśliborzu

biblioteki i zabawne obrazki kojarzące się z tym miejscem. 10 maja w Czytelnii dla Dzieci odbyło się spotkanie autorskie Elizy Piotrowskiej połączone z warsztatami pt. „*Franek, Hela, Bobas i Wyspa Szpiegów*”. Uczniowie z SP Nr 1 na podstawie mapy mieli rozwiązać kilka zadań matematycznych i logicznych, aby odszukać klucz do lektury. Podczas spotkania można było kupić książki zaproszonej pisarki z autografem. Także dla najmłodszych Oddział Dziecięcy przygotował wiele atrakcji. Dzieci 5. i 6-letnie z SP Nr 1 i 2 wybrały się na majowe spotkanie ze świerszczkiem Bajetanem Hopsem, który oprowadził ich po bibliotece, zachęcając do wspólnej zabawy i czytania. Były zagadki, łamigłówki i głośne czytanie książki *Z pamiętnika pewnego świerszczyka*. Dla uczniów z SP Nr 4 przygotowano lekcję biblioteczną z prezentacją multimedialną na temat historii pisma i druku. Następnie dzieci wyruszyły na poszukiwania tajemnego kodu, który był ukryty w labiryncie książek Wypożyczalni dla Dzieci. Po rozwiązaniu dziesięciu zagadek kod został rozszyfrowany i wszyscy zostali mianowani Miłośnikami Książek. Spotkanie zakończyło czytanie książki Natalii Usenko *Książka*,

przecinek i kropka. Tydzień Bibliotek zakończył się bajkowym koncertem „*O rybaku, srebrnej rybce i słonym Bałtyku*” w wykonaniu artystów z Agencji Artystycznej „Pro Musica” z Pilchowa. Koncertu wysłuchali uczniowie z SP Nr 1 i ich rodzice. Ogółem z oferty Oddziału Dziecięcego skorzystało 130 osób (przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych, nauczycieli i rodziców).

8 – 15 maja w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Goleniowie obchodzony był Tydzień Bibliotek. Oprawę muzyczną inauguracji Tygodnia stanowił występ zespołu „Rutka”, można też było podziwiać prace wypożyczone przez Goleniowski Dom Kultury i rzeźby Piotra Pazdana. Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in. przedstawiciele samorządu goleniowskiego: Burmistrz gminy Goleniów - Robert Krupowicz, z-ca Burmistrza Gminy Goleniów - Henryk Zajko, Dyrektor Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu - Janina Mucek oraz szefowa SBP Okręgu Zachodniopomorskiego - Cecylia Judek. Ogłoszono zdobywców tytułów Honorowego Czytelnika 2010, „Złotą 5-kę czytelników”, Najmłodszego Czytelnika 2010”

Dzień Bibliotekarza i Bibliotek w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

i zwycięzców w konkursach fotograficznych „Przylapani na czytaniu” i „Mój Pupil” oraz konkursie dla czytelników „Książkowa lista przebojów”. Zwycięzcom VI edycji „Dyktanda otwartego” nadano tytuły Goleniowskiego Lidera Ortografii, ogłoszone też zostały wyniki corocznego plebiscytu na „Najzyczliwszego Goleniowianina”.

8–15 maja w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Drawsku Pomorskim trwał Tydzień Bibliotek. W jego ramach, 9 maja Sali Widowiskowej Ośrodka Kultury prelekcję dla uczniów z gimnazjum w Drawsku Pomorskim, dotyczącą Kenii, wygłosił podróżnik Bartek Łoziński, pracownik Forum Kenia.

8–15 maja obchodzono już VIII edycję Tygodnia Bibliotek, w tym roku pod hasłem „*Biblioteka zawsze po drodze, nie mijam – wchodzę*”. Z tej okazji w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej zorganizowano 42 różnego rodzaju imprezy. Wśród atrakcji Tygodnia znalazły się: 9 maja, w ramach obchodów Dnia Bibliotekarza i Bibliotek w Budynku Głównym KBP – okolicznościowe spotkanie bibliotekarzy z przedstawicielami władz samorządowych, występ kabaretu biblio-

tekarek z Biblioteki Publicznej Gminy Biesiekierz – Bibliostars, prezentacja osiągnięć Wydawnictwa Literatura, wykład prof. Uniwersytetu Szczecińskiego Urszuli Chęcińskiej „Habent sua fata libelli. Helena Radlińska i Umberto Eco o książkach i bibliotece”.

8–15 maja w Gminnej Bibliotece Publicznej w Bierzwniku obchodzony był Tydzień Bibliotek. Największą liczbę dzieci zgromadził tzw. słodki dzień z Kubą i Bubą – na podstawie przepisów z książki „Słodki rok Kuby i Buby” przygotowano lemoniadę i domowe wafle. Grano w „Remika słownego”, szachy i inne gry, powstały książeczki własnoręcznie przygotowane przez małych autorów. Na uczniów czekały także zagadki literackie i ciekawe zajęcia z gramatyki. Temu wszystkiemu towarzyszyło głośne czytanie książek, głównie pana Grzegorza Kasdepki, ale i wielu innych, które najmłodszy czytelnicy sami wybierali. Ponadto przez cały tydzień każdy chętny mógł nabyć książkę za złotówkę na kiermaszu zorganizowanym w bibliotece.

9 maja w Filii nr 8 młodzi aktorzy teatru „Na Bosaka”, na przystankach komunikacji miejskiej

Słodki dzień Kuby i Buby w bibliotece w Bierzwniku

przygotowali happeningi promujące książkę, czytelnictwo i bibliotekę.

9 maja Biblioteka Publiczna w Gryfinie dołączyła do rzeszy placówek świętujących z okazji VIII Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek. Przed Biblioteką przez cały tydzień czytelnicy i przypadkowi przechodnie mogli wybrać książkę za symboliczną złotówkę na kiermaszu. Dzieci dostawały kolorowe balony i zakładki do książek. Na terenie dworca PKP w Gryfinie czynny był też kiermasz „Książka do pociągu, pociąg do książki”. Gryfińskie koło SBP zorganizowało kilka akcji na terenie miasta, wokół biblioteki. Kolorowo ubrani szczudlarze rozdawali zakładki do książek z informacjami na temat biblioteki, jej działalności, zbiorów itp., dzieci rysowały na chodniku strzałki kierujące przechodniów do biblioteki, uczennice gryfińskiego Gimnazjum roznosiły zakładki do książek, przypadkowi przechodnie zwijali nitkę kończącą się przy wejściu do biblioteki, przy którym dostawali atrakcyjne nagrody książkowe. Bibliotekarze i osoby pomagające w organizacji Tygodnia Bibliotek nosili przez cały ten czas T-shirty z hasłem Tygodnia. Część koszulek została rozdana w formie nagród. Przed biblioteką można

było oglądać wystawy tematyczne: „Zbiory Specjalne Biblioteki Publicznej w Gryfinie” i „Tak minął tydzień...”, przedstawiająca pracę bibliotekarzy w Tygodniu Bibliotek 2011. W Filii Naukowej i w CW Laguna można było oglądać obrazy Mariana Małeckiego, artysty zaprzyjaźnionego z biblioteką. Odbędzie się też lekcja historyczna dla młodzieży gryfińskich szkół ponadgimnazjalnych pod tytułem „Żołnierze wyklęci”. Prelegentem był Michał Ruczyński ze szczecińskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej. 12 maja Biblioteka wraz z Urzędem Miasta i Gminy w Gryfinie, przy współpracy Uniwersytetu Szczecińskiego zorganizowała II Gryfińskie Dyktando o tytuł Gryfińskiego Mistrza Ortografii 2011 pod honorowym patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino.

9 maja na Dworcu PKP w Międzyzdrojach uruchomiono kiermasz książek „Pociąg do książki - książka do pociągu”, zorganizowany przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Międzyzdrojach.

9–13 maja w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Kalisz Pomorski trwał Tydzień Bibliotek. Rozpoczął się on od kursu komputerowego dla początkujących. 11 maja odbyło się spotkanie

Wystawa „Włoskie fascynacje bibliotekarzy”

autorskie z Kaliną Jerzykowską, tego dnia wszyscy chętni mogli wziąć udział w kursie komputerowym dla zaawansowanych. 12 maja miała miejsce prezentacja multimedialna pt. „Inność niekoniecznie inna, Afryka i nam bliska...” wzbogacona o opowieści Bartka Łozińskiego z podróży po Kenii. 13 maja była okazja uczestniczyć w prezentacji multimedialnej nt. pontyfikatu Jana Pawła II, której towarzyszyła wystawa publikacji Papieża, Tydzień Bibliotek zakończyły rodzinne rozgrywki drużynowe w szachy i scrabble.

9 maja w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Myśliborzu odbyła się uroczysta inauguracja tegorocznego Tygodnia Bibliotek. Dyrektor biblioteki, Danuta Borkowska odebrała życzenia od burmistrza Myśliborza – Arkadiusza Janowicza, sekretarza gminy – Alicji Priil, wicestarosty – Andrzeja Potyry i zaproszonych gości. Po krótkiej prezentacji multimedialnej, dotyczącej działalności biblioteki w minionym roku, uroczystości uhonorowano tytułem „Przyjaciela Biblioteki” osoby, które biorą aktywny udział w jej życiu. Oficjalną część uroczystości uświetnił występ uczniów Szkoły Muzycznej w Myśliborzu.

9 maja na choszczeńskim dworcu kolejowym, już po raz drugi miała miejsce akcja „Pociąg do książki – książka do pociągu”. Była ona zorganizowana w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek.

9 maja akcją charytatywną na rzecz Zachodniopomorskiego Hospicjum dla Dzieci rozpoczął się tegoroczny Tydzień Bibliotek w Bibliotece Głównej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, podczas którego za symboliczną złotówkę można było nabyć interesującą książkę. Kiermasz połączony był z degustacją domowych wypieków przygotowanych przez bibliotekarzy z bibliotek uczelni wyższych Szczecina i Książnicy Pomorskiej. W uroczystej inauguracji wzięli udział: władze PUM, zaproszeni goście oraz użytkownicy biblioteki. Cały dochód z akcji przekazano na rzecz Hospicjum. Kiermasz odbywał się w dniach 9-11 maja na parterze Biblioteki Głównej PUM. Równocześnie na pierwszym piętrze biblioteki otwarta została wystawa pt.: „Włoskie fascynacje bibliotekarzy. Grand tour z PUM-em” przygotowana przez Danutę Leśnińską. Na wystawie prezentowane są zdjęcia autorstwa naszych koleżanek, uczestniczek

wycieczki do Włoch, bogaty księgozbiór (przewodniki, albumy), przedmioty związane z Italią, m.in. obraz wykonany haftem krzyżowym, kolekcję szkła weneckiego, eksponaty kuchenne oraz liczne pamiątki. Wystawę można zwiedzać do końca 2011 roku.

9–13 maja w Pyrzyckiej Bibliotece Publicznej trwał Tydzień Bibliotek. W bibliotece głównej odbyły się spotkania „Internet jest dla wszystkich”, „Drzwi otwarte” (zwiedzanie biblioteki przez dzieci z przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjum i szkół średnich), „Spotkanie z bajeczką” (głośnie czytanie bajek), „Zagadkowo w bibliotece” (gry i zabawy literackie) oraz mini konkurs czytania „Wierszyki łamiące języki”. W filii w Brzesku miały miejsce zabawy plastyczne „Mój ulubiony bohater książkowy” i dzień otwarty pod hasłem „I Ty możesz zostać czytelnikiem”. W filii w Krzemlinie czytano bajki, surfowano po Internecie, odbył się też konkurs plastyczny „Ulubiona postać z bajki”. W Mielęcinie odbyły się: „Dzieci – dzieciom” (głośnie czytanie), gry i zabawy edukacyjne; w Ryszewku: zabawy z masą solną „Każde dziecko to potrafi”, nauka origami i głośnie czytanie; w Żabowie: zabawy plastyczne „Wiosenne malowanie”, czytanie poezji dziecięcej i wycieczka plenerowa.

9 maja w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Drawsku Pomorskim gościł przedstawiciel Kenia – Polska Forum, Bartek Łoziński. W spotkaniu uczestniczyli uczniowie gimnazjum. Była to kontynuacja wcześniejszej cieszącej się dużym zainteresowaniem prelekcji, mającej miejsce jesienią zeszłego roku, kiedy to uczniowie zapoznali się z opowieścią o Masajach. Tym razem została przedstawiona Kenia, jako kraj 42 języków, 42 kultur, 42 narodów. Autor opowiadał o tym jak wygląda i jak się żyje w Nairobi i Mombasie, jak wygląda prowincja, o najciekawszych plemionach Kenii, o największym na naszej planecie skupisku sody. Biblioteka w Drawsku Pomorskim w ramach pełnionych zadań powiatowych zorganizowała spotkania z panem Bartkiem Łozińskim także w bibliotekach: w Wierzchowie, Złocieńcu, Kaliszu Pomorskim, Ostrowicach, Czaplinku.

9 maja w filii nr 2 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie z dziećmi

z Przedszkola nr 33, którego celem było zapoznanie ich z zasadami korzystania z biblioteki i zachęcenie do wypożyczania książek.

9 maja w filii nr 30 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyła się lekcja biblioteczna „Zabawy z Brzechwą”. Wzięły w niej udział dzieci z Przedszkola Publicznego nr 48. Przedszkolaki podczas zajęć miały możliwość poznania sylwetki oraz twórczości tego popularnego pisarza.

9 maja z okazji Tygodnia Bibliotek bibliotekarki Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie: Patrycja Erbes, Małgorzata Łuszczyna, Anna Rutkowska i Beata Wojewoda, przeprowadziły sondę uliczną, mającą na celu ustalenie, czy mieszkańcy Szczecina wiedzą, gdzie znajduje się najbliższa biblioteka. Większość respondentów (95% badanych) zlokalizowała filie biblioteczne MBP, wskazując nie jedną, ale parę najbliższych placówek. Sonda była przeprowadzona w okolicy: Urzędu Miejskiego, ulic Słaskiej i Niedziałkowskiego; przeпытano około 30 osób, z których tylko jedna odpowiedziała, że nie czyta w ogóle. Drugim miejscem przeprowadzenia sondy była okolica Carrefoura przy Turzynie i ul. Bohaterów Warszawy. Również tutaj miłym zaskoczeniem była reakcja respondentów, którzy mimo chęci robienia szybkich zakupów znaleźli czas na odpowiedź. Najczęściej wskazywano na mieszczącą się przy ulicy 26 Kwietnia filię nr 38 (17 odpowiedzi) oraz filię nr 2 przy ul. Sikorskiego (10 osób).

9–12 maja w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Dębno czynny był kiermasz książki „Zamiast za stówkę – kup za złotówkę”.

9–14 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Choszczynie trwał Tydzień Bibliotek, który rozpoczął się spotkaniem autorskim z Elizą Piotrowską „Ortografia, czyli heca, którą wszystkim się zaleca”. Tego samego dnia na dworcu PKP w Choszczynie czynny był kiermasz „Pociąg do książki – książka do pociągu”. 10 maja odbyły się zajęcia dla grup przedszkolnych „Polscy poeci – dzieciom” i spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone książce Jacka Dehnela *Rynek w Smyrnie*. 11 maja z dziećmi ze szkół podstawowych spotkała się Kalina Jerzykowska, autorka popularnych książek dla dzieci. 12 maja bibliotekarki Oddziału dla Dzieci zasiadły w jury

Wystawa historii najnowszej w MBP w Sławnie w ramach obchodów Tygodnia Bibliotek

„Gminnego Konkursu Baśniowego”, który odbył się w Szkole Podstawowej nr 3 w Choszczynie. 13 maja w bibliotece odbyły się zajęcia z elementami biblioterapii „Strach ma wielkie oczy”, Tydzień Bibliotek zamknęła „Sobota z bajką” – głośne czytanie bajki Janiny Porazińskiej „Kozucha Kłamczucha”.

9–16 maja w Bibliotece Wyższej Szkoły Humanistycznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Szczecinie był obchodzony Tydzień Bibliotek. Jego inauguracji towarzyszył występ grupy „Studenciaki”, która zaprezentowała dwa skecze kabaretowe: „Nauczyciele” i „Pierwszoklasiści”. Odbył się także cykl 6 spotkań dla dzieci, w trakcie których omówiono czym zajmuje się biblioteka. Wyświetlono też film pt. „Kapitan OSO” a kolejnym punktem każdego spotkania było czytanie bajek znanych autorów. Przygotowano także zajęcia plastyczne i zwiedzanie biblioteki i uczelni.

10 maja w Sali Widowiskowej Ośrodka Kultury w Drawsku Pomorskim odbyły się eliminacje do 43. Regionalnego Turnieju Recytatorskiego „Ptaki, ptaszki i ptaszka polne”, zorganizowane

przez Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną w Drawsku Pomorskim.

10 maja malowano kredą na placu Polonii laurki dla biblioteki koszalińskiej. Uczestniczące w zajęciach terapeutycznych prowadzonych w KBP dzieci i młodzież ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Waminie wykonały piękny rysunek.

10 maja w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Trzcińsku-Zdroju miało miejsce spotkanie strażaka z przedszkolakami. Spotkanie to przygotowano z okazji Tygodnia Bibliotek, inicjując w ten sposób cały cykl podobnych spotkań dla pozostałych grup przedszkolnych i młodszych klas szkoły podstawowej.

10 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sławnie otwarto wystawę „Koszaliński Karnawał Solidarności 1980-1981”, której towarzyszyła prelekcja Edyty Wnuk, pracownicy Instytutu Pamięci Narodowej w Koszalinie.

10 maja na Sali Widowiskowej Ośrodka Kultury w Drawsku Pomorskim spotkali się uczestnicy

Mali recytatorzy wierszy Agnieszki Frączek w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

43 edycji Regionalnego Turnieju Recytatorskiego „Ptaki, Ptaszki i Ptaszeta Polne”. Do rywalizacji stanęły dzieci z gminy Wierzchowo, Czaplnek, Złocieniec, Ostrowice, Drawsko Pomorskie oraz zaprzyjaźnionej gminy Barwice. Współorganizatorem Turnieju była Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Drawsku Pomorskim.

10 maja w Bibliotece Głównej Akademii Morskiej w Szczecinie odbyło się Seminarium Środowiskowe Zachodniopomorskiego Porozumienia Bibliotek pt. „Biblioteki cyfrowe w społeczeństwie informacyjnym”. Uczestniczyli w nim bibliotekarze ze szczecińskich bibliotek, m.in.: Biblioteki Uniwersytetu Szczecińskiego, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego, Książnicy Pomorskiej, Akademii Morskiej.

10 maja w Bibliotece Publicznej w Złocińcu odbyło się spotkanie z Bartoszem Łozińskim, afrykanistą pracującym w Forum Kenijsko-Polskim. Młodzież uczestnicząca w spotkaniu wysłuchiwała ciekawych opowieści o Kenii.

11 maja w Bibliotece Publicznej w Polczynie Zdroju odbyła się impreza wieńcząca konkurs plastyczny „Ex libris lub logo biblioteki”. Zwy-

cięski ex libris miałby posłużyć do sygnowania zbiorów, natomiast logo mogłoby się stać oficjalną częścią identyfikacji wizualnej biblioteki. Wpłynęło 14 prac w kategorii „uczniowie szkół podstawowych”, w tym 12 ex librisów i 2 logo. Autorami byli uczniowie klas 5 i 6 Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 im. Adama Mickiewicza w Polczynie-Zdroju. Tego samego dnia w bibliotece odbyło się spotkanie z Eugenem von Muszynskim, który jako dziecko przebywał w zakładzie germanizacyjnym organizacji Lebensborn w Bad Polzin (Polczyn-Zdrój).

11 maja Miejska Biblioteka Publiczna w Choszcznie gościła Kalinę Jerzykowską, autorkę książek dla dzieci i młodzieży oraz musicali i przedstawień. W spotkaniu uczestniczyli uczniowie klas czwartych ze Szkoły Podstawowej Nr 1. W trakcie spotkania autorka zaprezentowała swoją twórczość czytając fragmenty swoich wierszy i poprowadziła kilka zabaw z elementami warsztatu teatralnego.

11 maja w Budynku Głównym Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbył się Powiatowy Przegląd Recytatorski dla Przedszkolaków „Agusie”, poświęcony twórczości Agnieszki Frączek.

Spotkanie Elizy Piotrowskiej z przedszkolakami w Koszalinie

11 maja do filii dziecięcej nr 3 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek zaproszono dzieci z Przedszkola „Ptyś”, aby zapoznać je z pracą biblioteki oraz wysłuchać wraz z nimi książeczki Pauletty Bourgeois i Brendy Clark pt. *Franklin i książka z biblioteki*.

11 maja Białogardzką Bibliotekę Publiczną odwiedziły dzieci z grupy III, „Pszczółki” białogardzkiego Przedszkola Nr 3.

11 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gryficach w Oddziale dla Dzieci odbyło się uroczyste spotkanie czytelnicze. W Bibliotece gościli uczniowie kl. 0 „D” i 0 „C” z SP nr 4 w Gryficach. Spotkanie było poświęcone życiu i twórczości Jana Brzechwy.

11 maja w sali świetlicy środowiskowej w Jeżyczkach odbył się finał konkursu recytatorskiego „Mój ulubiony wiersz”. Do konkursu stanęło kilkanaścioro młodych wielbicieli poezji. Konkursowe występy umilała śpiewająca i grająca na gitarze Amelia Czerniejewska. Organizato-

rem konkursu była filia w Jeżyczkach Gminnej Biblioteki Publicznej w Domasławicach oraz świetlica środowiskowa w Jeżyczkach.

12 maja w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbyło się poranne spotkanie autorskie z Elizą Piotrowską zorganizowane dla przedszkolaków. Publiczność przybyła w wielkiej liczbie i świetnie się bawiła.

12 maja Koszalińska Biblioteka Publiczna otrzymała cenny dar z rąk Prezydenta Miasta Piotra Jedlińskiego i Starosty Koszalińskiego Romana Szewczyka „Ustawy i rozporządzenia z lat 1918-1934” oraz „Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej” z lat 1923-1939.

12 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Darłowie odbyło się spotkanie autorskie z Grażyną Bąkiewicz, autorką takich książek jak: *Opowieść z perłą w tle*, *Stan podgorączkowy*, *Będę u Klary*.

12 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach odbyło się spotkanie autorskie z Olgą Rudnicką.

„Przygody Mola Książkowego” w Międzyzdrojach

12 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Międzyzdrojach odbył się spektakl pt. „Przygody mola książkowego” dla dzieci z klasy „0” z Przedszkola Miejskiego „Morskie Skarby” oraz z klasy I D ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Międzyzdrojach. W role bibliotekarki i owadów wcielili się Bibliotekarze z Międzyzdrojów.

12 maja w Bibliotece Publicznej w Połczynie Zdroju odbył się konkurs recytatorski dla dzieci z klas pierwszych Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 im. Adama Mickiewicza w Połczynie-Zdroju – Konkurs Pięknego Czytania.

12 maja na zaproszenie pracowników Szkoły Podstawowej Nr 3, bibliotekarki z Oddziału Dziecięcego Miejskiej Biblioteki Publicznej w Choszczynie uczestniczyły w pracach komisji Gminnego Konkursu Baśniowego pod hasłem „Wpływ bajko- baśnioterapii na rozwój osobowości dziecka”.

12 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gryficach otwarto wystawę „Biblioteki świata i ich

skarby w filatelistyce”. Ekspozaty wystawowe udostępnił Witold Koziorowski, wystawę można było oglądać do końca czerwca.

12 maja w Budynku Głównym KBP odbyło się spotkanie ze znaną pisarką kontrowersyjnych biografii sławnych ludzi, Joanną Siedlecką.

12 maja w sali studia koncertowego im. Jana Szyrockiego w Polskim Radiu Szczecin odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „Errata literata”, organizowanego przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Szczecinie, którego gościem był Wojciech Kuczok, autor takich powieści jak *Gnój* czy *Widmokrag*.

12 maja w Centrum Kultury i Spotkań Europejskich w Białogardzie odbyły się eliminacje powiatowe 43. Regionalnego Turnieju Recytatorskiego „Ptaki, ptaszki i ptaszęta polne”, zorganizowane przez Białogardzką Bibliotekę Publiczną.

12 maja, w ramach obchodów Tygodnia Bibliotek, w holu Miejskiej Biblioteki Publicznej

Joanna Siedlecka w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

w Gryficach odbyło się uroczyste otwarcie pokazu filatelistycznego „Biblioteki świata i ich skarby w filatelistyce”. Zbiory na potrzeby pokazu opracował i udostępnił Witold Koziowski – Prezes Polskiego Związku Filatelistów Koło Nr 3 Gryfice-Miasto.

13 maja w siedzibie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Dębnie odbyła się uroczystość nadania bibliotece tytułu „Biblioteki Roku 2010 Województwa Zachodniopomorskiego”. Statuetkę wręczył dyrektor Książnicy Pomorskiej, Lucjan Bąbolewski. Wśród gości znaleźli się m.in.: przewodnicząca Zarządu Okręgu Bibliotekarzy Polskich w Szczecinie, Cecylia Judek, starosta Myśliborza Arkadiusz Mazepa, burmistrz Dębna Piotr Downar i Przewodnicząca Rady Miejskiej Helena Sługocka. Uroczystości towarzyszyły spektakl „Moli książkowych” – grupy teatralnej złożonej z pracowników biblioteki i koncert jazzowy dębniarki Karoliny Frankiewicz (saksofon) oraz gorzowianina pianisty Bartosza Bernala.

13 maja w Gminnej Bibliotece Publicznej w Dolicach odbyło się spotkanie autorskie z Mirosławem Rutkowskim, autorem książek dla dzieci:

Mity greckie dla dzieci. Bogowie i Mity greckie dla dzieci. Herosi. W spotkaniu wzięli udział uczniowie klasy czwartej Szkoły Podstawowej w Dolicach.

13 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kołobrzegu odbyło się spotkanie „mistrzów dziecięcego pióra”, autorki i ilustratorki książek dla dzieci, Elizy Piotrowskiej z laureatami bibliotecznych konkursów.

13 maja w filii w Redle Biblioteki Publicznej w Połczynie Zdroju odbył się Konkurs Pięknego Czytania wierszy Juliana Tuwima. W konkursie wzięli udział uczniowie z klas III Publicznej Szkoły Podstawowej w Redle.

13 maja w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Goleniowie odbyły się, poprowadzone przez Teatr La Fayette, warsztaty literacko-muzyczne „Kopciuszek”.

13 maja w Budynku Głównym Koszalińskiej Biblioteki Publicznej zorganizowano koncert młodzieży z Mini Studia Poezji i Piosenki dla uczestników zajęć terapeutycznych prowadzonych w KBP.

Koncert jazzowy w bibliotece w Dębnie

13 maja w Filii nr 11 KBP, odbyły się zajęcia manualne dla pań „Warsztaty z kwiecistej tkaniny artystycznej”.

14 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Choszczynie odbyło się cykliczne spotkanie „Sobota z bajką”. Dzieci miały okazję wysłuchać bajki Janiny Porazińskiej „Kozucha kłamczucha”, czytanej przez uczennicę liceum ogólnokształcącego, Joannę Rybkę. Następnie odbyły się zajęcia plastyczne.

16 maja w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Lipianach w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek odbyło się spotkanie z autorką książek dla dzieci i młodzieży, Grażyną Bąkiewicz. W spotkaniu uczestniczyła młodzież z Zespołu Szkół w Lipianach.

16 maja w filii nr 30 Miejskiej Biblioteki Publicznej odbyła się lekcja biblioteczna pt. „Nasz Bałtyk” z dziećmi z Przedszkola Publicznego nr 48. Celem spotkania było przygotowanie dzieci przed wakacjami do obcowania z przyrodą własnego regionu oraz zainteresowanie jego pięknem i bogactwem. Na przykładzie legendy H. Zdzi-towieckiej „Bursztynowa korona” dzieci poznały

historię bursztynu oraz ważną rolę roślinności nadbałtyckiej.

17 maja filię nr 3 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odwiedziły dzieci (w przedziale wieku 7-10 lat) ze świetlicy środowiskowej. Celem spotkania było zapoznanie młodych gości z pracą w bibliotece oraz głośne czytanie poezji poświęconej książce i bibliotece, skierowanej do najmłodszych.

17 maja w filiach w Góralicach i Stołecznej Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Trzcińsku Zdroju odbyły się IV sztafety literackie z poezją Czesława Miłosza, w których uczestniczyła młodzież z kl. III „a” z Publicznego Gimnazjum w Góralicach i uczniowie Szkoły Podstawowej w Stołecznej.

17 maja Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcińsku Zdroju zaprosiła uczniów Szkoły Podstawowej na dwa spektakle profilaktyczno-edukacyjne: dla uczniów kl. IV-VI pt. „Po drugiej stronie lustra”, drugi dla dzieci młodszych z kl. I i II pt. „Skrzaty”. Młodzi artyści z krakowskiego Teatru Dla Dzieci i Młodzieży „Moralitet” dla starszej grupy wystawili spektakl o agresji i przemocy.

Spotkanie z Elizą Piotrowską w Kołobrzegu

Podczas konkursu czytania wierszy Juliana Tuwima

17 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Dziwnowie w ramach cyklu „Książki, które warto czytać” odbyło się spotkanie „Proza Eustachego Rybskiego na przykładzie utworów *Stankiewicz. Powrót*.”

17 maja w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Dębnie odbyło się spotkanie autorskie z Grażyną Bąkiewicz, z wykształcenia historykiem i pedagogiem z zamiłowaniem autorką licznych

opowiadań i powieści dla dzieci i młodzieży, laureatką I nagrody Polskiej Sekcji Stowarzyszenia Książki dla Młodych – IBBY (International Board on Books for Young People).

17 maja w Bibliotece Publicznej w Złotocięcu kl. I ze Szkoły Podstawowej nr 1 brała udział w zajęciach biblioterapeutycznych dotyczących przyjaźni na podstawie „Bajki o dwóch ołówkach” Marii Molickiej.

Młodzież z Lipian na spotkaniu z Grażyną Bąkiewicz

17–19 maja Biblioteka Główna Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego wraz z firmą ABEIPS zorganizowała kiermasz zagranicznych książek naukowych. Jak co roku, w maju, tuż po Warszawskich Targach Książki, prezentowane były najnowsze książki z dziedziny medycyny i nauk pokrewnych. W tym roku kiermasz odbywał się na parterze Biblioteki Głównej PUM oraz w Filii nr 1.

17 maja–6 czerwca w Galerii Region Koszalińskiej Biblioteki Publicznej przygotowano wystawę poświęconą patronowi biblioteki, Joachimowi Lelewelowi w 150. rocznicę śmierci i 225. rocznicę urodzin.

18 maja w filii dziecięcej nr 3 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło spotkanie z dziećmi z Przedszkola nr 45, na którym przedszkolaki poznały pracę biblioteki i księgozbiór dla najmłodszych czytelników. W trakcie spotkania dzieci wysłuchały książeczki z serii „To, co najbardziej lubię...” pt. *W przedszkolu*, autorki Trace Moroney.

18 maja w filii nr 28 Miejskiej Biblioteki Publicznej odbyło się kolejne spotkanie z gimnazjalistami z kl. I z Zespołu Szkół Specjalnych. Uczniowie poznali literaturę popularnonaukową dla mło-

dzieży oraz audiobooki znajdujące się w zbiorach biblioteki.

18 maja w Miejsko – Gminnej Bibliotece Publicznej w Trzcińsku Zdroju odbyła się „Sztafeta literacka” poświęcona polskiemu nobliście Czesławowi Miłoszowi. W sztafecie wzięli udział uczniowie klasy piątej Szkoły Podstawowej w Trzcińsku-Zdroju, z tej okazji przygotowano też wystawkę książek dotyczącą życia i twórczości Czesława Miłosa. Uczniowie zapoznali się z biografią poety i w skupieniu wysłuchali jego wierszy w interpretacji R. Brzezińskiej i A. Michalaka. Tego dnia otwarto też wystawę „Błogosławiony, który przychodzi w imię Pańskie”, zorganizowaną z okazji beatyfikacji Jana Pawła II i rocznicy jego urodzin.

18 maja na zaproszenie Pyrzyckiej Biblioteki Pyrzyckiej i Dyskusyjnego Klubu Książki w Publicznym Gimnazjum w Pyrzycach gościła Grażyna Bąkiewicz, pisarka, historyk i nauczycielka, autorka książek dla dzieci i młodzieży: *Korniszonek*, *O melba!*, *Stan podgorączkowy*, *Muchy w butelce*, *Ada, strażniczka skarbu* oraz dla dorosłych: *Coś za coś*, *Bajki dla dorosłych*, *Opowieść z perłą w tle*.

18 maja w Sali Kolumnowej w Książnicy Pomorskiej odbyło się kolejne spotkanie Centrum

Grażyna Bąkiewicz podpisuje swoje książki w Pырzycach

Aktywności Kulturalnej Osób Niesprawnych Wzrokowo „Drogami Brazylii”, którego gościem była Halina Czosnkowicz.

18 maja w Sali Stefana Flukowskiego w Książnicy Pomorskiej w ramach Dni Kultury Francuskiej - Szczecin 2011, zorganizowanych przez Konsula Honorowego Francji w Szczecinie, Włodzimierza Puzyń oraz Prezes Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Francuskiej, Krystynę Łyczywek miał miejsce wykład „Księżniczka Helena Massalska – synowa księcia Charlesa Josepha de Ligne” wygłoszony przez dr Cecile Coutin z Biblioteki Narodowej z Paryża.

19 maja w filii nr 38 Miejskiej Biblioteki Publicznej odbyło się spotkanie dla dzieci pt. „Moja pierwsza wizyta w bibliotece”, podczas którego młodzi czytelnicy zostali wprowadzeni w magiczny świat książek i biblioteki, dowiedzieli się, jak jest zbudowana książka i dlaczego należy o nią dbać i poznali powody, dla których warto odwiedzać bibliotekę oraz jakie realizuje ona cele.

19 maja w filii nr 28 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie czytelnice

z dziećmi z Przedszkola Publicznego nr 32. Przedszkolaki poznały bibliotekę i posłuchały fragmentu książki Renaty Piątkowskiej *Dziadek na huśtawce*.

19 maja w Bibliotece Publicznej w Złocięcu odbyła się pogadanka i emisja słuchowiska muzycznego „Polska muzyka ludowa i biesiadna”.

20 maja w Sali Kolumnowej w Książnicy Pomorskiej odbyło się spotkanie z wolińską poetką Krystyną Gierszewską-Dubik z okazji jubileuszu jej 85-lecia i wydania nowego tomiku *Zatrzymać czas*.

20 maja w Galerii Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bornem Sulinowie odbył się wieczorek poetycki „Wiosną wiersze piszą się piękniejsze. Uczestnicy spotkania mogli usłyszeć wiersze pań działających w Klubie Literackim „Pod Piórem”: Ewy Matysiak, Barbary Wybranowskiej i Marii Wonornicz oraz mieszkanki Gdańska, Anny Kasperek. Paniom akompaniowali Mirosław Czapla, Tadeusz Kulicki i Jan Pawłowski. Uroczystość zaszczyciła swoją obecnością Burmistrz Bornego Sulinowa, Renata Pietkiewicz-Chmyłkowska.

Poetycki wieczorek w Bornem Sulinowie

20 maja w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Dębnie z wykładem pt. „Nobliści rodem z Polski” gościł dr Mieczysław Wojecki, członek Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Poznaniu, Ormiańskiego Towarzystwa Kulturalnego w Krakowie i Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich w Krakowie. Słuchaczami byli uczniowie z Gimnazjum Publicznego w Dębnie. Natomiast po południu odbyło się spotkanie z czytelnikami pt. „Grecja kraj Bogów, słońca i oliwek”. Zaproszeni goście mieli okazję posłuchać greckiej muzyki i poznać greckie obyczaje i ciekawostki z życia przeciętnych ludzi oraz ludzi powszechnie znanych. Można również było obejrzeć przywiezione przez prelegenta ciekawe ekspozyty.

20 maja w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Goleniowie zakończono IV edycję akcji „W obronie zwierząt”. Dzięki hojności mieszkańców Goleniowa udało się zebrać i przekazać na ręce Straży Gminnej 119 kg karmy dla psów przebywających w Przytulisku w Białuniu.

23 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Dziwnowie odbyło się spotkanie z przedstawicielami krajów arabskich: Egiptu, Syrii, Jordanu, Palestyny. Spotkanie wypełniła luźna rozmowa o sytuacji politycznej, religii, kulturze, edukacji, itp., której towarzyszyły kawa, herbata

i arabskie słodkości. Gośćmi biblioteki byli lekarz Mohamed Nabulsi z Gryfic, inż. Mohamed Radwan ze Szczecina i nauczyciel matematyki, biznesmen z Łukęcina Mohamed Sobhi. Spotkaniu towarzyszyła ekspozycja, przygotowana przez bibliotekarki, na której znalazły się m.in. oryginalne stroje arabskie, przedmioty użytku codziennego (szisza, gliniany garnek do chłodzenia wody), ceramika, wyroby z palmy i drewna, alabastru i granitu, ułożony na oryginalnej podstawie Koran. Wystawa była czynna do 10 czerwca.

24 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Dziwnowie w ramach cyklu „Książki, które warto czytać” odbyło się spotkanie „Jerzy Pilch – świat i jego dzieciństwo”.

24 maja w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbyło się miejskie Święto Czytelnika Dziecięcego. Były występy, tańce, zabawy integracyjne i nagrody dla najaktywniejszych młodych czytelników Koszalina.

24 maja w filii nr 10 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie z uczniami Zespołu Szkół nr 13, poświęcone dobremu wychowaniu. Podczas spotkania wykorzystano książki Grzegorza Kasdepki *Bon czy ton* oraz Marii Dańkowskiej *Nastolatki i bon ton*.

Mieczysław Wojecki z gimnazjalistami z Dębna

25 maja dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 9 w Kołobrzegu uczestniczyły w niekonwencjonalnej lekcji przyrody. Zajęcia odbyły się w lesie, na terenie Ośrodka Edukacji Przyrodniczej w Kliniskach. Organizatorem wycieczki była Miejska Biblioteka Publiczna.

25 maja Koszalińska Biblioteka Publiczna zorganizowała powiatowe Święto Czytelnika Dziecięcego. Tym razem najaktywniejsi czytelnicy powiatu koszalińskiego bawili się w Czterokolorowym Czterokraju w Sali klubowej biblioteki.

25 maja w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej została zorganizowana otwarta debata wokół książki Izabeli Jarugi-Nowackiej *Drogi równości*. W debacie z publicznością wzięły udział: Dorota Chałat – prezeska Koszalińskiego Stowarzyszenia Aktywności Lokalnej Era Kobiet i jedna z inicjatorek Porozumienia Kobiet Euroregionu, Beata Maciejewska – wydawczyni książki, prezeska Fundacji Przestrzenie Dialogu, Anna Nowicka – inicjatorka Porozumienia Kobiety dla Pomorza, Joanna Piotrowska – założycielka Feminoteki, ekspertka antydyskryminacyjna i antyprzemocowa.

25 maja w filii nr 10 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie, na spotkaniu z uczniami kl.

III Zespołu Szkół nr 13, prześlędzono proces powstawania książki od pomysłu po produkt finalny. Uczniowie zapoznali się z terminologią dotyczącą książki (m.in. format, ilustrator, intro-ligator, wydawnictwo, ISBN i inne).

25 maja w filii nr 2 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie z dziećmi z Akademii Edukacji Przedszkolnej. Celem spotkania było zapoznanie dzieci z biblioteką i zachęcenie ich do korzystania z bibliotecznych zbiorów. Poprzez wspólną zabawę, czytanie bajek i wierszyków dzieci poznały zasady korzystania z biblioteki.

25 maja w Oddziale dla Dzieci Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gryficach odbyło się spotkanie autorskie z Elizą Piotrowską, autorką około 30 książek dla najmłodszych czytelników, m.in. *To miasto nazywa się Rzym, A ja nie pozwolę nudzić się wam w szkole, Ortografia, czyli heca, którą wszystkim się zaleca, Ciocia Jadzia*, czy seria *Tupcio Chrupcie*.

25 maja Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Trzebiatów po raz kolejny zorganizowała happening „Ulica poetów”, którego gościem specjalnym była pisarka dla dzieci, Eliza Piotrowska.

Spotkanie w Dziwnowie z przedstawicielami krajów arabskich

Najaktywniejsi czytelnicy Koszalińskiej Biblioteki Publicznej

Kolorowi czytelnicy powiatu koszalińskiego w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

26 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gryficach w Oddziale dla Dzieci spotkały się mamy i dzieci – uczniowie SP nr 4 w Gryficach.

26 maja „Klub Malucha” z Biblioteki Publicznej w Marianowie zorganizował uroczystość z okazji Dnia Matki. Dzieci przygotowały montaż słowno-muzyczny zatytułowany „Kocham Cię Mamo”, wręczyły też swoim mamom upominki. Następnym punktem programu był wspólny udział dzieci i mam w przygotowanej uczcie – kuchnia europejska (pt. „Kuchnie i smaki z czterech kontynentów”), sfinansowanej z projektu III edycji konkursu fundacji BGK J. K. Steczkowskiego pt. „Na dobry Początek” – „Różni a podobni-podróż międzykontynentalne przedszkolaków”.

26 maja w filii w Popielewie Biblioteki Publicznej w Połczynie Zdroju odbyła się impreza z okazji Dnia Matki.

26 maja w Bibliotece Publicznej w Złocięcu odbyło się spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone powieści Petera Esterhazy *Harmonia caelestis*.

27 maja w Sali pod Piramidą w Książnicy Pomorskiej w ramach serii wykładów „Academia Buddhica” John Reynolds wygłosił „Tantra na Wschodzie i Zachodzie”.

27 maja w Bibliotece Publicznej w Gryfinie odbyło się kolejne spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki „Gryfik”, poświęcone książce *Dostaliśmy po dziecku* Ewy Grętkiewicz.

27 maja w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbył się finał bardzo lubianego Miejskiego Konkursu Poetyckiego „Koszalińska Niezapominajka”.

27 maja Miejską Bibliotekę Publiczną w Gryficach odwiedziła grupa pięcioletków z Przedszkola nr 1 w Gryficach. Obejrzeliby wystawę, a na koniec zatrzymali się w czytelni dziecięcej na krótką pogawędkę. Posłuchali też bajki przeczytanej przez bibliotekarkę. Wszyscy otrzymali pamiątkowe zakładki.

28 maja Koszalińska Biblioteka Publiczna, Oddział i Koło SBP w Koszalinie oraz Między-

Debata antydyskryminacyjna w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

Dzień Matki w bibliotece w Marianowie

Wodne atrakcje w Myśliborzu

zakładowy Związek Zawodowy Pracowników Bibliotek zorganizowały wojewódzkie święto bibliotekarzy w plenerze, w ośrodku „Ranczo” pod Rosnowem (20 km od Koszalina), nad jez. Rosnowskim.

28 maja filia biblioteczna w Pomierzynie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Kalisz Pomorski wspólnie ze świetlicą wiejską i sołectwem w Pomierzynie zorganizowała Dzień Matki i Dziecka. Wśród atrakcji znalazły się skoki na trampolinie, słodczyce, loteria fantowa, wspólne zabawy rodzinne oraz kielbaski z rożna.

29 maja na przystani Szkunera w Myśliborzu odbyła się impreza plenerowa „O uśmiech dziecka – Dzień Białych Żagli” zorganizowana przez Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną w Myśliborzu i Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Szkuner”. W części oficjalnej podsumowany został gminno – powiatowy konkurs literacko – plastyczny pt. „Czytanie książek to najciekawsza zabawa jaką sobie ludzkość wymyśliła” / Wisława Szymborska. Laureaci otrzymali nagrody i dyplomy uznania. Pogoda sprzyjała wodnym atrakcjom: uczestnicy ruszyli w rejsy jachtami, łodziami, rowerami wodnymi

oraz statkiem wycieczkowym po Jeziorze Myśliborskim.

29 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bornem Sulinowie odbyły się VI Otwarte Mistrzostwa Bornego Sulinowa w Brydżu Sportowym. Do Turnieju zgłosiło się 10 par, 3 z Bornego Sulinowa, 6 ze Szczecinka i 1 para mieszana – Borne Sulinowo i Nowogard.

29 maja–5 czerwca pod hasłem „Czytanie łączy Europę” Gminna Biblioteka Publiczna w Karnicach obchodziła X Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom. Zwiastunem akcji uroczyste spotkanie z okazji pasowania pierwszoklasistów na czytelnika, podczas którego Przewodniczący Rady Gminy, Andrzej Przeździek przeczytał wiersze Jana Brzechwy. Kolejnym ważnym wydarzeniem był Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci, na który zaproszono przedszkolaków i klasę „O”. Dzieci z uwagą wysłuchały bajki „Calineczka”, przeczytanej przez bibliotekarkę, Annę Majkoś. Zakończeniem akcji był I Gminny Festyn z okazji Dnia Dziecka. Wśród wielu zabaw i gier sportowych był również czas na wysłuchanie opowiadania „Dziecięcy kolorowy świat” przeczytanego przez Dyrektora Gminnego Klubu Kultury, Ewę

Mistrzostwa brydżowe w Bornem Sulinowie

Plenerowe Wojewódzkie Święto Bibliotekarzy na „Ranczo” koło Koszalina

Dzień Dziecka w pyrzyckiej bibliotece

Trębicką. W namiocie Cała Polska Czyta Dzieciom bibliotekarki przebrane za postacie bajkowe prowadziły kiermasz książek (pieniądze uzyskane ze sprzedaży książek przeznaczone zostały na zakupy materiałów bibliotecznych) oraz zachęcały do codziennego czytania dzieciom.

29 maja–5 czerwca w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Trzcińsku Zdroju obchodzono X Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom. W Bibliotece gościli przedszkolaki i uczniowie klasy I SP. Dzieci zapoznały się z najważniejszymi wydarzeniami z biografii Czesława Janczarskiego.

30 maja Oddział dla Dzieci Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gryficach wizytą w Gryfickim Domu Dziecka rozpoczął jubileuszowy X Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom. 31 maja bibliotekarki odwiedziły chore dzieci na Oddziale Pediatrycznym w gryfickim szpitalu. 1 czerwca w godzinach rannych bibliotekarki z Oddziału dla dzieci udały się do Radia PLUS Gryfice, gdzie na antenie przeczytały tekst *Lo-komotywy* Juliana Tuwima. Wyjaśniły, dlaczego czytanie dzieciom ma tak wielkie znaczenie oraz zaprosiły „małych i dużych” do odwiedzania

biblioteki. Tego samego dnia w godzinach popołudniowych bibliotekarki z książką dołączyły do wielkiego świętowania na Placu Zwycięstwa. Gryficki Dom Kultury przygotował dla dzieci wiele atrakcji i wygospodarował miejsce na kącik czytelniczy dla biblioteki.

30 maja–5 czerwca w Bibliotece Publicznej w Gryfinie trwał X Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom. Codziennie w bibliotece odbywały się spotkania dla dzieci z przedstawicielami różnych zawodów: Sebastianem Woźniakiem – lekarzem pediatrą z Kliniki Pediatрії, Hematologii i Onkologii Dziecięcej w Szczecinie, Maciejem Racinowskim – lekarzem weterynarii z Lecznicy dla Zwierząt w Gryfinie, Ewą Dąbrowską – lekarzem stomatologiem, inspektorem Andrzejem Stechnijem – Komendantem Powiatowym Policji w Gryfinie, sierż. sztab. Marcinem Wojtysia-kiem i mł. chor. Tomaszem Kroczyńskim z 5. Pułku Inżynieryjnego im. gen. I. Prądzyńskiego w Szczecinie oraz Adamem Wierchowickim – marynarzem.

30 maja–6 czerwca w ramach akcji *Cała Polska Czyta Dzieciom* Miejska i Powiatowa Bibliotek Publiczna w Drawsku Pomorskim gościła

Dzień Dziecka w Dębnie

w roli lektorów: sekretarza Urzędu Miejskiego w Drawsku Pomorskim, Elżbietę Kobę, Starostę Powiatu Drawskiego, Stanisława Cybulę, weterynarza, Bogdana Otłowskiego, policjantkę, Annę Młynarczyk oraz dyrektora banku PKO BP w Drawsku Pomorskim, Mariusza Lekkiego. W spotkaniach wzięły udział dzieci z przedszkola, ze Szkoły Podstawowej w Drawsku Pomorskim oraz ze Szkoły Podstawowej w Mielniku Drawskim.

31 maja w filii nr 38 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie dla dzieci pt. „Moja pierwsza wizyta w bibliotece”.

31 maja w Sali Stefana Flukowskiego w Książnicy Pomorskiej odbyło się spotkanie z Henryką Kryszczyńską, autorką książki *W żelaznych trzewiczkach*.

31 maja–3 czerwca filia biblioteczna nr 28 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie uczestniczyła w X Ogólnopolskim Tygodniu Czytania Dzieciom. Do wspólnego czytania zaproszono

przedszkolaków i uczniów szczecińskich szkół. 31 maja aktorka Bolesława Fafińska przeczytała dzieciom z SP Nr 64 baśń Hansa Christiana Andersena *Brzydkie kaczątko*. 1 czerwca Anna Rutkowska, bibliotekarka, przeczytała maluchom z Krainy Zabawy i Nauki *Wiersze i opowiadania dla 3-latków*. 2 czerwca aktorka Grażyna Wojtczak przeczytała dzieciom ze Społecznej Szkoły Podstawowej Nr 1 książkę Dr. Seussa *Słoń, który wysiedział jajko*. 3 czerwca aktorka Bolesława Fafińska przeczytała dzieciom z klasy 0 z SP Nr 56 bajkę Benedykta Herta *Taśtaś*. Nie zabrakło zgadywanek, rymowanek, zabaw słownych i wierszyków dla dzieci.

1 czerwca w Filii nr 9 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Struga, na spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki omawiano powieść Nory Roberts *Z nakazu serca*.

1 czerwca z okazji Dnia Dziecka w Pyrzyckiej Bibliotece Publicznej gościli dzieci ze świetlicy przy Szkole Podstawowej nr 2, wraz z opiekunami. Dzieci odwiedziły wypożyczalnię dla dzieci, Muzeum Ziemi Pyrzyckiej, czytelnikę oraz wypo-

Zakończenie zajęć terapeutycznych prowadzonych w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej

życzalnię dla dorosłych. W ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom” dzieci wysłuchały, czytanego przez Joannę Cieplak, opowiadania pt. *O tym jak pluszowy zajęczek szukał przyjaciół*.

1 czerwca filia w Redle Biblioteki Publicznej w Połczynie Zdroju zorganizowała imprezę plenerową z okazji Dnia Dziecka. Młodzi czytelnicy wyszli z murów biblioteki, aby wziąć udział w zabawach i konkursach.

1 czerwca, z okazji Dnia Dziecka, w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Dębnie gościł teatr edukacyjny dla dzieci i młodzieży z Krakowa „Moralitet” ze spektaklem „NIEśpiąca królewna”, promującym zasady bezpieczeństwa na drodze.

1 czerwca w Oddziale dla Dzieci Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Goleniowie na wszystkie dzieci czekały atrakcje: x-box, kręgle, gry planszowe, edukacyjne, malowanie twarzy, chusta animacyjna i K'Nex.

1–30 czerwca w Holu przy Czytelni Głównej w Książnicy Pomorskiej w ramach Galerii Jedne-

go Obrazu Książnicy Pomorskiej prezentowany był obraz Moniki Jagielskiej „Widok”.

1–30 czerwca w Łączniku w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa „Sportowy Szczecin” – afisze i plakaty ze zbiorów ikonograficznych Książnicy Pomorskiej promujące imprezy sportowe, jakie odbywały się w Szczecinie w latach 1970 – 1980: Mistrzostwa Świata w motocrossie, Mistrzostwa Europy kobiet kadetek w koszykówce, Akademickie Mistrzostwa Polski w wioślarstwie czy Międzynarodowe Kryterium Asów w kolarstwie.

2 czerwca–1 lipca w Sali pod Piramidą w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa „65 lat Aeroklubu Szczecińskiego”.

2 czerwca w Filii nr 8 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Andersa, na spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki omawiano powieść Johna Maxwella Coetzee’ego *Hariba*.

2 czerwca w filii bibliotecznej nr 14 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się

spotkanie czytelnicze z uczniami ze Szkoły Podstawowej nr 12. Dzieci wysłuchały krótkich utworów ukazujących uczucia niekoniecznie pozytywne. Poznały znaczenie słów: humor, irytacja, złość, chandra, nastrój.

2 czerwca w Sali Stefana Flukowskiego w Książnicy Pomorskiej odbyło się spotkanie autorskie z Anną Frajlich i promocja jej książek: tomu opowiadań *Laboratorium* oraz *Czesław Miłosz*.

2 czerwca odbyło się uroczyste zakończenie zajęć terapeutycznych prowadzonych w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej z dziećmi i młodzieżą ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Koszalinie, Warsztatu Terapii Zajęciowej nr 1 i nr 2 w Koszalinie, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Wąminie i grupą młodzieżową Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „Ikar”.

2 czerwca filię nr 1 Biblioteki Publicznej w Złocięncu odwiedziły dzieci z przedszkola na Osiedlu Czaplineckim. Dzieci wysłuchały bajki pt. *Stoliczku nakryj się*.

2 czerwca w Czytelnii dla dorosłych Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gryficach odbyła się lekcja biblioteczna pt. „Jak korzystać z katalogu bibliotecznego”. Uczestniczyło w niej 30 uczniów z Gimnazjum Nr 1 im. Żołnierzy Armii Krajowej w Gryficach. Tego samego dnia w czytelnii dla dzieci zgromadzili się uczniowie klas O „E” i „F” z SP nr 3 w Gryficach. Przyszli, by zobaczyć bibliotekę oraz uczestniczyć w spotkaniu czytelniczym realizowanym w ramach X Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom. Po obejrzeniu wystaw i poszczególnych działów, maluchy przeniosły się w świat poezji Jana Brzechwy i Juliana Tuwima i wzięły udział w turnieju bajkowych zagadek.

3 czerwca Filie nr 4, 6, 9 i 11 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej włączyły się w akcję Cała Polska Czyta Dzieciom poprzez przygotowanie maratonów głośnego czytania dla najmłodszych. Czytały im, m.in. dziennikarka, dyrektorka szkoły i bibliotekarki.

3, 6 i 7 czerwca w Gminnej Bibliotece Publicznej w Malechowie złożyły wizytę przed-

szkolaki wraz z opiekunkami. Pracownicy biblioteki przygotowali zajęcia związane ze znajomością zwierząt domowych, leśnych i egzotycznych.

3 czerwca w Sali studia koncertowego im. Jana Szyrockiego (S-1) w Polskim Radiu Szczecin odbyła się kolejna edycja „Erraty literata”, cyklu spotkań organizowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Szczecinie. Bohaterką czerwcowego spotkania była Katarzyna Grochola, autorka bestsellerowych powieści *Nigdy w życiu!* i *Ja wam pokażę!*. Spotkanie prowadził Konrad Wojtyła.

3 czerwca w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbyła się impreza finałowa Turnieju Recytatorskiego „Ptaki, Ptaszki i Ptaszeta Polne”. Uczestnikami były dzieci i młodzież, która wygrała miejskie i powiatowe eliminacje. Wszyscy zaprezentowali po jednym utworze i otrzymali za to drobne upominki. Zwycięzcy dodatkowo zostali nagrodzeni pięknymi książkami.

3 czerwca w Oddziale dla Dzieci Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gryficach z SP nr 3 w Gryficach spotkał się Jakub Ptaszyński – 14-letni autor książki *Opowieści z Doliny Wierszy*.

4 czerwca w Sali Kolumnowej w Książnicy Pomorskiej w ramach działalności Centrum Aktywności Kulturalnej Osób Niepełnych Wzrokowo odbyło się integracyjne spotkanie recytatorskie „Wiosna radosna” podczas którego wystąpiły dzieci z dysfunkcją wzroku i z innymi sprzężeniami ze Szczecina, Goleniowa, Stargardu Szczecińskiego, Koszalina. Oprawą plastyczną spotkania stanowiły prace ręczne oraz obrazy o tematyce wiosennej wykonane przez uczestników warsztatów plastycznych.

4 czerwca już po raz piętnasty w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy w Dębnie gościli byli mieszkańcy Neudamm, czyli Dębna. Grupie trzydziestu starszych pań i panów przewodniczył Eberhard Kunst z Frankfurtu nad Menem. Tradycją corocznych spotkań stały się wspólne nabożeństwa ekumeniczne oraz rozmowy przy kawie i ciastkach w bibliotece. Krótkie wystapie-

Głośne czytanie w Filii nr 9 Koszalińskiej Biblioteki Publicznej

nia mieli: wice burmistrz, który m in. wspominał o starych, dębnowskich korzeniach swoich przodków, Eberhard Kunst a także ks. Roman Jachimowicz, z którego inicjatywy piętnaście lat temu zapoczątkowane zostały wzajemne kontakty między społecznością byłych mieszkańców Neudamm, a mieszkańcami polskiego Dębna.

4 czerwca w Sali pod Piramidą w Książnicy Pomorskiej odbyło się spotkanie „Żeglarstwo na Pomorzu Zachodnim”, współorganizowane przez Komitet Społeczny „Żeglarski Szczecin” i Zachodniopomorski Okręgowy Związek Żeglarski. W programie spotkania znalazły się: prezentacja zachodniopomorskiego żeglarstwa, „wodowanie” książki Piotra Owczarskiego, prezentacja książki *Żeglarstwo na Pomorzu Zachodnim* oraz wystąpienia: Marszałka Województwa – Olgierda Geblewicza, Prezydenta Szczecina – Piotra Krzystka i Prezesa ZOZZ – Zbigniewa Zalewskiego.

4 czerwca przy Centrum Kultury i Rekreacji w Bornem Suliniowie odbył się Dzień Dziecka. Organizatorami były Miejska Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury i Rekreacji. Dzieci ze sceny zabawiali artyści estradowi z Wrocławia Bolesław Gromnicki i Andrzej Rybarczyk, dzieci ze Szkoły Podstawowej w Bornem Su-

linowie, zespół wokalny IMPRESJA z Zespołu szkół w Bornem Suliniowie pod kierunkiem Ewy Matysiak, Huku & Pumber – zespół hip hopowy oraz młodzieżowy zespół taneczny działający przy CKiR. Można było poskakać na zamku dmuchanym, zjeść watę cukrową i obejrzeć pokaz strażaków z Ochotniczej Straży Pożarnej z Łubowa. Jedną z większych atrakcji spotkania byli szczudlarze z Grupy Avatar z Legnicy.

6 czerwca w filii nr 25 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie czytelnicze z udziałem dzieci z Przedszkola „Akademia Młodego Europejczyka”. Przeczytano fragmenty *Kubusia Puchatka* autorstwa Alana Alexandra Milne’a. Małym uczestnikom spotkania przybliżony został życiorys pisarza, rozmawiano też o przyjaźni.

7 czerwca w filii nr 11 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie dla dzieci. Zaproszonym gościom czas spędzony w bibliotece uświetliło czytanie książeczki Hany Doskocilovej i Zdenka Milera pt. *Krecik i rakieta*.

7 czerwca w sali wystawowej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Nowogardzie odbyło się uroczyste

Spotkanie w Dębnie z dawnymi mieszkańcami

zakończenie akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. W tej edycji, trwającej od 30 maja do 6 czerwca wzięło udział około 500 dzieci ze wszystkich nowogardzkich przedszkoli i szkół podstawowych. Dyrektor Biblioteki Zofia Pilarz podziękowała wszystkim czytającym i wręczyła pamiątkowe dyplomy. Licznie zgromadzona publiczność (ok. 250 dzieci) obejrzała pokaz multimedialny z przebiegu całego Tygodnia Czytania. Atrakcją spotkania było przedstawienie przygotowane przez grupę teatralną „Prolog” Jacka Piotrowskiego pt. „Opowieści z pocztowego okienka”.

7 czerwca w ramach X Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom, w filii dla dzieci nr 3 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie czytelnicze z uczniami kl. 0 SP nr 59. Dzieci wysłuchały czytanej przez wychowawczynię i bibliotekarki baśni i wykonały prace plastyczne.

7–9 czerwca w Sali nr 614 w Książnicy Pomorskiej odbyła się druga edycja szkoleń w ramach programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Biblioteka+ „Szkolenia dla bibliotekarzy”. Szkolenia obejmowały zagadnienia: rozwój osobistych kompetencji menedżerskich i przywódczych,

organizacja i skuteczne zarządzanie biblioteką, nowoczesne technologie informatyczne. Uczestnikami szkoleń byli bibliotekarze bibliotek publicznych województwa zachodniopomorskiego.

7–9 czerwca miała miejsce XXIX Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych pt.: „Strategia kształtowania profilu bibliotekarza medycznego”, której organizatorem była Biblioteka Główna Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Patronat honorowy nad konferencją objął JM Rektor Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie prof. dr hab. n. med. Przemysław Nowacki. Miejscem obrad medycznego środowiska bibliotekarskiego była aula Rektoratu PUM. Dwie pierwsze sesje poświęcone były wizerunkowi nowoczesnego bibliotekarza medycznego. Na dwóch kolejnych omawiano problemy związane z bibliografią i bibliometrią. Podczas konferencji nie zabrakło także imprez towarzyszących. Pierwszego dnia uczestnicy mieli możliwość odwiedzenia biblioteki PUM oraz spędzenia wieczoru w rytmie bluesowym we Free Blues Club. Niewątpliwą atrakcją była także możliwość zwiedzenia Szczecińskich Podziemnych Tras Turystycznych.

Podczas inscenizacji „Opowieści z pocztowego okienka” w Nowogardzie

7–27 czerwca w Galerii Region Koszalińskiej Biblioteki Publicznej prezentowano prace uczestników terapii zajęciowej organizowanej w KBP.

8 czerwca w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Trzebiatów Uroczyste zainaugurowano X Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom odczytaniem *Lokomotywy* Juliana Tuwima przez burmistrza, dowódcę jednostki wojskowej, komendanta policji, dyrektorki Trzebiatowskiego Ośrodka Kultury, przewodniczącego Rady Miasta i panią kapral. Na scenie zaprezentowali się utalentowani uczniowie z trzebiatowskich szkół oraz laureaci Ogólnopolskiego Dziecięco-Młodzieżowego Festiwalu Piosenki „O Bursztynową Nutkę”.

8 czerwca w filii nr 14 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie odbyło się spotkanie czytelnicze z uczniami ze Szkoły Podstawowej nr 12. Dzieci wysłuchały krótkich utworów mówiących o tym jak bezpiecznie spędzać wolny czas w domu, rozwiązywały zagadki tematyczne i wykonywały ilustracje.

8 czerwca w Bibliotece Publicznej w Gryfinie w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki odbyło się spotkanie autorskie z pisarką i dziennikarką Barbarą Gawryluk. W spotkaniu uczestniczyli uczniowie z SP Nr 4, a także nauczyciele, bibliotekarze i rodzice (48 osób).

8 czerwca w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Myśliborzu, w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki, odbyło się spotkanie autorskie z Barbarą Gawryluk, autorką książek dla dzieci, w którym uczestniczyli uczniowie klas I SP Nr 3 w Myśliborzu.

8 czerwca w Czytelnii dla Dzieci Biblioteki Publicznej w Gryfinie, w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki, odbyło się spotkanie autorskie z pisarką i dziennikarką Barbarą Gawryluk.

8 czerwca w Sali im. Zbigniewa Herberta w Książnicy Pomorskiej odbyło się, współorganizowane przez Okręg Zachodniopomorski Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, I Forum

Na spotkaniu autorskim z Barbarą Gawryluk

Bibliotekarzy Województwa Zachodniopomorskiego „Jak pozyskać, jak nie stracić czytelnika. Strategie pracy z użytkownikiem w bibliotece publicznej”. Częścią uroczystości było m.in. uroczyste wręczenie odznaczeń przez wojewodę zachodniopomorskiego, Marcina Zydorowicza oraz panel dyskusyjny.

9 czerwca przypada Ogólnopolskie Święto Wolnych Książek. Już po raz drugi Koszalińska Biblioteka Publiczna włączyła się do akcji uwalniania książek.

10 czerwca w czytelni dziecięcej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gryficach z okazji Międzynarodowego Dnia Rodzin spotkali się rodzice i ich dzieci – uczniowie z SP nr 3 w Gryficach.

10 czerwca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bornem Suliniowie odbyły się ostatnie w tym roku szkolnym spotkanie Koła Plastycznego

„Plastuś”. Na dzieci czekał skromny poczęstunek, dyplomy oraz nagrody.

10 czerwca w Galerii w Pałacu Wedlów – siedzibie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Kalisz Pomorski otwarto wystawę malarstwa, rysunku, akwareli i fotografii Anny Krzyżanowskiej „Marynistyki”.

10 czerwca na Starym Rynku w Złocięcu odbyło się, zorganizowane przez Bibliotekę Publiczną w Złocięcu, głośne czytanie fragmentów książki Marka Harnego *Samotność wilków*.

10 czerwca w czytelni dziecięcej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gryficach spotkali się rodzice i ich dzieci – uczniowie z SP nr 3 w Gryficach.

10 czerwca w Karczmie Rzymskiej w Darłowie odbyło się spotkanie autorskie z polską pisarką zamieszkałą w Danii – Ewą Brzozą Birk, zorganizowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Dar-

Publiczność „Buntu czarownic w Krainie Bajek”

łowie. Poetka zaprezentowała swoje najnowsze wiersze oraz książkę *Krajobraz po meblach*.

11 czerwca w Domasławicach odbył się Festyn Rodzinny, współorganizowany przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Domasławicach.

13 czerwca Sala Widowiskowa Złocienieckiego Ośrodka Kultury zappełniła się po widzami, którzy przyszli obejrzeć sztukę Teatru Trzech Generacji pt. „Bunt czarownic w Krainie Bajek”. Teatr Trzech Generacji powstał przy Bibliotece Publicznej w Złocięncu z inicjatywy Gabrieli Lipskiej i Grażyny Król. Impulsem dla takiego przedsięwzięcia był projekt dofinansowany przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w ramach Konkursu Grantowego „Aktywna Biblioteka” prowadzonego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce. Grupa aktorów to osoby z różnych pokoleń w wieku od 8 do 65 lat. Te niecodzienne spotkania dziadków, dorosłych i dzieci zaowocowały komedią pt. „Bunt czarownic w Krainie Bajek”. Scenariusz przedstawienia napisał Krzysztof Rotnicki, a fachowej pomocy udzieliła Joanna Lorenc, instruktor teatralny.

14 czerwca w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbyło się szkolenie dla bibliotekarzy

powiatu koszalińskiego i pracowników biblioteki koszalińskiej pt. „O sensie czytania...” przygotowane i poprowadzone przez Claudię Rouvel z Berlińskiego Centrum Literatury Dziecięcej i Młodzieżowej LesArt.

15 czerwca w Sali im. Zbigniewa Herberta w Książnicy Pomorskiej odbyła się dyskusja poświęcona pismu podziemnej Solidarności „Grot”.

15 czerwca w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbyły się obchody 65-lecia Związku Byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych, połączone z promocją książki *Ocalone we wspomnieniach*. Publikacja ta, wydana dzięki wsparciu finansowemu Urzędu Miejskiego w Koszalinie, zawiera wiersze i piosenki obozowe, zachowane w pamięci byłych więźniów obozów koncentracyjnych.

15 czerwca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Choszczynie ogłoszono wyniki i rozdano nagrody w konkursach zorganizowanych przez bibliotekę: fotograficznym „Kultura powiatu choszczeńskiego”, literackim na legendę lub wiersz o Ziemi Choszczeńskiej i na gazetę szkolną o nagrodę „Choszczeńskiego Pulitzera Szkolnego”.

Warsztaty LesArt w Koszalinie

15 czerwca w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Goleniowie odbyło się spotkanie z wizażystką, Iwoną Sadzik, „Warsztaty makijażu w pigułce”.

16 czerwca Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Trzebiatowie obchodziła jubileusz 65-lecia. Dyrektor biblioteki Renata Teresa Korek wygłosiła referat „Biblioteka w krajobrazie miasta”, wzbogacony pokazem multimedialnym, w którym zaprezentowała historię i dzień dzisiejszy biblioteki, m.in. realizowane w ramach projektu „Ogrody Marii Czartoryskiej – Trzebiatowskie Spotkania Literackie” spotkania pałacowe: „Herbatka u księżnej Czartoryskiej”, „Z książką do Europy”, happening Ulica Poetów, Przegląd Małych Form Teatralnych Marynki. Kolejnym punktem programu było wręczenie statuetek „Błękitnej Damy”. Krzysztofowi Wilczyńskiemu, założycielowi i redaktorowi naczelnemu tygodnika „Gryfickie Echa” oraz Tadeuszowi Rakowi, opiekunowi marki dwutygodnika „Nev Gmina Trzebiatowska”. Statuetkę otrzymują osoby i instytucje wspierające kulturę miasta i gminy Trzebiatów. Następnie dr Janina Kosman z Archiwum Państwowego w Szczecinie przedstawiła historię przedwo-

jennego bibliotekarstwa trzebiatowskiego, głos zabrał też Jerzy Piosiecki – adwokat, malarz, autor książek, m.in. albumu „Ex libris szczeciński”. W południe, w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie w imieniu Prezydenta RP wojewoda zachodniopomorski Marcin Zydorowicz wręczył Stanisławie Prętkiej i Jadwidze Drożdżowskiej brązowe krzyże zasługi. Natomiast na spotkaniu jubileuszowym w pałacu, w imieniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zastępcą burmistrza Bogusław Barański wręczył Salomei Barwikowskiej, Lilii Herman i Danucie Pyzia odznaki honorowe „Zasłużony dla kultury polskiej”. Na zakończenie uroczystości w „Saloniku muzycznym” zaprezentowały się: zespół „Biedroneczki” działający przy Szkole Podstawowej nr 1 w Trzebiatowie.

17 czerwca w Książnicy Pomorskiej odbyło się szkolenie dla bibliotekarzy poprowadzone przez wicedyrektora Instytutu Książki, Ryszarda Skrzypczaka „Jak prawidłowo wypełnić wniosek do programu Infrastruktura Bibliotek”.

17 czerwca na dziedzińcu Pałacu Wedlów – siedziby Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy

Kalisz Pomorski odbył się impreza dla dzieci „Uroczystość weselna Shreka i Fiony”.

18 czerwca podczas II Festynu Rodzinnego „Świętego Ottona” w Parafii pod Wezwaniem Matki Boskiej Bolesnej w Pyrzycach, Pyrzycka Biblioteka Publiczna zaprezentowała przybyłym gościom wystawę z okazji 887. rocznicy Chrztu Pyrzyc. Wystawa przedstawiała postać Św. Ottona, Biskupa Bambergu i jego chrześcijańską misję na Pomorzu Zachodnim

21 czerwca w Sali Kolumnowej w Książnicy Pomorskiej odbyła się promocja książki *Sami swoi i obcy – prawdziwa historia wypędzonych*.

21 czerwca w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej odbyła się promocja almanachu „Kultura koszalińska 2010”, wydawnictwa dokumentującego najciekawsze wydarzenia kulturalne odbywające się w Koszalinie w 2010.

21 czerwca w Sali Kolumnowej w Książnicy Pomorskiej odbyło się spotkanie „Czesław Miłosz. Przed 100. urodzinami. Gawęda o Pisarzu i jego pobycie w Szczecinie” połączone z prezentacją multimedialną i odtworzeniem nagrań recytacji wierszy w wykonaniu Czesława Miłosza. Spotkanie poprowadziła Cecylia Judek.

22 czerwca w Izbie Tradycji Regionalnej Białogardzkiej Bibliotece Publicznej otwarto wystawę malarstwa i rysunku Wojciecha Sawilskiego, artysty i kustosza powojennego białogardzkiego muzeum.

W nocy z 24 na 25 czerwca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bornem Sulinowie pod hasłem „U nas w Bullerbyn jest zawsze wesoło” odbyła się kolejna edycja Nocy w Bibliotece. Biblioteka gościła 29 dzieci od lat 7 do 12. Na spotkanie z dziećmi przybyła jedna z najsłynniejszych bohatererek *Dzieci z Bullerbyn* – Pippi Langstrum. Wprowadziła uczestników w postać autorki Astrid Lindgren, opowiedziała o swoich przyjaciółach z Bullerbyn i przeprowadziła z dziećmi lekcję języka szwedzkiego.

Od 28 czerwca w ramach 20. Festiwalu Kultury Ukraińskiej w Galerii Region Koszalińskiej Bi-

blioteki Publicznej była prezentowana wystawa fotografii ph. „Ukraińska rewolucja 1987–1991”. Tego dnia w bibliotece odbyły się też projekcje filmów o tematyce ukraińskiej.

28 czerwca w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Goleniowie odbyły się warsztaty literacko-muzyczne „Operanek” dla dzieci do lat 7, współorganizowane przez Operę na Zamku w Szczecinie.

28 czerwca w Galerii Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bornem Sulinowie odbyło się spotkanie promocyjne Gry Planszowej „Borne Sulinowo wczoraj i dziś”. Na inaugurację tego wydarzenia przybyli v-ce Burmistrz Bornego Sulinowa Bogdan Korpala, Kierownik Referatu Promocji i Współpracy Agnieszka Soćko, Dyrektor Zespołu Szkół w Bornem Sulinowie Jacek Wojciechowski. Gra została wydana dzięki grantowi Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce. Projekt wygrany przez bibliotekę miał na celu zainteresowanie młodzieży bogatą historią poprzez opracowanie i wydanie edukacyjnej gry planszowej.

29 czerwca–9 lipca w Holu przy Czytelnii Głównej w Książnicy Pomorskiej czynna była wystawa zorganizowana przez Zespół Szkół Specjalnych nr 9 w Szczecinie, przedstawiająca prace plastyczne przygotowane przez uczniów z niepełnosprawnością intelektualną. Jej głównym celem było zwrócenie uwagi na potrzebę profilaktyki osobistego bezpieczeństwa dzieci.

Akcja
pod patronatem
Stowarzyszenia
Bibliotekarzy
Polskich
Okręg
Zachodniopomorski

NIE WYRZUCAJ NIEPOTRZEBNYCH KSIĄŻEK MOGĄ SIĘ JESZCZE KOMUŚ PRZYDAĆ!

**Jeżeli macie Państwo
niepotrzebne:**

- książki • czasopisma
- rękopisy (listy, dokumenty, zapiski wspomnieniowe itp.)
- płyty, nuty, partytury • mapy, fotografie, grafiki • materiały dotyczące Pomorza Zachodniego (ulotki, broszury, pocztówki, afisze, zaproszenia itp.) • a także archiwa rodzinne, spuścizny i pamiątki po pisarzach, podróżnikach, malarzach, naukowcach, dziennikarzach itp.,
- maskotki, zabawki dla dzieci

**i chcielibyście, żeby w dalszym ciągu
były pomocne
i sprawiały radość innym,**

PRZEKAŹCIE JE Książnicy Pomorskiej!

Zebrane książki, czasopisma i inne materiały uzupełnią braki w zbiorach Książnicy, bądź wzbogacą istniejące archiwa. Część z pozostałych materiałów zostanie zaproponowana innym bibliotekom w ramach wymiany, część będzie można nabyć **za symboliczne 1 zł** w trakcie organizowanych cyklicznie przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich i Książnicę Pomorską kiermaszów „KSIĄŻKA ZA ZŁOTÓWKĘ”.

Pieniądze z zebranych i sprzedanych podczas kiermaszu książek zostaną przeznaczone na zakup unikatowych zbiorów (głównie dotyczących regionu) do zasobów Książnicy Pomorskiej.

Maskotki i zabawki przekażemy dzieciom przebywającym w placówkach szpitalnych, opiekuńczych i domach dziecka.

Zainteresowane osoby prosimy o kontakt:

Jagoda Walawko
Oddział Wymiany i Darów Książnicy Pomorskiej
j.walawko@ksiaznica.szczecin.pl
tel. 091 48-19-152

BIBLIOTEKARZ ZACHODNIOPOMORSKI

KWARTALNIK PL ISSN 0406 -1578 INDEKS 35236

WYDAWCA: KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
70-205 Szczecin, ul. Podgórna 15/16
tel. (091) 48-19-100, fax: (091) 48-19-115
e-mail: bzp@ksiaznica.szczecin.pl
www.ksiaznica.szczecin.pl

RADA PROGRAMOWA
prof. dr hab. Radosław Gaziński
(przewodniczący Rady Programowej)
Lucjan Bąbolewski
dr hab. prof. US Robert Cieślak
dr hab. prof. UAM Mirosław Górny
Cecylia Judek (sekretarz naukowy)
dr Janina Kosman
prof. dr hab. Kazimierz Kozłowski
Andrzej Ziemiński

KOLEGIUM REDAKCYJNE
Lucjan Bąbolewski (przewodniczący kolegium redakcyjnego),
Anna Maria Kowalska (sekretarz redakcji), Urszula Ganakowska,
Cecylia Judek, Lilia Marcinkiewicz, Przemysław Nowaczek

Korekta: Stanisław Heropolitański, Anna Maria Kowalska

Redakcja techniczna: Jolanta Doroszkiewicz
Skład i łamanie: Andrzej Zajda

Zdjęcie na okładce: Koszalińska Biblioteka Publiczna

Projekt okładki: Anna Hoffmann

Zdjęcia: Agnieszka Tupikowska, Anna Cymbor, Danuta Baran i in.

Redakcja przyjmuje materiały na płytach CD, innych nośnikach
lub przesłane pocztą elektroniczną. Zastrzegamy sobie prawo
do wyboru, zmiany i skracania tekstów.

Institucja Kultury
Samorządu Województwa
Zachodniopomorskiego

Książnica Pomorska
Instytucja kultury samorządu
woj. zachodniopomorskiego

